C:\Users\Plazma\Desktop\A\Stout Rex-Liga vyděšených.pdb

PDB Name: Liga vyděšených
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 2.5.2007
Modification Date: 2.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Rex Stout
LIGA VYDĚŠENÝCH

1
Jednou v pátek odpoledne jsme s Wolfem seděli v pracovně. Později se ukázalo, že by nás jméno Paul Chapin a jeho nápad, jak se elegantně a levně pomstít, stejně neminuly – a to spíš dřív než později. Avšak spojení deštivého listopadového pátku a skutečnosti, že už jsme neměli do čeho píchnout tak dlouho, až nás to začínalo mrzet, připravilo tenkrát první výstup hry, která zrovna měla začít.
Wolfe popíjel pivo a prohlížel si obrázky sněhových vloček v knížce, kterou mu kdosi poslal z Československa, a já jsem znovu a znovu listoval v ranních novinách. Četl jsem je už při snídani; v jedenáct, když jsem s Horstmanem prošel denní vyúčtování, jsem do nich znovu půl hodiny zíral a teď, uprostřed deštivého odpoledne, jsem se v nich probíral zase. A napůl jsem doufal, že najdu jeden nebo dva články, které by polechtaly můj už málem vysychající mozek. Čítávám knihy, ale jaktěživ mě žádná neuspokojí. Vždycky mi připadá, že v nich není ani kapka života, všechno je mrtvé a vyhynulé, dávno odbyté, je to psina jak v márnici. To už by si člověk rovnou mohl udělat výlet na hřbitov. Wolfe se mě jednou zeptal, proč k čertu vůbec předstírám, že čtu knihu. A já mu vysvětlil, že z kulturních důvodů, a on prohlásil, že si tu námahu mohu klidně ušetřit, s kulturou prý je to jako s penězi, nejvíc se hrnou tomu, kdo je nejmíň potřebuje. Každopádně to byly raníky, byla půlka odpoledne, už jsem je dvakrát prohlédl, a tak nebyly o moc lepší než nějaká knížka. A držel jsem je před sebou, jen abych měl jakousi výmluvu, proč mám otevřené oči.
Zdálo se, že Wolfe se úplně pohřížil do obrázků. Když jsem ho tak pozoroval, říkal jsem si: „Teď právě bojuje s živly. Razí si cestu zuřící sněhovou smrští, a přitom si tu klidně sedí a kouká na obrázky sněhových vloček. To je ta výhoda, když je člověk umělec a má fantazii.“ Hlasitě jsem poznamenal: „Nesmíte usnout, pane, to by bylo osudné. Zmrzl byste.“
Wolfe mi nevěnoval sebemenší pozornost a obrátil stránku. Řekl jsem: „V té zásilce z Caracasu od Richardse chybělo dvanáct hlíz. Ještě se jaktěživ nestalo, aby manko nahradil.“
Pořád nic. Poznamenal jsem: „Fritz říkal, že se ten krocan, co nám poslali, nedá rožnit, je moc starý. Bude ho muset dvě hodiny dusit, aby změkl. Podle vás už pak nebude mít tu chuť. A tak z krocana, který stál jednačtyřicet centů libra, bude nakonec blaf.“ Wolfe otočil další stránku. Chvíli jsem na něho upřeně zíral, a pak jsem řekl: „Všiml jste si v novinách toho článku o ženské, která měla opici, co spávala v hlavách její postele s ocáskem zatočeným kolem jejího zápěstí? A vydržela to tak celou noc! A četl jste o člověku, který na ulici našel náhrdelník a vrátil ho majitelce, a ta začala tvrdit, že jí ukradl dvě perly, a nechala ho zavřít? A viděl jste článek o tom chlápkovi, který stál před soudem kvůli nějaké obscénní knížce, a když se ho obhájce zeptal, proč tu knížku napsal, prohlásil, že se dopustil vraždy, že všichni vrazi musí mluvit o svých zločinech a tohle že je jeho způsob, jak o tom mluvit? Ne snad, že bych měl potuchu, o co tomu autorovi šlo. Když je nějaká knížka sprostá, je sprostá. A co na tom záleží, proč je taková, jaká je? Ten advokát tvrdí, že obscénnost nevadí, když tím chce spisovatel dosáhnout literárně cenného účinu. To by se zrovna tak mohlo tvrdit, že vůbec nevadí, když hodím šutrák po plechovce a trefím vás s ním do oka. A když mi jde o to, sehnat své ubohé staré babičce hedvábné šaty, dalo by se zrovna tak říct, že houby vadí, když kvůli tomu Armádě spásy otočím vlajku. A zrovna tak by se dalo říct –“
Zmlkl jsem, dostal jsem ho. Nezvedl oči od stránky knihy ani nepohnul hlavou, za jeho psacím stolem v mohutném rámci speciálně konstruovaného obrovského křesla panoval naprostý klid, ale viděl jsem, jak se mu lehce zachvěl mohutný ukazováček jeho hrozící žezlo, jak jej jednou nazval – a já věděl, že jsem ho dostal.
Řekl: „Archie, držte zobák!“
Ušklíbl jsem se: „Ani mě nenapadne, pane. Bože dobrý, to tu mám takhle dřepět až do smrti? Nebo mám zavolat k Pinkertonům a zeptat se, jestli nepotřebují hlídat nějaký hotelový pokoj nebo tak něco? Když se vám po domě povaluje soudek dynamitu, musíte počítat s tím, že se dřív nebo později ozve menší rachot. A to je přesně můj případ, jsem soudek dynamitu. Mám jít do kina?“
Wolfova mohutná hlava se předklonila o šestnáctinu palce – u něho to znamenalo zuřivé přitakání. „Za každou cenu. Ihned.“
Zvedl jsem se, došel jsem doprostřed místnosti, obrátil jsem se a hodil noviny zpátky na svůj psací stůl, vrátil jsem se a zase jsem si sedl.
„Co bylo na mých analogiích špatného?“ zeptal jsem se.
Wolfe otočil další stránku a trpělivě zabručel: „Dejme tomu, že vaše analogie jsou skvělé, dejme tomu.“

„Výborně, dejme tomu! Nechci se hádat, fakt! Zatraceně! Já jen klesám nesnesitelnou námahou, jak se snažím vynalézt třetí způsob, kterým bych si mohl dát nohu přes nohu. Už na tom pracuju přes týden.“ Hlavou mi blesklo, že tenhle problém Wolfa asi nikdy neznepokojoval, měl tak tlustá stehna, že bylo vyloučené, aby je zkřížil, ať už by zvolil jakoukoliv taktiku. Rozhodí jsem se však, že o tom pomlčím, a obrátil jsem list.
„Trvám na tom, že když je nějaká knížka hnusná, tak je hnusná a je úplně fuk, jestli má její autor řadu důvodů dlouhou jak deštivý den. Tomu chlápkovi, co včera svědčil, straší ve věži. Nemyslíte? Řekněte sám. Anebo mocí mermo chtěl, aby se o něm psalo v novinách s palcovými titulky, ať to stojí co stojí. A stálo ho to. Pět pětek za pohrdání soudem. Pro tu jeho knihu je to nakonec laciná reklama. Za půl stováku by si mohl na literární stránce New York Times koupit nanejvýš takové čtyři palce a to je, jako když plivne do moře. Ale stejně si myslím, že ten chlápek byl praštěný. Vykládal, že spáchal vraždu a že se všichni vrazi musí doznat, a tak napsal knihu, změnil v ní postavy a okolnosti a takhle se vyzpovídal, aniž se dostal do díry. Soudce ho vtipně a ironicky usadil. Prohlásil, že i když ten chlápek je spisovatel z povolání a stojí před soudním dvorem, není třeba, aby se pokoušel získat ještě úřad dvorního šaška. Vsadím se, že se tomu všichni ti právníci srdečně zasmáli. Co vy na to? Ale ten spisovatel řekl, že to není vtip, z tohoto důvodu prý knihu napsal a jakákoliv obscénnost se do ní dostala čisté náhodou, prý opravdu odpráskl chlapa. Tak mu soudce napařil padesát babek za pohrdání soudem a vyhnal ho ze svědecké lavice. Není to cvok? No řekněte.“
Wolfe si povzdechl, jeho mohutná hruď se zvedla a klesla. Vložil do knihy znaménko, zavřel ji a položil na psací stůl, pohodlně spočinul ve svém křesle a tiše přemítal.
Dvakrát mrkl a zeptal se: „No, a co má být?“
Přistoupil jsem k svému stolu, zvedl noviny a nalistoval příslušnou stranu.
„Možná že nic. Řekl bych, že je to cvok. Jmenuje se Paul Chapin a napsal několik knih. Jedna z nich má název Po nás potopa. Promoval na Harvardu. Je to pajdavec, zmiňují se tu, že se s chromou nohou dobelhal do svědecké lavice, ale neříkají, která to je.“
Wolfe sevřel rty. „Je možné,“ zeptal se, „že slovo pajdavec je zkratka pro člověka, který napadá na jednu nohu, a vy že jste toho výrazu použil jako metafory místo označení osoba tělesně postižená?“
„O žádné metafoře nic nevím, ale v mých kruzích znamená pajdavec mrzáka.“
Wolfe si znovu povzdychl a zahájil proceduru vstávání z křesla. „Bohudíky,“ řekl, „čas pokročil a to mě zachraňuje od dalších příměrů a hovorových výrazů.“ Nástěnné hodiny ukazovaly za minutu čtyři – to byla jeho doba, aby se odebral do skleníků. Vstal, stáhl si špičky vesty, aby zakryl vykukující bleděmodrý proužek košile, jako obvykle neuspěl a dal se do pohybu směrem ke dveřím.
Na prahu se zastavil. „Archie.“
„Ano, pane.“
„Zavolejte k Murgerovým, aby ihned poslali výtisk knihy Po nás potopa od Paula Chapina.“
„Třeba nepošlou. Až do soudního rozhodnutí ji stáhli.“
„Nesmysl. K čemu by byl proces pro obscénnost, když ne k popularizaci literatury?“
Vydal se k výtahu a já zasedl k svému psacímu stolu a sáhl jsem po telefonu.

2

Druhý den ráno v sobotu jsem po snídani chvilku šaškoval nad seznamy sazenic, a pak jsem šel do kuchyně otravovat Fritze. Wolfe se samozřejmě neobjeví dřív než v jedenáct. Starý dům z hnědého pískovce v Západní třicáté páté ulici, kde dvacet let žil – z toho posledních sedm roků se mnou – měl zasklenou střechu, a půda byla rozdělena na několik oddílů. Dík bdělosti Theodora Horstmanna v nich byly udržovány rozličné podmínky teploty a vlhkosti vzduchu pro deset tisíc orchidejí, které stály v řadách na lavicích a regálech. Wolfe ke mně jednou poznamenal, že orchideje jsou jeho milenky: unylé, nákladné, cizopasné a náladové. Pěstoval je v jejich rozmanitých tvarech a barvách až k nejzazší hranici dokonalosti, a potom je rozdal: ani jedinou nikdy neprodal. Jeho trpělivost a důmysl, podepřené Horstmannovou přesností, přinášely podivuhodné výsledky a půda se těšila úctě v kruzích zcela jiného druhu, než byly ty, jejichž zájem se točil kolem kanceláře dole. Čtyři hodiny – od devíti do jedenácti dopoledne a od čtyř do šesti odpoledne – které Wolfe trávil s Horstmannem na střeše za každého počasí a ať se dělo co se dělo, byly nedotknutelné.
Toho sobotního dopoledne jsem si nakonec musel připustit, že Fritzova dobrá nálada je na mě moc. Kolem jedenácté jsem byl zpátky v pracovně a pokoušel jsem se předstírat, že kdybych se pořádně porozhlédl, mohla by se tu pro mě najít nějaká práce, jenže předstírání mi moc nejde. V duchu jsem si říkal: „Dámy a pánové, přátelé a příznivci, nechci od vás rovnou nějaký případ, který by nám dal zabrat i vydělat, dejte nám alespoň nějaký obyčejný počinek, prostě cokoli. Budu vám třeba jenom stopovat zajíčka ze sboru, nebo se schovám v koupelně a usvědčím chlapa, co vám chodí na zubní pastu, jakoukoliv takovou průmyslovou špionáž. Cokoliv…“
Vešel Wolfe a popřál mi dobré jitro. Pošta nám moc času nezabrala. Podepsal pár šeků vystavených na účty, které odsouhlasil den předtím, a s povzdechem se mě zeptal, jak si stojíme v bance. Pak mi nadiktoval několik krátkých dopisů. Překlepal jsem je a odnesl do poštovní schránky. Když jsem se vrátil, měl už Wolfe načatou druhou láhev piva, spočíval zvrácený nazad ve svém křesle a mně se zdálo, že v jeho přivřených očích vidím nějaký výraz. Alespoň, pomyslel jsem si, zase už nesedí nad těmi hezkými sněhovými vločkami. Posadil jsem se k svému stolu a zavřel psací stroj.
Wolfe promluvil: „Archie, člověk by se dozvěděl vůbec všechno, co se lze na světě dozvědět, jen kdyby dost dlouho čekal. Buddhova pasivita má jako technika nabývání vědomostí a moudrosti jedinou chybu – bídně krátké rozpětí lidského života. Člověk prosedí první strofu prvního úvodního zpěvu, a pak odejde na schůzku s – no, řekněme třebas s jistým chemikem.“

„Ano, pane. Jste toho názoru, že tu prostě budeme dál sedět a spoustu se toho dozvíme.“
„Spoustu ne, ale o něco víc, v každém století o trochu víc.“ „Vy možná, já ne. Když tu budu ještě dva dny posedávat, zcvokovatím, takže už nebudu vědět vůbec nic.“
Wolfovi slabě zajiskřilo v očích: „Nerad bych se tvářil záhadně, ale nebyl by to v tomto případě zisk?“
„Určitě,“ zabručel jsem. „Kdybyste mě byl kdysi nepoučil, že vám nikdy nemám říkat jděte do háje, řekl bych vám jděte do háje.“
„Výborně,“ Wolfe upil piva a utřel si rty. „Urazil jste se, a jste tedy pravděpodobně vzhůru. Má úvodní poznámka se týkala jisté nedávné skutečnosti. Jistě se pamatujete, jak jsem vás minulý měsíc poslal na deset dní pryč, abyste vyřídil jednu věc, která se nakonec ukázala vysoce nevýnosná, a že tu za vás po dobu vaší nepřítomnosti zaskakovali dva mladí muži.“
Kývl jsem. Ušklíbl jsem se. Jeden z těch chlapíků byl z Metropolitan Agency jako Wolfova osobní stráž a ten druhý byl stenograf od Millera: „To se ví, dva to zvládli hravě levou rukou.“
„Přesně tak. V těch dnech sem jednou přišel nějaký člověk a chtěl po mně, abych od něho odvrátil jeho osud. On se tak nevyjádřil, ale o to mu v podstatě šlo. Ukázalo se, že je nemožné, abych jeho pověření přijal…“
Otevřel jsem zásuvku svého psacího stolu, vytáhl pořadač a listoval jsem, až jsem našel hledanou stránku. „Ano, pane. Mám to tady. Četl jsem to už dvakrát. Je to trochu poorané, ten stenograf od Millerů nebyl žádné zvlášť velké eso. Neznal pravopis – „Ten člověk se jmenoval Hibbard.“
„Přikývl jsem a očima jsem zběžně přelétl strojem psané stránky. „Andrew Hibbard. Docent psychologie na universitě Columbia. Bylo to 20. října, v sobotu – je to dnes přesně čtrnáct dní.“
„Co kdybyste to přečetl.“
„Viva voce?“
„Archie,“ Wolfe po mně loupl očima. „Kde jste tohle sebral? Kde jste se naučil, jak se to vyslovuje, a co myslíte, že to znamená?“
„Přejete si, abych to celé přečetl nahlas, pane?“
„To neznamená ‚hlasitě‘. Styďte se.“ Wolfe vyprázdnil sklenici, zvrátil se v křesle a sepjal prsty na břiše. „Spusťte.“
„Oukej. Především je tu popis pana Hibbarda. Menší postavy, kolem padesátky, špičatý nos, tmavé oči –“
„Dost. Tolik si ještě pamatuji.“
„Ano. Podle toho, co tu je, začal pan Hibbard větou: „Dobrý den, pane, mé jméno je –“
„Zdvořilostní fráze vynechte.“
Přelétl jsem očima stránku. „A co tohle? Pan Hibbard řekl: Jeden přítel, kterého není třeba jmenovat, mi poradil, abych se na vás obrátil. Avšak bezprostřední důvod byl docela obyčejný strach. Hnala mě sem bázeň.“
Wolfe přikývl. Pokračoval jsem ve čtení zápisu:
Pan Wolfe: Ano. Povězte mi o tom.
Pan Hibbard: Z mé navštívenky jste se už dozvěděl, že vyučuji na katedře psychologie university Columbia. Jako odborník jste už pravděpodobné na mé tváři a na mém celkovém chování zpozoroval neklamné známky strachu hraničícího s panikou.
Pan Wolfe: Všiml jsem si, že jste rozrušený. Nemám možnost rozpoznat, zda je to chronické nebo akutní.
Pan Hibbard: Je to chronické. Alespoň začíná to být chronické… Proto jsem přistoupil k… Proto jsem se na vás obrátil. Trpím nesnesitelným napětím. Můj život je ohrožen… Ne, to ne, je to ještě horší – zemřu. Vím to.
Pan Wolfe: Samozřejmě. Já také, pane. My všichni.
Pan Hibbard: Nesmysl. Promiňte. Já tu nedebatuji o prvotním hříchu. Pane Wolfe, budu zabit. Někdo mě zabije.
Pan Wolfe: Opravdu. Kdy? Jak?
Wolfe mi skočil do řeči: „Archie, všechny ty pány můžete vynechat.
„Oukej. Ten mládenec od Millerů byl dobře vychovaný, nevynechal ani jednoho. Řekli mu, aby na svého zaměstnavatele vždycky pohlížel s úctou. Celých čtyřiačtyřicet hodin týdně, více či méně, jak kdy. Dobrá, dále tu stojí:
Hibbard: To vám nemohu říci, protože to nevím. Kromě toho něco vím, ale musím si to nechat pro sebe. Mohu vám říci… nu… před mnoha léty jsem jistému muži způsobil zranění, úraz s trvalými následky. Nebyl jsem sám, mohli za to i jiní, ale náhodou jsem za, to odpovědný hlavně já. Alespoň jsem se na to tak díval. Byla to klukovina… s tragickým koncem. Nikdy jsem si to neodpustil. Ani ostatní účastníci si to neodpustili – alespoň většinou. Ne snad, že bych se tím pořád nějak chorobně obíral – je to už pětadvacet let – jsem psycholog, a mám tedy příliš co dělat s chorobnými představami druhých, než abych měl čas na své vlastní. Toho chlapce tenkrát jsme zmrzačili. Zničili jsme ho. Cítili jsme se samozřejmě odpovědní a po celých těch dvacet pět let se někteří z nás snažili nějak mu to vynahradit. A jednali jsme podle toho – někdy. Víte, jak to je; máme hodně práce, většina z nás. Ale nikdy jsme to břímě neodmítali a někteří se občas snažili nést je. Nebylo to snadné, neboť pol… totiž, jak chlapec dorůstal do mužného věku, byl pořád divnější a divnější. Dozvěděl jsem se, že na nižší střední škole projevoval určité nadání a rozhodně i v koleji – chci říci, jak sám vím, po onom zranění byl úplné skvělý. To skvělé nadání mu snad zůstalo, ale začalo v něm být cosi pokřiveného. V jistém okamžiku –
Wolfe mě přerušil: „Okamžik. Vraťte se o několik vět zpátky. Až k místu, které začíná: ‚Bylo to nesnadné, neboť pol…‘ – říkal jste pol?“
Našel jsem to. „Je to tak, pol. Já tomu nehovím.“
„Stenograf také ne. Pokračujte.“
„A v jistém okamžiku, před nějakými pěti lety, jsem usoudil, Že je psychopat.“
Wolfe: Stýkali jste se s ním dál?
Hibbard: Ó ano. Mnozí z nás. Někteří dokonce často, jeden nebo dva se s ním přátelili důvěrně. Někdy v té době se

zdálo, že jeho skryté vynikající nadání dozrálo. Vykonal,,. tedy… dělal obdivuhodné a pozoruhodné věci. I když jsem hýl přesvědčený, že je psychopat, dělal jsem si o něho menší starosti než kdy předtím, vypadalo to, že se opravdu pohroužil do činnosti, která ho velmi uspokojovala přinejmenším mu dávala zadostiučinění. A pak náhle přišlo probuzeni. Měli jsme takovou schůzku – shromáždění – naší party, a jeden z nás byl zabit – zemřel –. Všichni jsme to pokládali za nešťastnou náhodu. Ale on – ten člověk, kterého jsme poranili, byl při tom; za několik dní každý z nás od něho dostal poštou sdělení, že jednoho z nás zabil a ostatní budou následovat; že se nalodil na korábpomsty.
Wolfe: Vskutku, muselo vás napadnout, že psychopat je až příliš mírný výraz.
Hibbard: Ano, ale nemohli jsme nic dělat.
Wolfe: Vzhledem k tomu, že jste měli v ruce důkaz, bylo by snad nejbezpečnější uvědomit policii.
Hibbard: Neměli jsme důkaz.
Wolfe: A ta sdělení?
Hibbard: Byla psána strojem, bez podpisu a koncipována v, tak dvojznačných výrazech, že byla pro praktické použití jako důkaz bezcenná. Velmi chytře dokonce změnil i svůj styl. Už to vlastně ani jeho styl nebyl. Ale nám to bylo úplně jasné. Každý z nás dostal jedno. Nejen účastníci schůzky, ale všichni z nás, všichni členové ligy. Samozřejmě –.
Wolfe: Ligy?
Hibbard: To mi jen tak uklouzlo. Ale nevadí. Před mnoha lety se nás několik sešlo, abychom si o celé té věci pohovořili. A jeden z nás – citlivka, rozumí se – navrhl, abychom si říkali Liga pykajících. Ten název se jaksi ujal. Ale stejně jsme ho potom užívali vždycky jenom z legrace. Mám dojem, že teď přestává všechna legrace. Chtěl bych ještě připomenout, že všichni samozřejmě nežijeme v New Yorku, jen asi polovina. Ale i tak jeden z nás dostal ten výhružný dopis až v San Františku. V New Yorku se nás pár sešlo a debatovali jsme o situaci. Pustili jsme se do jakéhosi vyšetřování a navštívili jsme – ho – a mluvili jsme s ním. Popřel, že by byl nějaké výhružné dopisy posílal. Zdálo se, že se v hloubi své ponuré duše baví a z ničeho si nic nedělá.
Wolfe: Ponurá duše, to je na psychologa dost divný obrat?
Hibbard: Ve volném čase čtu básně.
Wolfe: Tak, tak. A?
Hibbard: Nějakou dobu se nic nedělo. Tři měsíce. Pak byl zabit další. Našli ho mrtvého. Policie prohlásila, že jde o sebevraždu, a zdálo se, že všechno tomu nasvědčuje. Za dva dny však nám všem pošta doručila nový výhružný dopis, stejného obsahu a zřejmě z téhož pramene. Byl stylizován velmi chytře.
Wolfe: Tentokrát jste přirozeně šli na policii.
Hibbard: Proč přirozeně? Zase jsme neměli důkazy.
Wolfe: I tak jste měli jít. Jeden nebo několik z vás mělo jít na policii.
Hibbard: Šli. Byl jsem proti tomu, ale šli.
Wolfe: Proč jste byl proti?
Hibbard: Měl jsem pocit, že to je marné. A také – tedy – nemohl jsem se odhodlat, abych se připojil k žádosti o potrestání, možná o trest smrti, pro člověka, kterého jsme zmrzačili. Chápete?
Wolfe: Naprosto. Obávali jste se, že by policie za prvé žádné důkazy najít nemohla, a za druhé, že by je najít mohla.
Hibbard: Dobrá. Nešlo mi o cvičení z logiky. Člověk dokáže vykázat nesmysl z knihovny svého rozumu, ale nikoliv z kolbiště svých niterných popudů.
Wolfe: Výborně. To jste řekl pěkně. A co policie?
Hibbard: Nikam se nedostali. Dělal si z nich blázny. Podrobně mi vylíčil, co jim na jejich otázky odpovídal.
Wolfe: Vy jste se s ním stále scházel?
Hibbard: Ovšem. Byli jsme přátelé. No, ano. Policie se do toho pustila, vyslýchali ho, vyslýchali nás všechny, pátrali, kde mohli, a kde nic tu nic. Někteří, někteří z naší party si najali soukromé detektivy. To bylo před dvěma týdny, před dvanácti dny. Detektivové pochodili stejně jako policie. Určitě ano.
Wolfe: Ovšem. Která agentura?
Hibbard: Na tom nezáleží. Jde o to, že se něco stalo. Mohl bych mluvit o depresivních stavech a obranných reakcích a tak dále, takových slov znám spoustu, mohl bych dokonce celou situaci shrnout v odborných psychoanalytických termínech, ale prostá pravda je, že strachy nevím kudy kam. Chci, abyste mě zachránil před smrtí. Chci si vás najmout, abyste chránil můj život.
Wolfe: Ano. Co se stalo?
Hibbard: Nic. Nic, co by mohlo mít pro kohokoliv kromě mne nějaký význam. Přišel ke mně a cosi mi řekl, to je vše. Opakovat to by nemělo smysl. Musím k své hanbě připustit, že jsem příšerně vystrašený. Bojím se jíst. Chci tolik bezpečí, kolik mi můžete prodat. Jsem zvyklý řadit slova a nezbytnost vyjadřovat se tu rozumně donutila jednu část mého mozku, aby v ní zavládlo zdání pořádku a uhlazenosti, ale kolem a pod tímto pořádkem zuří opravdová panika. Po všech svých vědeckých i pseudovědeckých bádáních o tak neobyčejném jevu, jako je lidská duše, jsem dohnán k jediné obyčejné primitivní starosti: mám hrozný strach, že budu zabit. Známá, která mi vás doporučila, tvrdila, že vlastníte pozoruhodnou směsici schopností a že máte jen jednu slabost. Nenazvala ji chamtivostí, už si nevzpomínám, jak se vyjádřila. Milionář nejsem, ale mám kromě svého platu dostatečné soukromé prostředky a nejsem v takovém duševním rozpoložení, abych smlouval.
Wolfe: Peníze potřebuji vždy. Ovšem, to je moje věc. Ujmu se vylodění toho pána z jeho korábu pomsty bez úhony pro vás za obnos deset tisíc dolarů.
Hibbard: Vylodit, jeho? To nedokážete. Vy ho neznáte. Wolfe: On mne také nezná. Konečně, můžeme si ujednat schůzku. Hibbard: Tak jsem to nemyslel. K tomu je potřeba víc než jen schůzka. Myslím, že je na to potřeba víc než všechny vaše schopnosti. Ale to je vedlejší. Nevyjádřil jsem se dost jasně. Nehodlám vám zaplatit deset tisíc dolarů

ani jakoukoliv jinou částku za to, abyste toho muže vydal spravedlnosti. Říkejme tomu spravedlnost. To slovo je červivé skrznaskrz. Ne, k tomu bych se nepropůjčil, ani tváří v tvář smrti. Jeho jméno jsem vám neřekl a neřeknu. Tak jak tak už jsem asi prozradil příliš mnoho. Žádám si vaše služby pro svou osobní ochranu. Ne aby přispěly k jeho záhubě.
Wolfe: A co když jedno vyžaduje druhé.
Hibbard: Doufám, že ne. Modlím se, aby ne… Umím se vlastně modlit? Ne. Modlitbu proud mé krve již dávno vyplavil. Nečekám, že mi zaručíte naprostou bezpečnost. Jsem si však jist, že by vaše zkušenosti a důmysl stály za tu cenu, jakou byste požadoval.
Wolfe: Nesmysl. Můj důmysl by neměl vůbec žádnou cenu, pane Hibbarde. Mám vám rozumět tak, že mě chcete angažovat, abych váš život chránil proti záměrům toho člověka, aniž bych učinil jakékoliv kroky k jeho odhalení a uvěznění?
Hibbard: Ano, pane. Přesně tak. A bylo mi řečeno, že jakmile se jednou váš důvtip upře na nějaký úkol, jakákoliv snaha přelstít vás je marná.
Wolfe: Nemám žádný důvtip. Mám buď génia, nebo nic. V tomto případě nic. Tak je to, pane Hibbarde, a potřebuji peníze. Vy, pokud chcete setrvávat ve svém donkichotství, potřebujete za prvé – pokud máte příbuzné – pořádnou životní pojistku, a za. druhé pokorně přijmout fakt, že vaše smrt je jen otázkou času. To samozřejmě platí pro nás pro všechny, tuto nemoc s vámi sdílíme všichni, jenže ta vaše, jak se zdá, dosáhla akutního stadia. Radil bych vám, abyste neplýtval časem ani penězi na nějaká bezpečnostní opatření. Jestliže se rozhodl, že vás zabije, a je alespoň průměrně inteligentní onu skvělost, kterou mu připisujete, nechme stranou – zemřete. Je tolik různých metod, jak zabít bližního! Mnohem víc než pro většinu obyčejných činností, jako je například roubování stromů, nebo výmlat obilí, nebo stlaní postele, nebo plavání. Často na mé hluboce zapůsobilo – a mluvím ze zkušenosti – jak snadno a bez velkého důmyslu lze provést průměrnou vraždu. Uvažte: je-li tu pevný záměr, kořist po ruce a zbraň v ruce, vyžádá si zabití mouchy osm až deset minut, naproti tomu průměrná vražda zabere podle mne deset, nanejvýš patnáct vteřin. Smrt se samozřejmě prodlužuje v případě, že jde o jedy s pomalým účinkem a podobné vymyšlenosti, ale fakt vraždy sám o sobě je zpravidla docela krátký. A uvažujte dále: určitě jsou nanejvýš dva tři způsoby, jak zabít vepře, ale způsobů, jak zabít člověka, je na sta. Je-li váš přítel zpolovice tak skvělý, jak se domníváte, a nepůjde ve vyjetých kolejích obyčejného zločinu, lze očekávat, že rozvine pestrý a zajímavý repertoár, ještě než bude vyřízená polovina vaší Ligy. Může dokonce vynalézt něco nového. A ještě něco: připadá mi, že máte jednu slušnou šanci. Nemusíte být koneckonců, ten následující, ba ani ten další a ještě další a je docela možné, že se v celém tom zástupu někde přepočítá, něco mu nevyjde, nebo si mé služby může najmout někdo jiný z vaší Ligy, méně donkijotský než vy. To by vás zachránilo.
Zvedl jsem oči od papíru a pohlédl na Wolfa. „To je pěkné, pane. Moc pěkné. Já se divím, že ho to nevzalo za srdce, musí to být tuhá husa na škubání. Možná, že jste to dost nerozpracoval Zmínil jste se vlastně jen o jedu a mohl jste ještě nanést škrcení a vykrvácení a prasklou lebku a křeče –“
„Pokračujte!“
Hibbard: Zaplatím vám pět set dolarů týdně.
Wolfe: Lituji. Můj cit pro právo a spravedlnost mi dosud poskytoval uspokojivé přesvědčení, že peníze, které ukládám do banky, jsem si vydělal. Netroufám si ho tak znásilnit.
Hibbard: Ale… přece neodmítnete. Nemůžete odmítnout takovou věc. Bože můj, jste moje jediná naděje. Neuvědomoval jsem si to, ale jste.
Wolfe: Odmítám. Mohu se zavázat, že ho zneškodním, že hrozbu odstraním –
Hibbard: Ne! Ne!
Wolfe: Výborně. Ještě jeden malý pokyn: z právního hlediska by nebyl žádný podvod, kdybyste uzavřel vyšší životni pojistku. Ale až ona pojistná událost nastane, měl byste to zařídit pokud možno tak, aby jí nemohlo být dodáno věrohodného zdání sebevraždy; vzhledem k tomu, že o ní nebudete vědět příliš předem, musíte se mít na pozoru. To je čisté jen praktická připomínka, aby pojistka nemohla být zrušena na úkor vašich dědiců.
Hibbard: Ale… pane Wolfe… podívejte… tohle mi přece nemůžete udělat. Přišel jsem. říkám vám, buďte rozumný.
Wolfe mě zarazil. „To stačí, Archie.“
Vzhlédl jsem. „Už toho moc není.“
„Já vím. Je to pro mne bolestné. Odmítl jsem pět set dolarů – možná tisíc pro jednou. Stál jsem na svém. Když to teď čtete, zbytečně mě to mrzí. Konec vynechte. Dál už není nic než zmatené protesty pana Hibbarda a moje skvělá neochvějnost.“
„Já vím, pane. Četl jsem to.“ Přelétl jsem pohledem zbývající řádky. „Divím se, že jste ho pustil. Nakonec…“
Wolfe se natáhl ke stolu a zazvonil na Fritze, trochu se posunul v křesle a zase se usídlil, „Abych vám řekl pravdu, Archie, měl jsem jakousi představu.“
„Jo, to jsem si také myslel.“
„Ale nebylo z toho nic. Jak víte, moje herka začne tancovat, teprve když ji někdo švihne přes boky, a to švihnutí nepřišlo. Vy jste byl tenkrát pryč a od vašeho návratu nepřišla ta příhoda na přetřes. Je to zvláštní, jak jste bezděčně, čistě náhodou způsobil, že zase ožila.“
„Já vám nerozumím.“
Vešel Fritz s pivem. Wolfe vzal ze zásuvky otvírač, nalil si sklenici, upil, zase se opřel a pokračoval: „Jak jste mě otravoval s tím chlapem před soudem. Smířil jsem se s vaší špatnou náladou, protože už byly skoro čtyři hodiny. Tu knihu poslali, jak víte. Včera večer jsem ji přečetl.“
„Proč jste ji četl?“
„Nezlobte. Přečetl jsem ji, protože to je kniha. Dočetl jsem ‚Návrat rodáka‘ od Ludvíka Adamica a ‚Zásady lidské

přirozenosti‘ od Alfréda Rossitera a čtu knihy.“
„A co má být?“
„Tohle vás bude bavit. Paul Chapin, muž na svědecké lavici, autor knihy ‚Po nás potopa‘ je ten ničema z vypravování pana Hibbarda. To je ten vyšinutý mstitel jakéhosi dávného a tragického úrazu.“
„Starou bačkoru je.“ Koukl jsem na Wolfa, protože jsem věděl, že si občas vymýšlí, aby nevyšel ze cviku. „Proč on?“
Wolfova víčka se o poznání nadzvedla. „Čekáte ode mne, že vám vyložím celý vesmír?“
„Ne, pane. Beru to zpátky. Jak jste poznal, že je to on?“
„Ne hopem. Zpětným duševním pochodem. Musíte to vědět?“
„Velmi bych si toho považoval.“
„To věřím. Musíte se spokojit s několika podrobnostmi. Pan Hibbard použil obratu ‚nalodit se na loď pomsty‘. A ta věta se v knize ‚Po nás potopa‘ vyskytuje dvakrát. Pan Hibbard neřekl jak to tam má stenograf ‚nebylo to snadné, neboť pol…‘ což samozřejmě nedává žádný smysl, ale řekl „nebylo to snadné, neboť Paul‘. A hned se zarazil, že pronesl jméno, měl totiž v úmyslu zamlčet je. Pan Hibbard pověděl leccos, z čeho se dalo poznat, že ten člověk je spisovatel, když například hovořil o tom, jak ve výhružných dopisech měnil svůj styl. Pan Hibbard vypravoval, že se ten muž pustil před pěti lety do uspokojivé činnosti. Telefonoval jsem dnes ráno dvěma či třem lidem. První úspěšná kniha Paula Chapina vyšla před pěti lety, a před čtyřmi druhá. I Paul Chapin je tělesně postižený následkem úrazu, který nešťastnou náhodou utrpěl v Harvardu před dvaceti pěti léty. Pokud chcete ještě víc…“
„Ne, mockrát děkuji. Chápu. Dobrá. Teď, když víte, kdo ten chlápek je, je všechno v suchu. Nebo není? Komu pošlete účet?“
Dva záhyby na Wolfových tvářích se malinko roztáhly, takže jsem poznal, že se podle svého mínění usmívá. Pravil jsem: „Ale máte možná radost, jen protože víte, že k obědu budou smažené kukuřičné placičky se sardelovou omáčkou a už za deset minut odbije celá.“
„Ne, Archie.“ Záhyby se zvolna sevřely. „Zmínil jsem se o tom, že chovám jakousi představu. Může být plodná a nemusí. Postaral jste se o švihnutí jako obvykle. Náš vklad je naštěstí zanedbatelný. Je tu několik možných přístupů k věci, ale domnívám se… ano. Zavolejte telefonicky pana Andrewa Hibbarda, na universitu, nebo domů.“
„Ano, pane. Budete s ním mluvit sám?
„Ano, zůstaňte u svého aparátu a zapisujte, jako obvykle.“
Vyhledal jsem v seznamu číslo a vytočil jsem je. Nejdříve jsem zavolal na universitu. Vyvztekal jsem se na dvou nebo třech linkách a se čtyřmi nebo pěti lidmi, ukázalo se, že tam nikde není a nikdo o něm neví. Zkusil jsem ho zavolat domů, bydlel někde v sousedství, protože měl stejně začínající číslo. Tam mně nějaká tupá ženská skoro pohnula žlučí. Tvrdila, že ví, kdo jsem, a nedůvěřivě vyzvídala, co a jak. Nakonec se zřejmě rozhodla, že pan Hibbard pravděpodobně není doma. Wolfe vyslechl závěr na svém aparátu.
Obrátil jsem se k němu. „Můžeme se pokusit ještě jednou a s trochou štěstí možná kápnu na nějaké lidské stvoření.“
Zakroutil hlavou. „Až po obědě. Už je za dvě minuty jedna.“
Vstal jsem, protáhl jsem se a pomyslel jsem si, že já sám dokážu podrobit kukuřičné placičky spoustě destruktivní kritiky, zvláště když jsou s Fritzovou omáčkou. A právě v tomto okamžiku se Wolfova představa rozhodla, že radši k němu přijde sama, než by dál čekala, až Wolfe přijde za ní. Byla tu i náhodná časová shoda. Musela se pokoušet zavolat nás, právě když jsem mluvil.
Zazvonil telefon. Zase jsem se posadil a zvedl sluchátko. Ozval se ženský hlas a chtěl hovořit s Nerem Wolfem. Zeptal jsem se na jméno a ona řekla: „Evelyn Hibbardová.“ Požádal jsem ji, aby počkala u aparátu, a zakryl jsem mluvítko dlaní. Usmál jsem se na Wolfa. „Od Hibbardů.“
Zvedl obočí. „Ženská odrůda Hibbardů jménem Evelyn. Mladý hlas, asi dcera. Vemte to.“
Uchopil sluchátko, já si připravil blok a tužku a přiložil k uchu svoje sluchátko. Když se jí Wolfe zeptal, co si přeje, uvědomil jsem si znovu, že je to jediný člověk, s nímž jsem se kdy setkal, který s ženami i s muži mluví naprosto stejným tónem. Dovedl měnit hlas různým způsobem, ale obměny nikdy nesouvisely s pohlavím. Rychle jsem škrabal do bloku samoznaky, většinou své soukromé, neboť ze sluchátka se ozývalo:
„Mám pro vás doporučující dopis od své přítelkyně, slečny Sáry Bartowové. Určitě se na ni pamatujete, pane Wolfe, vyšetřoval jste… smrt jejího otce. Nemohla bych vás navštívit? Pokud možno teď hned. Volám od Bidwellů, Padesátá druhá ulice, mohu u vás být v pěti minutách.“
„Lituji, slečno Hibbardová, mám práci. Mohla byste přijít ve čtvrt na tři?“
„Oh,“ zalapala lehce po dechu, „doufala jsem… rozhodla jsem se přesně před deseti minutami. Je to hrozně naléhavé, pane Wolfe. Snad byste mohl.“
„Kdybyste mi tu naléhavost laskavě vylíčila.“
„Po telefonu snad raději ne – ale vždyť na tom vlastně nezáleží. Jde o mého strýce, Andrewa Hibbarda, před čtrnácti dny vás navštívil, snad si vzpomenete. Zmizel.“
„Opravdu. Kdy?“
„V úterý večer, před čtyřmi dny.“
„Nenechal vám žádný vzkaz?“
„Nic,“ ženský hlas v telefonu se zajíkl. „Vůbec nic.“
„Vskutku.“ Viděl jsem, jak Wolfovy oči zašilhaly po hodinách byly čtyři minuty po jedné – a pak ke dveřím do haly, kde na prahu stál Fritz připravený ohlásit oběd. „Když už uplynulo devadesát hodin, můžeme klidně riskovat ještě jednu. Ve čtvrt na tři?
Vyhovuje vám to?“
„Když tedy nemůžete… dobrá. Přijdu.“

Dvě sluchátka najednou spočinula ve svých vidlicích. Fritz prohlásit jako obvykle:
„Oběd, pane.“

3

S ženskými jsem na tom dost divně. Poznal jsem jich už tucet, které bych si byl docela rád vzal, ale žádná mě nenabrala tak tvrdě, abych ztratil rovnováhu. Nevím, jestli by si byla některá z nich vzala mě, to je fakt, žádné jsem totiž nedal příležitost, aby nashromáždila tolik údajů, že by si mohla udělat rozumný názor. Když se s nějakou novou setkám, nepochybně zájem mám. Citlivě zaregistruji všechny možnosti, a pokud mi paměť sahá, nikdy jsem se nebál jít na věc a dovést ji až do konce, ale jaksi nikdy neztrácím hlavu. Vezměme například ženy, s nimiž se setkávám při svém podnikání – či lépe při podnikání Nera Wolfa. Kdykoliv na nějakou narazím, pokud to ovšem zrovna není nějaká taková, že by byla vhodným objektem pro čistírnu, nedopustím, aby mé oči neudělaly pro můj úsudek všechno, co dovedou, ba víc, působí mi to jakési lechtání v krvi. Cítím, jako by mi někdo lehce šlápl na plyn. Ale pak se ovšem ten případ rozjede a potíž asi bude v tom, že jsem až moc svědomitý. Mám rád dobrou práci víc než cokoliv jiného, no, a to ovšem přestává legrace. Mám dojem, že právě proto je pak vždycky šmytec. Tahle Evelyn Hibbardová byla malá a tmavá a kus. Měla trochu špičatý nos a až moc si potrpěla na práci svých řas, ale na pult s partiovým zbožím by ji nestrčil nikdo, kdo se vyzná v kšeftu. Na sobě měla úhledný kostýmek z šedé rýhované látky s kožešinou a šikmo naražený malý červený klobouček. Seděla zpříma, aniž si přehodila nohu přes nohu, a měla dobře vysoustruhované kotníky a lýtka, žádná baculatost je však neohrožovala, ani v budoucnu.
Já se svým blokem jsem samozřejmě seděl u psacího stolu a v několika prvních minutách jsem po ní jen semhle támhle koukl. Pokud se užírala starostmi o strýce, a myslím, že ano, držela se toho, co Wolfe nazývá „anglosaská teorie, jak zacházet s pocity a zákusky“: nechat zmrznout a spolknout. Jak tak rovně seděla v křesle, které jsem jí nabídl, měla své hezké tmavé oči v jedné rovině s Wolfem, ale tu a tam mávla řasami směrem ke mně. Přinesla s sebou balíček zabalený do hnědého papíru a držela ho na klíně. Wolfe spočíval zvrácený ve svém křesle, s bradou na prsou a s předloktími na opěradlech křesla. Už si zvykl, že nemá smysl, aby se snažil spojit prsty na nejvyšším bodu svého středního oblouku dřív než za hodinu po jídle.
Oznámila nám, že bydlí se svou mladší sestrou u strýce ve Stotřínácté ulici. Matka jim zemřela, když ještě byly malé. Otec se znovu oženil a žije v Kalifornii. Strýc je svobodný. V úterý večer kolem deváté hodiny si vyšel na procházku a nevrátil se. Nenechal žádný vzkaz. Odcházel sám a jen tak mimochodem prohodil k Ruth, mladší sestře, že se jde trochu provětrat.
„Mělo to precedens?“ zeptal se Wolfe. „Precedens?“
„Udělal to už někdy předtím? Nemáte ponětí, kde by mohl být?“
„Ne, ale napadlo mě ,„ mám za to… že byl zabit.“
„To chápu,“ Wolfe trochu pootevřel oči. „To vás přirozeně mohlo napadnout. Do telefonu jste se zmínila o jeho návštěvě u mne. Víte, proč tu byl?“
„Vím o tom všechno. Dozvěděla jsem se o vás od své přítelkyně Sáry Barstowové. Přemluvila jsem strýce, aby k vám šel. Vím, co řekl on vám a co vy jemu. Řekla jsem strýci, že je sentimentální romantik. Byl.“ Odmlčela se a na okamžik pevně sevřela rty, aby se jí neroztřásly. Díval jsem se na ni a viděl jsem to, „Nejsem, opravdu nejsem otrlá. Domnívám se, že strýc byl zavražděn a že člověk, který ho zabil, byl Paul Chapin, spisovatel. Přišla jsem vám to říci.“
Tady tedy byla ta představa, kterou choval Wolfe, a přišla rovnou do jeho kanceláře a posadila se do křesla. Jenže není příliš pozdě? Pět set dolarů týdně se šlo trochu provětrat.
„To je od vás hezké,“ odpověděl Wolfe, „děkuji, že jste přišla. Ale bylo by také možné a víc na místě, kdybyste upozornila policii a okresního nadvládního.“
Přikývla. „Jste přesně takový, jak vás Sára Barstowová vylíčila. Policii jsme uvědomili už ve středu v poledne. Na žádost rektora university byli ochotni ponechat věc v tajnosti. Na veřejnost nic nepronikło, ale policie – to je asi stejné, jako kdybyste v šachu postavil proti Capablancovi mne. Pane Wolfe…“ Prsty sepjatých rukou se pevně sevřely kolem balíčku na klíně a začala naléhavěji: „Vy nevíte… Paul Chapin je vychytralý a lstivý jako všechna ta zvířata, o nichž se zmiňuje ve svém prvním výhružném dopise. V tom, který poslal, když zabil soudce Harrisona. Je doopravdy špatný… Zlý skrz naskrz – skutečně nebezpečný… Víte, on není muž…“
„Ale, slečno Hibbardová, copak, copak,“ povzdechl si Wolfe. „Ovšemže je muž, formálně jistě. Zabil opravdu toho soudce? Právní presumpce samozřejmě až dosud platí v jeho prospěch. Zmínila jste se však o prvním výhružném dopise. Nemáte náhodou jeden opis?“
Přikývla a ukázala na balíček. „Mám. Mám všechny ty výhružné dopisy, včetně…“ zapolykala „…včetně posledního. Dal mi ho doktor Burton.“
„Ten, co přišel po té zdánlivé sebevraždě?“
„Ne. Ten… další dostali dnes ráno. Všichni, myslím; když mi to doktor Burton sdělil, zavolala jsem ještě dvěma nebo třem. Chápete, můj strýc zmizel… chápete…“
„Chápu. Vskutku. Nebezpečné. Myslím pro pana Chapina.
V tomto druhu podnikání je každá vyšlapaná cestička nebezpečná. Takže vy všechna ta varování máte. S sebou? V tom balíčku?“
„Ano. A mám tu také svazek dopisů, které Paul Chapin v různých dobách napsal mému strýci, a jakýsi deník, který si strýc vedl, a účetní knihu, v níž jsou zaznamenány částky, které strýc a ostatní Paulu Chapinovi posílali v období, než začal psát, a seznam jmen a adres členů – to jest lidí, kteří tam tenkrát byli, když se to stalo.“
„Bláhovost. Proč to všechno máte vy? Proč ne policie?“ Evelyn Hibbardová potřásla hlavou. „Rozhodla jsem se, že jim to nedám. Ty věci patřily k velmi důvěrným a soukromým papírům mého strýce. Měly cenu pro něho a teď mají cenu

pro mne… ovšem jinou. Policii by nebyly nic platné, ale vám ano. Vy jich nezneužijete. Či snad ano?“
V nastalém tichu jsem vrhl pohled na Wolfa a viděl jsem, jak trochu ohrnuje rty… dovnitř a zase ven… Rozčílilo mě to. Vždycky mě to rozčiluje, i když nemám ani potuchy, co to má znamenat. Pozoroval jsem ho. Promluvil: „Slečno Hibbardová, chcete říci, že jste tento svazek odstranila z dosahu policie, uschovala jej a teď jste mi jej přinesla? Včetně jmen a adres členů ‚Ligy pykajících‘? Pozoruhodné.“
Zírala na něho. „A proč ne? Nejsou to žádné informace, které by si nemohli snadno zjistit někde jinde – od pana Farrella nebo doktora Burtona nebo pana Drummonda – u kteréhokoli z nich –“
„Nicméně, je to pozoruhodné.“ Wolfe se natáhl k svému psacímu stolu a stiskl tlačítko. „Nechcete sklenici piva? Sám piji pivo, ale nechci vám vnucovat svůj vkus. Máme tu výborné portské, solern, madeiru a zejména maďarské selské víno, které dostávám přímo z vinného sklepa. Co si budete přát…?“
Zavrtěla hlavou. „Děkuji.“ „Mohu si dát pivo?
„Prosím, jistě.“
Wolfe zůstal vzpřímeně sedět a zeptal se: „Bylo by možné ten balíček otevřít? Zajímá mě zvlášť ten první výhružný dopis.“
Začala rozvazovat provázek. Vstal jsem, abych jí pomohl. Podala mi balíček, položil jsem jej na Wolfův psací stůl a vybalil jej z papíru. Byl to velký fascikl v tvrdých deskách, starý, vyrudlý, ale zachovalý. Podal jsem jej Wolfovi a on jej rozevřel s rozvážnou a přátelskou úzkostlivostí, s jakou se jeho ruce dotýkají všech neživých předmětů.
Evelyn Hibbardová ho upozornila: „Pod velkým O. Strýc jim neříkal výhružné dopisy, ale oznámení.“
Wolfe přikývl. „Osudová, předpokládám.“ Vyňal z fasciklu několik listů. „Váš strýc je opravdu romantik. Ano, jak jsem řekl, je. Je proto rozumné zavrhnout všechny domněnky, i ty nejbolestnější, dokud se dohady nepostaví na nohy faktů. Tady je to. Aha! Měli jste mě zabít, stříci poslední chvíli. Stal se z pana Chapina ze samé zlovolnosti básník? Smím to přečíst?
Přikývla. Začal předčítat:
„Měli jste mé zabít,
stříci poslední chvíli,
poslední slabý dech,
co unikne mi z nozder, jak otrok, který prchá.
Měli jste mě zabít.
Když zabili jste muže,
proč jste mé nezabili?

Muže jste zabili,
vlka však, liška a myš,
maličká, šedivá, která si hlodá skrýš,
krokodýl, pes i červ,
jenž hlínou kamsi pílí
a ve tmě hledá cíl,
aby se opět skryl,
kočka, jestřáb a had,
opičák, jenž se šklebí,
ti všichni ve mně zbyli,
nenechají mě spát,
ti zůstali v mé lebi.
Proč jste mě nezabili?
Dávno řekl jsem všem: Mlčte, vyčkejte času! Hadu i opici, kočce, vlku i myši
hloupě jsem tvrdil: Čas vezme si daň.
Ten smrtonosný čas i žízeň pomsty tiší
dokáže víc než vy a s každým ví si rady,
má schopnost jednoho i vás všech dohromady. Teď oni říkají:

Čas jde pomalým krokem, nám pomalý je čas! Pane, vypusť nás teď !
A počítej za nás!
Viděl jsem moře, noc,
obrysy skal, lhostejné hvězdy, nebe,
útes rozeklaný čněl nad příboje pás.
Pane, pusť nás, Pane, pusť nás!
Zapřísaháme tebe.
A počítej za nás!
Slyšel jsem kolem sebe.
On jistě netušil, že o něho se jedná, seděl tak bezpečně na samém prahu smrti. Odpočítal jsem: Jedna!
A dole příboj šílí.
Odpočítám: dva, tři, čtyři… a stále dál.
Čas ať si vybírá, kdy já chci svoji daň.
Čas sám jde pomalu, jako by skoro stál,

ale já nepočkám ani den, ani chvíli.
Proč jste mě nezabili?
Wolfe zůstal sedět s listem papíru v ruce, zvedl oči a pohlédl na slečnu Hibbardovou. „Vypadá to na to, že pan Chapin soudce srazil z okraje nějakého útesu. Pravděpodobně v náhlém hnutí mysli. A předpokládám, že naprosto nepozorovaně, protože nevzniklo žádné podezření. Byl tam někde po ruce příhodný útes?“
„Ano, stalo se to loni v červnu v Massachusetts, poblíže Marblehead. U Fillmora Collarda se sešlo spousta lidí. Soudce Harrison přijel z Indiány na slavnostní rozdílení diplomů, jeho syn měl mít promoci. Večer ho začali pohřešovat a druhý den ráno našli jeho tělo na úpatí útesu, celé potlučené, jak jím příboj zmítá! sem a tam mezi skalisky.“
„Byl mezi těmi lidmi pan Chapin?“
Kývla. „Byl tam.“
„Ale neříkejte mi, že se ta schůzka konala za účelem pykání. Nebylo to shromáždění té neuvěřitelné ligy?“
„Ó ne. Ostatně, pane Wolfe, ‚Liga‘ tomu nikdo nikdy neříkal vážně. Ani strýc Andrew nebyl –“ zarazila se, sevřela rty, zvedla hlavu a potom pokračovala, „takový romantik. Ta parta lidí byla prostě parta, především z ročníku, který Fillmore Collar absolvoval v Cambridge. Sedm nebo osm z té – dobrá, tedy – ligy – jich tam bylo.“
Wolfe přikývl, chvíli se na ni díval, pak sáhl po fasciklu a z jednotlivých oddílů začal tahat různé věci. Přehraboval se v odkládacích deskách, nahlédl do účetní knihy, prolistoval hromadu papírů. Nakonec znovu pohlédl na slečnu Hibbardovou.
„A toto quasipoetické varování dostal k svému velkému překvapení každý z nich po návratu domů?“
„Ano, za několik dní.“
„Aha. Jistě víte, že veršíky pana Chapina mají svou tradici. Mnoho nejpůsobivějších výhružných dopisů v historii, zvláště ve starověku, bylo ve verších. I když si páně Chapinovo dílo do jisté míry cením pro návaznost na tradici, pokud jde o básnické kvality, připadá mi mnohomluvné, bombastické a rozhodně kostrbaté. Nemohu je posoudit jako znalec prozódie, ale mám sluch.“
Tlachat při práci, to Wolfovi nebylo podobné, udiveně jsem vzhlédl, protože jsem nechápal, co tím sleduje. Jenom na něho zírala. Musel jsem odtrhnout pohled, protože pokračoval:
„Dále ho podezírám, že se zvláště v druhé sloce – mám za to, že on by to nazval sloka – dopustil plagiátu. Už je to mnoho let, co jsem četl Spencera, ale v kterési dosud nezacelené skulině paměti mi utkvěl právě takový katalog zvěře. Archie, podal byste mi laskavě tamhletoho Spencera? Třetí přihrádka napravo od dveří. Ne, dál, ještě dál – tmavomodrá zlacená vazba. To je on.“
Přinesl jsem knihu, podal mu ji, on ji otevřel a začal zrakem jezdit po stránkách.
„‚Pastýřův kalendář‘, to, vím jistě, myslím ‚Září‘. Ne, že by na tom záleželo, i když to najdu, bude to jen takové mrňavé vítězství, které mi nestojí za ty minuty, co na ně vyplýtvám. Prominete, slečno Hibbardová? ‚Vykrmení býci… kohout na hnojišti… vlk v rouše beránčím svou kořist uchvátil… ne, to není ono. Všude samá zvířata, ale ten seznam, ten, který mi utkvěl v paměti, to není. Musím se obejít bez vítězství, není to tu. Nicméně bylo milé setkat se zase jednou se Spencerem, i když jen na tak krátký okamžik.“ Předklonil se v křesle až k samému nebezpečnému okraji a podal knihu slečně Hibbardové. „Pěkný příklad knihvazačského umění, zaslouží si, abyste mu věnovala přátelský pohled. Tištěno ovšem v Londýně, avšak svázáno v tomto městě jedním švédským chlapcem, který pravděpodobně letos v zimě zemře hladem.“
Sebrala všechnu svou zdvořilost, aby se na knihu podívala, převracela ji v ruce, nahlédla dovnitř a znovu si prohlížela hřbet. Wolfe už byl zase zpátky u papírů, které vytáhl z pořadače. Zřejmě s knihou skončila, vstal jsem tedy, vzal jí svazek z rukou a vrátil do přihrádky.
Wolfe jí právě říkal: „Slečno Hibbardová, vím, vy chcete akci a bezpochyby jsem přepínal vaší trpělivost, lituji. Směl bych vám položit několik otázek?“
„Jistě. Mně se zdá…“
„Ovšem, odpusťte. Jen dvě otázky, myslím. Za prvé: nevíte, zda váš strýc v poslední době neuzavřel nějakou životní pojistku?“
Netrpělivě kývla. „Ale pane Wolfe, to přece nemá nic společného –“
Skočil jí do řeči a dokončil větu za ni: „S totální špatností Paula Chapina. Já vím. Možná že nemá. Byla to vysoká pojistka?“ „Myslím, že ano. Ano. Velmi vysoká.“
„Ve váš prospěch?“
„Nevím, asi ano. Vypravoval mi, že jste s ním mluvil o pojištění. Potom mi asi za týden sdělil, že to popohnal a že se o pojistku podělily čtyři ústavy. Myslela jsem na něco jiného, a tak jsem ani nedávala moc pozor na to, co říká. Měla jsem na něho zlost a snažila jsem se ho přesvědčit… mám za to, že pojistka zní ve prospěch mé sestry Ruth a mne.“ „Nikoliv Paula Chapina?“
Pohlédla na něho, otevřela ústa a zase je zavřela. Pak řekla: „To mě nenapadlo. Možná že ano. Nevím.“
Wolfe přikývl. „Ano, sentimentální romantik by mohl něco takového udělat. A teď druhou otázku. Proč jste za mnou přišla? Co si přejete, abych udělal?“
Teď se mu podívala přímo do očí. „Chci, abyste našel důkazy o vině Paula Chapina a postaral se, aby byl potrestán. Zaplatím vám za to. Od strýce jste požadoval deset tisíc dolarů. To mohu zaplatit.“
„Chováte k Paulu Chapinovi nějakou osobní nenávist?“
„Osobní?“ zamračila se. „Copak existuje nějaká jiná nenávist než osobní? Nevím, nenávidím a nenáviděla jsem Paula Chapina celá léta, protože jsem milovala svého strýce a protože ho milovala i má sestra Ruth a protože to byl jemný, citlivý, laskavý člověk. A Paul Chapin mu ničil život. Zničil jeho život… a…“
„Ale, ale, slečno Hibbardová, pěkně prosím. Nikdy vás nenapadlo, že byste mě mohla najmout, abych vašeho strýce

našel? Nechovala jste ani tu nejmenší naději?“
„Myslím, že ne. Oh, to kdybyste udělal, to kdybyste dokázal… Myslím, že nemám žádnou naději. Neodvažuji se mít. Ale i tak i kdybyste ho našel, pořád ještě tu bude Paul Chapin.“
„Docela tak,“ zvedl hlavu Wolfe a upřel na mne oči. „Archie, zabalte, prosím, slečně Hibbardové její fascikl. Snad mi promine, jestliže jsem všechny věci nedal správně na své místo. Papír a provázek jsou celé? Výborně.“
Začala protestovat: „Ale vždyť to budete potřebovat – nechám vám to tu –“
„Ne, slečno Hibbardová. Lituji. Nemohu vaše pověření převzít.“
Vzalo jí to dech i řeč. Wolfe pokračoval: „Celá záležitost je v rukou policie a okresního nádvládního. Byl bych v beznadějné nevýhodě. Nezbývá mi, než se s vámi rozloučit.“
Opět nabyla daru řeči. „Hlouposti. To nemyslíte vážně.“ Naklonila se v křesle dopředu a vybuchla: „Pane Wolfe, to je sprostota! Všechno jsem vám pověděla. vyptával jste se mě a já vám odpovídala… důvod, který udáváte, není vůbec žádný důvod… Proč –“
Zarazil ji pohybem prstu a určitým zabarvením hlasu. Vždycky mě to kapku naštve, protože přitom hlas nepozvedne, a já nikdy nemohu vyzkoumat, jak to dělá. „Prosím, slečno Hibbardová, řekl jsem ne a uvedl jsem vám svůj důvod. To stačí. Jen kdybyste ještě od pana Goodwina převzala ten balíček. Zajisté, zachoval jsem se k vám hrubě a při takových příležitostech vždycky lituji, že jsem si neosvojil umění být hrubý uhlazeně. Mám všechny nectnosti, drsnost nevyjímaje.“
Ale z křesla se zvedl, což byl zcela mimořádný ústupek, i když ona to nevěděla. Vstala také a převzala ode mne balíček. Byla rozpálená jako peklo, ale pochopila, že její bezmocnost je větší než její vztek, ještě dřív, než se obrátila k odchodu. Úpěnlivě zaprosila:
„Ale chápejte, takhle jsem úplně… co mám dělat?“
„Mám pro vás jen jeden návrh. Pokud neučiníte jiné opatření a stále ještě si budete přát mých služeb a policie neudělá žádný pokrok, navštivte mě příští středu,“
„Ale to jsou celé čtyři dny –“
„Lituji. Dobrý den, slečno Hibbardová.“
Šel jsem jí otevřít dveře a ona očividně úplně zapomněla, že má řasy.
Když jsem se vrátil do pracovny, Wolfe už byl opět uhnízděný ve svém křesle a jevil zřetelná stigmata radosti – jak by to, domnívám se, nazval Andrew Hibbard. Se zvednutou bradou kreslil konečkem prstu na opěradle malé kroužky. Stoupl jsem si přímo proti němu k jeho psacímu stolu a řekl jsem:
„Ta holka šíleně zuří. Ale odhadoval bych, že zuří jen asi z pětiny tak jako já.“
Zamumlal: „Archie, chvilku mě nerušte.“
„Ne, pane. To bych si nedovolil ani za nic. Vtip je výtečná věc, a dobrý vtip je pro některé lidi solí života, ale to, kam jsme se vaší zásluhou dostali, znamená libovat si v nezměrných hlubinách čehosi – počkejte moment, hned to najdu, je to tuším ve Spencerovi.“
„Archie, varuji vás, jednoho dne začnete být postradatelný.“ Trochu se zavrtěl. „Kdybyste byl žena a já se s vámi oženil, což Bůh chraň a uchovej, žádný prostor na téhle zeměkouli by pro mě nebyl dost velký, aby nás oddělil. Mrzí mě, že jsem byl nucen chovat se k slečně Hibbardové hrubě. Bylo žádoucí neprodleně se jí zbavit, protože nás čeká velmi mnoho práce.“
„Dobrá. Mohu-li vám nějak pomoci –“
„Můžete. Váš blok, prosím. Poznamenejte si telegram.“
Sedl jsem si. Nepřiblížil jsem se k tomu, co sleduje, ani na sto mil a to mě vždycky štve. Wolfe začal diktovat:
„V souvislosti s novým vývojem událostí a s třetím Chapinovým výhružným dopisem vás žádám, abyste se dostavil na schůzku, která se koná v pondělí 5. listopadu v 9 hodin večer na níže uvedené adrese. Podepsat: Nero Wolfe a adresu.“
„Zajisté.“ Zapsal jsem to.
„A poslat prostě každému, kdo mi napadne?“
Wolfe nadzvedl okraj pijáku na svém stole, vytáhl zpod něho list papíru, přistrčil mi ho a řekl: „Jména máte tady. Rozešlete to i těm z Bostonu, Filadelfie a Washingtonu, vzdálenější mohou být uvědomeni později dopisem. Pořiďte také opisy seznamu, dva pro jistotu. Kromě toho –“
Vzal jsem od něho papír a jediným mrknutím oka mi bylo jasné, o co kluše. Civěl jsem na něho a něco v mém obličeji ho podle všeho zarazilo. Odmlčel se. „S nesouhlasem počkejte, Archie. Nechte si svou falešnou mravnost pro sebe.“
Odpověděl jsem: „Tak proto jste mě poslal pro Spencera, aby měla co prohlížet. Proč jste to otočil?“
„Vypůjčil jsem si to.“
„Mluvíte přesvědčivě, díval jsem se do slovníku a to je přesný výraz pro to, co jsem měl na mysli. Proč jste si to vypůjčil? Ona by vám to byla dala.“
„Asi ne.“ Wolfe si povzdychl. „Nechtěl jsem to riskovat. Vzhledem k tomu, že jste tak výtečně obeznámen s nejjemnějšími otázkami etiky, jistě pochopíte, že bych dost dobře nemohl přijmout za klientku ji, a pak navrhnout druhým, zejména skupině –“
„Jistě. Jasné, to je v pořádku. Teď, když mi došel smysl vašeho podnikání, nejraději bych před váma smekl klobouk, kdybych měl na hlavě. Ale ona by vám to byla dala. Anebo jste mohl použít omamný…“
„Stačí, Archie,“ přerušil mě tlumeným hlasem. „Budem v každém případě jednat v jejím zájmu. Ukazuje se, že to pravděpodobně bude složitá a drahá záležitost, a není žádný důvod, proč by slečna Hibbardová měla nést všechny náklady sama. Za pár minut musím nahoru a vy budete mít práce až nad hlavu. Nejprve rozešlete telegramy a opište seznam. Potom, poznamenejte si, dopis slečně Hibbardové, podepište mým jménem a pošlete expres ještě dnes večer:
„Zjistil jsem, že přiložený list nebyl dnes odpoledne vrácen do vašeho fasciklu a zůstal ležet na mém psacím stole.

Doufám, že vám tím nevznikly žádné potíže. Pokud máte stále ještě v úmyslu vyhledat mě příští středu, neváhejte a navštivte mě.“
„Ano, pane, a poslat jí ten seznam?“
„Přirozeně. Dejte pozor, abyste jej opsal správně. Udělejte dva průklepy. Mám za to, že znáte soukromou adresu pana Higgama z Metropolitan Trust Company.“
Přikývl jsem. „Bydlí kdesi v Suttonu –“
„Zítra ráno ho vyhledejte a předejte mu jeden průklep seznamu. Požádejte ho, aby hned v pondělí ráno jako první, co udělá, opatřil zprávu o majetkových poměrech všech mužů uvedených v seznamu. Nepotřebujeme žádné údaje o minulosti, jde o to, jak si stojí teď. Pokud jde o lidi z jiných měst, telegrafujte. Potřebujeme tu zprávu do pondělka šesti hodin večer.“
„Je tu i Hibbardovo jméno. Možná že i těch druhých dvou mrtvých.“
„Banka je tak důmyslná, že to prozkoumá, aniž by rušila pokoj jejich duší. Spojte se se Saulem Panzerem a požádejte ho, ať se sem dostaví v pondělí večer v osm třicet. Právě tak Durkin. Zjistěte si, budou-li v úterý ráno volní Gore a Caster a ještě dva další podle vašeho výběru.“
Ušklíbl jsem se. „A co takhle jednašedesátý pluk?“
„To bude naše záloha. Hned jak odešlete telegramy, zavolejte domů slečně Hibbardové. Zkoušejte to tak dlouho, až ji seženete. Použijte svého osobního kouzla. Smluvte s ní, že ji dnes večer navštívíte. Podaří-li se vám sejít se s ní, vysvětlete jí, jak litujete, že jsem její pověření nepřijal. A že jsem vám dal souhlas, abyste jí nabídl svou pomoc vy, bude-li o ni stát. Ušetří to čas. Dovolí vám to shromáždit od ní spoustu údajů a možná dokonce i nahlédnout do listin a svršků pana Hibbarda. Hlavně pokud jde o nějaké náznaky, že se nemínil tak hned vrátit. Musíme uznávat právní zásady, například zrovna tu, že člověka nelze pokládat za mrtvého jenom proto, že není vidět tam, kde obvykle bývá.“
„Ano, pane. Mám to s ní zavalet svou metodou?“
„Každou, pokud se ukáže vhodná.“
„Když tam půjdu, mohl bych ten seznam vzít s sebou.“
„Ne, pošlete ho poštou.“
Wolfe se zvedal z křesla. Pozoroval jsem ho, vždycky bylo na co koukat. Než vykročil ke dveřím, zeptal jsem se: „Měl jsem na to možná přijít sám, ale jedna věc mi nedošla. Jaký mělo smysl vyptávat se jí na tu životní pojistku?“
„To? Nic než možnost, že se tu setkáváme s takovým stupněm lstivé nenávisti, jaký se v naší praxi ještě nevyskytl. Možnost, že se Chapinova nenávist, samozřejmě rozředěná, přenesla ze strýce na neteř. Nějak se dozvěděl o velkém obnosu, který by obdržela na pojistku, a naplánoval Hibbardovu vraždu tak, aby se tělo nenašlo, takže by jí nevyplatili pojistnou částku.“
„Jednoho dne by vyplatili.“
„I tak. Pouhý odklad nepřítelova štěstí poskytuje sice jen menší uspokojení, ale když už někdo má takovou povahu, stojí mu za tu lest. To by byla jedna možnost. A je tu i další: dejme tomu, že pojistka byla uzavřena ve prospěch samotného Chapina. Slečna Hibbardová byla jista, že jejího strýce zabije, unikne odhalení a ještě vyinkasuje velké jmění. To pomyšlení bylo pro ni nesnesitelné. Zabila tedy strýce sama – byl by přece tak jak tak zemřel –, a tělo odklidila, aby nebylo nalezeno. Večer to s ní můžete probrat.“
Opáčil jsem: „Myslíte, že ne? Seženu jí alibi.“

4

V sobotu večer a v neděli jsem měl spoustu práce. Byl jsem u Evelyn Hibbardové a strávil jsem s ní tři hodiny. Splašil jsem Saula a Freda a další kluky, postavil jsem je do latě a velice jsem se vyvztekal s telefonem, než jsem konečně v neděli pozdě večer, když se vrátil z víkendu na Long Islandu, sehnal Higgama, toho chlápka z banky. Kromě toho nás volali členové Ligy, kteří dostali telegramy. Telefonovalo jich pět nebo šest, každý jinak jedni poplašeně, jiní naštvaně a někteří zřejmě jen ze zvědavosti. Udělal jsem si několik průklepů seznamu a na jednom jsem zaškrtával, jak volali, a dělal si poznámky. Originál – Hibbardův – nesl docela nahoře datum, byl napsán na stroji a některé adresy byly později měněny perem. Zřejmě tedy nebyl zastaralý. U čtyř jmen adresy chyběly a nevěděl jsem samozřejmě, kteří z nich jsou mrtvi. Jestliže vynecháme adresy a přidáme zaměstnání nebo druh podnikání, jak jsme je v pondělí dostali z banky, vypadal seznam asi takhle:
Andrew Hibbard, psycholog
Ferdinand Bowen, burzovní makléř
Loring A. Burton, lékař
Eugene Dreyer, obchodník s uměleckými předměty
Alexander Drummond, majitel květinářství
George R. Pratt, politik
Nicholas Cabot, advokát
Augustus Farrell, architekt
W. R. Harrison, soudce
Fillmore Collard, majitel tkalcovny
Edwin Rober Byron, šéfredaktor magazínu
L. M. Irwing, sociální pracovník
Lewis Palmer, Federální úřad veřejných prací
Julius Adler, advokát
Theodore Gaines, bankéř

Pitney Scott, taxikář
Michael Ayers, novinář
Arthur Kommers, vedoucí prodeje
Wallace McKenna, poslanec z Illinois
Sydney Lang, obchodník s nemovitostmi
Roland Erskine, herec
Leopold Elkus, chirurg
F. L. Ingalls, cestovní kancelář
Archibald Mollison, profesor
Richard M. Tuttle, ředitel chlapecké školy
T. R. Donovan
Phillip Leonard
Allan W. Gardner
Hans Weber
U posledních čtyř nebyly adresy a nemohl jsem je nalézt ani v newyorském, ani v předměstských telefonních seznamech, takže jsem o bankovní dobrozdání ani nemohl žádat. Když jsem vzal v úvahu, že jsou to všechno absolventi Harvardu, což samo o sobě znamená lepší start do života, než muset se drápat z průměru, hned při čtení těch jmen jsem si říkal, že to vypadá na tučný vývar. Ale to přesně ukáže bankovní rešerše. Bylo prima připravovat si je telefonicky na pekáč.
Ale ta pravá legrace vypukla v neděli odpoledne. Někdo něco prosekl o Hibbardově zmizení a objevilo se to v nedělních novinách, i když s ním nenadělali moc rámusu. Kolem třetí odpoledne zazvonil domovní zvonek, a když jsem šel otevřít, protože Fritz měl co na práci vzadu a já byl náhodou po ruce, viděl jsem tam stát bok po boku dva hafany. Hned na první pohled ve mně vzklíčilo podezření, že je to párek čmuchalů z nějaké agentury a že někdo začal být zvědavý na moji návštěvu u Hibbardů včera večer. Pak jsem jednoho z nich poznal a se širokým úsměvem jsem dokořán otevřel dveře.
„Copak, copak, tak pozdě z kostela?“
Ten vpravo, s jizvou na tváři, kterého jsem poznal, se optal:
„Je Nero Wolfe doma?“
Přikývl jsem. „Chcete s ním mluvit? Překročte práh, pánové!“
Zatímco jsem zavíral dveře a upevňoval řetízek, smekli klobouky, svlékli kabáty a pověsili si je na věšák. Prohrábli si rukama vlasy, popotáhli si vesty a odkašlali si. Byli nesví jako zajíci v prvních tanečních. Dojalo mě to. Já sám byl na Wolfa zvyklý a znal jsem jeho schopnosti tak důvěrně, že jsem byl schopen zapomínat na jizvy, které jeho různé seky zanechaly v některých tvrdých profesionálních lebkách. Požádal jsem je, aby počkali v hale, šel jsem za Wolfem do pracovny a sdělil jsem mu, že se dostavil Del Bascom z Bascomova detektivního ústavu s jedním ze svých mužů a rád by s ním mluvil.
„Ptal jste se jich, co chtějí?“
„Ne.“
Wolfe přikývl a já vyšel a přivedl je. Bascom přešel místností k psacímu stolu, aby Wolfovi potřásl rukou, druhý pán cpal svůj mohutný zadek do křesla, které jsem mu přistrčil, a čučel na Wolfa, až si málem sedl vedle. Mám podezření, že nebyl ani tak překonán jeho pověstí, jako jeho tonáží, protože ho ještě nikdy předtím neviděl.
Bascom se rozhovořil: „Už to bude dva roky, co jsem se s vámi naposled setkal, pane Wolfe. Pamatujete se? Ten případ senný rýmy, alespoň já tomu tak říkal. Víte, jak ten prodavač neviděl, že chlap ztopil smaragdy, protože právě kejchal.“
„Ale ovšemže se pamatuji, pane Bascome. Ten mládenec prokázal značnou dávku vynalézavosti, když tak obyčejnou nemoc dovedl využít k tak neobyčejnému účelu.“
„Jo, jo. Spousta je jich mazanejch, ale někteří přeci jenom ne dost. To byl krásnej případ. Nebejt vás, byl bych se jistě drbal za uchem ještě trochu dýl. Nikdy vám to nezapomenu. Jak vám jdou kšefty, pane Wolfe?“
„Bídně.“
„To věřím. To se dalo čekat. Některý agentury se pěkně pakujou na práci v průmyslu, ale já se do toho nikdy nepouštěl. Sám jsem byl pracující a pořád ještě jsem, k čertu.“ Bascom zkřížil nohy a odkašlal si: „Vzal jste teď poslední dobou něco novýho?“
„Nevzal.“
„Ne.“
Něco zakvičelo, tak neočekávaně, až jsem skoro nadskočil. Zaznělo to od toho druhého hafana, co seděl v křesle mezi Bascomem a mnou. Z ničeho nic zakvičel:
„Zaslech sem něco jinýho.“
„Hergot, kdo ti povolil ventil?“ Bascom na něho vrhl znechucený pohled. „Neříkal jsem ti, abys držel hubu, až tu budem?“ Obrátil se k Wolfovi. „Víte, co ho kouslo? To se vám bude líbit, pane Wolfe. Slyšel toho spoustu o velikém Neru Wolfovi a chtěl vám ukázat, že jemu bulíka na nos nepověsíte.“ Otočil se stranou a ještě jednou na něho pohlédl. „Cvoku!“
Wolfe pokývl. „Ano, líbí se mi. Mám rád bravuru. Co jste říkal, pane Bascome?“
„Jo! Tak abych šel rovnou k věci. Je to takhle. Mám případ. Pracuje mi na něm pět mužů. Hází to kolem tisíce dolarů týdně, už skoro měsíc. Když to rozmotám, dostanu honorář, kterej mě uchrání od sociální podpory na celou zimu. Už to mám celý scuknutý. Teď potřebuju jenom balicí papír a kousek špagátu.“
„To je výborné.“

„To je. A teď vás jdu požádat, abyste to nechal plavat.“
Wolfovo obočí se malounko nadzvedlo. „Požádat mne?“
„Abyste od toho šel.“ Bascom se posunul ke kraji křesla a zvážněl. „Heleďte, pane Wolfe, Jde o Chapinův případ. Makám na něm čtyři týdny. Platí mně Pratt a Cabot a Dr. Burton – to není žádný tajemství. A jestli bylo, tak pro vás už od pondělka nebude. Pratt je tak trochu můj kámoš, už jsem mu udělal dobrou službu jednou nebo dvakrát. Včera večer mě zavolal a řekl mi, že jestli si chci na Paula Chapina pověsit svou vlastní cedulku s cenou, abych sebou hodil, protože Nero Wolfe zrovna hodlá začít. Tím jsem se dozvěděl o telegramech, co jste rozeslal. Trochu jsem si to obšláp a navštívil Burtona a Cabbota a jednoho nebo dva další. Burton o vás ještě nikdy předtím neslyšel a řekl mi, abych mu o vás splašil nějaký informace, ale dnes ráno mě volal a povídal, abych už si s tím nedělal starosti. Řekl bych, že se zatím různě poptával a dověděl se toho až nad hlavu.“
Wolfe zabručel: „Jsem potěšen zájmem, který projevili.“
„O tom nepochybuji.“ Bascom důrazně položil pěst na stůl a ještě víc zvážněl. „Pane Wolfe, chci s váma mluvit jako kolega s kolegou. Vy sám byste na prvním místě souhlasil s tím, že naše povolání je úctyhodný.“
„Ne bezpodmínečně. Dovolávat se úctyhodnosti už samo znamená ztrácet ji.“
„Cože? – Jo, možná. Ale je to tak jako tak podobný povolání jako právničina. Pro advokáta se, jak víte, nesluší, aby se jinýmu advokátovi snažil přelanařit klienta. Vyloučili by ho z advokátní komory. Žádnej slušnej právník by se o to ani nepokoušel. A nemyslíte, že naše povolání je stejně úctyhodný jako advokacie? O to jediné tu kráčí, že jo?“
Bascom visel očima na Wolfově tváři a čekal na odpověď.
Pravděpodobně předpokládal, že pomalé roztažení záhybu ve Wolfově obličeji je jen přírodní úkaz, jako mořský příboj dorážející na pobřeží. Wolfe konečně promluvil: „Pane Bascome, mohl byste laskavě nechat okolků a narážek? Máte-li nějaké přání, vyslovte je rovnou.“
„Krucinál, copak jsem to neřekl? Žádal jsem vás, abyste šel od válu.“
„Míníte tím, abych upustil od toho, čemu říkáte Chapinův případ? Je mi líto, že musím vaši žádost zamítnout.“
„Vy nechcete?“
„Jistěže ne.“
„A myslíte si, že je to docela oukej přelanařit zákazníka?“
„Nemám ponětí. Nebudu své chování vůči vám obhajovat. Co kdyby se ukázalo, že se obhájit nedá? Já prostě prohlašuji, že vaši žádosti odmítám.“
„Jo. Já si myslel, že to takhle dopadne.“ Bascom zvědi pěst se stolu a trochu se uvolnil. „Můj bratr pořád tvrdí, že se považujete za džentlmena, jeden by na to naletěl. Řekl jsem mu, že džentlmen bejt můžete, ale cvok že nejste.“
„Ani jedno, ani druhé, jak se obávám.“
„Zkrátka a dobře, teď, když tohle máme ze stolu, mohli bysme si promluvit obchodně. Jestli Chapinův případ převezmete vy, pak my jsme vedle.“
„Pravděpodobně. Ne však bezpodmínečně.“
„Ale jo. Jsme. Vy je vycucnete tak, že budou muset začít kupovat lacinější maso. Vím, kdy jsem nahranej, a dovedu to přijmout. Už bych se na tom tak jako tak dlouho neužívil. Pánbůh vám pomoz. Hrozně rád bych sem tak jednou týdně zapadl a zeptal se, jaký je cvrkot. Řeknu vám, že ten Chapin je nejzáludnější a nejúskočnější mrzák, jakej kdy volně běhal. Povídal jsem, že už to mám skoro ušitý. Poslyšte! Není ani nejmenší naděje. Ani ta nejmenší. Ve skutečnosti jsem to už vzdal. A měl jsem na tom tři muže, aby se mu věšeli na paty a při příštím ho chňapli – a hrom do toho, Hibbard je v tahu a my dokonce nedokážeme ani najít to, co z něho zbylo. A víte co? Moji tři chlapi nevědí, kde Chapin v úterý večer byl! Dovedete to pochopit? Zní to pitomě, ale oni žádní pitomci nejsou, jsou to zatraceně dobrý chlapi. Tak, jak říkám, docela rád bych toho nechal –“
Wolfe mu skočil do řeči: „Mluvil jste o tom, že si pohovoříte obchodně.“
„Jo, to jsem říkal. Jsem ochotnej dohodnout se s várna. To se ví, máte svoje vlastní metody, každej z nás je má, ale za ty čtyry tejdny jsme načesali moře důvěrnejch informací a stálo nás to spousty peněz. Je to důvěrný, to se rozumí, ale když máte ty samý klienty jako já, tak je to fuk. Ušetřilo by vám to moře času a vydání a obíhání. Můžete dostat celej ten materiál a můžeme ho spolu prohovořit, kdykoliv se vám zachce.“ Bascom na okamžik zaváhal, olízl si rty a dodal: „Za tisíc dolarů.“
Wolfe mírně zakroutil hlavou. „Ale pane Bascome, vždyť budu mít přístup ke všem vašim hlášením, která jste podával zákazníkům.“
„Jistě, ale víte, jak to chodí, jak takový hlášení vypadají. Víte, že jsou jak se sluší a patří, ale – krucinál! Kdybych vám dovolil, abyste se vyptával kterýhokoliv z mejch mužů, dostal byste skutečně důvěrný informace. To jako přívažek.“
„Je otázka, zda by měly nějakou cenu.“
„Ale mějte rozum.“
„O to se často pokouším. Zaplatím vám za to, co mi nabízíte, sto dolarů. Prosím! Nechci se handrkovat. A nepokládejte za nezdvořilost, když řeknu, že máme co dělat a že potřebuji všechen čas, který mi hodiny poskytnou. Děkuji vám za návštěvu, ale mám moc práce.“ Wolfe pohnul prstem a ukázal na knihy, které měl před sebou na stole, v jedné z nich byla zastrčena záložka. „Mám tady pět románů, které napsal Paul Chapin. Včera večer se mi podařilo opatřit si i ty čtyři starší. Právě je čtu. Souhlasím s vámi, že tohle je nesnadný případ. Je možné, i když krajně nepravděpodobné, že jej do půlnoci rozřeším.“
Potlačil jsem úsměv. Wolfe měl opravdu rád bravůru, byl to nejlepší trik, jak si pěstovat svou pověst.
Bascom na něho udiveně zíral, za okamžik odstrčil křeslo a vstal. Hafan vedle mne se také se zamručením zvedl.
„Nenechte se vyrušovat,“ prohlásil Bascom. „Jak už jsem se zmínil, všichni máme svou metodu. A jediný, co k tomu můžu dodat, je zaplať pánbůh za to.“

„Ano. Chcete těch sto dolarů?“
Bascom se obrátil a přikývl. „Beru. Zdá se mi, že pro vás je to vyhazování peněz, když už jste koupil těch pět románů, ale houby, vezmu je.“
Šel jsem ke dveřím, abych jim otevřel a oni šli za mnou.

5

V pondělí v době večeře bylo už všechno zařízeno a mohl jsem si pochutnávat v naprosté pohodě. Fritz byl vždycky šťastný, když viděl, že se v kanceláři něco děje, a dal si obzvláště záležet. Ten večer, když jsem viděl, že polévka je plná houbiček a v salátové zálivce jsem rozpoznal chuť estragonu, kývl jsem na něho a poslal jsem mu hubičku. Zapýřil se. Wolfe mu za jeho výtvory často dělal poklony jaksepatří a Fritz se pokaždé začervenal, a zapýřil se také, kdykoliv jsem nalezl příležitost vzdát mu hold já. Ale přísahám, že to dělal jen proto, aby mi udělal radost a aby neurazil. Často jsem se sám sebe ptal, jestli si toho Wolfe všiml. Věnoval jídlu tak živou a soustředěnou pozornost, že bych klidně řekl, že nevšiml, ale činit jakékoli dohady o Wolfovi „klidně“ nebylo k ničemu.
Hned po jídle se Wolfe odebral nahoru do svého pokoje, jak mi předem vyložil, i to patřilo k jeho režii večera. Já jsem několik minut konferoval v kuchyni s Fritzem a pak jsem se šel nahoru převléknout. Vzal jsem si šedý, drobně károvaný oblek, který mi seděl snad nejlíp ze všech, co jsem kdy měl, světle modrou, košili a tmavomodrou kravatu. Cestou zpátky jsem se zastavil ve Wolfově pokoji, který byl v tomtéž poschodí, abych se ho na něco zeptal. Seděl s jedním Chapinovým románem v čalouněném křesle pod stojací lampou, zůstal jsem tedy stát a počkal jsem, až si zatrhne tužkou odstavec v knize.
Pak jsem se zeptal: „Co když některý z nich s sebou přivleče něco nevhodného, například právníka? Mám to vpustit dovnitř?“
Ani se na mě nepodíval a přikývl. Sešel jsem dolů do kanceláře.
První si přichvátl. Předpokládal jsem, že se útvar nezačne řadit dřív než v devět, ale do devíti chybělo ještě dvacet minut, když jsem zaslechl, jak Fritz prochází halou a otvírá domovní dveře. Potom klika klapla a Fritz vpustil první oběť. Skoro potřebovala oholit, měla vyboulené kalhoty a rozcuchané vlasy. Bledě modré oči těkaly kolem, až přistály na mně.
„K čertu,“ prohlásil, „vy nejste Nero Wolfe.“
To jsem připustil. Odhalil jsem mu svou totožnost. Aniž mi podal ruku pravil:
„Vím, že jdu na ten mejdan moc brzy. Jsem Mike Ayers z Tribuny, dělám v lokálu. Řekl jsem Oggiemu Reidovi, že si dnes večer musím vzít volno, že si jdu dát zachránit život. Zapadl jsem na pár drinků, ale za chvilku mě napadlo, že jsem zatracený blázen, proč by nějaké pitivo nemohlo být tady. Pivo tím nemyslím.“
Zeptal jsem se: „Gin či gin?“
Zašklebil se. „Jedna nula pro vás, skotskou. Nenamáhejte se s ředěním.“
Šel jsem ke stolu, který jsme s Fritzem umístili v přístěnku, a nalil tu skotskou. Pomyslel jsem si: „Ať žije Harvard a život studentský, život veselý, a tak dále,“ a přemýšlel jsem také o tom, že s ním mohou být trable, začne-li být příliš hlučný, ale když odmítnu vyhovět jeho nízkému, odpornému chtíči, zdrhne. A protože jsem znal bankovní zprávy skoro nazpaměť, věděl jsem, že byl čtyři roky v Postu a tři v Tribuně a že bere 90 dolarů týdně. Novináři jsou vůbec moje slabá stránka, nikdy se nemohu zbavit dojmu, že vědí věci, které já nevím.
Nalil jsem mu druhou skleničku, chytl se jí, posadil se a hodil si nohu přes nohu. „Řekněte mi,“ zeptal se, „je pravda, že Nero Wolfe dělal eunucha v jednom káhirském harému a začal svou životní dráhu tím, že sbíral od holek děkovné dopisy pro zubní pastu Pyramid?“
Já osel mu to na půl vteřinky sežral. „Poslechněte,“ řekl jsem, „Nero Wolfe je ten –, ale pak jsem se zarazil a zasmál jsem se. „Jasně, až na to, že tam nebyl jako eunuch, ale jako velbloud.“
Mike Ayers přikývl. „To je jiná. Řekl bych, že tím se vysvětluje, proč je pro velblouda tak těžké projít uchem jehly. Nera Wolfa jsem ještě nikdy neviděl, ale slyšel jsem o něm a viděl jsem jehlu. Můžete k tomu něco dodat?“
Dodat jsem musel ještě jeden drink, než se dostavili další zákazníci. Tentokrát to byl pár, Ferdinand Bowen, burzovní makléř, a doktor Loring A. Burton. Šel jsem jim do haly naproti, abych se dostal z dosahu Mika Ayerse. Burton byl velký, pěkný chlap, držel se vzpřímeně, nebyl upjatý, zato dobře oblečený, sebevědomý, s tmavými vlasy, s černýma očima a unavenými ústy. Bowen byl střední postavy a celý unavený. Byl navlečený v černém a bílém. A kdybych ho byl chtěl někdy večer vidět (měl jsem ale pocit, že bych nechtěl), musel bych jít někam do divadla na premiéru a čekat ve foyer. Měl malé nohy v úhledných lakovkách a úhledné, malé ženské ruce v úhledných, malých šedých rukavičkách. Když si svlékal kabát, rozkládal rukama tak, že jsem musel ustoupit, aby mě nepraštil do oka. Na chlapy, kteří v uzavřených prostorách zaujímají k svým bližním takový postoj, si zvlášť nepotrpím. Jsem toho názoru, že by je neměli pouštět do výtahů, ale nemám je rád nikde.
Zavedl jsem Burtona a Bowena do kanceláře, vysvětlil jsem jim, že Wolfe bude dole co by dup, a ukázal jim Mika Ayerse. Ten Bowenovi říkal „Fredie“ a Burtonovi „Lorelei“ a nabídl jim pití. Fritz přivedl dalšího, Alexandra Drummonda, květináře, úpravnou malou kachničku s tenkými vousky, jediného, kdo z nich byl už někdy předtím ve Wolfově domě. Před několika lety přijel se skupinkou ze zasedání jakéhosi sdružení podívat se na orchideje. Pamatoval jsem se na něho. Potom dorazili víceméně najednou Pratt z politického klubu Tammany, Adler a Cabot, advokáti, Kommers, vedoucí prodeje z Filadelfie, Edwin Robert Byron, šéfredaktor magazínu, Augustus Farrell, architekt, a chlápek jménem Lee Mitchell z Bostonu, který řekl, že zastupuje oba bankéře, Collarda a Gainese. Od Gainese přinesl dopis. Včetně Collarda a Gainese to deset minut po deváté dělalo celkem dvanáct. Všichni se samozřejmě znali, ale nedalo se tvrdit, že z toho byli zvlášť odvázaní, Mika Ayerse, který se procházel kolem s prázdnou sklenicí a mračil se, nevyjímaje. Ostatní většinou seděli a chovali se jako na pohřbu. Přistoupil jsem k Wolfovu stolu a třikrát krátce

zazvonil na Fritze. Pár minut nato jsem slyšel slabé bzučení výtahu.
Dveře pracovny se otevřely a všichni otočili hlavu. Wolfe vstoupil. Fritz za ním zavřel dveře. Wolfe se dokolébal na půl cesty k svému stolu, zastavil, otočil se a řekl: „Dobrý večer, pánové." Došel k svému křeslu, stoupl si tak, že se zádí kolen dotýkal okraje sedadla, rukama se vzepřel do opěradla a spustil se.
Mike Ayers se Snažil upoutat mou pozornost tím, že na mne mával sklenicí a volal: „Hej! Eunuch i velbloud!"
Wolfe trochu zvedl hlavu a jedním ze svých nejlepších tónů řekl: „To chcete navrhnout jako dodatky k inventáři vnitřního zvěřince pana Chapina?"
„Cože? Ale navrhuji –"
George Pratt ho okřikl: „Miku, drž hubu," a architekt Farrell ho popadl a vrazil do křesla.
Podal jsem Wolfovi seznam a ukázal mu, kdo jsou přítomni, přelétl jej pohledem, zvedl hlavu a promluvil: „Jsem rád, že zde vidím pana Cabota a pana Adlera. Oba jsou, jak se domnívám, advokáti. Jejich znalosti a jejich vycvičené mozky nás uchrání od všedních chyb. Pozoruji také, že je přítomen i pan Michael Ayers, novinář. Je jedním z vás, a tak bych chtěl pouze poznamenat, že přejete-li si vyhnout se nebezpečí zveřejnění –"
Mike Ayers zavrčel: „Nejsem novinář, jsem zpravodajský ohař. Interviewoval jsem Einsteina –"
„Do jaké míry jste opilý?"
„K čertu, jak to víte?"
Wolfovo obočí se zvedlo. „Pánové?"
Farrell ho ujistil: „Mike je v pořádku. Toho si nevšímejte. Mike je all right."
Julius Adler, advokát, postavu měl asi jako špaček tužky a oblečením vypadal jako obchodní příručí, se do toho vložil: „Řekl bych, že ano. Jsme si vědomi, že toto je váš dům, pane Wolfe, a že pan Ayers je pod parou, ale konec konců se nedomníváme, že jste nás sem pozval, abyste káral naše soukromé návyky. Máte nám co sdělit?"
„Ovšemže ano…"
„Mé jméno je Adler."
„Ano, pane Adlere, vaše poznámka je dokladem toho, co – jak jsem předpokládal – bude hlavní překážkou, abychom se dohovořili. Uvědomoval jsem si, že se ke mně ze začátku budete stavět nepříznivě. Všichni jste krajně znepokojeni a postrašený člověk zaujímá nepřátelský a obranný postoj takřka reflexivně. Všechno a každý je mu podezřelý. Věděl jsem, že na mě budete hledět podezřívavě."
„Nesmysl," prohlásil Cabot, druhý advokát. „Nejsme poděšení a z ničeho vás nepodezíráme. Máte-li nám co říci, řekněte to."
Oznámil jsem: „Pan Nicholas Cabot."
Wolfe kývl. „Jestliže nejste vyděšení, pane Cabote, pak nemáme o čem debatovat. Míním to doslova. Můžete zrovna tak dobře jít domů."
Wolfe otevřel oči a zvolna jimi přejel jedenáct tváří před sebou. „Víte, pánové, pozval jsem vás sem dnes večer na základě několika svých předpokladů. Jeli některý z nich nesprávný, je tato schůzka maření času, vašeho i mého. Předpokládám za prvé, že jste přesvědčení, že Paul Chapin zavraždil dva, možná tři z vašich přátel; za druhé, že zavraždí vás, jestliže se s tím něco neudělá. Třetí předpoklad je, že mé schopnosti jsou s to vaše obavy odstranit. A čtvrtý, že jste ochotni za tuto službu dobře zaplatit. Nuže?"
Podívali se jeden po druhém. Mike Ayers se chtěl zvednout z křesla, ale Farrell ho strhl zpátky. Pratt zamumlal tak hlasitě, aby to zaslechl i Wolfe: „Hezky si to vymyslel!" Promluvil Cabot:
„Jsme přesvědčeni, že Chapin je společensky nebezpečné individuum. To se přirozeně týká i nás. A pokud jde o vaše schopnosti…"
Wolfe na něj zakýval ukazováčkem. „Pane Cabote, těší-li vás zachovávat zdání, že jste sem dnes večer přišel v zájmu obrany společnosti, nebudu vám kazit zábavu. Otázka zní, kolik za to zaplatíte?"
Mike Ayers zčistajasna zahulákal: „Mazanej, starej Nick!" Všichni sebou trhli. Načež bezprostředně následovalo fistulové zaskučení: „Dominiku, Niku, Niku." Farrell ho šťouchl pod žebra. Kdosi zavrčel: „Dejte mu roubík!" Avšak pohledy dvou nebo tří dalších, upřené na Cabota, ukazovaly, že Wolfe měl pravdu – jediná cesta, jak usadit tohohle ptáčka, je pořádně mu to vytmavit.
Vtom do toho vpadl nový hlas, vlídně a bezstarostně: „Jaký je v tom rozdíl, jsme-li vyděšení nebo nejsme?" Byl to Edwin Robert Drummond, šéfredaktor magazínu. „Mohu klidně připustit, že se bojím – co na tom? Připadá mi, že hlavní je, co s tím pan Wolfe chce dělat. Přišli jsme, připusťme jeho předpoklad –"
„Připusťme starou bačkoru," Mike Ayers vytrhl paže z Farrellova sevření, vstal a vydal se ke stolu v přístěnku. Na půl cestě se obrátil a vyhrkl: „To je zatraceně na tuty, že máme nahnáno. Při sebemenším zvuku nadskočíme, ohlížíme se na každém kroku a věci nám padají z rukou. Víte proklatě dobře, že to tak je. Ať zvednou ruce ti z vás, kdo se dnes v noci nepřevalovali v posteli, klidně usnuli a nepřemýšleli, jak dostal Andyho a co s ním provedl. Wolfe, vy starej podrazníku, slyšel jste o našem sdruženíčku? O Lize pykajících? Přezveme ji na Klub zbabělců nebo třeba na Ligu vyděšených!" Nalil si sklenici až po okraj a pozvedl ji; nenamáhal jsem se upozornit ho, že omylem popadl karafu se sherrym. „Spolučlenové! Ať žije Liga vyděšených!" Jediným heroickým lokem poslal obsah sklenice tam, kam patřil.
„Co mě se týče, můžete mě jmenovat třeba předsedou!" Příšerně se zamračil a zhnuseně, rozhořčeně se ušklíbl. „Zatraceně, kdo do té whisky nalil koňskou moč?"
Farrell se srdečně rozchechtal a Pratt se k němu připojil. Drummond, květinář, se rozhihňal. Bowen, burzovní makléř, byl buď znuděn, nebo se tak s úspěchem tvářil. Vytáhl doutník, uřízl špičku a zapálil si. Já se vydal vyhledat Miku Ayersovi správnou láhev, protože jsem věděl, že si bude chtít vypláchnout ústa, aby se zbavil té pachuti. Lee Mitchell z Bostonu vstal:
„Dovolte mi poznámku, pánové." Odkašlal si. „Nepatřím ovšem mezi vás, ale jsem zplnomocněn prohlásit, že oba

pánové, pan Collard a pan Gaines, skutečně chovají určité obavy, přesvědčili se o odborné pověsti pana Wolfa a jsou připraveni zařídit se podle jeho návrhů.“
„Dobrá.“ Wolfův tón zarazil podivení v sále. Pohlédl na mě. Archie, rozdejte laskavě ty listiny.“
Měl jsem je připravené v horní zásuvce svého psacího stolu, pro všechny případy dvacet kopií, vyňal jsem je a rozdal dokola. Wolfe si zazvonil o pivo a nalil si. Vyprázdnil sklenici a prohlásil:
„Jak vidíte, je to jen soupis vašich jmen a za každým je poznamenána určitá částka. Nejlépe vám to vysvětlím, když vám přečtu pamětní záznam, který tu mám… Nebo nemám? Archie?“
„Tady je, pane.“
„Děkuji. Nadiktoval jsem jej tak, jak je, bude-li vám to milejší, může, ale nemusí být přestylizován do formálních právních termínů. Byl bych rád, kdyby byl tento zápis přijat a podepsán. Všechny, přítomné i nepřítomné, jejichž jména jsou v seznamu, který jste dostali, uvádím pro stručnost jako Ligu. Memorandum zní:
1. Zavazuji se, že zbavím Ligu strachu a obav z ublížení ze strany
a) Paula Chapina,
b) osoby nebo osob, které rozesílaly veršované, strojem psané výhružné dopisy,
c) osoby nebo osob odpovědných z smrt W, R. Harrisona a Eugena Greyera a za zmizení Andrewa Hibbarda.
2. O tom, je-li tento úkol uspokojivě splněn, rozhodnou členové Ligy prostou většinou hlasů.
3. Veškeré náklady tohoto podniku ponesu sám a Liga nebude povinována platit ani je, ani žádné jiné závazky v případě, že nebudu mít úspěch a nevykonám jej k naprosté spokojenosti.
4. Po přijetí usnesení, že úkol byl uspokojivě vykonán, zaplatí mi každý z členů Ligy obnos, který je na přiloženém soupisu uveden u jeho jména, s tou podmínkou, že všichni členové budou odpovědni za zaplacení celého obnosu rukou společnou a nerozdílnou.
Myslím, že je to tak zcela vyčerpávající. Ovšem kdybyste si snad přáli splnění úkolu časově omezit na určitou dobu –“
Nicholas Cabot mu vpadl do řeči: „Je to úplně nesmyslné, vůbec o tom nehodlám diskutovat.“ Julius Adler s úsměvem prohlásil: „Domnívám se, že bychom měli sekretáři pana Wolfa poděkovat, že částky sečetl a ušetřil nám ten otřes. Padesát šest tisíc devět set patnáct dolarů. Tedy!“ Jeho obočí vyšplhalo až k čelu a zůstalo tam. Kommers, který svých posledních deset dolarů utratil na cestu z Filadelfie sem, se ujal slova a pronesl svůj první veřejný proslov: „O vašich schopnostech toho mnoho nevím, pane Wolfe, ale právě jsem se něco přiučil o pevných nervech.“ Ostatní se sborově přidávali a tiskli nás zkrátka ke zdi.
Wolfe asi minutu čekal, a pak zvedl ruku, dlaní ven. Na něho to bylo pěkně silácké gesto. „Prosím, pánové, skutečně tu není žádný důvod k hádce. Všechno je docela prosté. Nabízím vám něco na prodej za pevnou cenu, splatnou při dodání. Myslíte-li, že cena je přehnaná, nikdo vás nenutí ke koupi. V této souvislosti mohu poznamenat, že slečna Hibbardová mi za službu, kterou vám nabízím, nabídla v sobotu deset tisíc dolarů. Výše deseti tisíc dolarů nedosahuje ani jedna položka v tomto seznamu a přitom slečna Hibbardová osobně vůbec není ohrožena.“
George Pratt řekl: „No jo, a vy jste ji odmítl, abyste mohl oškubat nás. Vy jste se zkrátka vydal na cestu dobročinnosti, a když jde o to konat dobro, tak se neznáte, že?“
„Celé to memorandum je zkrátka skrznaskrz nesmyslné.“ Nicholas Cabot přistoupil k Wolfovu stolu, sáhl po pamětním zápisu, zůstal stát a prohlížel si jej. „Co mají znamenat všechny ty řečičky o odpovědné osobě nebo osobách? Chceme jedině, aby se Paul Chapin dostal tam, kam patří. Tyhle úhybné pohyby –“
„Vy mě překvapujete, pane Cabote,“ povzdychl si Wolfe. „Volil jsem tuto stylizaci především proto, že zde budou kovaní právníci a přál jsem si předejít jejich námitky. Vlivem různých okolností se představa o vině Paula Chapina zakořenila ve vašem vědomí tak pevně, že jste trochu přivedeni z míry. Nemohu vaše obavy odstranit výslovně jen tím, že dosáhnu uvěznění Paula Chapina pro vraždu. Kdybych to totiž učinil a vyšetřování by pak prokázalo jeho nevinu, mělo by to dva nepříjemné důsledky. Abych dostal zaplaceno, musel bych ho za prvé křivě obvinit – což by vůči němu nebylo fair a velice by to mrzelo i mne – a za druhé, skutečný pachatel těchto skopičin by zůstal na svobodě, pokračoval by ve své činnosti a vy byste dál byli plni strachu – nebo mrtví. Chtěl jsem podchytit- –“
„Hlouposti.“ Cabot netrpělivě odstrčil memorandum. „Jsme přesvědčeni, že je to Chapin. Víme to.“
„Já také.“ Wolfe kývl hlavou dolů a nahoru a opět znehybněl. „Ano, jsem přesvědčen, že Chapin je člověk z něhož musíte mít strach. Ale když jsem připravoval tento pamětní zápis, pokládal jsem za vhodné pamatovat na všechny nepředvídané okolnosti, jako právník se mnou musíte souhlasit. Ostatně, co doopravdy víme? Velmi málo. Například co když Andrewa Hibbarda dohnaly výčitky svědomí, aby se za muže, kterému jste všichni ublížili, pomstil sám. „Proč jste mě nezabili?“ Co když zabil dva z vás, poznal, že na to nemá žaludek, někam odešel a vlastní rukou ukončil svůj život? To by nebylo v rozporu s ničím, co víme. Anebo co když se někdo jiný z vás, či dokonce někdo úplně cizí, pustil do vyrovnávání nějakých osobních účtů a využil výplodů Chapinova básnického střeva, aby podezření svedl na falešnou stopu? Mohl byste to být vy, pane Cabote, nebo doktor Burton nebo pan Michael Ayers… kdokoliv. Vy říkáte „hlouposti“, a já ve skutečnosti také, ale proč nepamatovat na všechny možnosti?“
Cabot si opět přitáhl memorandum do svého zorného pole. Julius Adler vstal, šel k psacímu stolu a začal je zkoumat spolu s ním. Ostatní si mezi sebou polohlasně mručeli. Mike Ayers s rukama hluboko v kapsách a se zavřenýma očima ležel roztažený ve svém křesle. Julius Adler promluvil:
„Poslední výhrada nepřipadá v úvahu. Ta společná odpovědnost za celý obnos. O tom vůbec nebudeme mluvit.“
Wolfovy záhyby na tváři se trochu rozevřely. „Souhlasím s vámi, pane Adlere, netrvám na ní. Ve skutečnosti jsem ji tam vsunul úmyslně, abyste měl něco, co můžete vyškrtnout.“
Adler zabručel. Drummond, květinář, který se k nim s Prattem a Arthurem Kommersem přidal, se znovu zahihňal. Cabot svraštil čelo, zadíval se na Wolfa a podotkl: „Vy vůbec nejste mazaný, či snad ano?“
„Mírně. Po pravdě nejsem zvlášť dobrý v obchodním jednání, jsem příliš neohrabaný. To je vrozené a nedá se s tím nic

dělat. Vezměte si třeba nabídku, kterou jsem vám udělal – umím ji jen předložit a říci: vezměte nebo nechte stát. Vyvažuji ten nedostatek tím, že nabídku udělám tak přitažlivou, aby nebylo dost dobře možné odmítnout ji.“
Překvapilo mě, když jsem viděl, že se na Cabotově tváři zničehonic objevil náznak úsměvu, a na okamžik jsem ho měl skoro rád. Poznamenal: „Zajisté, vaše neobratnost je mi sympatická.“
„Děkuji.“ Wolfe pohnul očima, aby viděl taky ostatní. „Nuže, pánové? Zmíním se ještě o dvou maličkostech. Za prvé, nezahrnul jsem do zápisu podmínku, že se mnou budete spolupracovat, ale budu to ovšem očekávat. Byl bych rád, kdyby vás pan Goodwin nebo některý jiný z mých mužů směl v každou rozumnou dobu navštívit, a s některými z vás bych si rád pohovořil já sám. Mohu?“
Tři nebo čtyři hlavy přikývly. George Pratt ze skupiny u stolu řekl: „To by šlo.“ Cabot se nepokrytě smál a zabručel: „Nezapomeňte na svou neobratnost.“
„Dobrá. Druhý bod se týká peněz. Podle mého názoru jsou uvedené částky přiměřené a není to žádné vydírání. Když se mi nepodaří vás uspokojit, nedostanu nic, takže jde o to – byl by v této chvíli pan Gaines ochotný zaplatit mi osm tisíc dolarů a doktor Burton sedm tisíc a pan Michael Ayers sto osmdesát za to, že jim zaručím osvobození od strachu, který na ně dolehl? Mám za to, že souhlasíte a pokládáte za správné, aby částky byly stupňovány podle platební schopnosti.“
Hlavy opět přikývly. Usnadňoval jim to, pomalu to na ně šil. Musel jsem se sám pro sebe zasmát: „Šéfe, vy jste sekáč, na mou duši, jste sekáč všemi mastmi mazaný!“ Lee Mitchell z Bostonu se znovu ujal slova:
„Za pana Collarda a pana Gainese se ovšem nemohu vyjádřit s konečnou platností. Ale mohu vás ujistit, že pravděpodobně s nimi můžete počítat. V noci se vracím do Bostonu a oni vám zítra zatelegrafují.“
Cabot řekl: „Elkuse můžete vyškrtnout, nezaplatí vám ani cent.“ „Ne?“
„Ne. Je stejně sentimentální, jako byl Andy Hibbard. Raději by nás všechny viděl na prkně, než aby pomáhal chytit Paula Chapina.“
„Vskutku. Je naštěstí dovolit rozmarům srdce, aby nakazily rozum. Uvidíme. Ještě bych vás rád ujistil o jednom, pánové.
Otevřeně řečeno, nepřeji si, aby snad někdy v budoucnu kdokoli z vás mohl tvrdit, že jsem jednal tak nelítostně a pomstychtivě, jak jste vy vůbec nezamýšleli. Vycházím z předpokladu, že vy všichni považujete Paula Chapina za vraha, že vám hrozil zabitím a že chcete, aby byl chycen, odhalen, uvězněn a popraven. Požádám pana Goodwina, ať vás vyvolává jménem. Pokud jsem vám porozuměl správně, odpovězte, prosím, ano.“
Pokynul mi. Vzal jsem seznam, na němž jsem už zaškrtl všechny přítomné. Avšak ještě než jsem mohl vyvolat prvního, prohlásil Lee Mitchell: „Na tuto otázku mohu odpovědět za pana Collarda a pana Gainese. Bezvýhradně. Odpověď zní – ano.“
Vznikl menší rozruch, ale nikdo nepromluvil. Přečetl jsem: „Ferdinand Bowen.“
Makléř odpověděl chraptivě, ale pevně: „Ano.“ „Doktor Loring Burton.“ Chvíli se neozvala žádná odpověď, pak Burton zašeptal tak tiše, že ho bylo sotva slyšet: „Ne.“ Všichni na něho pohlédli. Rozhlédl se, polkl, a pak náhle vybuchl: „Nesmysl! Ano, to se rozumí! Romantický nesmysl. Ano!“
Farrell se k němu obrátil. „To bych řekl. Je divné, že jsi nebyl první.“
Pokračoval jsem: „Augustus Farrell.“
„Ano.“ Vyvolával jsem ostatní jména. Drummond, Cabot, Pratt, Byron, Adler, Kommers, všichni říkali ano. Pokračoval jsem. „Michael Ayers.“ Ještě stále se rozvaloval v křesle. Znova jsem ohlásil jeho jméno. Adler vedle něho ho rýpl pod žebra. „Miku, hej! Řekni ano.“ Mike Ayers se trochu zavrtěl, malinko pootevřel oči, vybafl „ano“ a zase oči zavřel.
Obrátil jsem se k Wolfovi. „To je všechno, pane.“ Zpravidla slyším, když Fritz jde do haly otevřít na zvonění u domovních dveří. Ale tentokrát jsem ho přeslechl, snad proto, že mě příliš zaujalo vyvolávání k raportu. Překvapilo mě tedy, když jsem spatřil, že se dveře pracovny otevírají. Ostatní viděli, jak se tam dívám, a pohlédli tam také. Fritz udělal tři kroky dovnitř a čekal, až mu Wolfe pokyne,
„Chce s vámi mluvit nějaký džentlmen, pane. Navštívenku nemá. Pravil, ať ohlásím pana Paula Chapina.“
„Vskutku,“ Wolfe se ani nepohnul. „Ovšem, uveďte ho.“

6

Fritz šel zpátky do haly, aby návštěvníka přivedl. Asi jsem něco propásl, ale Wolfe pravděpodobně ne – nevím, měl jsem si všímat, jak se tváří naši hosté, ale nevšímal jsem si jich, upíral jsem oči na dveře. Mám dojem, že ostatní také, kromě Wolfa. Slyšel jsem, jak Chapinova hůl klape na gumové podlahové krytině v hale.
Vbelhal dovnitř a zastavil se několik kroků ode dveří. Wolfa odtamtud nemohl vidět, bránila mu v tom skupina, která se shlukla kolem psacího stolu. Pohlédl na skupinu, pak na všechny rozsazené kolem dokola na židlích a v křeslech a dvakrát se zdviženou bradou pohodil hlavou jako nervózní kůň, který se pokouší setřást uzdu. Pozdravil: „Ahoj, kamarádi,“ a kulhal dál tak daleko, až Wolfa spatřil. Napřed však vrhl ostrý rychlý pohled na mě. Asi osm stop ode mne stanul. Na sobě měl večerní oblek, smoking. Nebyl to žádný velikán, střední postava, spíš menší než větší, a nedalo se o něm říci, že je hubený. V obličeji se mu však kosti zřetelně rýsovaly vpadlé tváře, běžný nos a světlé oči. Když se ke mně obrátil zády, tváří k Wolfovi, všiml jsem si, že mu přes pravou zadní kapsu sako nesplývá volně dolů, a tak jsem pro všechny případy srovnal nohy, které jsem měl přehozené přes sebe, a připravil jsem je na startovní čáru. Nikdo mu na pozdrav nahlas neodpověděl. Znovu se rozhlédl, pak upřel oči zpátky na Wolfa a usmál se na něho. „Vy jste pan Wolfe?“
„Ano,“ odpověděl Wolfe s prsty sepjatými na břiše. „Vy jste pan Chapin?“
Paul Chapin přikývl. „Byl jsem v divadle. Zdramatizovali mi jednu moji knížku. Pak mě napadlo, že zaskočím sem.“
„Kterou knihu? Četl jsem je všechny.“

„Vy jste je četl? Všechny? Nebyl bych předpokládal… Železnou patu.“
„Ale ano, tu také. Přijměte mé blahopřání.“
„Děkuji. Nevadí vám doufám, že jsem sem tak vpadl. Věděl jsem samozřejmě o tomto shromáždění. Dozvěděl jsem se o něm od třech svých přátel, Lea Elkuse, Lorrieho Burtona a Alexe Drummonda. Nemějte jim to za zlé, snad s výjimkou Lea. Ten to myslel dobře, ale ti druzí dva mi chtěli nahnat strach. Zkoušeli to na mě s bubákem, ale má-li nějaké strašidlo plnit svůj úkol, musí oběť znát jeho hrůzy. Máte na skladě nějaké hrůzy, doufám.“
Od prvního slova Chapin nepustil Wolfa z očí a ostatních si vůbec nevšímal. Ti ho pozorovali s různými výrazy ve tváři: Mitchell z Bostonu se zvědavostí, Bowen nezúčastněně jako hráč pokeru, Cabot roztrpčeně a stísněně, Mike Ayers zamračeně a znechuceně…Pozoroval jsem je. Doktor Burton zničehonic vstal ze svého křesla, dlouhými kroky zamířil ke stolu, uchopil Chapina za paži a oslovil ho:
„Paule, proboha, jdi odtud! To je strašné. Jdi pryč.“
Do toho vpadl květinář Drummond, kultivovaný tenor mu samým rozčilením přeskakoval do zuřivého jekotu. „Tohle je vrchol, Paule! Po tom, co jsme – po tom, co jsem – ty špinavá vrahounská kryso!“
Napětí ostatních se zlomilo a rozvázaly se jim jazyky. Wolfe je ostře zarazil: „Pánové! Pan Chapin je můj host.“ Pohlédl na Chapina opřeného o hůl. „Měl byste se posadit. Křeslo – Archie!“
„Ne, děkuji. Já hned půjdu.“ Chapin se s úsměvem rozhlédl kolem dokola, byl by to obyčejný veselý úsměv, nebýt jeho bledých očí, ty se vůbec nesmály. „Stojím na jedné noze už dvacet pět let. To ovšem všichni víte, to vám nemusím vypravovat. Lituji, že jsem vás svým příchodem znepokojil, opravdu za nic na světě bych vás, chlapci, nechtěl přivádět do rozpaků. Všichni jste ke mně byli až příliš laskaví. Velmi dobře víte, že je to pravda. Smím-li se vyjádřit tak trochu literárně a nadneseně, ulehčili jste mi mé životní břímě. Nikdy vám to nezapomenu, už jsem vás o tom tisíckrát ujistil. Ovšem, teď, když jsem – jak se zdá – nalezl své povolání, teď, když stojím na svých vlastních nohou – totiž na své vlastní noze…“ Znovu je všechny kolem dokola obdařil širokým úsměvem, „budu schopen ubírat se svou cestou sám, bez vás, až do konce svých dnů. Avšak vděčný vám budu vždycky.“ Obrátil se k Wolfovi. „Takhle to je, chápete. Ale nepřišel jsem sem tohle vykládat. Přišel jsem vás navštívit. Myslel jsem, že jste možná rozumný a inteligentní člověk. Jste?“
Wolfe se na něho díval. Říkal jsem si sám pro sebe – pozor, Paule Chapine, pozor na ty přivřené oči, a mohu-li vám dát dobrou radu, sklapněte a vemte nohy na ramena. Wolfe odpověděl:
„Tu a tam tohoto vrcholného výkonu dosáhnu, pane Chapine.“
„Pokusím se vám to věřit. Je jen málo lidí. kteří to dokáží. Chtěl jsem vám říci jen tolik: moji přátelé promarnili spoustu času a peněz pronásledováním nějaké faty morgány, kterou jim někdo chytře promítl. Řeknu vám otevřeně, pane Wolfe, pro mne to byl otřes, že podezírají mne, když vědí, jak jsem jim vděčný za všechnu jejich laskavost. Opravdu, neuvěřitelné. Tohle jsem vám chtěl sdělit, abych vám ušetřil práci, čas i peníze. Přece byste nebyl tak pošetilý, abyste se honil za přeludem?“
„Ujišťuji vás, pane, že jsem příliš nepohyblivý, abych se vůbec za čímkoliv honil. Ale možná – vzhledem k svému tvrzení, že vás se to naprosto netýká – možná máte pro ony incidenty, které zneklidnily vaše přátele, svou vlastní teorii? Mohla by nám pomoci.“
„Obávám se, že ne.“ Chapin s politováním potřásl hlavou. „Zdá se ovšem víc než pravděpodobné, že si z nich jenom někdo tropí žerty, ale nemám tušení –“
„Vražda není žádný žert, pane Chapine. Smrt není žert.“
„Není? Určitě ne? Jste si tím tak jistý? Vezměme si nějaký pěkný příklad. Třeba mne, Paula Chapina. Troufal byste si tvrdit, že by moje smrt nebyla legrace?“
„Proč? Byla by?“
„Ovšem. Křiklavý antiklimax. Uvážíme-li, co v mém případě předcházelo, bylo by nepopsatelně směšné, kdyby si smrt dělala nároky na nějakou děsivost. Právě proto jsem si tolik cenil svých přátel, jejich péče, jejich účasti –“
Výkřik v pozadí místnosti, nesmírně bolestný hlas doktora Burtona, ho přerušil: „Paule, Paule, proboha!“
Chapin se otočil na své zdravé noze. „Ano?“ Aniž by o stupínek pozvedl hlas, podařilo se mu vyjádřit soustředěný, ničivý výsměch. „Ano, Lorrie?“
Burton se na něho zahleděl, neřekl nic, zavrtěl hlavou a odvrátil se. Chapin se obrátil zpět k Wolfovi.
Wolfe se zeptal:
„Vy tedy trváte na teorii žertu?“
„Přesně řečeno, netrvám. Připadá mi pravděpodobná. Co se mne týče, jde mi jen o jedno: blud mých přátel, že jsem pro ně nebezpečím, mě trápí. Skutečně, bojí se mne. Mne! Velice mě to trápí, opravdu. Skutečnost je, že si lze jen těžko představit neškodnější stvoření, než jsem já. Já sám mám strach. Celou svou bytostí se bojím nejrůznějších věcí. Pro svou ubohou tělesnou nedostatečnost žiju například v neustálém strachu, že bych se mohl stát terčem toho nebo onoho násilného útoku. A obyčejně jsem ozbrojen podívejte –“
Paul Chapin nás docela pěkně nachytal. Sáhl si totiž pravicí dozadu, prsty hmátl pod dolní okraj svého smokingu, ze skupiny se ozvaly dva nebo tři varovné výkřiky a já jsem se vymrštil. Jak tam udržoval rovnováhu jenom tím, že se opíral o hůl, chybělo zatraceně málo a byl bych ho porazil; ale sevřel jsem pevně jeho pravé zápěstí a to ho zachránilo od pádu. Levicí jsem mu ze zadní kapsy vytrhl revolver.
„Archie!“ obořil se na mne Nero Wolfe. „Pusťte pana Chapina.“
Pustil jsem jeho zápěstí. Wolfe ňafal dále: „Vraťte mu jeho předmět.“
Mrkl jsem na bouchačku. Byla to dvaatřicítka, stařičký veterán, a jedním mrknutím jsem zjistil, že není nabitá. Paul Chapin s naprosto bezvýrazným pohledem světlých očí nastavil ruku. Vložil jsem do ní revolver a on ho nechal, ležet na dlani, jako kdyby to byla miska jablečného protlaku.

„Ovládejte se, Archie," napomenul mě Wolfe. „Připravil jste pana Chapina o dramatické a působivé gesto. Vím, pane Chapine, promiňte. Směl bych se na ten revolver podívat?"
Chapin mu zbraň podal a Wolfe ji začal prohlížet. Vyndal a opět zasunul bubínek, natáhl kohoutek, stiskl spoušť a znovu si ho prohlížel. Pak prohlásil: „Ošklivá zbraň. Nahání mi hrůzu.
Revolvery mi vždycky nahánějí hrůzu. Smím ho ukázat panu Goodwinovi?"
Chapin pokrčil rameny a Wolfe mi ten kanón podal. Vzal jsem si ho ke světlu a věnoval mu několik vřelých pohledů, viděl jsem to, co viděl Wolfe, a ušklíbl jsem se. Pak jsem zvedl hlavu, spatřil jsem, jak se na mě Paul Chapin upřeně dívá, a přestal jsem se šklebit. Stále ještě by se dalo říci, že v jeho očích nebyl vůbec žádný výraz, ale za nimi bylo něco, co bych byl docela rád vyvlekl na denní světlo. Vrátil jsem mu revolver a on ho strčil do zadní kapsy. Konverzačním tónem napůl ke mně a napůl k Wolfovi prohodil:
„Tak vidíte. Efekt je čistě psychologický. Od svého přítele Andyho Hibbarda jsem se z psychologie hodně naučil."
Ozvalo se několik výkřiků. George Pratt přikročil k Chapinovi a upřeně se na něho zadíval. Ruce se mu přitom nervózně svíraly. Zakoktal: „Ty – hade! Kdybys nebyl zatracený kripl, mlátil bych do tebe tak dlouho, až bych mohl říct, že jsi neškodný."
Chapin neprojevil žádné vzrušení. „Ano, Georgi. A co ze mne udělalo zatraceného kripla?"
Pratt neustoupil. „Sám jsem tomu kdysi napomohl. Ovšem, napomohl. Byla to nešťastná náhoda, jaká se přihodila každému z nás, i když třeba ne tak zlá jako tobě. Bože, nemůžeš na to jaktěživ zapomenout? To ti to tak zamíchalo mozkem? Nejsi už ani trochu chlap –"
„Ne. Chlap? Ne," skočil mu Chapin do řeči a ústy se na něho usmál. Rozhlédl se po ostatních. „Ale vy, mládenci, jste všichni chlapi. Nebo snad ne? Bůh vám žehnej. To je výborný nápad: být závislý na božím požehnání. Zkuste si to. Já to už zkusil. Ale teď vás budu muset požádat, abyste mě omluvili." Obrátil se k Wolfovi. „Dobrou noc, pane, půjdu. Děkuji vám za laskavé přijetí. Doufám, že jsem příliš nenamáhal vaši inteligenci."
Sklonil hlavu směrem k Wolfovi a ke mně, obrátil se a šel. Jeho hůl třikrát zadusala do koberce, když tu ho zadržel Wolfův hlas:
„Pane Chapine, málem jsem zapomněl. Směl bych vás poprosit ještě o několik málo minut? Jenom na docela malou –"
Nicholas Cabot mu skočil do řeči: „Proboha, Wolfe, nechte ho, ať si jde –"
„Prosím vás, pane Cabote. Pánové dovolí? Jen malou laskavost, pane Chapine. Ježto nechováte žádné zlé úmysly a stejně jako my byste si přál, aby se vaši přátelé zbavili všech nesnází, věřím, že mi pomůžete při malé zkoušce. Vím, bude vám připadat nesmyslná, úplně bezvýznamná, ale rád bych se o ni pokusil pomůžete mi?"
Chapin se otočil. Napadlo mě, že vypadá ostražitě. Odpověděl: „Možná. O co jde?"
„O docela prostou věc. Mám za to, že používáte psací stroj?"
„Ovšem. Rukopisy si na stroji píši sám."
„Máme tu psací stroj. Sedl byste si laskavě k psacímu stolu pana Goodwina a naklepal něco podle mého diktátu?"
„Proč?" Váhal, teď byl ostražitý docela určitě. Rozhlédl se kolem sebe a viděl, jak se na něho upírá dvanáct párů očí, pak se usmál a ledabyle řekl: „Když na to přijde, proč ne?" A kulhal zpátky ke mně.
Vytáhl jsem psací stroj, dal jej na místo, vložil list papíru. Pak jsem vstal a přidržel Chapinovi své křesílko. Potřásl hlavou a já poodstoupil. Opřel si hůl o stůl a dostal se do křesla tak, že svou zmrzačenou nohu zasunul rukou pod stolní desku. Nikdo ani nemukal. Ohlédl se po Wolfovi a prohlásil: „Nepíši moc rychle. Mám psát obřádku?"
„Raději hustě. Bude se to tak co nejvíc podobat originálu. Můžeme začít?" Wolfe najednou, docela nečekaně začal silným, hlubokým hlasem: „Měli jste mě zabít. Stříci poslední chvíli –"
Zavládlo naprosté ticho. Trvalo deset vteřin. Potom se Chapinovy prsty pohnuly a psací stroj se rozklapal. Pevně a rychle. Sledoval jsem slova na válci. První tři prošla hladce, ale u čtvrtého se objevilo zaváhání. U „b" ve slově zabít se zastavil. Úplně zastavil. Znovu nastalo ticho. Slyšeli byste pírko padat. Přerušil je lomoz, který způsobil Paul Chapin. Pohyboval se beze spěchu, ale zcela rozhodně. Odstrčil se, zvedl se na nohy, vzal svou hůl a dusal pryč. Zavadil o mne a Arthur Kommers mu musel ustoupit z cesty. Těsně u dveří se zastavil a obrátil se. Nevypadal zvlášť zmateně, a pokud jsem mohl ze svého místa vidět, nezračil se v jeho světlých očích žádný nový výraz.
„Byl bych vám rád pomohl při jakékoliv vážné zkoušce, pane Wolfe," prohlásil, „ale nestojím o to stát se obětí nějakého triku. Mimochodem, prve jsem se dovolával inteligence, ne vulgární a očividné prohnanosti." Obrátil se. Wolfe zabručel: „Archie!" A já šel ven, abych Chapinovi pomohl do pláště a otevřel mu domovní dveře.

7

Když jsem se vrátil do pracovny, všichni mluvili jeden přes druhého. Mike Ayers se šel ke stolu napít a tři nebo čtyři další se k němu přidali. Doktor Burton stál s rukama hluboko v kapsách a poslouchal Farrella a Pratta. Wolfe si rozpletl prsty a projevoval vnitřní pobouření tím, že si jedním prstem třel nos. Přistoupil jsem k jeho stolu, právě když mu advokát Cabot říkal:
„Tak mě napadá, že budete sbírat honoráře, pane Wolfe. Začínám vaši pověst chápat."
„Za mazání medu žádnou slevu nedávám, pane," vzdychl Wolfe. „Mne samotného napadá, že budu-li sbírat honoráře, pak budou tvrdě vydělané. Váš přítel, pan Chapin, je muž vysokých kvalit."
Cabot pokývl: „Paul Chapin je pokřivený génius."
„Každý génius je pokřivený. Mne nevyjímaje. Ale takový je, když na to přijde, všechen život – ztřeštěné a marné kvašení látek, které původně mělo ovládnout kosmos, aniž ho narušilo. Avšak, bohužel, teď tu jsme uprostřed toho nejhoršího zmatku a jediné, co nás napadlo, abychom si jej zpříjemnili a snesli jej, je připojit se a dělat tu největší paseku, jakou nám náš důmysl napoví. Jak přišel ke své pokřivenosti Paul Chapin? Mám na mysli tu proslulou nehodu. Vypravujte mi o tom. Pokud vím, byla to jakási mlhavá aféra v koleji."

„Ano, bylo to dost hrozné.“ Cabot se usadil na okraji psacího stolu. „O tom není pochyby. Avšak jiní muži, například ve válce. řekl bych, že Paul byl trochu vyšinutý už hned od začátku. Byl nováček, studoval na universitě prvním rokem a my ostatní už jsme byli ve druhém ročníku a dalších. Znáte Yard?
„Yard?“
„V Harvardu.“
„Nikdy jsem tam nebyl.“
„Tak dobrá. Byly tam ložnice, říkalo se jim Thyer Hall. Tohle se udalo ve středním traktu Thyeru v Pekelné bráně. Pořádali jsme dole menší vypíjendu, bylo tam i pár kamarádů odjinud a tak se stalo, že se k tomu nachomýtl i Gaines a Collard. Dávali jsme si do nosu tak do deseti hodin, když tu jeden kluk přišel a oznámil, že se nemůže dostat do svého pokoje, nechal si klíč zevnitř a dveře se za ním zabouchly. To se ví, všichni začali tleskat.“
„To byl tak mistrovský výkon, zapomenout si klíč?“
„Ale ne. Tleskali jsme, že se naskytla příležitost k nějaké vylomenině. Když se vylezlo oknem z haly nebo z některého jiného pokoje, dalo se po úzké římse postupovat až k oknu jiného, zamčeného pokoje a dostat se tam. Byla to úplná akrobacie – dnes bych to nezkoušel ani za naději na křeslo u Nejvyššího soudu – ale v prvním járu jsem to dokázal a mnozí jiní také. Vládl domorodý zvyk, že když si nějaký starý mazák z vyššího řečníku zapomněl klíč, naverboval na tuto službu některého bažanta. Pro hbitého mladého člověka na tom nebylo nic tak neobyčejného. No, a když ten kluk byl to Andy Hibbard nám zvěstoval, že si zaklapl dveře, všichni jsme, to se rozumí, uvítali příležitost k malému cvičeníčku pro utužení kázně. Ohlíželi jsme se po nějaké oběti. Někdo zaslechl zvuky v hale, vykoukl a viděl, že kdosi jde kolem. Zavolal ho dovnitř. Přišel. Byl to Paul Chapin.“
„Nováček?“
Cabot kývl. „Paul byl vyhraněná osobnost. Už tenkrát v něm byla jakási zvláštní síla. Možná že už tehdy byl trochu divný. Nejsem psychiatr. Andy Hibbard mi říkal… ale to teď pro vás nemá cenu. Každopádně jsme ho raději nechávali na pokoji. No, a teď nám byl náhodou vydán na pospas. Někdo mu vysvětlil, co po něm chceme. Nerozčiloval se. Zeptal se, ve kterém patře je Andyho pokoj, a my mu řekli, že ve čtvrtém, o tři patra výš. Odpověděl, že v tom případě je mu líto, ale to že nemůže udělat. Fred Bowen mu řekl: ‚No, a co má být? Nejsi přece kripl? Nebo jo? Pak, když se to stalo, jsme si na to vzpomněli. Odpověděl, že je naprosto zdráv a v pořádku. Bili Harrison, který byl rozšafný už v kolébce, se ho dotázal, jestli trpí závratí. Řekl, že ne. Eskortovali jsme ho nahoru. Za obvyklých okolností by se nás na tu psinu nešlo podívat víc než tucet, ale vzhledem k tomu, jak to bral, hnalo nás ho po schodech nahoru třicet pět. Nikdo se ho ani nedotkl. Šel, protože věděl, co by se dělo, kdyby nešel.“
„Co by se dělo?“
„Och, leccos. Co by nás zrovna napadlo. Znáte studenty.“
„Tak málo, jak jen možná.“
„Ano. Tak tedy šel. Nikdy nezapomenu, jak se tvářil, když pozpátku vylézal oknem z haly. Byl bílý jako prostěradlo, ale bylo v tom ještě i něco jiného, nevím co. Vzalo mě to u srdce. Andymu Hibbardovi to také došlo, protože skočil kupředu a zavolal na Chapina, ať se vrátí dovnitř, že půjde sám. Ostatní Andyho strhli zpátky a řekli mu, ať neblázní. Všichni, kdo mohli, se nacpali k oknům a dívali se ven. Byla měsíčná noc. Ostatní běželi do vedlejšího pokoje a dívali se z oken odtamtud. Chapin se dobře dostal na římsu, napřímil se, postoupil trochu vpřed a rukou nataženou, jak nejdál mohl, se snažil dosáhnout další okno. Neviděl jsem to, nedíval jsem se, ale ostatní mi říkali, že se pojednou roztřásl a už padal.
Cabot zmlkl. Sáhl si do kapsy pro pouzdro na cigarety a zapálil si. Zápalku si u cigarety nepřidržoval nijak pevně. Několikrát zatáhl a dodal: „Tak, to je celé. Takhle k tomu došlo.“
„Říkal jste, že vás bylo třicet pět?“ zabručel Wolfe.
„Ano. To se potom ukázalo.“ Cabot vdechl kouř. „To se ví, složili jsme se a dělali jsme, co jsme mohli. Dva měsíce byl v nemocnici a podrobil se třem operacím. Nevím, kde sehnal soupis našich jmen, předpokládám, že od Andyho. Andy si to hrozně bral. V každém případě nám ten den, kdy opouštěl nemocnici, poslal opis básně, kterou sám složil. Děkoval nám. Byla chytře napsaná. Jeden z nás měl tolik vtipu, aby poznal, jaký dík to vlastně je. Pitney Scott.“
„Pitney Scott je taxikář.
Cabot zvedl obočí. „Měl byste napsat historii naší třídy, pane Wolfe. Pit se dal na pití. Jedna z obětí hospodářské deprese. Nepije jako Mike Ayers, aby otravoval jiné lidi. Pije, aby se zničil. Vidím, že jste mu stanovil poplatek pět dolarů. Zaplatím je.“
„Vskutku? To by ukazovalo, že jste ochoten přijmout mou nabídku.“
„Ovšemže jsem. Všichni jsme ochotni. Vždyť to víte. Co jiného můžeme dělat? Hrozí nám smrt, o tom není sporu. Když to Paul v sobě nosil, nedovedu si představit, proč čekal tak dlouho, aby se toho zbavil možná že mu teprve nedávný úspěch dodal tu špetku sebedůvěry, kterou potřeboval. Anebo peníze na financování jeho plánu nevím. Samozřejmě, přijímáme vaši nabídku. Víte, že asi před měsícem Adler, Pratt a Bowen se docela vážně zabývali nápadem najmout gangstera, aby ho zabil? Chtěli mě přizvat, ale já odmítl v určité chvíli se začne zvedat žaludek každému z nás. A můj se začal obracet právě tehdy a oni ten nápad nechali padnout. Co jiného můžeme udělat? Policie je bezmocná, což chápu a nijak jim to nezazlívám, jsou vybaveni, aby čelili různým lidem, ale ne Paulu Chapinovi – přiznávám mu jeho kvality. Před měsícem si tři z nás najali detektivy, ale to jsme mohli právě tak najmout oddíl skautíků. Celé dny trávili tím, že hledali psací stroj, na němž byly psány výhružné dopisy. A vůbec ho nenašli. A i kdyby ho byli našli, nebyli by ho mohli přišít Paulu Chapinovi.“
„Ano.“ Wolfe se natáhl a stiskl zvonek na Fritze. „Vaši detektivové u mne byli a nabízeli mi, že mi výsledky svého pátrání dají k dispozici s vaším dovolením.“ Fritz se objevil a Wolfe mu posunkem naznačil, že chce pivo. „Pane Cabote, co myslí pan .Chapin tím, že jste v něm zabili muže?“

„Tedy… to je jen básnický obrat, ne?“
„Dalo by se to tak nazvat. Je to jenom básnění nebo věcná informace?“
„.To nevím.“ Cabot sklopil oči. Pozoroval jsem ho a napadlo mě, že skutečně zrozpačitěl. Tak ono to v tvém milostném životě taky neklape, vid, miláčku?
„O tom vám nemohu nic říci. Pochybuji, že by to někdo z nás věděl. Musel byste se zeptat jeho lékaře.
Vtom se vmísil do debaty nový hlas. Před několika minutami k Wolfovi přistoupili Julius Adler a Alex Drummond a naslouchali. Adler tuším proto, že byl právník, a tudíž právníkům nedůvěřoval, a Drummond proto, že byl tenor. Nikdy jsem neviděl tenora, který by nebyl zvědavý. A teď Drummond chichotavě zahýkal :
„Nebo jeho ženy.“ „Čí ženy?“ vybafl na něho Wolfe. „No přece Paulovy.“
Jestli jsem za těch sedm let viděl Wolfa užaslého třikrát a tak nějak bych to odhadoval teď to bylo počtvrté. Dokonce se pohnul v křesle. Nepohlédl na Drummonda, ale na Cabota a zeptal se: „Co je to za nesmysl?“ Cabot přikývl. „Jistě, Paul je ženatý.“
Wolfe si nalil skleničku piva, vyzunkl polovinu, okamžik nechal ustát pěnu a dopil zbytek. Ohlížel se po svém kapesníku, ale ten mu spadl na zem. Ze zásuvky, kde mám zásobu kapesníků, jsem mu jeden podal a on si otřel ústa.
„Povězte mi o ní něco,“ požádal.
„Tady,“ shledával slova Cabot. „Paul Chapin má všelijaké nápady, řekněme, že jeho manželka je jedním z nich. Jmenovala se Dora Ritterová. Oženil se s ní před třemi lety a bydlí v bytě, který si pronajali v Perry Street.“
„Co je to zač a čím byla?“
Cabot znovu zaváhal, ale jinak. Tentokrát se nezdálo, že hledá slova, ale hledal, jak z toho ven. Nakonec řekl: „Není mi jasné –opravdu nechápu, jak by vám tohle mohlo pomoci, ale asi to budete chtít vědět. Jenže já raději ne – bude lépe, když vám to poví Burton sám.“ Odvrátil se a zavolal: „Lorrie! Pojď sem na minutku.“
Burton stál v hloučku, který se bavil u stolu s pitím a právě vyráběl highball. Rozhlédl se, poznamenal něco k architektovi Farrellovi a zamířil k Wolfovu stolu. Cabot ho oslovil:
„Pan Wolfe se mě zrovna ptal, čím byla Paulova žena. Snad jsem ohleduplnější, než je nutné, ale řekni mu to radši sám.“
Burton se podíval na Wolfa a zamračil se. Vrhl pohled na Cabota a podrážděným hlasem odsekl: „Proč ne ty nebo někdo jiný? Všichni to víte.“
Cabot se usmál. „Řekl jsem, že jsem možná příliš ohleduplný.“
„Myslím, že jsi.“ Burton se vrátil k Wolfovi. „Dora Ritterová byla služebná a byla zaměstnána u mne. Je jí kolem padesáti, je mimořádně ošklivá, schopná, že to dál nejde, a svéhlavá jako mokrá bota. Paul Chapin se s ní oženil před třemi lety.“
„Proč si ji vzal?“
„To vám mohu říct asi zrovna tak jako on sám. Je psychopat.“
„To už mi sdělil pan Hibbard. Jakou práci u vás zastávala?“
„Jak to, jakou práci?“
„.Pracovala například u vás v ordinaci?“
Doktor se zamračil. „Ne. Byla to služebná mé manželky.“
„Jak dlouho jste ji znal a jak dlouho ji znal Chapin? Počkejte,“ Wolfe zakýval prstem, „musím vás požádat, abyste se mnou měl trpělivost, doktore Burtone. Právě jsem utrpěl otřes a jsem úplně zmatený. Přečetl jsem všechny romány Paula Chapina, a tak jsem přirozeně předpokládal, že už jsem úplně pronikl do jeho povahy, temperamentu, myšlenkových pochodů a způsobů jednání. Myslel jsem, že není schopen ubírat se tradičními, ať už citovými nebo praktickými cestami, které vedou k manželství. Teď, když se dovídám, že má manželku, jsem šokovaný, je mi k zoufání. Potřebuji se o ní dovědět všechno, co se dá.“
„Když je to tak,“ Burton na něho s nevrlou trpělivostí vrhl odhadující pohled, „můžete se to zrovna tak dobře dozvědět ode mne. Přetřásalo se to veřejně.“ Rychle se rozhlédl po ostatních. „Věděl jsem o tom, i když se k mému sluchu samozřejmě nic nedostalo. Pokud se zdá, že o tom hovořím neochotně, pak jen proto, že to bylo dosti nepříjemné.“
„Ovšem.“
„Ano. Byla to nepříjemná historie. Asi nevíte, že z nás všech z celé téhle party já jediný znal Paula Chapina už předtím, než vstoupil na universitu. Pocházeli jsme ze stejného města víceméně jsme spolu vyrůstali. Zamiloval se do jedné dívky. Znal jsem ji byla pro mne jen jedna ze známých dívek, nic víc. On se do ní úplně zbláznil a nakonec svou vytrvalostí od ní dosáhl jakýsi souhlas, ještě než odešel na universitu. Pak došlo k tomu neštěstí, byl z něho mrzák, a tím to skončilo. Podle mého názoru by se byli dříve nebo později stejně rozešli, i bez té nehody. Nevracíval jsem se na prázdniny domů, přes léto jsem pracoval. Přijel jsem na návštěvu domů až po ukončení medicíny a shledal jsem, že se z toho děvčete stala… to jest…vzali jsme se.“
Pohlédl úkosem na Cabotovo cigaretové pouzdro, které mu advokát nabídl, zavrtěl hlavou, obrátil se zpátky k Wolfovi a pokračoval :
„Usadili jsme se v New Yorku. V povolání mi štěstí přálo, v lidských útrobách se vyznám a s pacienty to umím, zvláště pokud jde o ženy. Nadělal jsem spoustu peněz. Tuším, že to bylo někdy před jedenácti lety, kdy moje žena přijala do služby Doru Ritterovou ano, byla u nás osm let. Úplná perla. Jednoho dne ke mně přišel Paul a řekl, že se chce se služebnou mé ženy oženit. Nebylo to nic příjemného. Vyvolal tenkrát ošklivou scénu.“
Wolfe sklonil hlavu. „Dovedu si ho představit, jak svůj záměr vysvětluje jakožto určitou parafrázi starodávné instituce otloukánka.“
Doktor Burton trhl hlavou, strnul překvapením a užasle zíral na Wolfa. „Zatraceně, jak to víte?“
„Vysvětloval to tak?“
„Přesně týmiž slovy. Použil také výrazu parafráze.“

„Podezíral jsem ho, že se mu to tak bude jevit.“ Wolfe se podrbal za uchem a já věděl, že má radost. „Jeho styl a způsob myšlení i jeho záliba v jinotajích mi po četbě jeho románů nejsou cizí. Tak se s ní oženil. Ona pochopitelně asi nebyla přepjatě vybíravá, když sice v jednom směru byla perla, ale jinak nic než struska. Je to šťastný pár? Vídáte je někdy?“
„Zvlášť často ne,“ zaváhal Burton a pokračoval, „já ji vídám zřídkakdy. Jednou nebo dvakrát týdně chodí učesat mou paní a někdy jí i něco ušije. Obvykle nebývám doma.“
Wolfe zabručel: „Vždycky jsme v pokušení držet se schopného člověka, když na něho náhodou padnem.“
Burton přikývl. „Tak nějak. Manželka si myslí, že by se bez ní těžko obešla. Dora je šikovná ženská.“
Wolfe upil piva. „Děkuji vám, doktore. Říkává se, že člověk může narazit na román tam, kde by to vůbec nečekal. Román pana Chapina výborně zapadá do mých předpokladů, takže mě teď nic neznepokojuje. Vlastně to pravděpodobně objasňuje i jinou malou otázku. Dovolte Archie, požádal byste laskavě pana Farrella, aby se k nám přidal?“
Šel jsem sehnat Farrella a přivedl jsem ho. Byl poněkud rozjařený. Skotská do něho vlila kapku života. Přívětivě na Wolfa pohlédl.
„Pane Farrelle, před chvilkou jste poznamenal na adresu pana Burtona, že je div, když on nebyl první. Hádám, že jste tím chtěl říci první obětí tažení pana Chapina. Měla vaše poznámka nějaký zvláštní význam?“
Farrell se ošíval. „To jsem řekl?“
„Ano, řekl.“
„Nepamatuji se. Chtěl jsem se asi jen pokusit o vtip, nevím.“
„Doktor Burton mi právě podal výklad o Chapinově sňatku,“ pokračoval trpělivě Wolfe, „a o bývalém zaměstnání jeho ženy. Myslel jsem, že třeba –“
„On vám to řekl? Tak proč se ptáte mne?“
„Nebuďte hned tak hr, pane Farrelle, nechte mě, abych vám zachraňoval život za dobrých vzájemných vztahů. Vaše poznámka platila tomuhle?“
„Ovšem. Ale co s tím k čertu mají co dělat soukromé záležitosti Lorrieho Burtona? Nebo moje, nebo vůbec něčí? Domníval jsem se, že vám zaplatíme za to, abyste zarazil…“
Odmlčel se. Rozhlédl se po ostatních a zrudl. Znovu se obrátil k Wolfovi a dokončil úplně jiným tónem: „Promiňte, na okamžik jsem zapomněl.“
„A na co?“
„Nic důležitého. Jen na to, že do toho vlastně nemám co mluvit. V celkovém obnosu těch padesáti tisíc a něco dolarů, jste mě ocenil na deset dolarů. Vaše prameny informací jsou na výši doby. Máte potuchu, jak na tom jsou architekti za poslední čtyři roky? I ti dobří! Před šesti lety jsem postavil novou radnici v Baltimore. Teď bych nesehnal… pane Wolfe, nechcete něco stavět? Telefonní budku, nebo psí boudu, nebo něco jiného? Rád bych vám navrhl plány – je to peklo. Ať tak či tak, zapomněl jsem, že tu jsem právě jen ex offo a nezaplatím svůj řád. Pojď, Lorrie, pojď a dopij. Máš být doma v posteli, jsi víc zvadlý než já.“ Vzal Burtona pod paží.
Obrátili se k odchodu, ale Wolfova slova je zarazila: „Pane Farrelle, potřebuji vydělat vašich deset dolarů právě tak jako devět tisíc od pana Collarda. Máte-li mi co říci…„
„Do háje, nemám, nemám vám co říct a dokonce ani těch deset dolarů do kasičky na příspěvky nevěnuji – vybírám si je ve skotské.“
„Dáme si malé občerstvení,“ obrátil se George Pratt ke Cabotovi, „pojď Nicku.“ A následovali druhé dva. Drummond zůstal u rohu Wolfova psacího stolu sám, hnul se, aby se přidal k procesí, ale pak se zase vrtnul zpátky. Svýma jasnýma očičkama se zadíval na Wolfa, přistoupil k němu ještě blíže a ztlumil hlas.
„Ehm pane Wolfe, tak se mi zdá, že máte moc dobré zdroje informací.“
Wolfe se na něho ani nepodíval: „Výtečné.“
„To bych řekl. Gus Farrell je doopravdy v bryndě nanejvýš pár měsíců, ale pozoruji, že vy už o tom víte. Ehm rád bych věděl, jestli byste byl tak hodný a objasnil mi něco, co se týká jiné položky vašeho seznamu. Jen tak ze zvědavosti.“
„Nejsem placený za to, abych ukájel vaši zvědavost.“
„Ne. Ale trochu mě to praštilo do očí. Proč jste pana Gainese ocenil na osm tisíc a Burtona na sedm tisíc a tak dále a Freda Bowena jen na dvanáct set? Je něčím na Wall Streetu… chci říct, že je opravdu velké zvíře. Nebo snad ne? Firma Gilbraith a Bowen.“ Drummond ještě více ztišil hlas. „Upřímně řečeno, je to víc než zvědavost… má mi totiž umístit několik menších investic.“
Wolfe na něho vrhl pohled a hned se zas odvrátil. Chvilku jsem myslel, že mu vůbec neodpoví, ale pak se zavřenýma očima pronesl: „Se snižováním svých investic si nedělejte starosti, částku, kterou máte zaplatit mně, to nijak neovlivní. Ta už byla propočtena a zaznamenána předem. A co se vaší otázky týče, moje zdroje informací mohou být výtečné, ale nejsou neomylné. Kdyby snad pan Bowen odvážil namítat, že jsem ho podcenil, vezmu jeho protest v úvahu a přijmu ho s otevřenou náručí.“
„Zajisté,“ souhlasil Drummond. „Ale snad byste mi přece jen mohl důvěrně sdělit –“
„Omluvte mě laskavě.“ Wolfe otevřel oči, zvedl bradu a poněkud zvýšeným hlasem zvolal: „Pánové, pánové, na slovíčko.“
Začali se stahovat k jeho stolu. Tři nebo čtyři z kouta, který tvořily police s knihami, mokrý oddíl z přístěnku, dva nebo tři tam stále ještě seděli v křeslech, Drummond, který měl tak tlustou kůži, že mu nezčervenala, ani když ho Wolfe setřel šmirglpapírem, odcupal až za hlouček. Mike Ayers sebou znovu plácl do křesla, natáhl nohy, rozzíval se na celé kolo, otevřel ústa dokořán, úplně bezostyšně ukázal čelisti, pak je honem sklapl a na tváři se nu objevil výraz znechucení a ostražitého překvapení. Měl jsem sto chutí jít a sehnat ho s koberce, ale usoudil jsem, že to udrží. Wolfe jim to zatím svým uhlazeným způsobem dával po lopatě.
„Čas pokročil a nechci vás zdržovat déle, než je nutné. Mám za to, že jsme se dohodli –“

Arthur Kommers ho přerušil: „Za minutu musím jít, abych chytil půlnoční vlak zpátky do Filadelfie. Chcete na ten papír mou parafu?“
„Děkuji, pane, zatím ne. Je nutné vyškrtnout jednu větu. Rád bych požádal pana Cabota, aby zítra ráno ve své kanceláři připravil opisy a poslal mi je, abych je mohl rozeslat.“ Vrhl pohled L na advokáta a Cabot přikývl. „Děkuji vám. Pane Farrelle, v této souvislosti bych vám rád něco navrhl. Jste na dně, ale vypadáte i dost inteligentně. Přijít na mizinu není hanba, je to jenom katastrofa. Můžete mi pomáhat. Mohl byste kupříkladu roznést nebo i rozeslat opisy pamětního zápisu těm členům Ligy, kteří dnes večer nebyli přítomni, a dohodnout s nimi spolupráci. Budu vám platit dvacet dolarů denně. Naskytnou se pro vás ještě různé jiné menší úkoly.“
Architekt na něho zůstal čučet. „Jste ohromný chlap, pane Wolfe. Hrom mě zab, jestli to není pravda. Ale já nejsem detektiv.“
„Budu dbát, aby mé požadavky byly nenáročné a nevyžadovaly žádnou zvláštní neohroženost.“
„Výborně,“ zasmál se Farrell. „Dvacet dolarů se mi hodí.“
„Dobrá. Hlaste se tu zítra v jedenáct. A nyní vy, doktore Burtone. Vaše celoživotní známost s Paulem Chapinem vám u mne zajišťuje zvláštní postavení. Mohl byste se mnou zítra večer povečeřet?“
Burton bez váhání zavrtěl hlavou. „Lituji, jsem zadán.“
„Mohl byste mě navštívit po večeři? Odpusťte, že nežádám o dovolení, abych směl navštívit já vás. Mám pro svou nechuť opouštět domov závažné důvody.“
Burton znovu zavrtěl hlavou. „Je mi líto, pane Wolfe, nemohu přijít.“ Zaváhal a pokračoval: „Budu úplně upřímný, nechci. Je to určitá moje slabost. Není to tak zlé jako u Andyho Hibbarda a Lea Elkuse. Na otázku, kterou jste tu dnes večer položil, jsem odpověděl ano, i když jste ji schválně co nejvíc vyhrotil. Odpověděl jsem ano a zaplatím svůj díl, ale tím to pro mě končí. Nechci se radit o prostředcích a způsobech, jak odhalit vinu Paula Chapina, a nechci ho nechat odsoudit a poslat na elektrické křeslo – rozumějte mi dobře. Nepředstírám, že mi jde o nějakou zásadu, jsem… si naprosto vědom, že se jedná jenom o předsudek pramenící z mé povahy. Nehnul bych ani prstem, abych Paula bránil nebo ho nějak ochraňoval před následky jeho zločinů. A pokud by se celá ta záležitost dala pokládat za osobní spor mezi jím a mnou, jsem opravdu připraven použít stejného násilí jako on a zdolat ho.“
„Jste připraven?“ Wolfe na něho dokořán otevřel oči. „Chcete tím říci, že jste se připravil?“
„Ne doslova.“ Burton se zatvářil dotčeně. „Nestojí to vůbec za zmínku. Připadá mi, že když jde o Paula Chapina, vždycky moc mluvím; kéž by Bůh dal a já o něm byl nikdy neslyšel. Ostatně tohleto si přejeme my všichni. Chtěl jsem jen říci… tedy… léta letoucí mám v zásuvce psacího stolu ve své pracovně automatickou pistoli. Minulý týden mě jednou večer Paul přišel navštívit. Chodíval k nám sice jen zřídkakdy, ale po celá léta samozřejmě u nás byl vítaným hostem. Vzhledem k nedávným událostem jsem tentokrát sluhovi nařídil, aby ho nechal čekat v přijímací hale, a než jsem tam šel, vzal jsem ze zásuvky pistoli a strčil jí do kapsy. Tohleto jsem měl na mysli. Kdyby to okolnosti vyžadovaly, byl bych naprosto ochoten užít násilí.“
Wolfe si povzdychl. „Škoda, že máte svou slabou stránku. Nebýt toho, mohl byste nám například říci, který večer pan Chapin u vás byl a co chtěl.“
„To by vám nepomohlo,“ odsekl Burton. „Bylo to osobní – totiž jen takový neurotický nesmysl.“
„To se prý o Napoleonově snu o císařství říkalo také. Dobrá, pane. Držte si vší silou rozervané cáry lidskosti, které vám ještě zbyly – mnozí z nás nemají ani to. Obejdu se bez nich, nevezmu vám je. Ale rád bych se ještě zeptal, pánové, kdo z vás byl v nejdůvěrnějších stycích s panem Hibbardem?“
Podívali se po sobě. George Pratt prohlásil: „Všichni jsme se s Andym tu a tam stýkali.“ Julius Adler dodal: „Řekl bych, že jeho nejbližším přítelem byl Roland Erskine. A já bych se snad mohl pochlubit, že jsem byl druhý.“
„Erskine? Ten herec?“ Wolfe pohlédl na hodiny. „Doufal jsem, že by mezi nás po divadle mohl přijít, ale touhle dobou už sotva, asi pracuje.“
Drummond poznamenal: „Hraje v…Železné patě a má hlavní roli.“
„To tedy nevečeřel, alespoň ne v civilizovanou dobu.“ Wolfe vrhl pohled na Julia Adlera. „Mohl byste sem přijít zítra odpoledne ve dvě hodiny a přivést pana Erskina s sebou?“
„Možná.“ Na advokátovi bylo vidět, že mu to není vhod. „Myslím, že bych to zařídit mohl. Nemohl byste vy přijít ke mně do kanceláře?
„Lituji, pane. Věřte, že mi je to velice líto, ale jak znám své zvyky, připadá mi to krajně nepravděpodobné. Kdybyste mohl sjednat, aby pan Erskine přišel sem…„
„Dobře, uvidím, co se dá dělat.“
„Děkuji vám. Snad abyste raději běžel, pane Kommersi, nebo zmeškáte vlak. Další důvod, a jeden z velmi vážných, aby člověk zůstával doma. Pánové, pokud jde o naši záležitost, nemusím vás dále zdržovat, avšak v souvislosti s mou poznámkou k panu Kommersovi mě napadá, že nic, co bylo publikováno, ať již před nebo po vynálezu tisku, žádný traktát ani politické či vědecké učení, nikdy nebylo tak úzkoprse dogmatické či urážlivě svévolné ve svých předsudcích jako jízdní řád. Kdyby někomu z vás bylo vhod, aby se tady ještě půl hodinku nebo tak zdržel a pomohl mi rozvést tuto myšlenku .“
Byron, šéfredaktor časopisu, který po celý večer ze své ulity ani nevystrčil tykadla, pojednou ožil. Vstal z křesla a proklouzl hlavou mezi nějakými rameny, aby na Wolfa viděl. „Víte, že by se z téhle myšlenky dal udělat prvotřídní článek? Asi tak šest nebo sedm set slov. Mohl byste jej nazvat…Tyranie kola a okraj bychom vyzdobili barevnými obrázky vlaků, letadel a zaoceánských lodí v plné rychlosti – lodi samozřejmě kola nemají, ale že to už byste nějak zaonačil kdybych vás mohl přimět, pane Wolfe –“
„Obávám se, že byste mě mohl jenom poplést, pane Byrone.“
Advokát Cabot se zasmál. „Ještě jsem neviděl nikoho, kdo by tak vypadal na to, že se nechá poplést. I když se o to

snaží Eddie Byron. Dobrou noc, pane Wolfe.“ Vzal pamětní zápis, přeložil jej a strčil do kapsy. „Ráno vám to pošlu.“
Jeden po druhém se začali zvedat. Pratt a Farrell šli, postavili na nohy Mika Ayerse a zlehka ho plácali po obličeji. Byron znova začal přemlouvat Wolfa k napsání článku a Adler ho odvlekl. Kommers už odešel. Ostatní se trousili do haly a já jsem šel a postával tam, zatímco si navlékali pláště a nasazovali klobouky. Bowen a Burton odcházeli společně, tak jak přišli. Prattovi a Farrellovi jsem podržel dveře, aby jimi dostali Mike Ayerse; vyšli jako poslední. Zavřel jsem dveře, upevnil řetízek a šel jsem si do kuchyně pro džbánek mléka. Fritz tam seděl nad francouzským časopisem, stále ještě v komornických lakovkách, i když se po večeři nejraději přezouval do pantofli kvůli čemusi, co mu zůstalo na prstech a na chodidlech jako památka z války. Řekli jsme si, co si při takových příležitostech říkáváme vždycky. On prohlásil: „Mohl jsem vám to mléko přinést, Archie, jen říct.“
A já na to: „Když si je můžu vypít, tak si je taky můžu přinést.“
V pracovně seděl Wolfe s hlavou zakloněnou na opěradle a se zavřenýma očima. Donesl jsem mléko na svůj psací stůl, nalil si sklenici, sedl si a popíjel jsem. Místnost byla plná kouře a pachů různých nápojů, židle a křesla stály rozházené kolem dokola a všude po kobercích bylo plno popela z doutníků a cigaret. Nelíbilo se mi to, vstal jsem a otevřel okno.
Wolfe řekl: „Zavřete.“ A já vstal a zase je zavřel. Nalil jsem si další sklenici mléka.
Prohodil jsem: „Ten ptáček Chapin je blázen a je už dávno po půlnoci. Jsem zatraceně ospalý.“
Wolfe seděl dál se zavřenýma očima a i jinak mě úplně ignoroval. Řekl jsem: „Došlo vám, že bychom si mohli vydělat nějaké prachy a ušetřit si spoustu námahy, jen kdybychom zařídili, aby Paula Chapina potkala prostá malá nehoda? Ceny takových nehod se dnes pohybují od padesáti dolarů výše. Kdo šetří, má za tři.“
Wolfe zabručel: „Děkuji vám, Archie. Až mi dojdou mé vlastní zásoby vynalézavosti, budu vědět, kam se obrátit. Připravte si blok.“
Vytáhl jsem zásuvku a vzal blok a tužku.
„V devět hodin zatelefonujte do kanceláře pana Cabota a zajistěte, aby tu pan Farrell měl v jedenáct připraveny ty pamětní zápisy. Zeptejte se, kde jsou hlášení z Bascomovy agentury, a zařiďte, abychom je dostali. Ti muži zde budou v osm?“
„Ano, pane.“
„Jednoho pošlete pro ta hlášení. Tři určete k sledování Paula Chapina. To za prvé. Chceme přesné zprávy o jeho pohybech, všechno závažné ihned telefonicky hlásit.“
„Durkin a Keems a Gore?“
„To je vaše věc. Ale Saul Panzer ať vyčenichá poslední zjistitelný krok Andrewa Hibbarda. Řekněte mu, ať v jedenáct třicet zatelefonuje.“
„Ano, pane.“
„Cartera určete, ať se podívá na Chapinovu minulost mimo okruh našich klientů, obzvláště za poslední dva roky. Pokud možno co nejúplněji. Možná, že by mu pomohlo, kdyby se sblížil s Dorou Chapinovou.“
„Třebas bych to mohl udělat já sám. Je to asi senza kusanec.“
„Nemohu se zbavit podezření, že je to vulgární odvozenina od obratu senzační kus. Je-li to senzační žena, tak zatím odolávejte pokušení. Vaším zvláštním polem působnosti budou úmrtí Harrisona a Dreyera. Přečtěte si napřed Bascomova hlášení, a pak vyrazte. Kde bude zapotřebí podniknout nové šetření a bude se vám to zdát po tak dlouhém časovém odstupu proveditelné, pusťte se do toho. Vezměte si tolik mužů, kolik bude nutné, ale nepřehánějte. Nikoho z našich klientů nenavštěvujte, dokud u nich nebyl pan Farrell. To je vše. Je pozdě.“
Wolfe otevřel oči, zamrkal a zase je zavřel. Ale povšiml jsem si, že špičkou prstu kreslí na opěradle křesla malá kolečka. Zašklebil jsem se: „Možná že se zítra a další dny leccos dozvíme, ale možná že právě teď vás trápí stejná věc jako mě. Proč pan Chapin tahá na zadku bouchačku z války Sever proti Jihu, která má na kohoutku tak upilovaný úderník, že je to stejně vražedná zbraň jako špuntovka?“
„Nic mě netrápí, Archie.“ Jeho prst se však nezastavil. „Uvažuji, jestli by nebylo radno dát si před spaním ještě jednu láhev piva.“
„Od večeře jste jich vypil šest.“
„Sedm. Jednu nahoře.“
„Tak si propánaboha dejte padla. Když už mluvím o Chapinově kanónu, pamatujete se na tu paní, tu travičku, která v obvyklé skrýši, v punčoše, nosila krabičku tabletek z těsta, a když jí je odebrali a mysleli, že ji doběhli, pořád ještě jí v lemu sukně zůstaly ty pravé? To se ví, tím nechci tvrdit, že by Chapin musel nutně mít jinou stříkačku, jsem jen toho názoru, čistě psychologicky .“
„Bože na nebesích,“ odstrčil Wolfe zpátky své křeslo, samozřejmě ne zuřivě, ale rozhodně. „Archie, abyste rozuměl, jako muž činu jste přijatelný a dokonce schopný, ale jako psychologa bych vás nesnesl ani vteřinku. Jdu spát.“

8

V různých dobách jsem Wolfa slyšel utrousit několik dobrých postřehů o vraždě. Jednou prohlásil, že nikdo nedokáže provést tak složitý výkon, jako je úkladná vražda, aniž by nezanechal nějaký záchytný bod pro vyšetřování. Tvrdil dále, že přes sebedůmyslnější provedení, při němž vůbec nic není ponecháno náhodě, jediný způsob, jak spáchat vraždu a zajistit se před odhalením, je provést ji spatra. Vyčíhejte si svou příležitost, mějte pohotově své smysly a v pravý okamžik udeřte. Dodal ještě, že přepych vraždy spatra si mohou dopřát jen ti, kdo na ni náhodou zvlášť nespěchají.
Pokud jde o smrt Williama Harrisona, federálního soudce z Indianopolisu, byl jsem v úterý večer přesvědčen o jedné věci: pokud vůbec šlo o zločin a byla-li to vražda, byla to vražda spatra. Ještě bych rád hned na rovinu něco řekl: vím, kdy je něco nad mé poměry. Znám hranice svých schopností. Paul Chapin nebyl v pondělí večer v pracovně Nera

Wolfa ještě ani tři minuty, a už mi bylo jasné, že je pro mne úplná španělská vesnice, a kdybych ho měl na starosti já sám, byl by na tom skvěle. Jak lidé začnou být hlubocí a složití, jsem úplně hin. Ale obrázky mě nezmatou nikdy. S obrázkovými hlavolamy, ať se skládají ze sebevětšího množství kousků, které se k sobě na první pohled vůbec nehodí, jsem hotov na to tata. V úterý jsem strávil šest hodin nad obrazem smrti soudce Harrisona přečetl jsem si Bascomova hlášení, mluvil jsem se šesti lidmi, včetně třicetiminutového meziměstského hovoru s Fillmorem Collardem, to všechno jako zákusek mezi obědem a večeří, a usnesl jsem se v této věci na trojím: za prvé, byla-li to vražda, byla to vražda spatra, za druhé, zabil-li ho někdo, byl to Paul Chapin, a za třetí, že naděje prokázat mu to je asi taková jako prokázat, že s poctivostí nejdál dojdeš.
Stalo se to skoro před pěti měsíci, ale dík všemu, co se od té doby zběhlo, počínaje strojem psanými a poštou rozesílanými básněmi, všichni zúčastnění měli ještě tu událost v živé paměti. Paul Chapin se do Harvardu svezl s Leopoldem Elkusem, chirurgem, který tam jel na promoci svého syna. Soudce Harrison přijel z téhož důvodu z Indianopollisu. Drummond tam byl – jak mi sdělil Elkus – protože se ho každoročně zmocňovaly pochybnosti, jestli opravdu graduoval na tak velké universitě, a vracel se červen co červen, aby se o tom ujistil. Elkus měl Drummonda hrozně rád, asi tak jako taxíkář policajta. Cabot a Sidney Lang byli obchodně v Bostonu a Bowen byl na návštěvě u Theodora Gainese, pravděpodobně spolu pekli nějakou finanční transakci. Fillmore Collard se nějak domluvil se svými dávnými spolužáky a pozval je na víkend do svého sídla poblíže Marbleheadu. Byla jich dost velká sešlost, dohromady víc než třicet.
V sobotu po večeři se potloukali parkem a v době, kdy padal soumrak, dorazili na okraj asi tak sto stop vysokého útesu, u jehož úpatí mezi rozeklanými skalami bouřil příliv. Čtyři z nich, mezi nimi Cabot a Elkus, zůstali doma a hráli bridž. Paul Chapin se belhal na procházku s ostatními. Rozdělili se, někteří se šli s Collardem podívat do stáje na nemocného koně, jiní se vrátili domů a jeden nebo dva se loudali pozadu. Asi za hodinu nebo tak pohřešili Harrisona, a teprve kolem půlnoci se začali opravdu znepokojovat. Bylo už denní světlo, když odliv poklesl tak, že objevili jeho potlučené a pořezané tělo, vklíněné mezi skaliska na úpatí útesu.
Tragická nehoda a pokažená sešlost. Větší význam tomu nikdo nepřipisoval, ale následující středu dostal každý z nich strojem psanou báseň. O povaze a vlastnostech Paula Chapina hodně vypovídá už sám fakt, že žádný z nich ani chvilku nebyl na pochybách, nač báseň naráží. Cabot mi sdělil, že si nepřipouštěli jakoukoliv pochybnost, zejména pro obdobu smrti, jakou zemřel Harrison, a nehody, kterou před mnoha lety utrpěl Chapin. Pád z výšky. Sešli se, uvažovali, pokoušeli se rozpomenout, jak to bylo. Se čtyřdenním odstupem došlo k mnoha rozporům. Chlapík jménem Mayer z Bostonu tvrdil, že když v sobotu večer odcházel od Harrisona, který zůstal sedět na okraji útesu, žertem ho varoval, aby se připravil trhnout za šňůru svého padáku, a že tam v té době nikdo jiný nebyl. Pak se pokoušeli upamatovat, co dělal Chapin. Dva si byli naprosto jisti, že ho viděli, jak se belhá za skupinou, která se loudala k domu, že je na verandě dohonil a do domu vstupoval současně s nimi. Bowen se domníval, že ho zahlédl ve stáji. Sidney Lang ho krátce poté, co se skupina vrátila, viděl číst knihu a byl toho názoru, že se alespoň hodinu, ne-li déle, vůbec nehnul ze svého křesla. Teď se to týkalo celé Ligy, protože výhružné dopisy obdrželi všichni. Vůbec nikam se nedostali. Dva nebo tři měli chuť se tomu vysmát. Leopold Elkus Chapina pokládal za nevinného, dokonce i pokud jde o psaní výhružných dopisů, a doporučoval hledat pachatele jinde. Někteří, zpočátku jich nebylo mnoho, měli chuť obrátit se na policii, ale rozmluvili jim to ostatní, zejména Hibbard, Burton a Elkus. Collard a Gaines přijeli z Bostonu a pokoušeli se celý večer rekonstruovat a definitivně určit Chapinovy pohyby, ale ztroskotali na rozporech. Nakonec pověřili Burtona, Cabota a Langa, aby navštívili Chapina.
Chapin se na ně jen usmíval. Na jejich naléhání popsal, co dělal v sobotu večer, zopakoval jim to jasně a podrobně. Dohonil je poblíž útesu a sedl si tam na lavičku, odešel odtamtud se skupinkou, která se vracela do domu, a nevšiml si, že Harrison sedí na okraji útesu. Poněvadž karty nehraje, sedl si v domě s knihou do křesla a nehnul se až do té doby, než ho krátce před půlnocí vyrušil rozruch kolem Harrisonovy nepřítomnosti. To bylo celé jeho usměvavé vypravování. Nezlobil se, jen ho trochu ranilo, že si o něm jeho nejlepší přátelé mohou myslet, že by byl schopen přát jednomu z nich něco zlého, když vědí, jak v jeho hrudi bojují zápas o prvenství jen láska a věk. Byl usměvavý, ale uražený. Pokud jde o výhružné dopisy, které dostali, to je něco jiného. Pravil, že se jeho bolest nad podezříváním nejen z násilí, ale i z vyhrožování dalším násilím zcela ztrácí v rozhořčení, že by ho mohli nařknout z autorství tak bídné rýmovačky. Důkladně a důrazně ji zkritizoval. Může snad vyznít působivě jako hrozba, k tomu se nechce vyjadřovat, ale jako poezie je bezcenná a nikdy by neuvěřil, že by ho jeho přátelé mohli nařknout z takového břídilství. Ale pak skončil tím, jak si uvědomuje, že jim bude muset odpustit, a také to bez výhrad činí, poněvadž očividně zažili velké leknutí a nelze je volat k zodpovědnosti.
Kdo rozeslal varování, když ne on? Nemá ani potuchy. Jistě, mohl to udělat kdokoliv, kdo věděl o té dávné nehodě a dozvěděl se o nynější. Dokud nepřijdou na něco, co by jejich podezření obrátilo určitým směrem, je každý dohad stejně dobrý, jeden jako druhý. Určitý náznak by snad mohla poskytnout poštovní známka nebo obálky nebo papír nebo typ písma psacího stroje. Možná že by udělali nejlépe, kdyby se poohlédli a pokusili se najít ten psací stroj. Tříčlenná delegace ho navštívila v jeho bytě v Perry Street a seděla s ním v malém pokoji, který mu sloužil za pracovnu. Když jim poskytl své užitečné rady, vstal, odkulhal k svému psacímu stroji, poplácal ho a usmál se na ně: „Jsem si jist, že ten hanebný škvár nebyl napsán na tomto stroji, ledaže by se sem byl jeden z vás kolegů vetřel a použil ho, když jsem se zrovna nedíval.“
Nicholas Cabot měl natolik hroší kůži, že šel, strčil do stroje list papíru, naťukal pár řádek, strčil papír do kapsy a vzal si ho s sebou, ale pozdější zkoumání ukázalo, že Chapin měl pravdu. Delegace podala zprávu ostatním a nastala živá diskuse, ale týdny míjely a celá věc pomalu usnula. Většinou se za sebe začali trochu stydět a věřili, že se někdo skutečně pokusil o nejapný žertík a tím spíš pokládali za svou povinnost pokračovat v přátelských stycích s Chapinem. Pokud bylo známo těm šesti, s nimiž jsem mluvil, nikdo z nich se před ním o celé té záležitosti ani nezmínil.

Tohle všechno jsem v úterý večer v hlavních rysech hlásil Wolfovi. Poznamenal: „Pak tedy ke smrti soudce Harrisona, člověka, který si nehorázně a domýšlivě namlouval, že umí uspořádat chaos, došlo bez přípravy – ať už řízením prozřetelnosti nebo Paula Chapina. Nestarejme se o ni, může nás mást, ale nepřiměje nás, abychom něco zanedbali. Kdyby se byl pan Chapin spokojil se smrtí toho muže a potlačil chuť vychloubat se, mohl se domnívat, že se pomstil, aniž se vystavil nějakému nebezpečí prozatím. Jeho ješitnost se mu však stala osudnou, sepsal tu výstrahu a rozeslal ji široko daleko. To bylo nebezpečné."
„Jste si tím jistý?"
„Jistý?"
„Ze tu hrozbu rozeslal on?"
„Copak jsem to výslovně neřekl?"
„Jo. Odpusťte, že jsem se narodil."
„To nemohu, takovou odpovědnost bych na sebe nikdy nevzal. Mám co dělat, abych to odpustil sám sobě. Tolik tedy, pokud jde o soudce Harrisona. Ať už teď dlí v jakémkoli chaosu, doufejme, že ho soudí moudře a skromně. Teď bych s vámi chtěl mluvit o panu Hibbardovi. To jest nic vám nepovím, protože není co. Dnes ráno mě navštívila jeho neteř, slečna Evelyn Hibbardová."
„To že udělala? Myslel jsem, že přijde až ve středu."
„Přišla dříve, protože se dověděla o včerejší večerní schůzce."
„Vylezlo z ní něco nového?"
„K tomu, co vám řekla v sobotu večer, nemohla dodat nic. Se sestřinou pomocí provedla novou důkladnou prohlídku bytu a nemůže najít, že by vůbec něco chybělo. Pan Hibbard buď nepředpokládal, že bude pryč, anebo to byl pozoruhodně inteligentní člověk se silnou vůlí. Velmi mu záleželo na dvou dýmkách, které střídavě kouřil. Jedna z nich je na svém obvyklém místě. Nevybral ve své bance žádný větší obnos, ale vždycky při sobě míval hodně peněz."
„Já vám o té dýmce neříkal?"
„Možná že ano. Saul Panzer pro mě za celý den sehnal jen malinké sousto. Prodavač novin na rohu Stošestnácté ulice a Broadwaye, který pana Hibbarda už několik let zná od vidění, zhlédl ho v sobotu večer mezi devátou a desátou hodinou vstupovat do podzemní dráhy."
„To je to jediné, co Saul sehnal?"
Wolfe přikývl a současně se natáhl ke tlačítku zvonku na svém stole. „Policie také nic víc nezjistila, ačkoliv už je to celý týden, co pan Hibbard zmizel. Telefonoval jsem inspektorovi Cramerovi a panu Morleyovi do kanceláře okresního návladního. Jak víte, půjčují informace jen na lichvářský úrok, ale usoudil jsem, že už vyčerpali i dohady."
„Morley by vám kdykoliv naservíroval zvláštní jídelní lístek." „Snad, ale ne tehdy, když nemá co servírovat. Saul Panzer teď jde za jedním úkolem, který jsem mu dal, ale moc si od toho neslibuji. Nemá smysl pokoušet se o takový lov na vlastní pěst. Jestliže si pan Chapin vyšel s panem Hibbardem na procházku a na mostě přes East River do něho strčil, nemůžeme po Saulovi chtít, aby se potopil pro mrtvolu. O možnosti tohoto druhu se postaralo a stará obvyklé policejní vyšetřování a Bascomovi muži. Pokud jde o pana Chapina, bylo by asi zbytečné na cokoli se ho vyptávat. Oběma Bascomovi i policii vypověděl, že minulé úterý trávil večer doma, a jeho žena to potvrdila. Žádný ze sousedů se nepamatuje, že by ho byl viděl odcházet." „Dal jste Saulovi nějaké pokyny?"
„Jen abych ho zaměstnal." Wolfe si nalil sklenici piva. „Ale na té v tuto chvíli nejdůležitější frontě jsme zaznamenali úspěch. Pan Farrell docílil, že se k memorandu připojilo dvacet osob ve městě – všichni až na doktora Elkuse a telefonicky všichni kromě jednoho. V tomto výčtu není zahrnut pan Pitney Scott, taxíkář. Nemělo by žádnou cenu shánět ho, ale příležitostně se po něm můžete poohlédnout, trochu vzbuzuje mou zvědavost v jiném směru. Kopie pamětního zápisu už byly rozděleny, aby je všichni mohli podepsat a vrátit. Pan Farrell sbírá výhružné dopisy, všechny průklepy kromě těch, co má policie. Bude dobře, když budeme mít –"
Zazvonil telefon. Jak jsem sahal po sluchátku, málem jsem si převrhl sklenici mléka. Jsem takový vždycky, když máme fofr, a myslím, že už jiný nebudu, i kdybych ulovil deset slavných vrahů a měl je nasolené v sudech a zrovna se pokoušel setřít chlapa, který hodil knoflík do automatu; stačí, abych zaslechl, jak Fritz prochází halou, protože někdo zazvonil, a celý se rozklepu.
Vyslechl jsem několik slov a kývl jsem na Wolfa: „Tady zrovna Farrella máme." Wolfe si přitáhl telefon a já si nechal u ucha svoje sluchátko.
Když jsme zavěsili, zeptal jsem se: „Co, co, co? Pan Farrell s někým poobědvá v Harvard klubu? Rozhazujete prachy jako opilý námořník."
Wolfe se podrbal na nose. „Já neutrácím, to pan Farrell. Slušnost ovšem káže, abych peníze dodal. Požádal jsem pana Farrella, aby zařídil rozhovor s panem Oglethorpem, ale tím jsem nemínil, že ho budu krmit. Teď už se to nedá napravit. Pan Oglethorpe je spolumajitelem firmy, která vydává Chapinovy knihy, a pan Farrell se s ním trochu zná."
Zasmál jsem se: „Tak to v tom lítáte až po uši. Myslím, že po něm chcete, aby vám vydal vaší esej ‚Tyranie kola'. Jak pokračuje?"
Wolfe si mého vtipu ani nevšiml. „Dnes ráno jsem nahoře strávil dvacet minut uvažováním, kam se asi Paul Chapin mohl uchýlit, aby si něco napsal na stroji, když si nepřál, aby to někoho přivedlo na jeho stopu. Tvrzení jedné z Bascomových zpráv, že Chapin má na svém stroji dvojí sadu písmen, takže je může příležitostně vyměňovat, je po mém soudu dětinské. Vyměňování typů by podle mne bylo nejen obtížné, pracné a únavné, ale je třeba vzít v úvahu i fakt, že druhá sada by musela být ukryta někde po ruce, a to by bylo riskantní. Ne, tohle ne. Dále připadá v úvahu starý trik jít do obchodu s kancelářskými potřebami a použít jednoho psacího stroje vystaveného na prodej. Avšak na návštěvu Paula Chapina by se při jeho tělesné vadě pamatovali, nehledě k tomu, že tuto eventualitu vylučuje už skutečnost, že všechny ty výhružné dopisy byly vyhotoveny na stejném stroji. Uvažoval jsem i o jiných možnostech, včetně několika

z těch, které přezkoumával Bascom, a jedna z nich vypadala alespoň trochu slibně. Pan Chapin mohl navštívit kanceláře svého nakladatele a prohlásit, že si přeje pozměnit něco v rukopisu, anebo dokonce i jenom napsat dopis, a požádat, aby si směl na chvilku půjčit psací stroj. Počítám, že to pan Farrell zjistí. Kdyby objevil, že to tak bylo, může pana Oglethorpa požádat o dovolení, aby si směl vzít vzorek, jak píše stroj, jehož Chapin použil. A pokud by nikdo nevěděl, který to byl, vzít vzorky od všech strojů v kancelářích."
Přikývl jsem. „To ani není tak hloupé. Divím se, že Farrell stále ještě může platit příspěvky do Harvard klubu."
„Je-li muž jistého druhu donucen k drastickému seškrtání svých výdajů, pak nejprve opustí svou rodinu, potom začne chodit nahý a teprve nakonec se vzdá svého klubu. To mi připomíná, že jsem dnes odpoledne panu Farrellovi dal dvacet dolarů. Prosím, zapište to. Můžete si také poznamenat do svého seznamu všechny, kdo podepsali pamětní zápis, a zařadit všechny opisy. Zaznamenejte také, že máme dalšího přispěvatele, slečnu Evelyn Hibbardovou. Dnes ráno jsem to s ní smluvil. Obnos činí tři tisíce dolarů." Vzdychl. „Z deseti tisíc dolarů, které nabízela v sobotu, jsem jí vzhledem k změněným okolnostem poskytl značnou slevu."
To nebo něco podobného se od něho dalo čekat. Zanesl jsem do pokladní knihy výdej Farrellovi, ale seznam jsem nevytáhl. Měl jsem sto chutí zakašlat, ale věděl jsem, že by to nebylo nic platné, a tak jsem jen polkl. Uložil jsem pokladní knihu na místo a obrátil jsem se k Wolfovi:
„Rozumějte mi, pane, nechci vás snad obviňovat, že byste se snažil někoho převézt, vím, že jste na to prostě jen zapomněl."
Široce otevřel oči. „Archie, zas už se snažíte mluvit v hádankách. Oč vám jde?"
„Ne. Mluvím úplně na rovinu. Vy prostě zapomínáte, že slečna Hibbardová je moje klientka. Šel jsem ji v sobotu večer navštívit na váš popud, nemohl jste se jí ujmout, protože jste měl v hlavě jiné plány. Pamatujete se, pane? A tak slečna Evelyn může samozřejmě jakékoliv ujednání v této souvislosti učinit jen po dohodě se mnou a s mým souhlasem."
Wolfe zíral. „Nesmysl. Klukovina," zamumlal. „Přece se doopravdy nesnažíte trvat na něčem podobném?"
Povzdychl jsem si. Snažil jsem se ze všech sil, aby to byl vzdech přesně takový, jak si vzdychává on. „Nerad, pane, opravdu moc nerad. Ale jediné, co mohu poctivě dělat, je chránit zájmy svého klienta. Zajisté chápete etickou stránku celé věci, nemusím vám vysvětlovat…"
Přerušil mě: „Ne, navrhuji, abyste od vysvětlování ustoupil. Kolik byste své klientce doporučil, aby zaplatila?"
„Jeden tác."
„Absurdní. Vzhledem k její původní nabídce –"
„Dobrá. Nechci se handrkovat. Sejdeme se s vámi na půl cestě. Dva tisíce a na tom stojím jako přilepený a neslevím ani chlup."
Wolfe zavřel oči. „Ujednáno. Styďte se, Archie. Zaneste to. A teď si vezměte zápisník. Zítra ráno…"

9

Ve středu pěkně brzy po ránu jsem seděl v kuchyni s Timesy, rozloženými před sebou, aniž jsem je ve skutečnosti vnímal, měl jsem totiž plnou hlavu plánů na celý den a mezitím jsem se propracovával ke dnu svého druhého šálku kávy. Vtom se vrátil Fritz z výletu k domovním dveřím a pravil, že se mnou chce mluvit Fred Durkin. Dva poslední hluboké hlty ranní kávy jsou jedna z věcí, při nichž je mi vyrušování z duše protivné. Přikývl jsem a dal jsem si na čas. Když jsem vešel do pracovny, Fred seděl v křesle a mračil se na svůj klobouk, který při pokusu hodit jej tak, aby se zahákl na zadním opěradle křesla, přistál na zemi. Nikdy se netrefil. Zvedl jsem klobouk, podal mu ho a nabídl:
„O rovný dolar, že to ani jedním z desíti pokusů nedokážeš." Zakroutil svou velkou irskou palicí. „Nemám čas. Jsem pracující člověk. Čekal jsem jen až si vyšťouráš zuby. Mohu mluvit s Wolfem?"
„Zatracené dobře víš, že ne. Do jedenácti je pan Nero Wolfe hortykulturista."
„Hm, ale tohle je něco extra."
„Ne tak extra, aby přišel. Vyplivni to náčelníkovi štábu. Mrzák vás vypekl? Proč mu nejsi v patách?"
„Střídám Johnyho až v devět. To stačím." Durkin popadl klobouk za střechu, zašilhal na cíl, zas ho hodil na opěradlo mého křesla a minul asi o míli. Znechuceně zachrochtal:
„Poslyš, Archie, je to na levačku."
„Kde to vázne?"
„No, dali jste nás na to tři, abysme ho šmírovali čtyřiadvacet hodin denně. Když Wolfe takhle vyhazuje prachy, je to zřejmě důležitý. Chce celodenní program toho ptáčka doopravdy. Taky jsi nám říkal, ať si v případě potřeby vezmem taxi a tak dále. No, a stejně je to všechno na houby. Chapin bydlí v čísle 203 na Perry Street, v šestiposchoďovém činžovním domě s výtahem. Bydlí v pátém patře. Dům má vzadu velký dvůr s pár stromy, nějakými keři a na jaře je tam plno tulipánů. Kluk od výtahu mi povídal, že těch tulipánů je tři tisíce. Ale jde o to, že k tomu dvoru přiléhá jiný dům, který má průčelí do Jedenácté ulice, postavil si ho ten samý domácí, no, a co teď? Kdo chce, může z domu na Perry Street jít zadem místo předem. Stačí přejít dvůr, pak chodbu, a je na Jedenáctý. To se rozumí, že se stejnou cestou zase dá jít zpátky, když na tom někomu záleží. A když jsem teda zapikolovanej v Perry Street naproti, s očima na dvěstětrojce, mám pocit, že jsem asi tak užitečnej, jako bych hlídal u tunelu, kterým se vychází z Yankee Stadionu, a pásl po ženské v tmavém klobouku. Ne, že by mě dvakrát těšilo sem chodit, mám holt tu smůlu, že mám kus poctivosti v těle. Chtěl jsem jen mluvit s Wolfem a povědět mu, za co mě platí."
„Mohl jsi mu včera večer zatelefonovat."
„Nemohl. Byl jsem pod parou. Tohle je má první fuška za celý měsíc."
„Ze zálohy na výdaje ti ještě něco zbylo?"
„Ještě pár dní s ní vystačím. Naučil jsem se sebeovládání."
„Oukej!" Zvedl jsem jeho klobouk a položil si ho na psací stůl. „Tak to tam u vás pěkně vypadá. To se mi vůbec nepáčí.

Zdá se mi, že jediná cesta, jak z toho, bude dát další tři chlapy na Jedenáctou ulici. To se nám ohromně vyplatí, šest oček na jednoho kripla…„
„Moment,“ mávl na mne rukou Fred, „to ještě není všechno. Další potíž je, že se do nás dopravák na rohu chce navézt, že blokujeme dopravu. Je nás tam moc a všichni kvůli tomu Chapinovi. Je tam taky jeden městský fízl, kterýho neznám, ale bude asi z oddělení pro vraždy, a jeden takový malý s hnědou čepicí a růžovou kravatou. Musí to být někdo z Bascomových lidí, taky ho neznám. Anebo si vem tohle. Včera odpoledne si to přihasí taxík, zastaví přímo před dvěstětrojkou a za minutku vykulhá z baráku o holi Chapin a vleze si do něj. Měls vidět hned ten rachot. Vypadalo to tak jako na Páté Avenue před kostelem svatého Patricka v neděli v jednu odpoledne. Jenže Perry Street je úzká. Přijížděl jiný taxík, skočil jsem a vyrval jsem ho tomu městskýmu čmuchalovi rovnou před nosem, takže musel oběhnout půl bloku, než sehnal jiný. Ten Bascomův mazlíček vrazil do taxíku, který tam na něj zřejmě čekal. Měl jsem skoro chuť zařvat na Chapina, aby chvilku počkal, než se seřadíme, ale nebylo to potřeba. Všechno dopadlo jaksepatří, jeho řidič jel pomalu a nikdo z nás ho neztratil. Jel do Harvard klubu a pár hodin tam zůstal. Pak se stavil v domě 248 Madison Avenue a vrátil se domů. A my všichni za ním. Na mou duši, Archie, všichni tři, ale já vedl.“
„Prima. To zní dobře.“
„To se ví, že jo. Pořád jsem se ohlížel, jestli jsou všichni v pořádku. Dostal jsem nápad napadlo mě to, když jsme tak popojížděli městem: proč my se vlastně nedáme dohromady? Vy byste si sehnal ještě jednoho chlápka a ten by mohl s Bascomem a s tím fízlem od města krýt Jedenáctou ulici a nás byste nechali na Perry Street a byl by pokoj. Mám dojem, že oni teď drží dvanáctihodinovky, možná by jim to ulevilo, kdo ví. Jaký je to nápad?“
„Na houby,“ vstal jsem a podal mu klobouk. „Úplně na nic, Frede, vedle. Wolfe zásadně nepoužívá žádné sledování z druhé ruky. Seženu tři chlapíky z Metropolitan Agency a budeme Jedenáctou ulici krýt sami. Je to zatracený průšvih, protože, jak už sem ti říkal, Wolfe chce, abychom ho zatáhli tak těsně, jak jen možná. Jdi zpátky do rachoty a neztrať ho. Je smutné, jak popisuješ tu dopravní zácpu, ale dělejte, co se dá. Spojím se s Bascomem a možná že toho svého hlídacího psa odvolá. Netušil jsem, že mu ještě zbyly nějaké prachy na rozhazování. A teď maž, musím tu ještě vyřizovat různé vzkazy, kterým bys nerozuměl.“
„Mám tam být až v devět.“
„Stejně si dej odchod nebo tak dobrá. Jeden hod, ale jen jeden. Čtvrt dolaru proti desetníku.“
Kývl, poposedl na židli do lepší pozice a hodil. Bylo to o vlásek, na desetinu vteřiny klobouk visel na krajíčku, a pak spadl. Durkin vylovil z kapsy desetník, podal mi ho a vypadl.
Nejdřív mě napadlo, že bych měl zaběhnout nahoru do Wolfova pokoje a získat stran krytí Jedenácté ulice jeho souhlas, ale bylo teprve osm dvacet a mně je vždycky trochu nanic, když ho vidím v posteli pod tou černou hedvábnou přikrývkou, jak pije čokoládu, nehledě k tomu, že by mě byl určitě sepsul. A tak jsem zavolal do Metropolitanu a řekl jim, co a jak. Objednal jsem jen šestidolarové chlapy, protože to stejně bylo jen pro kontrolu, nevěděl jsem žádný důvod, proč by měl Chapin zkoušet takové finty jako zadní východy. Pak jsem minutu seděl a nešlo mi do hlavy, kdo Bascoma drží na té fušce, a řekl jsem si, že mu zavolám pro případ, že by náhodou kápl božskou. Ve svém vlastním jízdním řádu jsem se tím vším trochu zdržel, popadl jsem tedy klobouk a kabát a šel si do garáže pro vůz.
Den předtím jsem při svých toulkách nasbíral několik faktů o Dreyerově případu. Ve čtvrtek 20. září ráno byl Eugene Dreyer, obchodník s uměleckými předměty, nalezen mrtvý v kanceláři své galerie na Madison Avenue, poblíže Padesáté šesté ulice. Jeho tělo objevili tři poldové, jeden z nich byl poručík, který na příkaz vypáčil dveře. Dreyer byl už dvanáct hodin mrtev, příčinou úmrtí byla otrava nitroglycerínem. Policie uzavřela vyšetřování tím, že jeho smrt prohlásila za sebevraždu, a výrok soudního ohledače mrtvol to potvrdil. Avšak následující pondělí přišel všem našim zákazníkům druhý výhružný dopis. Několik opisů jsme měli ve Wolfově pracovně a zněly takto:
Žádný útes a sráz a rozeklané skály,
aby oddělily krev, kosti, svaly, žíly,
a kolem skalisek teď vlny nečekaly,
aby je přijaly a dávný zločin smyly.
Já tedy ponechal hada a lišáka,
ti dva pak spojili své nadání a síly
a sladce palčivé pilulky připravili –
stačí je rozpustit na olej smrtící.
A já, pán, potom sám
dopravil jsem je včas a bezpečně až k cíli.
On zvedl sklenici.
Já odpočítal dvě!
Jedna a dvě – a osmdesát dní mezitím uplynulo.
Jen tiše vyčkejte, myslím vždy na minulo.
Nespěchám, bez chvatu odpočítám tři, čtyři,
pět, šest, sedm a dál mé šípy smrti míří.
I ty doletí k cíli. Proč jste mě nezabili?

Wolfe tvrdil, že je to lepší než poprvé, protože to je kratší a vyskytují se tam dva dobré verše. Dal jsem na něho. Potom vypuklo peklo. Naší klienti v tu ránu zapomněli na všechny řečičky o nejapných žertech a ječeli na policajty a kancelář okresního nádvládního, ať se honem vrátí a zašijou ho, o sebevraždě už ani muk. Když jsem slyšel, jaký poprask ta básnička vyvolala, přikláněl jsem se k návrhu Mika Ayerse, aby se škrtl název Liga pykajících a

přejmenovali se na Ligu vyděšených. Jediní, kdo jak se zdálo nepodlehli akutnímu záchvatu třesu kolenního, byli doktor Burton a chirurg Leopold Elkus. Hibbard byl tehdy stejně vystrašený jako každý jiný, spíše více, ale stále ještě se stavěl proti zásahu policie. Zřejmě byl nejen ochoten usínat s třesavkou, ale i obětovat se. Elkus v tom asi uměl chodit, ale k tomu se ještě dostanu.
Schůzku s Elkusem jsem dohodl na středeční dopoledne na půl desátou, ale vypravil jsem se z domu brzy, poněvadž jsem se ještě chtěl stavit na Padesáté šesté ulici a omrknout si Dreyerovu galerii, kde se to stalo. Dorazil jsem tam před devátou. Nebyla to už galerie, ale knihkupectví. Zena středních let s bradavicí u ucha mě přijala vlídně a prohlásila, že se tam samozřejmě smím porozhlédnout po místnostech, ale že tam toho moc nebude, protože všechno je úplně přestavěné. Místnůstka vpravo, kde se tu středu večer konala porada a kde druhý den ráno policie tělo nalezla, sloužila i nadále za kancelář s psacím stolem, strojem a tak dále, ale byla zastavěná spoustou regálů, zřejmě nových. Přivolal jsem do kanceláře tu paní, ukázal jsem na dveře v zadní stěně a zeptal jsem se jí:
„Řekla byste mi laskavě, je to vestavěná skříň, kde míval pan Eugene Dreyer potřeby pro přípravu různých nápojů?“
Zatvářila se nechápavě. „Pan Dreyer… och… to byl ten člověk…,“
„Muž, který v tomto pokojíku spáchal sebevraždu, správně, madam. Ale o tom vy asi moc nevíte.“
„Tedy, opravdu…“ vypadala ustrašeně, „… neuvědomila jsem si, že to bylo právě v tomhle pokoji…Samozřejmě, slyšela jsem o tom.“
Poděkoval jsem jí, vyšel jsem ven na ulici a sedl do auta. Lidé, pro které se život zastavil loni o vánocích a ještě jim to nedošlo, mi jdou na nervy a jediné, co jim mohu věnovat, je zdvořilost, ale i té po čertech málo.
Pro Leopolda Elkuse se život nezastavil. Kápl jsem na to hned, jak jsem k němu přišel a vstoupil do jeho pokoje, ale byl to smutný chlap. Byl střední postavy, měl velké ruce a velkou hlavu s výraznýma černýma očima, které se stále někam odvracely, ne však stranou nebo nahoru či dolů, ale někam dovnitř hlavy. Vyzval mě, abych se posadil, a přátelsky vlídně mě oslovil:
„Rozumějte, pane Goodwine, uvolil jsem se vás přijmout čistě jen z laskavosti k svým přátelům, kteří mě o to požádali. Vysvětlil jsem už panu Farrellovi, že si nepřeji vašeho zaměstnavatele v jeho podnikání podporovat. Nehodlám být v ničem nápomocný.“
„Oukej.“ Zazubil jsem se na něho. „Nepřišel jsem pro sběr odpadků, doktore Elkusi, chci vám jen položit několik otázek, týkajících se 19. září. Čistě věcné otázky.“
„Všechny otázky, které byste mi mohl položit, jsem již zodpověděl. Několikrát policii, a pak tomu neuvěřitelně tupému detektivovi.“
„Správně. V tom jsme zajedno. Není tedy důvod, proč byste na ně právě z laskavosti k svým přátelům nemohl odpovědět ještě jednou, že ano? Vybavovat se s fízly a s Del Bascomem, a pro Nera Wolfa a pro mne udělat šmytec… to by bylo jako…“
Smutně se na mě usmál. „Velblouda spolknout a komára odhánět?“ Bože, ten chlap byl slušný.
„Ano, asi tak. Jenomže byste nemluvil o komáru, kdybyste Nera Wolfa viděl. Je to asi tak, doktore Elkusi: vím, že vy nepřiložíte ruku, když jde o to dostat Paula Chapina. V Dreyerově případě jste pro mne jediný zdroj informací z první ruky, a tak jsem nucen se ptát vás. Ten druhý pán, umělecký poradce, se vrátil do Itálie, pokud vím?“
Přikývl. „Pan Santini před časem odplul.“
„Pak jste tedy zbyl jen vy. Nemá smysl, abych se pokoušel položit vám spoustu rafinovaných otázek. Proč byste mi to celé prostě sám nevyprávěl?“ Zase se smutně usmál.
„Víte, jak se domnívám, dva nebo tři přátelé mě podezírají, že lžu, abych kryl Paula Chapina.“
„Ano. Kryjete ho?“
„Ne, nechci ho ani krýt, ani mu škodit víc, než je pravda. Bylo to tak, pane Goodwine. Je vám samozřejmě známo, že Eugene Dreyer byl můj starý přítel, spolužák z university. Před hospodářskou depresí měla jeho galerie značné úspěchy. Zdědil jsem určité jmění, a tak jsem nikdy nebyl nucen honit se za nějakými úspěchy. Za svou dobrou pověst chirurga vděčím svému přesvědčení, že v každé lidské bytosti někde pod povrchem něco neklape. Mám náhodou jistou a obratnou ruku.“
Zahleděl jsem se na jeho velké ruce a přikývl jsem mu do černých, do hlavy odplouvajících očí. Pokračoval:
„Před šesti lety jsem dal Eugenovi Dreyerovi nezávaznou objednávku na tři Mantegnovy obrazy – dva malé, jeden větší. Cena se pohybovala kolem sto šedesáti tisíc dolarů. Obrazy se nacházely ve Francii. Pan Chapin byl tenkrát náhodou v Evropě, napsal jsem mu dopis s prosbou, aby se na ně podíval. Po obdržení jeho dobrozdání jsem je objednal. Je vám asi známo, že se Paul Chapin deset let pokoušel stát malířem. Ve svých dílech projevoval velkou senzitivnost, ale měl nejistou kresbu a chyběl mu cit pro tvar. Bylo to zajímavé, ale ne dobré. Dověděl jsem se, že se našel v literatuře…nevím, romány nečtu.
Obrazy došly v době, kdy jsem byl zavalen prací a neměl jsem náladu na nějaké pečlivé zkoumání. Přijal jsem je a zaplatil. Nikdy jsem z nich neměl zvláštní radost. Čas od času jsem se k nim pokusil přiblížit, nesčetněkrát, ale vždycky mě odpudily určitým nedostatkem jemnosti, jakousi lehkou drsností, která mi vadila a dráždila mě. Zprvu jsem neměl žádné podezření, že by snad šlo o podvrhy, prostě jsem se s nimi nemohl sblížit. Různé poznámky lidí, kteří malířství rozumějí, ve mně však nakonec vzbudily podezření. Letos v září, jsou to dva měsíce, přijel do Států na návštěvu Enrico Santini, který se v Mantegnovi vyzná tak jako já v lidských útrobách. Požádal jsem ho, aby se na mé Mantegny podíval, a on je prohlásil za padělky. Sdělil mi také, že zná jejich původ, že je namaloval jistý nadaný falzifikátor v Paříži a že je vyloučené, aby je kterýkoli poctivý obchodník prodal bona fide.
Mám dojem, že právě těch nepříjemných pět let, které mi tyto obrazy způsobily, mě víc než co jiného přimělo, abych s Dreyerem jednal tak, jak jsem s ním jednal. Obvykle jsem ve svých úsudcích příliš nerozhodný, abych postupoval nějak tvrdě, ale v tomto případě jsem nezaváhal ani trochu. Sdělil jsem Eugenovi, že mu obrazy hodlám vrátit a že žádám, aby

mi bez prodlení vrátil peníze. Prohlásil, že ty peníze nemá, a já věděl, že to je pravda, protože jsem mu za poslední rok několikrát půjčil značné částky, aby se dostal z nejhoršího. Přesto však jsem trval na tom, že peníze musí sehnat nebo nést následky. Sám sebe podezírám, že bych se nakonec zase nechal obměkčit a přistoupil na nějaký kompromis jako obyčejně, ale naneštěstí to už je rys mé povahy čas od času mě něco popadne a projevím naprostou neoblomnost v okamžiku, kdy vlastně už od svého rozhodnutí začínám couvat.
A naneštěstí se také pan Santini zrovna měl vracet do Itálie. Eugene požádal o rozmluvu s ním, což byl ovšem bluf. Bylo smluveno, že ho se Santinim a Paulem Chapinem navštívíme ve středu v pět hodin odpoledne. Paul byl přizván s ohledem na to, že obrazy prohlížel ve Francii. Tuším, že Eugene to tak navlékl, protože se spoléhal na jeho podporu, ukázalo se však, že se spletl. Přišli jsme. Eugene se choval úplně líbezně –“
Přerušil jsem ho: „Okamžik, doktore, Paul Chapin se dostavil do galerie před vámi?“
„Ne. Přišli jsme současně. Jel jsem vozem a stavil jsem se pro něj v Harvard klubu.“
„Byl tam to odpoledne už předtím?“
„Milý pane,“ Elkus se na mě smutně podíval.
„Oukej, třeba o tom nevíte. Děvče, které tam Drummond měl, každopádně tvrdí, že nebyl.“
„Tak jsem tomu rozuměl. Jak už jsem řekl, Eugene se choval tak přezdvořile, až to bylo trapné, protože nedovedl zakrýt svou nervozitu. Celý nesvůj nám trhavými pohyby namíchal whisky se sodou a ledem. Bylo mi to trapné, a proto jsem se choval příkře. Požádal jsem pana Santiniho o jeho posudek, on nám ho sdělil a předal mi ho i písemně. Eugene mu odporoval. Dostali se do sporu, Eugene se trochu rozčílil, ale pana Santiniho to nevzrušilo. Eugene nakonec vyzval Paula, aby řekl svůj názor, zřejmě čekal, že ho podpoří. Paul nás všechny kolem dokola obdařil širokým úsměvem, vycházejícím až odněkud z jeho Málpighianových tělísek, a klidně a stručně prohlásil, že se tři měsíce poté, co obrazy prohlédl měsíc po tom, co byly odeslány lodí do New Yorku bezpečně dozvěděl, že je v roce 1924 namaloval Vasseult, největší padělatel století. Byl to ten, kterého jmenoval pan Santini. Paul dodal, že o tom mlčel, prý je nám oběma, jak Eugenovi, tak mne, přátelsky nakloněn a má nás tak rád, že nemohl podniknout žádný krok, kterým by jednomu z nás ublížil.
Obával jsem se, že se Eugene zhroutí. Zřejmě byl stejnou mírou překvapený jako uražený. Já sám jsem ovšem tonul v takových rozpacích, že jsem ze sebe nevypravil ani slovo. Nevím, jestli mě Eugene ve své zoufalé situaci ošidil nebo se sám stal obětí podvodu. Pan Santini se zvedl. Vstal jsem také a odešli jsme. Paul Chapin šel s námi. Druhý den v poledne jsem se dozvěděl, že Eugene spáchal sebevraždu, vypil nitroglycerín zřejmě několik minut, nanejvýš hodinu po tom, co jsme odešli. Dozvěděl jsem se to od policie, která za mnou přišla do ordinace, aby mě vyslechla.“
Přikývl jsem a chvilku jsem se na něho díval. Pak jsem se prudce vzpřímil v křesle a vystřelil jsem: „Proč si vy myslíte, že to byla sebevražda?“
„Ale pane Goodwine.“ Usmál se na mě ještě smutněji než kdy předtím. „Jsou všichni detektivové stejní? Víte naprosto přesně, proč myslím, že to byla sebevražda. Myslela si to policie a okolnosti tomu nasvědčovaly.“
„Moje chyba.“ Ušklíbl jsem se. „Řekl jsem že nebudou žádné rafinované otázky, viďte? Jestliže jste ochotný uznat, že i detektivové myslí, víte, co si o tom myslím já. Měl Paul Chapin nějakou příležitost, aby do whisky pana Dreyera propašoval nitroglycerínové tabletky? Ten tupý detektiv i ti chytří fízlové mají, jak se zdá, dojem, že vy se to nedomníváte.“
Doktor Elkus přikývl. „Dal jsem si práci, abych podobný dojem vzbudil. Víte ovšem, že se mnou souhlasil pan Santini. Jsme si naprosto jisti, že Paul takovou příležitost neměl. Do galerie přišel s námi a do kanceláře jsme vstoupili společně. Paul seděl u dveří, nalevo ode mne, nejméně šest stop od Eugena. Jiné sklenice než své vlastní se nedotkl. Eugene pití připravil a rozdal je dokola, každý jsme měli jen jednu sklenici. Při odchodu Paul prošel dveřmi přede mnou. Pan Santini šel kus napřed.“
„Ano. To je v hlášení. Ale při tak pohnutém jednání a při takovém rozčilení musel vzniknout nějaký rozruch, vstávání, sedání, přecházení sem a tam .“
„Vůbec ne. Nikdo nebyl rozčilený, leda Eugene. On jediný vstal ze židle.“
„Převlékl si sako nebo si je oblékl nebo něco takového, když jste tam byli?“
„Ne, měl na sobě domácí kabát. Nepřevlékl se.“
„Lahvička se zbytkem nitroglycerínu byla nalezena v kapse jeho kabátu.“
„Rozuměl jsem tomu tak.“
Zabořil jsem se do křesla a znovu jsem se na něho zadíval. Byl bych dal své auto a pár rezervních pneumatik navíc za to, abych věděl, jestli lže. Byl nad moje poměry zrovna tak jako Paul Chapin. Vůbec jsem nevěděl, jak na něho. Zeptal jsem se:
„Přišel byste v jednu hodinu na oběd k panu Neru Wolfovi?“
„Lituji, jsem zadán.“
„A v pátek?“
Zakroutil hlavou. „Ne, a ani žádný jiný den. Vy se ve mně mýlíte, pane Goodwine. Nejsem uzel, který by bylo nutné rozvazovat, ani ořech na rozlousknutí. Vzdejte se naděje, že jsem záludný jako většina lidí, jsem skutečně tak prostý, jak vypadám. Vzdejte se také naděje, že prokážete vinu Paula Chapina na smrti Eugena Dreyera. To nelze. Vím, že to není možné, byl jsem tam.“
„Vyhovovala by vám sobota?“
Potřásl hlavou a usmál se, stále tak smutně. Zvedl jsem se z křesla, sebral klobouk a poděkoval mu. Ale ještě než jsem vykročil ke dveřím, zeptal jsem se:
„Mimochodem, vy znáte ten druhý výhružný dopis, který napsal Paul Chapin totiž, který někdo napsal. Je nitroglycerín olejovitý a sladce palčivý?“

„Jsem chirurg, a ne farmakolog.“
„No, pokuste se to uhodnout.“
Usmál se. „Nitroglycerín bezesporu je olejovitý. Udává se, že má nasládlou, palčivou chuť. Nikdy jsem to nezkoušel.“
Ještě jednou jsem mu poděkoval, vyšel jsem, seběhl na ulici, sedl do auta a šlápl na plyn. Když jsem se rozjel, pomyslel jsem si, že doktor Leopold Elkus je přesně ten druh člověka, který dovede jiným otrávit život. Jaktěživ jsem neměl žádné vážnější potíže s obyčejným a skrznaskrz prolhaným lhářem, ale chlap, který možná mluví pravdu, je milý jako pálení záhy. Napřed to Harrisonovo nadělení, a teď tohle. Začalo ve mně svítat podezření, že se pamětní zápis, který Wolfe upadal, promění v kus papíru vhodný k jakémukoliv účelu, ledaže bychom nějak dokázali Elkusovu teorii rozdrtit.
Měl jsem původně v úmyslu, že se zastavím na Padesáté páté ulici a obhlídnu si Dreyerovu galerii ještě jednou, ale po vyslechnutí Elkusových řečí jsem se usnesl, že by to bylo maření času, zvlášť když se vezme v úvahu, jak je celý ten lokál přešupačený. Jel jsem tedy dál k domovu. Nejlepší, co jsem dosud vymyslel, bylo vsadit si na Santiniho a zkusit to s ním. Vzhledem k tomu, že ve čtvrtek večer odplouval do Itálie, vyslýchala ho policie jen jednou. Výhružné dopisy ovšem v té době ještě nedošly, a neměla tedy žádné zvláštní podezření. Wolfe měl v různých evropských městech svá spojení a v Římě byl jeden šikovný chlapík, který se ukázal jako velmi dobrý v případě Wittemoreových papírů. Mohli bychom mu poslat kabelogram, poštvat ho na Santiniho, a tak možná získat odrazový můstek. Budu muset Wolfa přesvědčit, že to za těch plus mínus 90 dolarů za zámořský telegram stojí.
Domů jsem dorazil ve čtvrt na jedenáct. V pracovně vyzváněl telefon, a tak jsem k němu šel ve svrchníku a klobouku. Věděl jsem, že Wolfe nahoře by nakonec také sluchátko zvedl, ale na druhé straně jsem si řekl, že to mohu vzít já. Byl to Saul Panzer. Zeptal jsem se ho, co chce, a on, že se chce hlásit. Zeptal jsem se, co chce hlásit, a on řekl nic, jen hlásit se. Tak jak tak mě všechno štvalo, proto jsem začal být ironický. Řekl jsem mu, že když Hibbarda ani živého, ani mrtvého nemůže najít, postačilo by snad, kdyby vystrojil strašáka. Sdělil jsem mu, že jsem právě dostal přes čumák z jiného zorného úhlu našeho případu, a když na tom není líp než já, měl by lepší, kdyby si sem do kanceláře přišel zahrát blechy, a zavěsil jsem mu, což samo by dovedlo naštvat jeptišku. Trvalo mi pět minut, než jsem v registratuře vyhrabal adresu toho jistého čmuchala. Wolfe sešel dolů v 11.00, přesně podle jízdního řádu, pravil dobré jitro, zavětřil a sedl si za svůj psací stůl. Byl jsem netrpělivý, ale viděl jsem, že musím počkat, až se mrkne na poštu, urovná ve váze orchideje, vyzkouší, jak mu píše pero, a zazvoní si o pivo. Když to všechno vyřídil, zabručel na mě: „Pustil jste se do toho?“
„Vypochodoval jsem v osm třicet a zrovna jsem se vrátil. Právě telefonoval Saul. Zase jeden promarněný niklák. Máte-li chuť trochu si lámat hlavu, nastavte ruku, vysypu vám to horký, můžete mi to přebrat.“
Fritz přinesl pivo a Wolfe si nalil. Vypravoval jsem mu o Elkusovi, všechno, co a jak, slovo od slova, že nitroglycerín je olejovitý a má nasládlou palčivou chuť. Doufal jsem, že když mu vyložím o Elkusovi úplně všechno, že na něco přijde. Potom jsem mu podal svůj vlastní návrh s tím římským šikuldou a on se hned, jak jsem čekal, postavil na zadní. Zamrkal, upil piva a pravil:
„Na vzdálenost čtyř tisíc mil je možné telegrafovat o nějakém faktu nebo předmětu, ale ne o tak spletité a choulostivé okolnosti, jako je tato. V krajním případě byste mohl zajet do Florencie a navštívit pana Santiniho vy, nebo lépe řečeno Saul Panzer. Nakonec by to možná stálo za to.“
Pokoušel jsem se mu odporovat, protože mi nebylo jasné, co jiného můžeme podniknout. Připadalo mi, že na něho nedělám veliký dojem, ale postavil jsem si hlavu a trval jsem na svém, protože můj hlavní argument byl, že by to stálo jen jednoho stováka. Zapomněl jsem, že mu musím ještě povědět o těch třech mužích z Metropolitanu, které jsem objednal na Jedenáctou ulici. Byl jsem přesvědčivý a paličatý.
V nejlepším proudu výmluvnosti mě zastavil zvuk kroků. Zřejmě někdo zazvonil a Fritz procházel halou, aby otevřel domovní dveře. Nepokoušel jsem se spustit znovu, ale čekal jsem, kdo to je.
Fritz vstoupil a zavřel za sebou. Oznámil, že přišla nějaká dáma a chce mluvit s panem Wolfem. Navštívenku nemá.
„Jak se jmenuje?“
Fritz jen zavrtěl hlavou, obyčejně se choval korektněji. Vypadal nejistě.
„Uveďte ji, Fritzi.“
Když jsem ji viděl, cítil jsem se nejistě zase já. Ošklivější ženské se už nevyrábějí. Vstoupila, stanula a civěla rovnou na Wolfa, jako by uvažovala, jak ho dostat. Přitom nebyla výslovně škaredá, tím chci říci, že nebyla ohyzdná. Wolfe to druhý den vystihl přesně: bylo to pronikavější než obyčejná ošklivost, při pohledu na ni člověk ztrácel naději, že ještě vůbec někdy uvidí pěknou ženskou. Měla dost malá, šedivá očka, a když je na něco upřela, vypadalo to, že už se nikdy nepohnou. Na sobě měla tmavošedý vlněný plášť, klobouk stejné barvy a kolem krku ohromný, šedý kožešinový límec. Usedla do křesla, které jsem jí přistrčil, a silným hlasem prohlásila:
„Tak jsem se sem dostala. Myslím, že omdlím.“
Wolfe odpověděl: „Doufám, že ne, trochu brandy?“
„Ne.“ Lehce zalapala po dechu. „Ne, děkuji vám.“ Zvedla ruku ke kožešině a zdálo se, že si chce pod ní sáhnout na záda. „Jsem poraněná, tady vzadu. Myslím, že by bylo nejlepší, kdybyste se na to podívali.“
Wolfe po mně střelil očima a já se zvedl. Rozepjala si vpředu tu věc a já ji odvinul a nadzvedl. Teď jsem já sám zalapal po dechu. Ne snad, že bych tu a tam neviděl trochu krve, ale málokdy tolik a tak neočekávaně. Kožešina byla vzadu zevnitř úplně promočená a také límec pláště měla prosáklý krví. Byla pěkně zřízená. Krev se stále ještě řinula z řezných ran vzadu na šíji. Nedalo se říci, jak jsou hluboké. Jak se pohnula, vytryskl malý čůrek krve. Upustil jsem kožešinu na podlahu a vyzval jsem ji:
„Proboha, seďte klidně, nehýbejte hlavou.“ Pohlédl jsem na
Wolfa a sdělil jsem mu: „Někdo se jí pokusil uříznout hlavu. Nevím, jak hluboko se dostal.“
„Můj manžel,“ vysvětlovala Wolfovi. „Chtěl mě zabít.“
Wolfe na ni přivřenýma očima pohlédl. „Pak tedy jste Dora Ritterová.“

Zavrtěla hlavou, krev opět vystříkla a já ji vyzval, aby toho nechala. Řekla:
„Jsem Dora Chapinová. Jsem už tři roky vdaná.“

10

Wolfe neřekl ani slovo. Stál jsem za ní a čekal připraven, abych ji chytil, kdyby začala omdlévat a hlava jí spadla dopředu, poněvadž jsem nevěděl, jak moc by se jí rány mohly rozevřít. Wolfe nepohnutě seděl, upíral na ni přivřené, skoro úplně zavřené štěrbinky svých očí a ohrnoval rty ven a zase dovnitř a ven a zase zpátky.
Pokračovala: „Zas měl záchvat. Jeden ze svých záchvatů zuřivosti.“
„Nevěděl jsem, že pan Chapin trpí padoucnicí,“ odvětil Wolfe zdvořile. „Zkuste jí tep.“
Natáhl jsem ruku, vzal ji za zápěstí a prsty nahmatal tepnu. Zatímco jsem počítal, dala se opět do řeči:
„Přesně řečeno není to padoucnice, jen se mu v očích objeví takový zvláštní výraz. Strach z něho mám vždycky, ale když uvidím ten pohled, popadá mě hrůza. Ještě nikdy mi nic neudělal. Když se dnes ráno v jeho očích zase objevil ten výraz, řekla jsem něco, co jsem neměla… Podívejte se.“
Vytrhla mi ruku, sáhla do své velké kožené kabelky a vytáhla z ní cosi zabaleného v novinovém papíru. Rozbalila noviny a pozvedla kuchyňský nůž celý od krve, ještě vlhké a rudé.
„Nevěděla jsem, že ho má u sebe. Musel se na mne chystat, už když šel ven do kuchyně.“
Vzal jsem jí nůž, položil jej na psací stůl na noviny a oznámil jsem Wolfovi:
„Puls trochu utíká, ale celkem je v pořádku.“
Wolfe položil ruce na opěradlo křesla, vzepřel se, vstal a požádal ji: „Prosím, nehýbejte se, paní Chapinová.“ Obešel ji a začal si prohlížet její krk. Hluboko se sklonil, až měl oči těsně u její šíje; tak čilého a činorodého jsem ho neviděl už nejméně měsíc, možná déle. Prohlížel si řezné rány a vyzval ji: „Prosím, nahněte hlavu malinko kupředu a zase zpátky.“
Udělala, co jí řekl, a krev se opět vyřinula, z jednoho místa stříkla skoro až na něho.
Wolfe se vzpřímil, „Vskutku. Zavolejte lékaře, Archie.“
Chtěla se k němu obrátit, ale zarazil jsem jí to. Začala se bránit: „Žádného doktora nepotřebuji. Dostala jsem se k vám, dostanu se zpátky. Chtěla jsem vám jen ukázat a požádat vás…“
„Ano, milostivá paní, ale teď musí převládat můj úsudek… Kdybyste laskavě dovolila.“
To už jsem sahal po telefonu a vytáčel číslo. Ozval se ženský hlas a já požádal, aby mi dala doktora Vollmera. Odpověděla, že tam není, je právě na odchodu. Možná že by se jí ještě podařilo zastihnout ho před domem, pokud se jedná o něco naléhavého. Užuž jsem chtěl požádat, ať to udělá, ale vtom mě napadlo, že bych tam sám mohl být dřív, zavěsil jsem a běžel jsem před dům. Fritz utíral v hale prach a já mu řekl, ať tam počká. Když jsem skákal se schodů před domem, všiml jsem si, že u obrubníku čeká taxík, očividně na naši návštěvnici. O kus dál stál modrý kabriolet doktora Vollmera a on sám do něho právě nastupoval. Vyrazil jsem za ním a křičel na něj. Včas mě zaslechl, a když jsem k němu doběhl, stál už zase venku na chodníku. Pověděl jsem mu o nehodě, která nás postihla, on vytáhl z auta svůj kufřík a šel se mnou.
Při svém povolání jsem se už stokrát přesvědčil, že v šupleti svého psacího stolu nikdy nesmíte nechat jednu věc, a to je zvědavost. Když jsme zahýbali k našemu domu, podíval jsem se znovu na čekající taxík a skoro jsem na vteřinku ztratil glanc, protože řidič se na mě zpříma zahleděl a přimhouřil jedno oko.
Vedl jsem lékaře dále. V hale stál Fritz a oznámil mi, že se pan Wolfe odebral do kuchyně a vrátí se teprve, až doktor skončí. Zapřísahal jsem Fritze, ať za nic na světě nepřipustí, aby se pustil do jídla, a zavedl jsem Vollmera do pracovny. Dora Chapinová stále ještě seděla v křesle. Představil jsem je, doktor odložil kufřík na psací stůl a šel si ji prohlédnout. Trochu se v tom pohrabal a prohlásil, že asi bude muset udělat pár stehů, to že bude moci přesně říci, teprve až ji umyje. Ukázal jsem mu koupelnu a vysvětlil mu, kde najde obvazy, jód a tak dále, a pak jsem mu nabídl:
„Zavolám vám na pomoc Fritze. Musím si něco vyřídit před domem. Kdybyste mě potřeboval, budu tam.“
Souhlasil a já odešel do haly, abych Fritzovi vysvětlil jeho nové povinnosti. Pak jsem vyšel na chodník.
Taxi tam ještě stálo. Taxíkář už na mě nemrkal, jen na mě hleděl. Řekl jsem: „Zdravíčko.“
Odpověděl: „Málokdy toho tolik namluvím.“
„Kolik tolik?“
„Tolik, abych řekl zdravíčko, jakýkoliv pozdrav.“
„Nic vám nevyčítám. Můžu se k vám mrknout?“
Otevřel jsem dveře dokořán a vstrčil hlavu tak daleko, abych dobře viděl zarámovanou vývěsku s řidičovou fotografií a jménem, která je připevněna na přístrojové desce. Byl to jen nepodložený dohad, ale myslel jsem si, že kdyby to náhodou klaplo, ušetříme čas. Pak jsem zase vycouval, opřel jsem se nohou o stupátko a usmál jsem se na něj.
„Doslechl jsem se, že jste dobrý inženýr.“
Minutku na to divně koukal, ale pak se zasmál. „To bylo, když jsem ještě hrával komika. Teď už hraju jen charaktery. Hergot, nešklebte se na mě, rozbolela mě z toho hlava.“
Vygumoval jsem tedy zubení. „Proč jste na mě mrkl, když jsem šel kolem?“
„A proč bych nemrkl?“
„Nevím. Zatraceně, nedělejte ze sebe takového mudrce. Ptal jsem se vás po dobrém. Co to mrknutí znamenalo?“
Potřásl hlavou. „Jsem charakter. Neříkal jsem, že mě bolí hlava? Schválně, že vymyslíme nějaké místo, kam bych vás mohl svézt? Jmenujete se Nero Wolfe?“
„Ne. Ale vy se jmenujete Pitney Scott. Vypracoval jsem jakýsi seznam a vedu vás v něm s příspěvkem pět dolarů.“
„Slyšel jsem o tom seznamu.“
„Ano? Od koho?“
„To víte. Lidi. Můžete mě škrtnout. Za minulý týden jsem vydělal osmnáct dolarů a dvacet centů.“

„Vy víte, o co jde.“
Přikývl. „To vím taky. Chcete mně zachránit život. Heleďte, vzácný, drahý příteli. Počítat si pět dolarů za zachránění mého života by byla lichva. Přemrštěná cena, věřte mi. Pustá šmelina.“ Zachechtal se. „Mám za to, že všechno má svůj konec. Něco takového jako záporná hodnota neexistuje, leda v matematice. Nemáte ani potuchu, jaký pocit klidu a jistoty tenhle poznatek člověku dává. Máte doma něco k pití?“
„A což dva dolary? Udělejme to na dva.“
„Pořád ještě předražujete.“
„Tak rovný jeden.“
„Vy lichotníku. Poslyšte.“ Na listopad byla zima a foukal ostrý vítr, on však byl bez rukavic a ruce měl červené a rozpraskané. Ztuhlými prsty sáhl do kapsy, vytáhl nějakou drobotinu, vylovil z ní niklák a strčil mi ho. „Zaplatím hotově, ať na to nemusím myslet. Tak, a teď, když isme si kvit a nejsem vám nic dlužen, nemáte něco k pití?“
„A co by to mělo být?“
„Jo… kdyby tak byla dobrá režná…“ Naklonil se ke mně a oči mu ožily. Pak sebou trhl nazad, hlas mu zhrubl a nezněl už ani trochu přátelsky. „Nerozumíte legraci? Když řídím, nepiju… je ta paní hodně poraněná?“
„Myslím, že ne… hlava jí ještě drží. Doktor už ji dá dohromady. Vozíte ji často? Nebo jejího muže?“
Stále ještě se tvářil nevrle.
„Vezmu ji, když mě zavolá, a jejího muže taky. Jsem taxíkář. Dají mi vydělat, když to vyjde, kvůli starým časům. A pan Paul Chapin? Jednou nebo dvakrát mě nechal, abych si u nich ožral hubu. Rád mě vidí sťatýho a postará se o pití.“ Usmál se a jeho nevrlost byla ta tam. „Víte, když si to proberete ze všech stran, nedovedete si představit větší psinu. Musím zůstat střízlivý, aby mi z toho nic neušlo. Mrkl jsem na vás proto, že v tom teď taky lítáte a začnete šaškovat jako všichni ostatní.“
„To mi neva… se mnou je psina odjaktěživa. Chapin se opíjí s vámi?“
„Nepije. Tvrdí, že ho z toho bolí noha.“
„Víte, že na nalezení Andrewa Hibbarda je vypsána odměna pět tisíc dolarů?“
„Ne!“
„Živého nebo mrtvého.“
Koukal na mě, jako kdybych při svém čistě namátkovém šťourání něco vyšťoural. Výraz jeho obličeje se změnil, zatvářil se překvapeně, jako by se ocitl tváří v tvář myšlence, která ho ještě nenapadla. Prohodil: „Tedy, cenný člověk to je, nenabízejí za něho nijak moc. A pak, Andy není zlý chlap. Kdo tu odměnu vypsal?“
„Jeho neteř. Zítra to bude v novinách.“
„To je od ní hezké. Bůh jí žehnej.“ Zasmál se. „Nezvratný fakt je, že pět tisíc dolarů je zatraceně víc než niklák. Co říkáte? Nemáte cigaretu?“
Vytáhl jsem balíček a zapálil nám oběma. Prsty se mu třásly a začalo mi ho být trochu líto. Řekl jsem tedy: „Jen si to představte. Hibbard bydlí nahoře na universitním návrší. Kdybyste jel někam do středu města řekněme někam do sousedství Perry Street, nenapadá mě přesně kam a odtamtud dál do Stošestnácté ulice, kolik byste za to dostal obvykle? Počkejte, dvě osm mil dělalo by to něco kolem dolaru padesáti. Ale kdybyste jel z města a náhodou vezl svého bývalého spolužáka Andrewa Hibbarda, nebo jenom jeho mrtvolu, nebo třeba jen kousek z ní, řekněme hlavu nebo ruku, dostal byste místo dolaru a půl pět táců. Všechno, jak vidíte, záleží na tom, co vezete.“
Vyfukoval jsem kouř koutkem úst, abych na něho dobře viděl. To se ví, stírat chlápka, který se strašně potřebuje napít a nenapije se, je stejné, jako vyrazit slepci bílou hůl, ale nemusel jsem si připomínat, že v lásce a v obchodě je všechno dovoleno. S takovými základními pravdami se člověk buď narodí, anebo prostě nenarodí.
Ale on se při tom tak zašprajcoval, že ani hubu neotevřel. Pozoroval své roztřesené prsty, držící cigaretu tak dlouho, až jsem se na ně nakonec díval taky. Konečně spustil ruce na kolena, zadíval se na mě a rozesmál se. Zeptal se: „Neřekl jsem vám, že se zesměšníte?“ Hlas mu opět zdrsněl. „Poslyšte, ztraťte se! Tak, honem honem, koukejte mazat. Jděte domů, ať nenastydnete.“
Řekl jsem: „Dobrá, a co bude s tím pitím?“
Ale už ho to přešlo. Ještě trochu jsem na něj dorážel, ale on úplně oněměl a znevlídněl. Napadlo mě, že bych mu měl donést trochu režné a dát mu přivonět, ale usnesl jsem se, že by ho to zašroubovalo ještě pevněji. Řekl jsem si: „Dočkej času,“ a nechal jsem ho.
Než jsem se stáhl do domu, obešel jsem taxík a poznamenal si číslo licence.
Zapadl jsem do kuchyně. Wolfe tam ještě seděl v dřevěném křesle s opěradly, ve kterém vždycky sedává a diriguje Fritze, nebo jídá, když se ho zmocní recidiva žravosti.
Sdělil jsem mu: „Před domem stojí Pitney Scott. Ten taxíkář. Přivezl ji. Zaplatil mi niklák jako svůj podíl a tvrdí, že to za víc nestojí. Ví něco o Andrewu Hibbardovi.“
„Co?“
„Ptáte se, co ví? Prošacujte si mě. Vypravoval jsem mu o odměně, kterou vypsala slečna Hibbardová, moje klientka, a tvářil se jako – odstup satane. Je hrozně plachý, musí se na něj polehounku. Předpokládám, že asi nebude vědět přesně, kam se Hibbard nebo to, co z něho zbylo, poděl, ale myslí, že to může vymáknout. Chybí mu už jen takových sedm měsíců k bílým myškám a růžovým hadům a krokodýlům. Zkoušel jsem ho pozvat na skleničku, ale ubránil se i tomu. Nechtěl jít dál. Možná že se momentálně zpracovat nedá, ale napadlo mě, že bych vám moh navrhnout, abyste šel ven a podíval se na něj.“
„Ven?!“ Wolfe zdvihl hlavu. „Ven a po schodech dolů?“ „Jo, jenom na chodník. Ani z obrubníku nebudete muset sestoupit. Stojí hned tady.“
Wolfe zavřel oči. „Nevím, Archie. Nevím, co jste si to umanul, že mě neustále ponoukáte, abych vyrážel jako splašený.

To naprosto pusťte z hlavy. To je neproveditelné. Říkal jste, že vám opravdu dal niklák?“
„Ano. A co tím chcete docílit, když necháte plavat chlapíka, který je taxíkář a notorik, ačkoliv byl v Harvardu? Na mou duši, pane, někdy to vedete od desíti k pěti.“
„Tak dost. Definitivně. Běžte se podívat, jestli už se jim podařilo uvést paní Chapinovou do přijatelného stavu.“
Šel jsem. Zjistil jsem, že doktor Vollmer už v koupelně skončil, vrátil se se svou pacientkou do pracovny a opět ji usadil v křesle. Krk měla tak zafačovaný, že ho volky nevolky musela držet zpříma. Uděloval jí pokyny, jak si má počínat, a Fritz odnášel umývadla, klůcky a další. Počkal jsem, až doktor skončí, a pak jsem ho odvedl do kuchyně. Vollmer konstatoval:
„Úplně nový styl vražedného útoku, pane Wolfe. Docela originální, řezat do ní takhle zezadu. Prořízl jeden ze zadních povrchových svalů. Musel jsem jí trochu oholit vlasy.“
„Prořízl? On?“
Doktor přikývl. „Vysvětlovala mi, že ji pořezal manžel, kterého si před třemi lety vzala. Při troše opatrnosti, to jsem jí kladl na srdce, může být za pár dní v pořádku. Udělal jsem čtrnáct stehů. Její manžel musí být pozoruhodný, nekonvenční člověk. Ona je také svým způsobem pozoruhodná. Sparťanský typ. Když jsem jí sešíval krk, ani nezaťala pěsti, držela prsty úplně volně.“ „Zajisté. Budete pro své záznamy potřebovat její jméno a adresu.“
„Už mám. Děkuji. Napsala mi je.“
„Děkuji vám, doktore.“
Vollmer odešel. Wolfe vstal, stáhl si vestu v jednom ze svých marných pokusů zakrýt proužek kanárkově žluté košile, který obepínal jeho velkolepý prostředek, a vydal se přede mnou do pracovny. Zdržel jsem se, abych Fritze požádal o vyčištění vnitřku kožešinového límce, pokud to jen půjde. Ve chvíli, kdy jsem se k nim přidal, trůnil Wolfe opět ve svém křesle a ona seděla naproti němu. Zrovna jí říkal:
„Jsem rád, že to nebylo horší, paní Chapinová. Doktor vám řekl, že musíte být několik dnů opatrná, abyste si nějakým prudkým pohybem neuvolnila stehy. Mimochodem, honorář jste mu zaplatila?“
„Ano. Pět dolarů.“
„Dobrá. Řekl bych, že to je rozumná cena. Pan Goodwin mi sdělil, že na vás čeká drožka. Řekněte řidiči, aby jel pomalu. Ty otřesy jsou vždycky hnusné, a při vašem nynějším stavu by mohly být dokonce nebezpečné. Není třeba, abychom vás dále zdržovali.“
Zase na něj strnule upírala oči. Umytá a ofačovaná nebyla o nic hezčí. Vtáhla nosem vzduch a zase vydechla, že to bylo slyšet až ke mně.
Konečně promluvila: „Nechcete, abych vám řekla, jak to bylo? Musím vám povědět, co udělal.“
Wolfova hlava se pohnula doleva a doprava. „Není třeba, paní Chapinová. Měla byste jet domů a odpočinout si. Oznámení na policii už zařídím. Dovedu pochopit vaši nechuť a ohledy, koneckonců, udat vlastního manžela po třech letech manželství. vyřídím to za vás.“
„Nepřeji si žádnou policii.“ Ta ženská skutečně dovedla bodat očima. „Myslíte, že chci, aby mi zavřeli muže? Při jeho významu a postavení… celý ten poprask v novinách… myslíte, že o to stojím? Proto jsem přišla k vám… abych vám o tom řekla.“
„Ale paní Chapinová,“ zakýval na ni Wolfe prstem. „Víte, přišla jste na nepravé místo. Ke své smůle jste přišla za jediným člověkem v celém New Yorku, za jediným mužem ve světě, který ihned pochopil, co se u vás doma dnes ráno skutečně stalo. Nebylo vyhnutí, to připouštím, poněvadž právě tohoto člověka – totiž mne jste chtěla oklamat. Háček – tedy z vašeho hlediska háček – je v tom, že mám k tomu nechat se klamat hluboký odpor.
Prostě, nechme to být. Po takovém nervovém vypětí a ztrátě krve opravdu potřebujete oddech a klid. Jděte pěkně domů.“
To se rozumí, zase mi ujel autobus, jako už párkrát předtím. Cválal jsem za ním a snažil jsem se ho dohonit. Asi minutu mi připadalo, že Dora Chapinová vstane a půjde. Už se začala sbírat, ale pak se zase usadila a upřeně na něho zírala. Prohlásila: „Jsem vzdělaná žena, pane Wolfe. Sloužila jsem a nestydím se za to, ale vzdělání mám. Pokoušíte se mluvit tak, abych vám nerozuměla, ale já rozumím.“
„Dobrá, pak není zapotřebí –“
Náhle na něho zuřivě vyštěkla: „Vy bláznivý tlusťochu!“
Wolfe zavrtěl hlavou: „Tlustý očividně jsem, i když dávám přednost označení gargantuovský. Bláznivý jsem jen v širším slova smyslu, jenom v rámci povšechné charakteristiky lidského pokolení. To od vás nebylo ušlechtilé, paní Chapinová, vmést mi do tváře mou tělnatost, neboť já o vaší pošetilosti hovořil jen zcela všeobecně a nesnažil jsem se ji prokazovat. Teď to udělám.“ Pohnul prstem, ukázal na nůž, ležící stále ještě na psacím stole na novinách. „Archie, prosím, očistěte laskavě tu domácí zbraň.“
Nechápal jsem, myslel jsem, že snad jen blufuje. Vzal jsem nůž a stál jsem s ním a koukal z jednoho na druhého. „Umýt corpus delicti?“
„Buďte tak laskav.“
Odnesl jsem nůž do koupelny, otočil kohoutek, setřel jsem kouskem gázy krev a osušil jsem jej. Otevřenými dveřmi ke mně nedoléhal žádný hovor. Vrátil jsem se.
„A teď,“ dával mi Wolfe pokyny, „jednou rukou pevně uchopte střenku. Pojďte blíž k psacímu stolu, ať na vás paní s Chapinová lépe vidí, obraťte se zády. Tak. Zvedněte paži a táhněte nůž napříč po šíji, dejte laskavě pozor, abyste se krku dotýkal jen tupou zadní částí čepele, nepřežeňte to předvádění. Všiml jste si délky a směru řezných ran paní Chapinové? Snažte se je napodobit na sobě. Ano. Ano, docela správně. Jeden trochu výš. Ten druhý o něco níže. Dejte pozor, opatrně. To stačí. Vidíte, paní Chapinová? Udělal to docela pěkně, nezdá se vám? Závěr, že si na vámi zvoleném místě nikdo nemůže ránu zasadit sám, jste ode mne jistě nečekala. Takovými náznaky se vaší inteligence

nechci dotknout. Vybrala jste si je pravděpodobně čistě z opatrnosti, věděla jste, že zepředu, v sousedství krční tepny, by –“
Zmlkl, protože neměl ke komu mluvit. Leda ke mně. Vstávala z křesla, už když jsem se po svém představení obracel. Se vztyčenou hlavou a pevně sevřenými rty se prostě beze slova zvedla a šla. Nenamáhala se ani zaútočit na Wolfa svýma malýma skleněnýma očkama.
Nevšímal si toho a mluvil dál, dokud neotevřela dveře pracovny a neprošla. Zaznamenal jsem, že si zapomněla nůž, ale napadlo mě, že si ho zrovna tak dobře můžeme nechat do naší sbírky piškuntálií. Pak jsem honem vyrazil do haly.
„Hej, paní, počkejte minutku. Vaše kožešina!“
Doběhl jsem pro ni k Fritzovi, dohonil jsem naši návštěvnici v domovních dveřích a ovinul jí kožešinu kolem krku. Pitney Scott vylezl z taxíku a šel jí na pomoc a já se vrátil dovnitř.
Wolfe zběžně pročítal dopis od firmy Hoehn a spol., který došel ranní poštou. Když skončil, strčil jej pod těžítko kus zkamenělého dřeva, kterého kdysi kdosi použil k rozbití lebky jednoho chlapíka a prohlásil: „Je neuvěřitelné, co si dovede vymyslet ženská. Kdysi v Maďarsku jsem znal jednu paní, jejíž manžel často trpěl bolestmi hlavy. Měla ve zvyku mírnit mu je tím, že mu oddaně přikládala studené obklady. Jednou ji napadlo zamíchat do vody, v níž obklady máčela, velké množství dotykového jedu, který si sama vydestilovala z bylin. Výsledek ji uspokojil. Muž, na němž svůj pokus prováděla, jsem byl já sám. Ta žena –„
To jen zkoušel odlákat mou pozornost, abych ho už neotravoval s prací. Skočil jsem mu do řeči: „Jo, já vím. Ta žena byla čarodějnice, kterou jste přistihl, jak se vozí na koštěti nebo zkrouceném prasečím ocásku. Přesto je na čase, abych trochu promrskal případ, který tu máme teď. Můžete mě trochu popostrčit a podrobně a rozvláčně mi vysvětlit, jak jste poznal, že se Dora Chapinová namejkapovala sama?“
Wolfe zakroutil hlavou. „Malé popostrčení by nestačilo, Archie, bylo by třeba zdlouhavého, pracného a vytrvalého vleku. Do toho se nebudu pouštět. Připomenu vám jen jedno: četl jsem všechny romány Paula Chapina. Dora Chapinová je hrdinkou dvou z nich. On se ovšem objevuje ve všech. Žena, která se provdala za doktora Burtona, zhrzená láska Paula Chapina, vystupuje, zdá se, ve čtyřech z pěti. Nemohu ji objevit v tom posledním. Přečtěte si ty knihy, a já pak budu spíše nakloněn diskutovat s vámi nad závěry, ke kterým mě přivedly. Ovšem, ani pak bych se nikdy nepokoušel prostě přimět vaše oči, aby věci viděly stejně jako mé vlastní oči. Bůh stvořil vás i mne v jistém ohledu naprosto nesrovnatelné a každé zasahování do jeho řádu by bylo marné.“
Fritz přišel ke dveřím a ohlásil, že oběd je na stole.

11

Někdy mi připadá divné, že s Wolfem spolu vycházíme. Rozdíly mezi námi, aspoň některé, se projevovaly u stolu víc než kde jinde. On byl vychutnávač, já polykač. Ne že bych nedovedl rozeznat dobré od špatného; po sedmileté výchově Fritzovým kuchařským uměním jsem dokonce dovedl odlišit výtečné od vrcholného. Ale je fakt, že u jídla, které se mu ocitlo na jazyku, Wolfe nejvíc oceňoval, jak působí na jeho chuťové bradavky, kdežto pro mne bylo nejdůležitější, že je nasměrováno do žaludku. Aby bylo úplně jasno, musím dodat, že ani Wolfe, když skončil vychutnávání, nikdy nestál v rozpacích nad problémem, kam s ním. Ten se dovedl ládovat! Viděl jsem ho, když ho to zas jednou popadlo, jak mezi osmou večer a půlnocí beze zbytku spořádal pětikilovou husu, zatímco já se krčil v koutku s obloženým chlebem se šunkou a sklenicí mléka. V takových obdobích vždycky jídal v kuchyni.
A zrovna tak to bylo v práci, když jsme měli nějaký případ. Tisíckrát bych ho byl nejraději kopl, když jsem viděl, jak si to rozvážně nese k výtahu a jde si nahoru hrát s kytičkami nebo jak čte knížku a dává si na čas, aby vychutnal každou větu, nebo jak probírá s Fritzem nejlepší místo pro uskladnění suchých bylin, zatímco já pobíhal kolem, div jsem si hlavu neuštěkal, a čekal jsem, až mi řekne, kde je ta správná nora. Uznávám, že je velký muž. I když o sobě říká, že je génius, má právo myslet to vážně, ať už to vážně myslí či nic. Připouštím, že jsme tím jeho poflakováním nic neprošvihli, ale protože jsem taky jenom člověk, nemohl jsem v sobě potlačit touhu nakopnout ho právě proto, že je génius. Taktak, že jsem to někdy neudělal, když pronesl cosi v tom smyslu jako: „Trpělivost, Archie, když sníte jablko dřív, než uzraje, můžete z toho mít jedině bolení.“
Tu středu odpoledne po obědě jsem byl tedy namíchnutý. Choval se vůči mně netečně, ba protivně. Nechtěl poslat kabelogram tomu chlapíkovi do Říma, aby promluvil se Santinim. Tvrdil, že to nemá cenu. a očekával, že mi stačí jeho slovo. Nechtěl mi pomoci zesnovat nějakou fintu, jak to navlíknout, abychom Leopolda Elkuse dostali do naší kanceláře, ani to prý nemělo smysl. Když jsem do něho hučel, snažil se číst a prohlásil, že by hlavně stál o to promluvit si se dvěma lidmi: s Andrewem Hibbardem a Paulem Chapinem, ale na Chapina že ještě není dost připravený a o Hibbardovi neví, kde je, a jestli je živý nebo mrtvý. Bylo mi známo, že se Saul Panzer každé ráno a odpoledne chodí dívat do márnice na nebožtíky, ale nebylo mi jasné, co dělá jinak. Věděl jsem také, že Wolfe ráno telefonoval s inspektorem Cramerem, ale nad tím jsem se nemusel vzrušovat. Cramer už se Paula Chapina pokusil zmáčknout minulý týden a jediné, co ho ještě drželo na nohou, bylo, že nezapomněl dýchat.
Saul telefonoval kolem poledního a Wolfe s ním mluvil z kuchyně, zatímco já byl venku s Pitneyem Scottem. Chvilku po druhé hodině telefonoval Fred Durkin. Sděloval, že Paul Chapin byl u holiče a v drugstóru a že ten fízl od města i ten chlap s hnědou čepicí a růžovou kravatou jsou pořád ještě na place a že uvažuje o tom založit klub. Wolfe četl dál. Asi ve tři čtvrtě na tři volal Orrie Cather a oznamoval, že něco má, něco, co by nám rád ukázal, a jestli s tím může přijít. Telefonoval ze stanice podzemní dráhy na Čtrnácté ulici. Řekl jsem, že ano. Potom, těsně předtím, než dorazil Orrie, volal architekt Farrell a Wolfe musel odložit knihu, aby hovor převzal. Farrell mu sdělil, že se s panem Oglethorpem sešli na příjemném obědě, že s ním svedl tuhý zápas, ale nakonec ho přesvědčil. Telefonoval z nakladatelství. Paul Chapin několikrát pokládal za vhodné použít jejich psacího stroje, ale nebylo zcela jasné, kterého nebo kterých. Chce tedy shromáždit vzorky písma asi z deseti. Wolfe ho upozornil, že má dbát, aby na každém vzorku bylo uvedeno výrobní

číslo stroje.
Když zavěsil, ozval jsem se: „Oukej. Tohle se tedy peče. Ale i když se vám podaří přišít mu ty výhružné dopisy, octnete se teprve na začátku. Harrisonův skon je úplně mimo, ten na něho neušijete nikdy. A řeknu vám, že s Dreyerem je to zrovna tak, ledaže byste sem dostal Leopolda Elkuse a vyoperoval to z něho. Budete muset v jeho povídačce najít nějakou mezeru a roztáhnout ji, nebo jsme namydlený. Zatraceně, na co čekáte? Vám je hej, vy se dokážete zabavit, máte svou knížku a čtete si a vůbec, o čem to vlastně je?“
Vstal jsem a mrkl jsem na zlatý nápis vyražený na šedivé vazbě;
„Propast rozumu“ od Andrewa Hibbarda. Zabručel jsem: „Hm, tam možná bude. Možná do ní spadl.“
„Už dávno,“ vzdychl Wolfe, „chudák Hibbard. Ani v názvu knihy nedovedl zapřít své básnické sklony. Zrovna tak jako Chapin ve svých povídkách nedokáže potlačit svou surovost.“
Dopadl jsem zpátky do křesla. „Poslyšte, šéfe.“ Nic mu nebylo tak proti srsti, jako když se mu řeklo šéfe. „Už mi to začíná docházet. Zdá se mi, že doktor Burton také napsal nějaké knihy a Byron také a možná i Dreyer a samozřejmě také Mike Ayers. Já vezmu vůz a vyjedu si do Pike County na kachny, a až vy se toho čtení nabažíte, prostě mi zatelegrafujte ke Cleve Sturgisovi a já přiskotačím zpátky a vrhnem se na ten případ vraždy. Nehoňte se, dejte si na čas, kdybyste jedl jablko přezrálé, dostanete otravu ptomainem nebo zarděnky nebo něco, aspoň v to srdečně doufám.“
Ostře jsem na něho pohlédl, ale k ničemu to nevedlo, jen jsem si připadal jako blbec, protože on prostě zavřel oči, aby mě neviděl. Přesto jsem vstal ze židle a zíral dál.
„Zatraceně, vždyť po vás nechci nic, než abyste mi trochu vyšel vstříc. Jeden všivý kabelogram tomu římskému páskovi. Ptám se vás, to se tu mám bičovat, až mě klepne pepka – k čertu, co vy tu teď chcete?“
Poslední slova platila Fritzovi, který se objevil ve dveřích. Zamračil se, protože se mu nikdy nelíbilo, když jsem ječel na Wolfa, a já jsem se zamračil na něho. Pak jsem si všiml, že za ním někdo stojí, a tak jsem se přestal mračit a řekl jsem: „Jen dál, Orrie, co je to za kořist?“ Obrátil jsem se k Wolfovi, zmírnil hlas a nasadil uctivý tón. „Před chvílí volal a říkal, že se zmocnil něčeho, co by nám rád ukázal. Říkal jsem vám o tom, ale vy jste byl zabraný do knihy.“
Orrie Cather přinesl balík veliký asi jako menší kufřík, zabalený do hnědého papíru a převázaný tlustým provazem.
„Doufám, že to jsou knihy.“
Zavrtěl hlavou. „Na knihy je to moc lehké.“ Položil balíček na psací stůl a rozhlédl se. Ukázal jsem mu na křeslo.
„Co to je?“
„Čerti vědí. Přinesl jsem to sem, abychom to otevřeli tady. Třeba to vůbec nic není, ale něco mi říkalo.“
Vytáhl jsem kapesní nůž, ale Wolfe zakroutil hlavou a vyzval Orrieho: „Pokračujte.“
Orrie se ušklíbl: „Jak říkám, možná že je to jen hromada volovin. Ale když jsem se za jeden a půl dne nedozvěděl o tom mrzákovi nic, než do kterýho hokynářství chodí a jak často si dává vyleštit boty, měl jsem už všeho tak po krk, že když vyplavalo něco, co slibovalo malou změnu, tak jsem se asi trochu odvázal. Jednal jsem jen podle vašich instrukcí –“
„Ano. Vraťme se k tomu balíčku.“
„Správně. Dneska ráno jsem zapadl do Greenwichského knihkupectví. Dal jsem se do řeči s tím chlapíkem, co tam je, a řek jsem, že doufám, že má v půjčovně knihy Paula Chapina, a on, že to se ví, a já, že bych si nějakou rád půjčil. Pak mi jednu podal a já jsem si v ní začal listovat –“
Nemohl jsem si pomoci, odfrkl jsem a zarazil jsem ho. Orrie se zatvářil překvapeně a Wolfe mi pokynul očima. Sedl jsem si.
„Pak jsem povídal, ten Chapin musí být zajímavý chlap, a jestli ho někdy viděl, a on, že to se ví, že Chapin bydlí hned vedle, kupuje si tu knihy a chodí k němu dost často. Ukázal mi Chapinovu fotografii s autogramem na stěně mezi několika jinými. Vzadu v krámě seděla za psacím stolem nějaká černovlasá ženská a ta na toho chlápka zavolala, že jí to připomíná, že si pan Chapin ještě nepřišel pro ten balíček, co si u nich před čtrnácti dny nechal, a že jim teď, když má přijít zboží na vánoce, bude ten balík překážet, a jestli by neměl panu Chapinovi zatelefonovat, aby si pro něj poslal. Chlapík řekl, že trochu později možná zavolá, že je ještě na pana Chapina moc brzo, že ještě spí. Složil jsem dolar zálohy, vzal knihu, přešel ulici a sedl jsem si nad šálek kávy do jídelny, abych si to promyslel.“
Wolfe souhlasně přikývl. Orrie se na něho podezřívavě podíval a pokračoval: „Vytmavil jsem si to zhruba takhle. Asi tak před čtrnácti dny se na Chapina dohřáli poldové. Co když chytl vítr, že by u něj mohli udělat šťáru, a měl doma něco, co jim nemělo přijít na oči? Mohl udělat spoustu věcí a jedna z nich byla zabalit to a odnést do úschovy ke svým známým v knihkupectví. Bylo to tam stejně jistý jako kde jinde. Zkrátka rozhodl jsem se, že mám Chapina tak rád, že mu prokážu laskavost a že se mu o ten balík postarám. V papírnictví jsem koupil obálku, šel jsem do jedné realitní kanceláře a poprosil je, jestli bych si u nich něco směl napsat na stroji. Naklepal jsem pěkný vzkaz pro to knihkupectví. Na fotce s autogramem jsem si omrk jeho podpis a moc se mi povedl. Ale pak jsem se bál poslat to tak brzo po tom, co jsem tam byl a co o tom balíku padla zmínka. Rozhodl jsem se počkat na odpoledne. A tak jsem před chviličkou nabořil jednoho kluka a poslal ho s tím vzkazem do knihkupectví a helemese, klaplo to a dali mu to.“ Orrie pohodil hlavou směrem ke stolu. „Tady to máte.“
Vstal jsem a znovu vytáhl nůž, ale Wolfe mě zarazil: „Ne. Rozvažte to.“ Pustil jsem se do rozvazování uzlu. Orrie si rukou přejel čelo a prohlásil: „Bože, jestli je to jen naviják nebo žárovky nebo něco takového, musíte mi dát panáka. Tohle je jediné, v čem se mi trochu povedlo protrhnout smůlu.“
„Je tu mezi jiným naděje, že najdeme sadu písmen pro psací stroj,“ poznamenal jsem. „Nebo milostné dopisy paní Burtonové, což? S tím uzlem se vůbec nedá hnout. Nechtěl, abych ho rozvázal, ani já, ani někdo jiný. I kdybych to nakrásně dokázal, nikdy bych už jej nezavázal stejným způsobem.“ Opět jsem vytáhl nůž a podíval se na Wolfa. Kývl a já přeřízl provaz.
Rozbalil jsem několik vrstev papíru. Kufřík to nebyl, ale kožené to bylo, pravá kůže, žádná imitace. Byla to podlouhlá krabice ze světle hnědé teletiny, zakázková práce, v rozích zdobená jemným vytlačováním. Prvotřídní kousek. Orrie

zakňoural: „Krindapána, vždyť v tom můžu lítat pro chmátku„
Wolfe mě vyzval: „Tak dál.“ Ale nevstal, aby se podíval.
„Nemohu, je zamčená.“ „No a?“
Šel jsem k sejfu a vzal jsem si z něho několik svazků svých klíčů, vrátil jsem se ke kazetě a začal jsem jeden po druhém zkoušet. Zámek nebyl nic zvláštního, za několik málo minut jsem ho otevřel. Odložil jsem klíče a nadzvedl víko. Orrie vstal a podíval se dovnitř spolu se mnou. Asi vteřinu jsme mlčeli, a pak jsme se podívali jeden na druhého. Ještě nikdy jsem ho neviděl tak otráveného.
Wolfe se zeptal: „Prázdná?“
„Ne, pane. Budeme muset dát Orriemu panáka. Není to jeho, je to její. Myslím Dory Chapinové. Je to její krabice na rukavice, punčochy a možná i jiné titěrnůstky.“
„Vskutku!“ K mému největšímu překvapení Wolfe projevil zájem. Špulil a stahoval rty a dokonce se chystal vstát. Povstal a já jsem mu krabici přistrčil.
„Vskutku! Mám podezření, že ano, tak to musí být. Archie, vyjměte je laskavě a rozložte po psacím stole. Sem, pomohu vám. Orrie, napřed byste si musel umýt ruce. Podívejme, ještě intimnější věcičky! Ale většinou punčochy a rukavice. Ne tak hrubě a bez úcty, jaká člověčenstvu přísluší, Archie, vždyť to, co tu na stole rozkládáme, je lidská duše. Můžeme z ní usuzovat na různé vlastnosti – všiml jste si například těch rukavic? Liší se barvou a materiálem, ale velikost je stejná. Mezi dvaceti či více páry ani jediná výjimka. Lze si žádat víc oddanosti a věrnosti? Jen rukavicí být na ruce tvojí malé. Jenže u Romea to byl jen řečnický obrat, kdežto pro Paula Chapina je rukavice skutečně pravý poklad a nemá navíc žádnou naději, ani sladkou ani hořkou. Ale nesmíme se nechat svést z cesty. Všímat si jen jedné stránky nějakého jevu a ostatní přehlížet, to by znamenalo zkreslovat jej. V daném případě si například nemůžeme dovolit opominout skutečnost, že tyto předměty jsou z nákladného materiálu, draze vypracované a že doktora Burtona musely stát takových tři sta dolarů, a že tedy směl právem očekávat, že budou nošeny déle. Vskutku, některé jsou prakticky úplně nové. Na druhé straně…„
Orrie si zase sedl a jen na něho zíral. Do řeči jsem mu skočil já: „Kde se tu bere Burton? Ptám se rovně a jasně.“
Wolfe se ještě trochu pohrabal v rukavicích, pak zvedl do výše punčochu a prohlížel si ji proti světlu. Vidět ho, jak s dámským prádlem zachází, jako by tomu rozuměl, mně poskytlo další obraz o stupni jeho neskromnosti. Podržel ve výšce další, jemně ji spustil zpět na stůl, vytáhl z kapsy kapesník a pečlivě si otřel ruce, prsty a dlaně. Potom si sedl.
„Čtěte anglosaské básníky, Archie. Romeo byl Angličan, ať si zeměpis říká co chce. Nechci vás opíjet rohlíkem, lpím na tradici.“ „Výborně. Jak se do toho dostal Burton?“
„Řekl jsem, že platil účty. Tyto předměty zaplatil on a nosila je jeho žena; Dora Ritterová, později Chapinová, si je přisvojila a Paul Chapin je choval jako poklad.“ „Jak to všechno můžete vědět?“
„A jak nevědět? Jsou tady obnošené předměty, Paul Chapin je uchovává v elegantní uzamčené kazetě a v čase nebezpečí je sám přenese na místo chráněné před nežádoucí zvědavostí. Viděl jste, jak velké ruce má Dora Chapinová, a vidíte – tyto rukavice její nejsou. V pondělí jste vyslechl vypravování o lásce Paula Chapina k ženě, která je dnes manželkou doktora Burtona. Víte, že Dora Chapinová, tehdy Ritterová, byla dlouhá léta služebnou paní Burtonové a že k ní ještě teď občas, nejméně jednou týdně chodí, aby ji učesala. Když tohleto všechno vím, připadá mi, že jen beznadějná pitomost…„
„Ano, pane. Oukej, tu pitomost beru. Ale proč by jí je musela seknout zrovna Dora? Možná že je Chapin štípl sám.“
„Možná, ale je to nepravděpodobné. Punčochy by jí určitě s nohou nestáhl a pochybuji, že by se vyznal v její oblékárně. Oddaná Dora…„
„Oddaná? Komu? Paní Burtonové, když jí krade její svršky?“
„Ale Archie, vždyť jste Doru viděl. Nemůžete jí přiznat nějakou slabůstku? Každý druhý může být oddaný svému zaměstnavateli, takhle oddané jsou milióny lidí, denně, neustále, ale je to jedna z nejobyčejnějších a nejtupějších věrností. A také vůbec nemusíme předpokládat, že se snad v Dořině hrudi vzedmula první vlna soucitu, když postřehla hořká muka v romantickém srdci zmrzačeného muže. Rád bych věřil, že šlo o docela slušný a poctivý obchod. Paul Chapin jí nabídl peníze, aby mu přinesla pár rukavic, které nosila jeho nedosažitelná milovaná, a zaplatil. Obávám se však, že to tak nebylo. Viděl jsem Doru a podezírám ji, že se zasvětila službě romantické lásce a v tom byla její věrnost. Tím se možná také vysvětluje, proč navštěvuje dál paní Burtonovou, když už nemusí, když ji sňatek od skutečné nutnosti osvobodil. Čas od času bezpochyby přidává další exempláře. Jaké štěstí pro Chapina! Dostává na požádání milovanou vůni, intimní tkaninu, která se dotýkala pleti jeho zbožňované, a co víc, prsty, které si před hodinou pohrávaly s jejími vlasy, mu teď podávají kávu po večeři. Denně vychutnává všechny i ty nejjemnější asociace s předmětem své vášně a úplně uniká nutným všedním stykům, které obvykle těmto slastem dodávají pochybnou hodnotu. Tolik, pokud jde o výhodu pro onu zvláštní žízeň, která se nazývá citová. Pravda, schováváním rukavic a punčoch v kožených kazetách se lidstvo udržovat nemůže. Biologický problém je záležitost jiná.“
„Jo, to sem znal na vojně jednoho kluka,“ ozval se Orrie Cather, „a ten vždycky předtím, než šel spát, vytáhl kapesník své holky a líbal ho. Jednou jsem mu ho vyfoukl z blůzy a něco jsme mu na něj dali, měli jste ho slyšet, když do něj ten večer strčil čenich. Spálil ho. Potom si lehl a brečel byl prostě takový.“
Řekl jsem mu: „To jste se vytáhli, kterej mozek mohl tohle vymyslet?“ Wolfe pohlédl na Orrieho, na pár vteřin zavřel oči, zase je otevřel a prohlásil: „Všudypřítomné kapesníky v této sbírce chybí. Pan Chapin je epikurejec. Archie, narovnejte všechno zpátky do kazety, s citem, zamkněte ji, zabalte a uvolněte pro ni místo ve skříni. Orrie, vy můžete pokračovat, své instrukce znáte. Nepřinesl jste nám vyřešení našeho případu, ale odhrnul jste závěs k další místnosti budovy, kterou prozkoumáváme. Pět minut po šesté volejte jako obyčejně.“
Orrie odcházel halou a hvízdal si.

12

Vlastnil jsem také pěknou koženou věcičku, sice ne tak velkou jako Chapinova pokladnice, ale ozdobnější. Když jsem ve středu odpoledne seděl u svého psacího stolu a zabíjel čas čekáním na návštěvníka, který se telefonicky ohlásil, vytáhl jsem ji z náprsní kapsy a prohlížel jsem si ji. Měl jsem ji teprve několik týdnů. Byla z hnědé pštrosí kůže a na celé ploše zdobená zlatým vytlačováním. Na jedné straně byly ve vzdálenosti asi půl palce od sebe jemné linky, ze kterých se vinuly květiny, květy orchidejí, tak přesně vyvedené, že by se skoro dalo soudit, že Wolfe dal tornu chlápkovi, co je tlačil, jednu Cattleyu, aby je okopíroval podle ní. Druhá strana byla pokryta automatickými kolty, padesáti dvěma bezvadnými, malými zlatými pistolkami, které všecky mířily do středu. Uprostřed bylo zlatě vyraženo A. G. od N. W. Wolfe mi to dal 23. října při večeři. Vůbec jsem netušil, že ví, kdy mám narozeniny. Nosil jsem v tom svůj policejní průkaz a zbrojní pas a řidičák. Možná že bych to s vámi vyhandloval za město New York, kdybyste přihodili ještě pár slušných předměstí.

Když vešel Fritz a oznámil, že přišel inspektor Cramer, zastrčil jsem pouzdro zpátky do kapsy.

Nechal jsem inspektora Cramera, aby se pohodlně uvelebil v křesle, a odebral jsem se nahoru do skleníku. Wolfe s Horstmannem stál u stolu na hrncování, rozprostíral na něj nějaké Osmundium, skláněl se a čichal k němu. Asi tucet květináčů s přerostlým Odontoglossum stálo u jeho lokte. Čekal jsem, až zvedne hlavu, a cítil jsem, jak mi vysychá v krku.

„Ano?“

Polkl jsem. „Dole je Cramer. Inspektor Mrzout.“

„A co? Slyšel jste, co jsem mu řekl do telefonu.“

„Heleďte,“ řekl jsem, „chci, abyste mi dobře rozuměl. Přišel jsem sem jedině proto, že mě napadlo, jestli jste si to nerozmyslel a nebudete s ním třeba chtít mluvit. Ano nebo ne, stačí. Když mě seřvete, bude to pouhopouhé dětinství. Víte, co myslím.“

Wolfe trochu vyvalil oči, levým na mne dvakrát mrkl a odvrátil se zpátky k hrnkovacímu stolu. Viděl jsem jenom jeho široká záda. Oslovil Horstmanna:

„To postačí. Přineste dřevěné uhlí. Žádné sphagnum, myslím.“ Sešel jsem zpátky dolů do pracovny a sdělil Cramerovi: „Pan Wolfe nemůže přijít. Je moc slabý.“

Inspektor se rozesmál. „Nic jiného jsem od něho nečekal. Znám Nera Wolfa déle než vy, synáčku. Snad jste si nemyslel, že z něho chci vyloudit nějaké tajemství? Všechno, co by mi řekl, pověděl už vám. Mohu si zapálit dýmku?“

„Zapalte. Wolfe to nenávidí. Čert ho vem.“

„Co to tu na mě hrajete?“ Cramer si nacpal dýmku, přidržel u ní sirku a zabafal. „To mi nemusíte… pověděl vám Wolfe…, co jsem mu říkal do telefonu?“

„Slyšel jsem to.“ Plácl jsem na svůj blok. „Tady to mám napsané.“

„Máte starou belu. Oukej. Nechci, aby se po mně George Pratt vozil, na to už jsem trochu starý. Co se tu předevčírem večer dělo?“

Zazubil jsem se. „Jen to, co vám vypravoval Wolfe. To je všechno. Uzavřel takovou menší smlouvičku.“

„Je pravda, že Pratta upíchl na čtyři tisíce dolarů?“

„Nikoho nepíchal. Nabídl něco na prodej a oni si to objednali.“

„Jo,“ zabafal. „Znáte Pratta? Pratt si myslí, že je legrační, aby solil soukromému čmuchalovi, když město vydržuje takový nádherný sbor statečných a inteligentních mužů, aby podobným problémům čelili. Pravil ‚čelili‘. Byl jsem u toho. Vykládal to zástupci komisaře.“

„Vskutku.“ Kousl jsem se do rtu. Vždycky jsem si připadal jako pitomec, když jsem se přistihl, že napodobím Wolfa. „Třeba mluvil o zdravotnictví, že mají čelit epidemii spalniček.“

Cramer zachrochtal. Opřel se o opěradlo, zahleděl se na vázu orchidejí a sáhl po dýmce. Vzápětí ze sebe vysypal: „Dnes odpoledne jsem zažil zajímavou příhodu. Nějaká ženská volala a řekla, že chce, abychom zatkli Nera Wolfa, anžto se ji pokusil podřezat. Přepojili ji na mě, protože vědí, že si kvůli tomuhle případu všímám i Nera Wolfa. Slíbil jsem jí, že jí tam někoho pošlu, aby se podíval na podrobnosti, a ona mi dala jméno a adresu. Když jsem je slyšel, divil jsem se, až se mi dělaly bubliny u očí.“

Podotkl jsem: „To je kameňák. Rád bych věděl, kdo by to mohl být.“

„Jistě byste to rád věděl. Sázím se, že z toho máte zamotanou hlavu. Za pár hodin po tom se ke mně dostavil jistý muž. Pozval jsem si ho. Byl to taxikář. Prohlásil, že ať už se jeho výpověď bude jak chce lišit, on nestojí o to, aby ho někdo klepl přes prsty pro křivé svědectví, a že viděl na jejím límci krev, už když k němu v Perry Street nastupovala do taxíku. To byla jedna z věcí, o kterých jsem se chtěl Wolfovi zmínit do telefonu, ale když jsem si v duchu představil, jak pižlá dámský chřtán, byl to tak skvělý výjev, že jsem to ze sebe nemohl vypravit.“ Zatáhl z lulky, škrtl zápalku a zase ji rozdýmal. Hlasitě a důrazněji pokračoval: „Koukněte, Goodwine, hrome, o co tu vlastně kráčí? Třikrát jsem tu ženskou vyslýchal a nepodařilo se mi z ní vyrazit, ani jak se jmenuje. Udělala si uzel na jazyku a nikdo jí ho nerozváže. Wolfe se k případu dostane v pondělí pozdě večer a bac ho, už ve středu ráno se za ním žene do kanceláře, aby mu ukázala svůj chirurgický zásah. Krucinál, co je na něm, že se za ním všichni takhle hrnou?“

Ušklíbl jsem se: „Víte, to dělá ta jeho soucitná povaha, inspektore.“

„Tak to jo. A kdo jí vlastně pořezal krk?“

„Vyšacujte mě, jestli to najdete. Řekla, že Wolfe. Nechte ho sebrat a dejte mu zabrat.“

„Byl to Chapin?“

Zakroutil jsem hlavou a udeřil jsem se do prsou. „Jestli to tajemství znám, tak je pohřbeno hluboko tadyhle.“

„Tak to vám pěkně děkuji. Poslyšte, teď mluvím vážně. Máte mě za rovného chlapa, nebo snad ne?“

„Naprosto.“

„Máte?“
„Víte moc dobře, že mám.“
„Oukej. Jak jsem vám říkal, nepřišel jsem ukrást stříbrné lžičky. Jdu po Chapinovi už šest neděl. Od té doby, co zatřepal bačkorama Dreyer, a nenašel jsem proti němu ani ň. Zabil možná Harrisona, dám krk za to, že oddělal Dreyera, a vypadá to, že dostal i Hibbarda a dostal i mne, protože si s tím musím lámat hlavu. Je kluzký jako úhoř. Rovnou před soudem se přiznal k vraždě a soudce mu napařil padesát babek pokuty za pohrdání soudem. Pak jsem zjistil, že svému nakladateli předem vykládal, jaký to bude reklamní trhák. Jistí se na všech stranách. Řekněte, není kluzký jak mokrá dlažba?“
Přikývl jsem. „Kluzký, to on je.“
„Dobrá, zkoušel jsem všelicos. Především jsem si vypočítal, že ho jeho žena nenávidí a bojí se ho a asi toho bude vědět víc než dost. Jen kdybychom ji dokázali přimět, aby nám to vyklopila. A tak, když jsem se dozvěděl, že mazala navštívit Wolfa, přirozeně jsem se domníval, že mu leccos pověděla. A mám tedy návrh. Jestli nechcete, nemusíte mi říkat ani slovo. Nebudu to z vás tahat. Ale ať už z té Chapinovy ženské vymáčknete cokoliv, možná že byste toho mohli líp využít, kdybyste se podívali, jak to hraje s tou trochou, co vím já. Jste vítáni.“
„Ale inspektore, počkejte moment. Když myslíte, že sem přišla, aby po dobrém kápla božskou, jak se to rýmuje s tím, že vás volala, abyste Wolfa zatkli?“
„Synáčku,“ Cramerovy bystré oči na mě zamrkaly, „neříkal jsem vám, že Nera Wolfa znám trochu déle než vy? Kdyby chtěl, abych si myslel, že se mu nesvěřila, navedl by ji, aby udělala přesně tohle.“
Řekl jsem: „To je mu podobné. To je mu opravdu podobné, ale neudělal to. Víte, proč vám telefonovala, abyste ho zatkl – jen počkejte –, ten rachot, až to řeknu Wolfovi – udělala to proto, že je psychopatka. A ten její manžel jak by smet. Jsou to oba psychopati. Což je výraz, který se mezi lepšími lidmi na Park Avenue používá, když je někdo cvok.“
Cramer kývl. „Slyšel jsem ten výraz. Máme u nás oddělení – no – dobrá.“
„Ale víte na beton, že zabil Dreyera?“
Opět přikývl. „Myslím, že Dreyera zabil Paul Chapin spolu s Leopoldem Elkusem.“
„Neříkejte!“ Pohlédl jsem na něho. „Začíná to být veselé. S Elkusem?“
„Tak, tak. Vy ani Wolfe mluvit nechcete. Mám snad spustit já?“
„Hrozně by mě to těšilo.“
Znova si nacpal dýmku. „Vy celý ten Dreyerův případ znáte. Víte, kdo koupil nitroglycerínové tablety? Dreyer sám. Určitě. Týden předtím, než zemřel, den po tom, co mu Elkus telefonoval, že jeho obrazy jsou padělky a že chce peníze zpátky. Možná že sebevražedné úmysly měl, možná že ne. Já se domnívám, že ne. Nitroglycerín v malých dávkách přece lidé používají často.“
Potáhl z dýmky. „A teď jak Chapin ten den tablety dostal z lahvičky? Snadno. Vůbec nijak. Dreyer už je měl týden a Chapin velice často do galerie zaskočil. Pár hodin tam strávil v pondělí odpoledne, pravděpodobně aby si pohovořil o Elkusových obrazech. Mohl tablety vzít už tehdy a schovat si je pro vhodnou příležitost. Vhodná příležitost se naskytla ve středu odpoledne – okamžik, vím, co říká Elkus. Tenkrát ve čtvrtek ráno detektiv vyslýchal také Santiniho, italského znalce, a všechno souhlasilo, ale tehdy se ovšem zdálo, že o nic nejde, bylo to jen obvyklé povinné vyšetřování. Požádali jsme mezitím kolegy v Itálii a oni Santiniho ve Florencii našli a pořádně a obšírně si s ním pohovořili. Potvrdil správnost toho, co vypověděl detektivovi poprvé, ale dodal, že se jen zapomněl zmínit o tom, jak se Elkus, když všichni z kanceláře odešli, pro něco vrátil a byl tam asi půl minuty. Co když tam stála Dreyerova sklenice, řekněme ještě do poloviny plná, a Elkus mu do ní propašoval tablety, které mu předtím Chapin předal, aby to za něho dotáhl?“
„Ale proč? Jen tak z legrace?“
„Neříkám proč. Právě na tom pracujeme. Co když například Dreyer Elkusovi prodal pravé obrazy – je to už šest let – a Elkus je někam uklidil, nahradil je padělky, a pak žádal zpátky peníze? Na to se právě chceme podívat. V minutě, kdy mi bude jasné proč, postarám se Elkusovi a Chapinovi o byt a stravu zdarma.“
„Zatím žádný důkaz nemáte?“
„Ne.“
Ušklíbl jsem se. „Každopádně se prokousáváte hromadou pěkných komplikací. Musím o tom vypravovat Wolfovi, věřím, že ho to nebude nudit. Proč se prostě nerozhodnete pokládat Dreyerovu smrt za sebevraždu a nenecháte to plavat?“
„Nedá se svítit, zvlášť od chvíle, kdy zmizel Hibbard. A i kdybych já sám chtěl, George Pratt a celá ta parta mě nenechají na pokoji. Dostali výhružné dopisy, a tak se jim ani moc nedivím. S těmi se zabývat musím, ať jsou zafintěné sebevíc. Snad jste je četl?“
Kývl jsem. Strčil pracku do náprsní kapsy, vytáhl nějaké papíry a začal si je prohlížet. „Jsem už úplný cvok. Nosím s sebou opisy po kapsách, protože se nemohu zbavit dojmu, že někde v nich je nějaký klíč. Ale jen kdybych ho dokázal najít! Poslechněte si, co jim poslal v pátek, tři dny po Hibbardově zmizení:
Jeden. Dva. Tři.
Nevidíte, co vidím já:
tu zkrvavenou hlavu, jeho bídu, jeho oči –
mrtvé kromě hrůzné, bídné naděje,
Že tento finis, poslední rána
neudeří.

Jeden. Dva. Tři.
Neslyšíte, co slyším já:

jak sténá o milost, jak lapá dech,
jak saje vzduch skrz bublající krev.
A slyším v sobě i radostný rytmus
své šťastné a přepyšné duše.
Ano! Slyšte, jak chlubí se:
Jeden. Dva. Tři.
Proč jste mě nezabili?

Copak to nezní jako něco, s čím se musíme zabývat?“ Cramer zase složil papíry. „Viděl jste už někdy v životě chlapíka, kterého mlátili do hlavy tak dlouho, až ji měl úplně naměkko? Všiml jste si ho? Výborně, vezměte si tohle: „jak saje vzduch skrz bublající krev“, Není to výstižný postřeh? Řekl bych, že je. Tohle napsal člověk, který to musel vidět. A říkám vám, že se na to koukal pěkně zblízka. Proto taky, co se týče Hibbarda, zajímají mě už jen nebožtíci. Chapin Hibbarda dostal, to je jisté, jako že jedna a jedna jsou dvě. A jediná otázka je, kam dal to, co z něho zbylo. A zrovna tak dostal Dreyera, jen s malým rozdílem, že s tím mu pomohl Elkus.“
Inspektor se odmlčel a několikrát zatáhl z dýmky. Pak nakrčil nos a zeptal se: „Proč vy myslíte, že to byla sebevražda?“
„Vůbec ne. Já myslím, že ho zabil Chapin. A může být, že i Harrisona a možná i Hibbarda. Jsem jen zvědavý, jak mu to vy a Nero Wolfe a Liga dokážete. A ani ten Elkus mi nesedí. Jestli jste s Elkusem vedle, můžete to zabalit.“
„Hm, hm,“ Cramer znovu pokrčil nos. „Vám nesedí, že jdu po Elkusovi? Rád bych věděl, co tomu říká Wolfe. Doufám a pevně věřím, že to nezabalím. Víte snad, že Elkus si teď na Paula Chapina opatřil očko? Z čehopak ho asi podezřívá?“
Jemně jsem nadzvedl obočí a doufám, že jsem neudělal nic víc. „To jsem nevěděl.“
„Starou bačkoru jste nevěděl.“
„Jedno očko tam samozřejmě máte vy a jedno my.“ Vzpomněl jsem si, že se mi nepovedlo sehnat Del Bascoma, abych se ho zeptal na toho čmuchala v hnědé čepici s růžovou kravatou. „Myslel jsem, že to malé pivo, co tam chlapcům dělá společnost, je jeden z Bascomových expertů.“
„To se ví, že jste si to myslel. Nevěděl jste, že Bascom v tom už od včerejšího rána nejede. Zkuste si s tím prckem promluvit. Já se o to včera večer pokoušel dvě hodiny. Řekl, že má zatracený zákonný právo držet svou zatracenou klapačku zavřenou. On se tak hrozně uhlazeně vyjadřuje. Nakonec jsem mu řekl kšc! Kšc! A teď chci přijít na to, komu podává hlášení.“
„Předtím jste povídal, že Elkusovi.“
„To je můj názor. Komu jinému? Nevíte?“
Zavrtěl jsem hlavou. „Hodím si půldolar.“
„Dobrá. Ale nic mi neříkejte, chci hádat sám. Je vám jistě jasné, že nejsem tak úplný hlupák. A pokud to není jasné vám, je to jasné Neru Wolfovi. Wolfe doufá, že tohohle pana Chapina odhalí a dostane pěkně zaplaceno, to vím. A proto bych byl hlupák, kdybych čekal, že mi pustí z ruky nějaké trumfy. Budu s vámi mluvit na rovinu. Za posledních šest týdnů už jsem po tom mrzákovi chňapl tolikrát a nic z toho nebylo, že už ho vůbec nemám rád a nejradši bych ho roztrhl jak herynka. Kromě toho mi dávají zabrat a rajtujou po mně tak, že začínám mít odřeniny od sedla. Rád bych věděl dvě věci. Za prvé, jak je Wolfe daleko? Ovšem, vím, že je génius. Oukej. Ale už má pohromadě dost materiálu, aby to tomu kriplovi zarazil?“
Odpověděl jsem a myslel jsem to vážně: „Má pohromadě dost, aby zarazil každého, kdo si kdy něco začal.“
„A kdy to udělá? Že z Pratta vyrazí čtyři tácy, z toho mě hlava bolet nebude. Můžete mi říct, kdy to spustí? Mohu mu nějak pomoct?“
Zakroutil jsem hlavou. „Ne a ještě jednou ne, ale dokáže to.“
„V pořádku. Já se zatím trošku semhle támhle poohlídnu.
A pak byste mi mohl říct, a přísahám, že toho nebudete litovat, když tu dnes ráno byla Dora Chapinová, neřekla Wolfovi, že někdy mezi jedenáctým a devatenáctým zářím zahlédla v kapse svého manžela tabletky nitroglycerínu?“
Líbě jsem se na něho usmál. „Na to se dá odpovědět dvojím způsobem, inspektore. Jedním, kdyby to byla řekla, a v tom případě bych se vám pokusil odpovědět tak, abyste se nic určitého nedozvěděl. Druhý způsob je to, co teď právě uslyšíte: Nikdo se jí na to neptal a ona sama o tom nic neříkala. Prostě sem přišla a nechala se podříznout.“
„Tak, tak.“ Cramer vstal z křesla. „A Wolfe se do ní zezadu pustil. Pokud jde o to, dostat se někam zadními vrátky, na to je frajer. No, nashle. Mockrát děkuji řeknu až někdy jindy. Vyřiďte Wolfovi mé uctivé poručení a sdělte mu, že co mne se týče, přeji mu v tomhle chapinovském případě peníze i potlesk našich spoluobčanů. A čím dřív, tím lip. Rád bych zas měl volnou hlavu na něco jiného.“
„Vyřídím. Dáte si pivo?“
Prohlásil, že ne, a šel. Protože to byl inspektor, doprovodil jsem ho do haly, pomohl mu do kabátu a otevřel dveře. U chodníku stál policejní vůz, velký cadillac s řidičem. Jo, pomyslel jsem si, tomuhle říkám dělat detektiva.
Vrátil jsem se do pracovny. Vypadala neútulně a ponuře, bylo skoro šest hodin, před půl hodinou se setmělo a já si rozsvítil jen jedno světlo. Wolfe byl ještě pořád nahoře, hrál si se svými bylinami. Měl přijít až za sedm minut. Moc se mi nechtělo sedět a koukat na něj, jak pije pivo, a nic lepšího se od něho nedalo čekat, a tak jsem se rozhodl, že půjdu ven, najdu někde kámen a nenechám ho na kameni, obrátím ho a podívám se, co je pod ním. Pozotvíral jsem několik oken, abych vyvětral kouř z Cramerovy dýmky, vzal jsem si ze zásuvky kolt; silou zvyku jsem jej strčil do kapsy, šel jsem si do haly pro klobouk a kabát a vypadl jsem z domu.

13

Perry Street jsem moc neznal, a když jsem si to hasil po druhé straně ulice proti číslu 203, zůstal jsem mrkat. Auto jsem

nechal stát o půl bloku dál. Byl to docela hogo fogo barák s drápanou omítkou, s černými kovanými lampami u vchodu, což mu dodávalo španělský ráz, a bez požárních žebříků. Kolem po obou stranách stály staré cihlové domy. Podél bloku parkovalo několik málo aut a pár taxíků. Na mé straně ulice byla řádka ošumělých krámků: papírnictví, prádelna, lahůdkářství, trafika a tak dále. Šinul jsem se kolem a nahlížel dovnitř. Před lahůdkářstvím jsem se zastavil a vešel dovnitř. Byli tam dva nebo tři zákazníci a o konec pultu se opíral Fred Durkin s láhví piva a chlebem se sýrem. Otočil jsem se na patě, vyšel jsem zase ven a kráčel zpátky k svému autu a sedl jsem si do něj. Za pár minut dorazil Fred a vlezl si ke mně dovnitř. Ještě žvýkal a olizoval si koutky úst. Ptal se mě, co se děje, a já mu odpověděl, že nic, že jsem jen přišel na kus řeči. Zeptal jsem se ho:
„Kde jsou ostatní členové klubu?“
Zašklebil se. „Někde kolem. Ten od města je asi v prádelně, myslím, že rád čuchá ten smrad. A Růžolín asi bude na příštím rohu v ‚Kávové konvičce‘. Touhle dobou obyčejně dezertuje ze svého bojového stanoviště a strčí čumák do pytle s ovsem.“
„Ty mu říkáš Růžolín?“
„Dá se mu říkat všelijak, Růžolín za příčinou té jeho kravaty. Jak mu mám podle tebe říkat?“
Pohlédl jsem na něho. „Urazils jednoho nebo deset frťanů. Kam tě vede slepá vášeň?“
„Přisámbůh, Archie, tolik ne. To z radosti, že tě vidím. Je to tu opuštěný až hanba.“
„Zazdil jsi některýho s Růžolínem?“
„Ne. On se drží zpátky. Někam zaleze a dumá.“
„Oukej. Vrať se do toho svého skladiště kyselých okurek, a kdybys viděl, jak mi nějaký dětičky vyškrabávají na vůz své monogramy, tak je pohlaď po hlavičkách.“
Fred vystoupil a šel. Za minutku jsem také vylezl a pochodoval k dalšímu rohu, kde by i slepý poznal, že tam je „Kávová konvice“ po čuchu. Vevnitř stály u stěny tři malé stolečky a u pultu půl tuctu zákazníků. To se ví, Růžolín tam byl, seděl sám u jednoho z malých stolků, zpracovával misku polévky a zrovna tahal lžíci z pusinky. Prošel jsem k jeho stolku a tiše jsem mu řekl:
„Aha, tady jste.“
Zvedl hlavu. Pokračoval jsem: „Chce s vámi mluvit šéf. Hned teď. Zatím vám tu u toho chvilku počkám. Mrskněte sebou.“
Několik vteřin na mě zíral, a pak zakňučel, až jsem skoro nadskočil: „Vy zatracený, špinavý lháři.“
Takový prcek! Stačilo sáhnout dolů a vrazit mu ty jeho zlaté zuby do krku. Špičkou palce jsem si přitáhl druhou židličku, sedl jsem si, opřel se lokty o stůl a zadíval jsem se na něho.
„Povídal jsem, že s vámi chce mluvit šéf.“
„To že chce?“ Posmíval se mi s pootevřenými ústy a ukazoval mi své zlaté řezáky. „Vy byste taky nikdy na nikoho nezkoušel nějakou levotu, že ne, vašnosti? Za to bych dal ruku do ohně, že ne. A s kým jsem to prve mluvil telefonem?“
Ušklíbl jsem se. „Se mnou. Poslouchejte chvilku. Vidím, že jste ostrý hoch. Chtěl byste pěknou makandu?“
„Chtěl. Proto jsem si ji sehnal. Kdybyste laskavě zved svou zatracenou kostru od mýho stolku…“
„Výborně, provedu. Jen klidně pokračujte, spapejte si polívčičku a nepokoušejte se mě odradit svou nevychovaností. Mohl bych se totiž rozhodnout, že vám odejmu pravé ucho a dám je tam, kde je to levé, a levé vám zavěsím na pásek do zásoby. Tak do toho, jezte!“ Upustil lžíci do misky a hřbetem ruky si otřel ústa. „Zatraceně, co po mně vůbec chcete?“
„No,“ řekl jsem. „Byl jsem dnes odpoledne na čaji u svého starého přítele inspektora Cramera a ten mi vypravoval, jak krásně si s vámi včera večer popovídal. A tak mě napadlo, že bych vás rád poznal. To je jedna povídačka. A druhá by mohla být, že jistého chlapíka, jehož jméno nemusím uvádět, napadlo, že jste ho podtrhl, a já tomu mám přijít na kloub. Zdálo se mi, že nejrychlejší cesta bude zeptat se vás. Pro kolik lidí pracujete?“
„Zatracená zvědavost!“ Vysával si jazykem něco mezi zuby. „Včera ten zatracený inspektor a teď vy. Krucityrken, vystydne mi polívka.“
Zvedl se ze židle, vzal misku a přenesl ji o deset stop dál k poslednímu stolku. Pak se vrátil pro chleba, máslo a sklenici vody a odnesl si je. Počkal jsem, až stěhování ukončí, pak jsem vstal, přešel k poslednímu stolku a usadil se naproti němu. Byl jsem naštvaný, protože můj sekáčský úvod vyšel naprázdno. Prodavač a zákazníci nás pozorovali, ale jen z dlouhé chvíle. Sáhl jsem do kapsy, vytáhl ruličku bankovek a odloupl dvě dvacítky.
„Heleďte se,“ řekl jsem, „trvalo by den nebo dva, než bych si na vás posvítil, ale stálo by to i čas i peníze, a tak bych byl radši, kdybyste si vzal tohle. Tady je čtyřicet babek. Polovic hned teď, když mně řeknete, kdo vás platí, a druhou půlku hned, jak si to ověřím. Tak jako tak tomu přijdu na kloub, tohle jen ušetří čas.“
Ať se propadnu, když nevstal, nesebral si zase svou polévku a nehasil si to zpátky k tomu prvnímu stolku. Několik zákazníků se dalo do smíchu a prodavač na mě zavolal: „Hej, nechte toho chlapíka sníst polévku, třeba mu kazíte chuť.“
Cítil jsem, jak mě popadá takový vztek, že bych byl něj radši vrazil někomu jednu do nosu. Ale věděl jsem, že bych tím nic nezískal, a tak jsem to spolkl a vybalil úsměv číslo čtyři. Sebral jsem skrčkův chléb, máslo a vodu, odnesl je a postavil před něho. Pak jsem šel k pultu, hodil na něj čtvrťák a řekl: „Dejte mu horkou polívku a vražte do ní jed.“ A vypadl jsem.
Pomalu jsem se vracel k vozu, a když jsem šel kolem trafiky, zahlédl jsem v ní Freda Durkina. Napadlo mě, že se u něho zastavím a řeknu mu, aby svého přítele Růžolína měl na očích a načapal ho třeba při telefonování nebo tak. Ale protože vím, jak to Fredovi myslí, usoudil jsem, že bude líp ponechat ho při jeho hlavní práci. Vlezl jsem do auta a namířil si to do města.
Z toho skrčka jsem nebyl moudrý. Je možné, aby čmuchal, který vypadá jako on, byl takový poctivec? Kdo ho tak platí, že se při pohledu na čtyřicet dolarů tváří, jako by to byly obrázky z mýdla? Komu tak hrozně záleží na tom, aby se

nevědělo, že dává sledovat Paula Chapina? Dohady inspektora Cramera mi nedávaly žádný smysl. I kdyby Leopold Elkus tenkrát nakrásně s Dreyerovým koktailem pomáhal, proč by dával Chapina sledovat? Možné by to ovšem bylo, ale ve své praxi jsem byl zvyklý nelámat si hlavu s nějakým nápadem, dokud nebyl o trochu víc než možný. A když to nebyl Elkus, kdo to byl? Mohl to být kdokoliv z té smečky, někdo tak vyděšený, že ho Wolfův pamětní zápis úplně neuklidnil a domnívá se, že potřebuje vlastní informace o tom, co mrzák dělá. Ale nač potom ty tajnosti? Cestou městem jsem si v duchu procházel celý seznam Ligy, ale marně.
Zavezl jsem vůz do garáže a kráčel k domovu. Byl už skoro čas na večeři. Když jsem došel domů, seděl Wolfe za svým psacím stolem v pracovně a něčím se zaměstnával. Podnos s pivem měl odstrčený stranou, nakláněl se nad nějakým papírem a pod rozsvíceným silným světlem ho zkoumal zvětšovacím sklem. Zvedl hlavu, kývl mi na pozdrav a znovu se vrátil k papíru. Pod těžítkem ležela hromádka podobných aršíků. Strojem psaný text na papíře začínal: „Měli jste mě zabít, stříci poslední chvíli.“ Byl to první výhružný dopis.
Brzy nato znovu vzhlédl, zamrkal a položil lupu na stůl. Zeptal jsem se: „To jsou vzorky od Farrella?“
„Ano. Před deseti minutami je pan Farrell přinesl. Rozhodl se, že získá vzorek ze všech strojů, které v kanceláři pana Oglethorpa jsou. Dva jsem přezkoušel a odložil ty zaškrtnuté červenou tužkou.“ Povzdechl si. „Víte, Archie, je zvláštní, že tím, jak se v tomto ročním období krátí dny a je brzy tma, jako by se prodlužovala doba mezi obědem a večeří. Mám za to, že už jsem se vám o tom zmínil.“
„Zvlášť často ne, pane. Nejvýš jednou nebo dvakrát denně.“
„Vskutku. Ten jev by si zasloužil častější zmínky. Myl jste se už?“
„Ne, pane.“
„Jsou tam dva bažanti, kteří by neměli čekat.“
Odešel jsem nahoru.

Po večeři jsme spolu pracovali na Farrellových vzorcích, bylo jich šestnáct. Moc dobře na stroji psát neuměl, často škrtal, ale to bylo pro náš účel jedno. Přinesl jsem si ze skleníku lupu a Wolfe se činil se svou. Nezáleželo na tom, který z opisů používáme, protože jsme se s konečnou platností shodli, že byly všechny napsány na tomto stroji; jen když to nebyl některý průklep. Pracovali jsme důkladně a žádný vzorek jsme nevyloučili, dokud jsme ho neprozkoumali oba dva. Wolfe tenhle druh práce miluje a vychutnává každou minutu; když prošel celý vzorek a byl úplně jistý, že „a“ nevybočuje z řádku a „n“ nešilhá, spokojeně mručel. Já sám mám takovou práci rád, jen když někam vede. Čím víc jsme se blížili ke konci hromádky a jeden papír za druhým jednomyslně označovali červenou tužkou, tím jsem byl smutnější.
Kolem desáté jsem vstal, podal Wolfovi poslední a šel jsem si do kuchyně pro džbánek mléka. Fritz tam seděl, četl si francouzské noviny a začal se mi pochechtávat: „Když se budete při pití mléka takhle tvářit, srazí se vám.“ Mírně jsem na něho vystrčil jazyk a vrátil jsem se do pracovny. Wolfe spojil opisy sponkou a originály vložil zpátky do obálek. Prohlásil jsem: „Tak, prožili jsme krásný a plodný večer, že?“ Upil jsem mléka a olízl si rty.
Wolfe se vrátil do křesla a sepjal prsty. Oči měl skoro otevřené. Konečně poznamenal: „Obětovali jsme jej důvtipu pana Chapina, na jeho počest. A stanovili jsme jeden fakt: výhružné dopisy nenaklepal v kancelářích svého nakladatele. Avšak napsal je a bez pochyby se hotoví psát další, čili stroj existuje a lze jej nalézt. Mám už pro pana Farella připraven další pokyn trochu složitý, ale za pokus stojí.“
„Možná že bych vám já sám mohl navrhnout další. Povězte mu, ať sežene vzorky typů psacích strojů na pracovišti Leopolda Elkuse.“
Wolfovo obočí se zvedlo: „Proč zrovna Elkuse?“
„Je tu jedna věc: inspektora Cramera napadlo, aby v Itálii někdo vyhledal pana Santiniho. Samozřejmě pitomý nápad, ale vymyslel si ho na svou vlastní hlavu. Santini si vzpomněl, že když tenkrát všichni odešli z kanceláře, Elkus se pro něco vrátil a byl tam asi tak půl minuty sám. Na hození několika tablet do whisky se sodou času až až.“
„Ale sotva dost na to, aby z kapsy pana Dreyera ukradl lahvičku a zase ji tam vrátil. O zručnosti a šikovnosti, jakou by to vyžadovalo, ani nemluvě.“
„Správně. To zas udělal předem Chapin a tablety dal Elkusovi, možná už týden předtím.“
„Vskutku. To bylo v posledních zprávách?“
„V Cramerově makovici. A jednoho krásného dne by to také mohlo být v jeho kapse. My si pak můžeme sehnat zrcadlo, abychom viděli, jaký jsme, až se ukáže, že na to kápl on. A druhá věc: Elkus nechává sledovat Chapina.“
„To také vězí v makovičce pana Cramera?“
„Ano. Také. Ale jeden z těch fízlů –“
„Archie,“ Wolfe na mě zakýval prstem, „myslím, že je na čase, abych opravil vaše názory. Nesmíte připustit, aby vás zvláštnost tohoto případu zmátla až k zhloupnutí. Například inspektor Cramer. Je to výtečný muž. V devíti vraždách z deseti by jeho služby byly mnohem cennější než moje. Uvažte jen: já musím dodržovat pravidelnou pracovní dobu, nedokážu vyvinout alespoň ucházející činnost tam, kde není na dosah ruky správně chlazené pivo, neumím rychle běhat. Jsem-li donucen k nějakému vrcholnému fyzickému výkonu, jako je třeba zabít hada, mám celé dny hlad. Ale v tomto případě nebo v kterémkoliv případě, jenž zajímá nás, je úplně zbytečné brát v úvahu obsah makovice pana Cramera. Předpokládám, že jste to za sedm let mohl pochopit.“
„Zajisté. O jeho makovici nejde,“ mávl jsem rukou, „ale co jeho fakta? Jako třeba to, že se Elkus vrátil do kanceláře sám?“
Wolfe potřásl hlavou. „Vidíte, Archie, kormidelní kolo na korábu pomsty pana Chapina dosahuje takových obrátek, až se vám z toho zatočila hlava. Uvažte, co jsme se ve svém memorandu zavázali vykonat: osvobodit své klienty od strachu před záměry Paula Chapina. I kdyby se dalo prokázat, že whisky pana Dreyera otrávil doktor Elkus, o čemž silně pochybuji – proč by to dělal? Ne, držme se okruhu svých vlastních potřeb a přání. Nedá se popřít, že inspektor Cramer,

stejně jako každý jiný, může pro nás jednou mít nějaký užitečný fakt, a pak nám bude jen vítán. Tohle je mimo okruh našeho úsilí."
„Já na to mám jiný názor. Heleďte, řekněme, že to svinstvo do Dreyerovy sklenice Elkus dal. Rozumí se, že Chapin v tom byl namočený také, jen se podívejte na druhý výhružný dopis – jak chcete vinu na Dreyerově vraždě prokázat Chapinovi, když současně neprokážete, jak se toho účastnil Elkus?"
Wolfe přikývl. „Vaše logika je bezvadná. Váš předpoklad je absurdní. Ani v nejmenším neočekávám, že prokážu Chapinovu vinu na Dreyerově vraždě."
„Tak co k čertu –" vyhrkl jsem, než mi úplně došlo, co to řekl. Zůstal jsem na něho koukat. Pokračoval:
„Od vás se nedá čekat, že budete Paula Chapina znát tak jako já. Nejste s ním v tak rozsáhlých a důvěrných stycích jako já prostřednictvím jeho knih. Je posedlý ďáblem. Krásná, stará melodramatická fráze, že? Totéž by bylo možné vyjádřit moderními vědeckými termíny, ale nic víc by to neřeklo a znělo by to mdle. Je posedlý ďáblem, ale do jisté míry je také mimořádně vychytralý. Je citově infantilní a dává dokonce přednost kovářičkovi před kovářem, když je původní objekt nedosažitelný, – o tom svědčí skutečnost, že si vzal Doru Ritterovou jako náhražku za její paní. Jeho rozumové schopnosti jsou však takové, že je problematické, zda by vůbec bylo možné získat věcný důkaz o nějakém jeho činu, při němž zamýšlel zůstat anonymní."
Odmlčel se, aby se mohl napít piva. Namítl jsem: „Jestli tím chcete říct, že to vzdáte, vyplýtval jste spoustu času a peněz a jestli chcete říct, že zamýšlíte čekat, až odkrouhne někoho dalšího, a necháváte ho sledovat, abyste ho při tom viděl, je-li tak práskaný, jak tvrdíte."
Napil jsem se mléka. Wolfe si otřel ústa a pokračoval: „Máme svou obvyklou výhodu: jsme v ofenzívě. A napadneme ovšem nepřítele na jeho slabém místě, to je zákonité. Vzhledem k tomu, že pan Chapin chová nechuť k věcným důkazům a je rozumově tak vybavený, že jim dokáže předejít, stáhneme se z pole rozumu a napadneme jeho slabiny, jeho emoce. Sdělím vám teď rozhodnutí, k němuž jsem minulou neděli došel. Nahromadíme tolik munice, kolik jen můžeme. Fakty jistě nemůžeme podceňovat, potřebuji ještě dva, možná tři, než si budu jistý, že pana Chapina přesvědčím, aby přiznal svou vinu."
Wolfe dopil sklenici. Řekl jsem: „Přiznat se? Ten kripl?"
Přikývl. „Mělo by to být jednoduché. Jsem si jistý, že to jednoduché bude."
„Které tři fakty to jsou?"
„Za prvé najít pana Hibbarda. Z masa a kostí. Bez jiskry života, pokud si snad našla nějaké jiné působiště, se obejdeme. Nicméně, o tohle se nám jedná spíše pro uspokojení našich zákazníků a pro splnění jedné z podmínek našeho pamětního zápisu, než proto, jak to zapůsobí na pana Chapina. Tento druh faktů na něho dojem neudělá. Za druhé, zjistit psací stroj, na němž byly napsány výhružné verše. Ten musím mít kvůli němu. Za třetí pokud možno dozvědět se, jestli někdy políbil svou ženu. Tento fakt snad ani není nutný. Budu-li mít první dva, nebudu asi na něj čekat."
„A tím ho můžete přimět, aby se přiznal?"
„To bych řekl. Nevím, co jiného bych mohl dělat."
„A to je všechno, co potřebujete?"
„Zdá se toho víc než dost."
Zíral jsem na něho. Někdy si myslím, že dokážu určit, do jaké míry bájí, někdy vím, že to nedokážu.
„To bych tedy mohl rovnou zatelefonovat Fredovi a Billovi a Orriemu a ostatním, aby sem přišli a zhasli to."
„Za žádnou cenu. K psacímu stroji nebo k Hibbardovu masu a kostem nás může dovést pan Chapin sám."
„A já byl podle vás taky hrozně užitečný. Nač jste platil benzín, který jsem včera a dnes projezdil, když jste se už v neděli večer usnesl, že Chapina do ničeho neuvrtáte? Připadám si jako kus starožitného nábytku anebo čistokrevný pes, prostě luxus. Držíte si mě jen pro okrasu. Víte, co mi napadá? Myslím, že to je jen váš fajnový způsob, jak mi říct, že jsem v té Dreyerově věci pohořel, a myslíte, že bych měl zkusit něco jiného. Výborně. Co?"
Wolfovy tváře se trošičku roztáhly. „Vskutku, Archie, vy jste nepřekonatelný. Bouřlivý jako karpatské bystřiny. Bylo by potěšitelné, kdybyste objevil pana Hibbarda,"
„To jsem si myslel. Dreyera mám nechat plavat?"
„Nechte ho odpočívat v pokoji, alespoň do zítřka."
„Tisíc detektivů a patnáct tisíc policajtů hledalo Hibbarda osm dní. Kam ho mám dodat, až ho najdu?"
„Živého sem. Bude-li mrtvý, bude mu to tak jedno jako mně. Předpokládám však, že to nebude jedno jeho neteři. K ní."
„Řekněte mi, kde se po něm mám mrknout?"
„Na naší malé zeměkouli."
„Oukej."
Šel jsem nahoru. Byl jsem namíchnutý. Ještě jsme neměli případ a myslím, že ani nikdy mít nebudem, aby se Wolfe dříve nebo později nezačal tvářit záhadně. Byl jsem na to zvyklý, čekal jsem to, ale vždycky mě to namíchlo. V případě Fairmond Avery čekal schválně celých čtyřiadvacet hodin, než Petta Averyho zmáčknul, ačkoliv ho měl už uvařeného naměkko, jen pro potěšení pozorovat, jak si já a Dick Morley z kanceláře okresního návladního hrajeme na kočku a myš s tím starým hlupákem, který jaktěživ nemohl najít své naslouchátko pro nahluchlé. Řekl bych, že Wolfova hrozná ješitnost je jednou z hnacích pák stroje, kterým dosahuje svých výsledků. Ale není žádná velká legrace, když já se pak žeru za nás oba. Tu středu večer jsem do jeho ješitnosti bodal kartáčkem na zuby, div jsem si nesedřel sklovinu.
Druhý den ráno, ve čtvrtek, jsem se nasnídal a v osm hodin jsem byl v pracovně a ještě jednou jsem si pořádně prohlédl fotografii strýce Evelyn Hibbardové, kterou jsme od ní dostali. Volal Saul Panzer a já mu řekl, že se sejdeme v 8.30 v hale hotelu McAlpine. Když jsem z fotografie vsál všechno, co se dalo, vyřídil jsem dva telefonní hovory, jeden s Evelyn Hibbardovou, jeden s inspektorem Cramerem. Cramer se choval přívětivě. Sdělil mi, že kvůli Hibbardovi rozprostřel síť hezky do široka. Kdyby bylo na pláži Montauk Point vyplaveno tělo muže nebo se našlo v uhelné

šachtě v Scrantonu nebo ho bylo cítit ze zavazadla v nějakém vesnickém hotýlku nebo je vytáhli ze silážní jámy v jižním Jersey, v deseti minutách se to dozví a vyžádá si přesné údaje. Tím jsem se ujistil, že nemá smysl, abych plýtval čas a podrážky na hledání Hibbarda mrtvého. Bude lépe soustředit se na možnost, že je živý.
Šel jsem do McAlpinu a pohovořil si o tom se Saulem Panzerem. Se svým vrásčitým čumáčkem nevzbudí v nikom cizím, kdo ho nezná, ani stín podezření, jaký je to ostrý hoch a dovedl být zatracený sekáč. Seděl na samém krajíčku vycpaného křesla a kouřil velké, hladké, světle hnědé cigáro, které páchlo jako ta věc, co se brzy na jaře rozhazuje po trávnících, a vypravoval mi, co a jak. Z instrukcí, kterými se řídil, bylo zřejmé, že Wolfe dospěl k stejnému závěru jako já, totiž že policejní rutina je nejlepší a nejrychlejší cesta, jak Hibbarda najít v případě, že je po smrti, čili že Wolfe se domnívá, že je naživu. Saul vykutal ve městě a okolí kdekoho, s kým se kdy Hibbard za posledních pět let stýkal, bez ohledu na stupeň důvěrnosti, muže, ženy i děti, a navštěvoval je. Vzhledem k tomu, že Hibbard učil na velké universitě a byl navíc velmi společenský člověk, Saul nepokročil dál než na samý začátek. Wolfe zřejmě věřil v určitou možnost, že Chapinův třetí výhružný dopis byl pouhý podvrh a Hibbard se jenom tak vyděsil, až se ani neodvažuje dýchat, a někam se utekl schovat. A v tomto případě bylo prakticky jisté, že narazí na někoho, kdo ho pozná.
Nějak se mi to nezdálo. Co se mne týče, já věřil na kripla, na třetí výhružný dopis a na všechno ostatní, protože za prvé Wolfe zřetelně neřekl, že on na to nevěří, a za druhé jsem věděl, že Wolfe také nemusí mít vždycky pravdu. Nestává se to často, ale už se to stalo víc než jednou. Když běh událostí někdy ukázal, že se spletl, bylo úplné kouzlo pozorovat, jak to zavál. Zakýval prstíčkem trochu rychleji a rázněji než obvykle a se skoro otevřenýma očima ke mně zamručel: „Archie, hrozně rád se mýlím. Je to pro mě jediná jistota, že po mně nikdo vážně nemůže chtít, abych na sebe vzal břemeno vševědoucnosti.“ Ale i když jsem věřil na kripla a úplně mi vyhovoval názor, že Hibbard už nespotřebovává žádný vzduch, neviděl jsem nic lepšího, co by se dalo dělat, než čmuchat kolem míst, kde se zdržoval zaživa. Hlavní seznam – sousedi, přátelé, žáci a další jsem nechal Saulovi a sám jsem si vybral členy Ligy vyděšených.
Redakce Tribuny byla jen sedm bloků od nás. Zapadl jsem proto nejdřív tam, ale Mike Ayers se nekonal. Dále jsem šel na Park Avenue do Drummondova květinářství. Malý, tlustý tenorista byl celý říčný, aby si se mnou pohovořil. Chtěl se dozvědět spoustu věcí a doufám, že tomu, co jsem mu pověděl, věřil. Nic, co by mi nějak pomohlo, mi však na oplátku nabídnout nemohl. Odtamtud jsem se vrátil do Třicáté deváté ulice navštívit šéfredaktora Edwina Roberta Byrona. I to bylo k ničemu. Za víc než půl hodiny si našel čas, jedině aby mi řekl „promiňte“, když sahal po telefonu. Napadlo mě, že kdyby náhodou dostal padáka jako šéfredaktor, mohl by s touhle praxí z fleku někde nastoupit jako telefonista. Kdykoliv jsem byl za nějakou prací mimo dům, měl jsem vždycky přesně v jedenáct, v době, kdy Wolfe obvykle scházíval dolů do skleníku, zavolat a zeptat se, nemá-li pro mě nějaké nové pokyny. Když jsem chvilku před jedenáctou opouštěl kancelář Edwina Roberta Byrona, rozhodl jsem se, že se cestou na další návštěvu zrovna tak dobře mohu doma stavit osobně, protože to znamenalo zajížďku jen několika málo bloků domů.
Wolfe ještě nebyl dole. Šel jsem do kuchyně a zeptal se Fritze, jestli tam někdo pro nás nenechal na prahu domovních dveří mrtvolu, a on řekl, že jak se domnívá, ne. Zaslechl jsem výtah a šel jsem do pracovny.
Wolfe měl jednu ze svých rozvzdychaných nálad. Povzdechl si, když říkal dobré jitro, vzdechl si, když se spouštěl do křesla. Mohlo to znamenat všelicos, od mšic, které napadly nějakou všivou malou orchideji, až po těžkou recidivu žravosti. Než jsem se pokusil utrousit pár slov, počkal jsem, až si odbyde své každodenní drobné kutění.
Z jedné obálky, která došla ranní poštou, vytáhl několik listů papíru, připadaly mi z mého místa povědomé. Přistoupil jsem k jeho stolu. Wolfe na mě vrhl pohled a hned se podíval zpátky do papírů.
Zeptal jsem se: „Co je to? Druhé vydání Farrellových spisů?“
Podal mi jeden z listů, který měl jiný formát než ostatní. Četl jsem:
Drahý pane Wolfe,
zasílám Vám ještě dvě ukázky písma, které jsem omylem nedodal s ostatními. Měl jsem je v jiné kapse. Musím neočekávaně odjet do Filadelfie, kam mě náhle pozvali ve věci zadání nějakého projektu, a odesílám Vám vzorky tak, abyste je hned ráno obdržel.
Vám oddaný
Augustus Farrell.

Wolfe už zatím sáhl po svém zvětšovacím skle a zkoumal jeden ze vzorků. Cítil jsem, jak mi stoupá do hlavy krev, a to znamenalo, že mám něco jako předtuchu. Řekl jsem si, že se nemám proč plašit, že není žádný důvod čekat od těchhle dvou víc než od ostatních a že jsou jen dvě možnosti. Zůstal jsem stát a pozoroval jsem Wolfa. Za chvilku jeden lístek odsunul, zakroutil hlavou a sáhl po druhém.
Ještě jedna možnost, pomyslel jsem si. Jestli je to ono, pak má jeden ze svých faktů. Číhal jsem, jak se při zkoumání papírů bude tvářit, ale to se rozumí, mohl jsem svým očím tu námahu klidně ušetřit. Posunoval sklo nad vzorkem. Pozorně, ale pro mě trochu příliš rychle, než abych ho podezíral, že má také předtuchu. Nakonec na mne pohlédl a vzdychl:
„Ne“.
Zeptal jsem se: „Chcete tím říct, že to není ten, co hledáme?“ „Není, tím chci říct, že je negativní. Ne.“
„Ukažte, ať se na ty zatracené hadry podívám.“ Přisunul mi je přes stůl, vzal jsem lupu a začal jsem je prohlížet. Předešlý večer jsem nabyl takového cviku, že jsem si ani nemusel dát zvlášť velkou práci. Ani jsem nechtěl věřit svým očím, měl jsem vztek jako hrom, protože při práci soukromého detektiva nic není tak důležité, jako když se ukáže, tak často, jak jen lze, že vaše tušení bylo správné. Jak jednou o tyhle předtuchy, o tenhle instinkt přijdete, můžete to rovnou sbalit a dát se ke kriminálce. Nehledě k Wolfovu prohlášení, že ten psací stroj je jedna ze dvou věcí, které potřebuje.
„Škoda, že nám pan Farrell dezertoval,“ řekl. „Nejsem si jist, zda můj další návrh může počkat do jeho návratu. A on se ostatně o návratu vůbec nezmiňuje.“

Zvedl Farrellův přípis a prohlížel si ho. „Myslím, Archie, že by bylo nejlíp, kdybyste zatím přestal hledat Hibbarda „ Náhle se zarazil a docela jiným hlasem požádal: „Pane Goodwine, podejte mi to zvětšovací sklo.“
Podal jsem mu je. Jeho formální oslovení, když jsme byli sami mezi sebou, znamenalo, že je tak vzrušený, až se skoro neovládá, ale neměl jsem ani ponětí proč. Pak jsem viděl, nač to zvětšovací sklo chtěl. Zkoumal jím Farrellův dopis. Civěl jsem na něho. Díval se a díval. Ani jsem nepípl. Svítalo mi nádherné podezření, že jeden nikdy nemá ignorovat předtuchu.
Konečně Wolfe prohlásil: „Vskutku!“
Natáhl jsem ruku a on mi podal lístek i zvětšovací sklo. Poznal jsem to na první mrknutí, ale díval jsem se pořád dál, tak hrozně uspokojující pocit jsem měl, když jsem viděl, že „a“ vybočuje z řádky trochu doleva, že „n“ šilhá, a všechny ostatní příznaky. Položil jsem list na stůl a usmál jsem se na Wolfa od ucha k uchu.
„Staré Orlí oko. Hrom mě žab, že jsem to propásl.“
Pravil: „Odložte si, Archie. Komupak ve Filadelfii bychom mohli zavolat, abychom se dozvěděli, kde se dá najít architekt, který se uchází o zadání nějaké stavby?“

14

Zamířil jsem do haly pověsit si kabát a klobouk, ale obrátil jsem se, ještě než jsem došel ke dveřím, a vrátil jsem se.
„Poslyšte,“ řekl jsem, „vůz by potřeboval trochu prohnat. S telefonem bychom se mohli vztekat celé odpoledne a nikam bychom se nedostali. Co kdybychom to udělali takhle: vy obvoláte zdejší Farrellovy známé a zkusíte, jestli se nedá sehnat telefonní číslo a nějak se s ním spojit. A já zajedu do Filly a hned, jak tam přijedu, vás zavolám. Když se nic nedozvíte, budu na místě a mohu se tam po něm poohlédnout. Do půl čtvrté tam mohu být.“
„Výborně,“ souhlasil Wolfe. „Ale polední vlak bude ve Filadelfii ve dvě hodiny.“
„Já vím, jenže –“
„Archie, dohodněme se na vlaku.
„Oukej, myslel jsem, že bych spojil příjemné s užitečným.“
Na Pensylvánské nádraží je to od nás procházkou pět minut, a tak jsme měli spoustu času prodiskutovat některé eventuality. Chytil jsem polední vlak, v jídelním voze jsem si dal oběd a dvě minuty po druhé jsem Wolfovi telefonoval z nádraží Broad Street.
Mnoho informací neměl, kromě jmen několika Farrellových filadelfských přátel a známých. Hovořil jsem telefonicky se všemi, které se mi podařilo dostihnout, a celé odpoledne jsem se honil po Klubu umění a redakcích časopisu pro architekturu a různých novin, abych zjistil, nevědí-li o někom, kdo by chtěl zadávat projekt na nějakou stavbu a tak dokola. Už jsem začal uvažovat, jestli myšlenka, která mě napadla ve vlaku, nemá něco do sebe. Nebyl sám Farrell nějak zapletený do Chapinova případu a nenapsal ten vzkaz na hledaném stroji z nějakého důvodu, třeba proto, aby se na něj přišlo, a pak zdrhl? Nebylo by možné, že vůbec nejel do Filadelfie, ale někam jinam? Není třeba už někde na zámořském parníku?
Ale v šest hodin jsem ho načapal. Začal jsem obvolávat architekty. Asi po třetím tuctu jsem našel jednoho, který mi sdělil, že jakýsi pan Allenby, který zbohatl a zasentimentálněl, hodlá postavit ve státě Missouri knihovnu pro jedno město, které mělo to štěstí, že se v něm narodil a pak je opustil. O tomhle stavebním záměru jsem ještě neslyšel. Zavolal jsem Allenbymu a dozvěděl jsem se, že pan Farrell je očekáván o sedmé hodině k večeři.
Zhltl jsem pár obložených chlebů a vyrazil tam. A pak jsem musel čekat, až dojedí.
Farrell za mnou přišel do knihovny pana Allenbyho. Nešlo mu samozřejmě na rozum, jak jsem se tam dostal. Deset vteřin jsem mu poskytl na divení, a pak jsem na něho vypálil otázku: „Včera večer jste napsal Neru Wolfovi vzkaz. Kde je psací stroj, na kterém jste jej naklepal?“
Usmál se jako zmatený džentlmen a řekl: „Zůstal asi tam, kde jsem ho nechal. Neodnesl jsem si ho.“
„Dobrá, a kde to bylo? Odpusťte, že to beru tak hopem, honím vás už přes pět hodin a sotva popadám dech. Napsal jste ten vzkaz na tom stroji, na němž Paul Chapin ťukal ty své básničky. To jen ten drobný detail, o který tu kluše.“
„Ne!“ Civěl na mě, a pak se dal do smíchu. „Bože, to je dobré. Víte to jistě? Takovou práci jsem si dal, abych sehnal ty vzorky, a pak naklepu pár řádek…ať mě hrom!“
„Ano. Ale k věci.“
„Ovšem, použil jsem psacího stroje z Harvard klubu.“
„Aha, tak tam.“
„Opravdu tam – ať mě hrom zabije.“
„Kde mají ten psací stroj?“
„Je k použití pro všechny členy. Včera večer jsem tam byl, zrovna když přišel telegram od pana Allenbyho, a napsal jsem na něm tři dopisy. Je v malém pokojíku za kuřárnou, je to jakýsi přístěnek. Spousta mládenců si tam občas něco napíše.“
„Tak, napíše,“ sedl jsem si. „No, to je krásné. Je to tak báječné, až se z toho člověku dělá nanic. Může se k němu dostat kdekdo a píšou na něm tisíce lidí.“
„Tisíce sotva, ale pár tuctů ano.“
„Stačí pár, Viděl jste na něm někdy psát Paula Chapina?“
„Těžko říci ačkoliv, možná ano, na té malé židličce s chromou nohou strčenou pod… docela určitě jsem ho viděl.“
„A někteří jiní vaši kamarádi z té party?“
„To opravdu nemohu říci.“
„Hodně z nich je členy klubu?“
„Ano, skoro všichni. Mike Ayers není a mám dojem, že před několika lety vystoupil Leo Elkus.“

„A jsou v tom přístěnku ještě nějaké jiné stroje?“
„Je tam ještě jeden, ale ten patří veřejnému stenografovi. Ten první, pokud vím, daroval některý člen klubu. Býval v knihovně, ale někteří experti na pátrací metodu, co klofají jedním prstem, s ním nadělali hrozný rámus.“
„V pořádku,“ vstal jsem. „Dovedete si představit, jak mi je, když jsem vážil cestu do Filadelfie jen pro kopanec do zadku. Mohu Wolfovi sdělit, kdy se vrátíte? Pro případ, že by vás potřeboval?“
Řekl, že pravděpodobně zítra, musí připravit náčrtky a předložit je panu Allenbymu. A já mu poděkoval za málo a šel se poohlédnout po čerstvém vzduchu a tramvaji k nádraží.
Zpáteční cesta vlakem do New Yorku, v kuřáckém vagóně, kde by mohl vzduch krájet, nebyla přesně to, co jsem potřeboval, abych se rozveselil. Nemohl jsem vymyslet nic, co by mě udrželo v bdělém stavu, a nemohl jsem usnout. O půlnoci jsme dorazili na Pensylvánské nádraží a kousek jsem se prošel domů.
V pracovně byla tma. Wolfe šel spát. Na svém psacím stole jsem nenašel žádný vzkaz. Nic světoborného se nestalo. Vzal jsem si z ledničky džbánek mléka a šel jsem nahoru. Wolfe má pokoj v témž poschodí jako já; ten můj má okna do Třicáté páté ulice, jeho do dvora. Napadlo mě, že je možná ještě vzhůru a že by rád slyšel potěšitelné novinky. Šel jsem proto až na konec chodby, abych viděl, jestli se pod jeho dveřmi svítí – příliš jsem se nepřibližoval, Wolfe tam má totiž vypínač, který zapíná, než vleze do postele, a když někdo vstoupí do okruhu osmi stop od jeho dveří nebo se dotkne některého jeho okna, spustí u mne v pokoji zvonek, ze kterého člověka může ranit mrtvice. Škvíra pod jeho dveřmi byla tmavá, a tak jsem se i se svým mlékem vzdálil, vypil jsem je a šel spát.
V pátek ráno po snídani jsem ještě v půl deváté seděl v pracovně. Seděl jsem tam za prvé proto, že se mi do pátrání po Hibbardovi takjaktak nechtělo a za druhé, protože jsem chtěl počkat do devíti, abych s Wolfem mluvil, ještě než půjde do skleníků. Avšak v osm třicet zabzučel domácí telefon a já ho zvedl. Wolfe volal ze své ložnice. Zeptal se mě, jestli jsem měl příjemnou cestu. Sdělil jsem mu, že k dokonalosti jí chyběla jedině společnost Dory Chapinové. Otázal se, zda si Farrell vzpomněl, který psací stroj použil.
Odpověděl jsem: „Ten krám je v Harvard klubu v malé místnosti vedle čítárny. Jak to vypadá, brnkají si na něm písničky všichni členové klubu; kdykoliv je políbí múza. Výborné je, že se tím zužuje výběr. Všichni mládenci z Yale a jiní ostří hoši jsou vyloučeni. Z toho vidíte, že nám to Chapin chtěl pokud možno zjednodušit.“
Do ucha mi zaznělo Wolfovo tiché zabručení: „Výtečně.“
„Ano. Jeden z faktů, které jste si přál. Báječné.“
„Ne, Archie. Myslím to vážně. To úplně postačí. Říkal jsem vám, že důkazy v tomto případě potřebovat nebudeme, postačí nám fakta. Avšak musíme si být jisti, že jsme, pokud jde o ta fakta, nic neponechali náhodě. Prosím vás, sežeňte někoho, kdo je členem Harvard klubu a byl by ochoten prokázat nám malou laskavost – nikoho z našich nynějších klientů. Albert Wright by byl možná dobrý, a když ne on, někdo jiný. Požádejte ho, aby dnes dopoledne zašel do klubu a vzal vás s sebou jako hosta. Naklepejte na tom psacím stroji opis – ne. To ne. Nesmí zůstat ani skulina, kterou by se pan Chapin mohl protáhnout, kdyby se ukázalo, že je tvrdší, než jsem čekal. I při své tělesné vadě pravděpodobně unese psací stroj. Udělejte to tak: až si sjednáte, aby vás někdo uvedl jako hosta, kupte nový psací stroj – nějaký dobrý, který se vám bude líbit a vemte ho do klubu s sebou. Ten, co tam je, odneste a nový tam nechte. Zařiďte to, jak uznáte za dobré – dohodněte se se správcem, odcizte ho, co vás napadne. Ovšem s vědomím hostitele, protože požádáme-li ho o spolupráci, musí být kdykoliv v budoucnu schopen doložit totožnost stroje, který vezmete. Stroj přineste sem.“
„Nový psací stroj stojí sto dolarů.“
„To vím. O tom není třeba mluvit.“
„Oukej.“
Zavěsil jsem a sáhl po telefonním seznamu.
A tak se stalo, že jsem ten pátek dopoledne v deset hodin seděl s Albertem Wrightem, vicepresidentem Eastern Electric, v kuřáckém salóně Harvard klubu a popíjel vermut. Psací stroj v lesklém gumovaném obalu stál na podlaze u mých nohou. Wright se choval nesmírně mile a měl taky proč, protože Wolfovi vděčil jen za svou ženu a rodinu. Šlo o jeden z nefalšovaných, velmi pěkných případů vydírání. Ale to nechme spát. Je pravda, že zaplatil Wolfův účet, ne právě skromný, ale pokud jsem viděl manželky a rodiny, přesvědčil jsem se, že je nelze hotově zaplatit: buď vysoko převyšují jakoukoliv představitelnou sumu, anebo se ztrácejí nedozírně hluboko v opačném směru. Wright každopádně byl hrozně milý. Vysvětloval jsem mu:
„To je on, ten psací stroj tam vevnitř, jehož výrobní číslo jsem vám ukázal a nechal vám je zaškrtnout. Pan Wolfe to chce.“
Wright zvedl obočí. Pokračoval jsem: „Proč, na tom vám nemusí záležet, a pokud snad ano, možná že vám to jednou poví. Pravý důvod spočívá v tom, že si potrpí na kultivovanost a nezamlouvá se mu, když členové takové význačné organizace, jako je Harvard klub, používají takového křápu, jako tam máte. Přinesl jsem zbrusu novou mašinu,“ dotkl jsem se jí špičkou polobotky, „zrovna koupenou, ten nejnovější model. Dám ji tam, nechám ji tam a ten střep si odnesu, to je všechno. Kdyby mě někdo viděl, co na tom? Jde jen o malý žertík, Klub bude mít, co potřebuje, a pan Wolfe, co chce.“
Wright s úsměvem srkal svůj vermut. „Váhám hlavně proto, že jste mi tu starožitnost dal ověřit pro případ identifikace. Pro Nera Wolfa bych udělal snad všechno, jen bych se nerad dostal do nějakého průšvihu a případně do něj zatáhl i klub. Nemohl byste mi v tom směru nabídnout nějaké záruky?“
Zavrtěl jsem hlavou. „Záruky žádné, ale protože vím, jak pan Wolfe tuhle šarádu organizuje, nabídnu vám sázku tisíc ku jedné.“
Wright chvilinku seděl a prohlížel si mě, a pak se znovu usmál: „Dobrá, musím zpátky do kanceláře. Spusťte ten svůj žertík. Já počkám tady.“

Nic na tom nebylo. Sebral jsem mašinu, odkráčel s ní do přístěnku a postavil ji na stolek. Veřejný stenograf seděl jen deset stop dál a oprašoval si svůj stroj, ale já jsem se choval tak ledabyle, že jsem se na něho ani nepodíval. Odstrčil jsem starý křáp, přetáhl přes něj lesklý obal, nový stroj dal na jeho místo, starý sebral a šel pryč. Wright stál u svého křesla a šel se mnou k výtahu.
Na chodníku před vchodem mi Wright potřásl rukou. Bez úsměvu. Z výrazu jeho tváře jsem si domýšlel, že se v duchu vrátil o čtyři roky zpátky, k jinému okamžiku, kdy jsme si podali ruce. Řekl: „Vyřiďte Neru Wolfovi srdečný pozdrav a povězte mu, že bude stejně srdečný, i když mě vykopou z Harvard klubu za to, že jsem pomáhal ukrást psací stroj.“
Zašklebil jsem se. „Starou bačkoru, srdce mi to mohlo utrhnout, když jsem tam tu novou mašinu nechával.“
Dopravil jsem svůj lup do Čtyřicáté páté ulice, kde jsem měl zaparkovaný vůz, položil jsem ho na sedadlo vedle sebe a zamířil do středu města. Pomyšlení, že ho vezu na vedlejším sedadle, mi dodávalo pocit, že se někam dostáváme. Ne snad, že bych věděl kam, ale Wolfe to buď věděl, nebo myslel, že to ví. Nestávalo se mi často, že bych byl nad Wolfovými výpočty ohrnoval nos. Dělal jsem si hlavu, to je pravda, škvařil jsem se ve vlastní šťávě, kdykoliv mi připadalo, že přehlédl něco, co nás mohlo postrčit z místa, ale skoro vždycky jsem si byl v hloubi duše vědom, že všechno, co opomenul, se nakonec ukáže jako něco, co jsme vůbec nepotřebovali. V tomto případě jsem si však tak jistý nebyl a to, že jsem nebyl tak docela jistý, zavinil ten zatracený mrzák. To, jak o něm mluvili ostatní, jeho vzhled a chování tenkrát v pondělí večer, znění výhružných dopisů, v tom všem bylo cosi, co ve mně vzbuzovalo nepříjemné podezření, že i Wolfe někdy nějakého chlapa může podceňovat. Nebylo mu to podobné, Wolfe zpravidla měl o lidech, do jejichž osudů zasahoval, vysoké mínění. Napadlo mě, že se možná tentokrát mýlí, protože četl Chapinovy knihy. Na literární hodnoty měl svůj vyhraněný názor, a protože ty knihy hodnotil dost nízko, vztahoval možná toto hodnocení i na muže, který je napsal. Jestliže on Chapina cenil nízko, já jsem se klonil k názoru právě opačnému. Například měl jsem tady vedle sebe psací stroj, na němž byly zcela nepochybně psány ony výhružné dopisy, všechny tři, a byl to stroj, k němuž měl Paul Chapin neustále snadný přístup, ale na světě nebylo moci, která by mu to mohla prokázat. A nejen to, k tomu stroji měly přístup i všechny ostatní osoby, zúčastněné na celé té záležitosti. Ne, pomyslel jsem si, pokud jde o psaní výhružných dopisů, skoro všechno, co se o Chapinovi dá říci, bude znít jako podceňování.
Domů jsem dorazil ještě před jedenáctou. Odnesl jsem psací stroj do haly, položil jsem ho na stoličku a odložil jsem si plášť a klobouk. Visel tam už nějaký jiný plášť a klobouk, prohlídl jsem si je, ale nepoznal jsem je, Farrellovi nepatřily. Šel jsem se zeptat do kuchyně Fritze, co je to za návštěvu, ale nezastihl jsem ho, byl asi nahoře. Vrátil jsem se tedy, sebral psací stroj a odnesl ho do pracovny. Nedostal jsem se však dál než deset stop ode dveří a stanul jsem jako přibitý. Návštěvník, který tam seděl s holí opřenou o postranní opěradlo křesla a listoval v knize, byl Paul Chapin.
Přihodilo se mi něco, co se mi nestává často – zdřevěněl mi jazyk. Asi to bylo tím, že jsem pod paží držel psací stroj, na němž klepal své básně, i když ho v obalu samozřejmě nemohl poznat. Mohl však určit, že to je psací stroj. Stál jsem a zíral na něho. Vzhlédl a zdvořile mi oznámil:
„Čekám na pana Wolfa.“
Obrátil v knize další list a já poznal, že to je „Po nás potopa“, výtisk, ve kterém si Wolfe dělal poznámky. Zeptal jsem se: „Ví o vás, že tu jste?“
„Oh ano. Jeho sluha mu to už před delší dobou sdělil. Sedím tu,“ vrhl pohled na své náramkové hodinky, „už půl hodiny.“
Nijak nedal najevo, že by si všiml, co nesu. Došel jsem k svému psacímu stolu, položil na něj stroj a odstrčil ho až k zadnímu okraji. Přistoupil jsem k Wolfovu stolu a začal jsem se zběžně probírat v obálkách, které přišly ranní poštou. Koutkem oka jsem zjistil, že Chapin s potěšením čte vlastní knihu. Oprášil jsem Wolfovu psací mapu a zakroutil jeho plnicím perem. Vtom jsem dostal sám na sebe hrozný vztek, protože mi došlo, že se mi nechce sednout k svému stolu, a to jen proto, že bych tak seděl zády k Paulu Chapinovi. Šel jsem tedy, spustil jsem se do svého křesla, vytáhl ze zásuvky záznamy o orchidejích a začal jsem si je prohlížet. Byl to zatraceně divný zážitek; nevím, co na tom mrzákovi bylo, že mi tak vadil. Vyzařoval možná nějaký magnetismus. Musel jsem opravdu zatnout zuby, abych se udržel a neobrátil se tak, abych na něho viděl. V duchu jsem se sice pokoušel vysmát se tomu, ale stále se mi hlavou míhaly různé nápady, jako – má-li revolver, a když ano, je-li to ten s šikmo upilovaným úderníkem. Přítomnost Paula Chapina v zádech jsem cítil mnohem víc než přítomnost spousty jiných lidí, kteří se mi dostali před oči, ba i pod ruku.
Převracel jsem stránky záznamníku a neobrátil jsem se, dokud nevešel Wolfe.
Mnohokrát jsem viděl Wolfa vcházet, když na něho čekal nějaký návštěvník, a pozoroval jsem ho, jestli nějak změní svůj navyklý způsob, aby na Chapina zapůsobil. Nezměnil. Zastavil se ve dveřích a řekl: „Dobré jitro, Archie.“ Pak se obrátil k Chapinovi, jeho trup a hlava se s jakousi mamutí elegancí předklonily o jeden a půl palce. „Dobré jitro, pane.“
Došel k svému psacímu stolu, urovnal ve váze orchideje, posadil se a pohledem přelétl poštu. Zazvonil na Fritze, vytáhl pero, zkusil je na podložce, a když Fritz přišel, kývl, aby mu donesl pivo. Pak se podíval na mne:
„Sešel jste se s panem Wrightem? Byla vaše pochůzka úspěšná?“
„Ano, pane. Máme to v kapse.“
„Dobrá, prosím, buďte tak laskav a přisuňte sem křeslo pro pana Chapina – směl bych vás poprosit, pane? Jsme příliš daleko od sebe, ať už se budeme bavit příjemně či nepříjemně.“ Otevřel láhev piva. „Pojďte si sednout blíže.“
Chapin vstal, sevřel hůl a belhal se k psacímu stolu. Ani si nevšiml křesla, které jsem mu přistavil, a zůstal stát, opřen o hůl. Jeho hubená tvář zbledla, lehce pohyboval rty jako závodní kůň, který si není úplně jistý před překážkou, a v jeho bezbarvých očích se nezračil ani život, ani smrt – nebyla v nich ani čilost živých, ani skleněná strnulost mrtvých. Vrátil jsem se k svému psacímu stolu a zahrabal jsem do hromady papírů svůj blok, abych si mohl dělat poznámky a přitom předstírat, že dělám něco jiného, ale Wolfe na mne kývl. „Děkuji vám, Archie, to nebude zapotřebí.“
„Nemusíme se bavit ani příjemně, ani nepříjemně,“ ozval se Chapin, „Přišel jsem si pro svou kazetu.“
„Ah! Ovšem, to mě mohlo napadnout,“ nasadil Wolfe svůj okouzlující tón. „Kdyby vám to nevadilo, pane Chapine,

směl bych se vás zeptat, jak víte, že ji mám?“
„Zeptat se můžete,“ usmál se Chapin. „Každá mužská ješitnost snese poklepání na rameno, není-liž pravda, pane Wolfe? Ptal jsem se po svém balíčku tam, kde jsem ho nechal, a bylo mi řečeno, že tam není, a dozvěděl jsem se o úskoku, jakým byl ukraden. Uvažoval jsem a bylo mi zřejmé, že zlodějem jste nejpravděpodobněji vy. Věřte mi, nechci vám lichotit, ale skutečně jsem šel nejdříve k vám.“
„Děkuji vám, velice vám děkuji.“ Wolfe vyprázdnil sklenici, opřel se nazad a udělal si pohodlí. „Uvažuji a vzhledem k tomu, že slova jsou vaším pracovním nástrojem, vás by to nemělo nudit; uvažuji o tom, jak je naše zásoba slov směšně a tragicky nedostatečná. Vezměte si například postup, jakým jste obsahu té krabice nabyl vy a jakým jsem krabicí a vše ostatní získal já. Obě tyto naše činnosti lze definovat jako krádež a oba dva jsme zloději, v obou slovech je zahrnut odsudek a pohrdání, a přece by ani jeden z nás nepřipustil, že je hoden odsouzení a opovržení. Tolik pokud jde o slova ale to vy jako profesionál samozřejmě víte.“ „Řekl jste obsah. Vy jste ji otevřeli?“
„Milý pane, mohla by sama Pandora odolat takovému pokušení?“
„Vylomili jste zámek?“
„Ne, je nedotčený. Je jednoduchý a vzdal se lehce.“
„A… vy jste ji otevřeli. Pravděpodobně jste…“ Zarazil se a tiše stál. Hlas mu selhal, ale neviděl jsem, že by se mu na tváři zračilo nějaké hnutí mysli, dokonce ani ne nelibost. „V tom případě…“ pokračoval, „ji nechci. Nechci ji vidět. Ale to je nesmysl… Samozřejmě ji chci. Musím ji mít.“
Wolfe na něho nepohnutě hleděl přivřenýma očima. Mlčel. Trvalo to celé vteřiny. Chapin se zčistajasna zeptal náhle ochraptělým hlasem:
„Tak zatraceně, kde je?“
Wolfe na něho zakolébal prstem. „Pane Chapine, posaďte se.“ „Ne.“
„Dobrá. Tu kazetu nemůžete dostat. Mám v úmyslu ponechat si ji.“
Na mrzákově tváři se opět neprojevila žádná změna. Nelíbil se mi, ale obdivoval jsem ho. Díval se Wolfovi přímo do obličeje, ale teď se jeho světlé oči pohnuly a zašilhaly stranou na křeslo, které jsem mu přistavil, rukou pevně sevřel ohyb hole, zakulhal tři kroky a posadil se. Znovu pohlédl na Wolfa a promluvil:
„Po dvacet let jsem žil o chlebě milosrdenství. Nevím, jak jste citlivý a jestli si dovedete představit, co s člověkem taková dieta udělá. Pohrdal jsem jím, ale žil jsem z něho, protože hladový vezme všechno, co mu dávají. Potom jsem si našel jinou obživu, byl jsem do jisté míry pyšný na svůj úspěch a jedl jsem chléb, na nějž jsem si vydělal. Hůl, kterou mi dali a bez níž se při chůzi neobejdu, tu jsem zahodil a koupil jsem si svou vlastní. Skoncoval jsem se soucitem, pane Wolfe. Napolykal jsem se ho už víc, než lze vydržet. Byl jsem si jist, že ať už od svých bližních budu nucen přijmout jakékoliv projevy bláznovství či zoufalství, soucit už to nebude nikdy.“
Zmlkl. Wolfe zabručel: „Tak jisté to není. Tak jisté to není, ledaže byste měl po ruce smrt.“
„Správně. To jsem poznal dnes. Připadá mi, že mě zachvátil nový účinný odpor ke smrti.“
„A pokud jde o soucit.“
„Potřebuji ho. Žádám o něj. Před hodinou jsem zjistil, že máte mou kazetu, a uvažoval jsem o různých cestách a prostředcích. Nevidím jinou cestu, jak ji získat, než poprosit vás. Síla „na rtech se mu kmitl úsměv, ale očí se ani nedotkl, „nepadá v úvahu. Právní cesta je za těchto okolností vyloučená. Obratnost – pokud nejde o slova, nejsem obratný. Nezbývá jiná cesta, než abych se dovolával vašeho soucitu. Činím tak, prosím vás. Kazeta je moje, získal jsem ji koupí. Obsah jsem získal… obětí. I zde bych mohl říci koupí, třebaže jsem jej nezaplatil penězi. Žádám vás, abyste mi ji vrátil.“
„Dobrá. Co můžete uvést na podporu své žádosti?“
„To, že ji potřebuji, nutně ji potřebuji, a pro vás nemá žádný význam.“
„V tom se mýlíte, pane Chapine. Také ji potřebuji.“
„Ne, vy se mýlíte. Pro vás je bezcenná.“
„Ale, drahý pane,“ Wolfe zakýval prstem. „Když já vám dávám možnost, abyste své potřeby posoudil sám, musíte tutéž možnost poskytnout vy mně. Jakou okolnost můžete uvést dále?“
„Žádnou. Říkám vám, abyste mi ji dal ze soucitu.“
„Ode mne soucit nečekejte, pane Chapine, ode mne ne. Co na srdci, to na jazyku. Mohl byste svou žádost podepřít jednou velmi pádnou okolností. Počkejte, vyslechněte mě. Vím, že ještě nejste tak daleko, abyste to udělal, zatím ne, a já nejsem připraven požádat vás o to. Vaše kazeta je uschována na bezpečném místě, netknutá. Potřebuji ji mít zde, abych měl jistotu, že mě přijdete navštívit, až na vás budu připraven. Dosud připraven nejsem. Až přijde čas, nepřiměje vás, abyste mi dal, co potřebuji a co hodlám dostat, jenom fakt, že vlastním vaši kazetu. Chystám se na vás. Prohlásil jste, že vás zachvátil nový a silný odpor ke smrti, měl byste se tedy na mne připravit, protože v den, kdy si přijdete pro svou kazetu, nebudu vám moci nabídnout nic lepšího než volbu mezi dvojím druhem smrti. Prozatím ponechám toto upozornění tak nesrozumitelné, jak nesrozumitelně zní. Možná že mi rozumíte, ale docela určitě se mě nepokusíte předběhnout. Archie, aby nás pan Chapin nemohl podezírat, že ho chceme ošálit, přineste kazetu, prosím.“
Šel jsem, odemkl jsem skříň, vyjmul krabici z police, uchopil jsem ji a položil na Wolfův psací stůl. Od středy jsem ji neviděl a zapomněl jsem, jak je krásná, byl to opravdu kousek. Pokládal jsem ji na stolní desku velmi opatrně. Pomyslel jsem si, že mrzák visí očima víc na mně než na kazetě, a napadlo mě, že ho asi potěšilo, když viděl, jak s ní zacházím. Bez důvodu, čistě jen z poťouchlosti jsem několikrát sem a tam pohladil její víko. Wolfe mi řekl, abych si sedl.
Chapin sevřel oběma rukama opěradla křesla, jako by se chtěl pozvednout. „Smím ji otevřít?“
„Ne.“
Bez pomoci hole vstal a opřel se rukama o psací stůl. „Jen ji… potěžkám.“
„Ne. Je mi líto, pane Chapine, ani se jí nedotknete.“

Mrzák stál nakloněn dopředu, opíral se o stůl a s vystrčenou bradou hleděl Wolfovi do očí. Náhle se rozesmál. Byl to pekelný smích, myslel jsem, že se jím udáví. Ale smál se stále dál. Potom ho pomalu smích přešel, obrátil se a sáhl po holi. Připadal mi napůl hysterický a chystal jsem se, že na něho skočím, kdyby se snad pokusil o nějakou legrácku, jako třeba praštit Wolfa holí přes kokos, ale zase jsem se v něm spletl. Zaujal svůj obvyklý postoj, opíral se o hůl v pravé ruce a hlavu sklonil trochu doleva, aby to vyrovnal. Z jeho světlých očí, které se opět upíraly na Wolfa, by nikdo nikdy neuhádl, že vůbec může mít nějaké pocity.
„Až sem přijdete příště, pane Chapine, budete si smět svou kazetu odnést," obrátil se k němu Wolfe.
Chapin potřásl hlavou a novým, ostřejším tónem řekl: „Pochybuji. Jste na omylu. Zapomínáte, že v odříkání mám dvacetiletou praxi."
Wolfe zavrtěl hlavou: „Ne, ne, s tím naopak počítám. Jediná otázka bude, kterou ze dvou obětí si zvolíte. Pokud vás znám, a myslím, že vás znám, vím, jak vaše volba dopadne."
„Budu volit hned." Zíral jsem na mrzákův neuvěřitelný úsměv. Pomyslel jsem si, že aby ho Wolfe zlomil, bude muset tenhle úsměv vymazat, a připadalo mi, že to prakticky není možné žádným prostředkem, o němž jsem kdy slyšel. Stále ještě s úsměvem položil Chapin levou ruku na stůl, opřel se, pravou rukou pozvedl hůl, napřáhl ji před sebe jako rapír a její konec jemně položil na stolní desku. Sunul ji, až se dotkla boku kazety, a pak do ní strčil beze spěchu, jen klidným úderem. Krabice se pohnula, sklouzla k okraji stolu, převrátila se a spadla na podlahu. Trochu poskočila a překulila se mi k nohám.
Chapin znovu uchopil hůl, přenesl na ni svou váhu, na kazetu se ani nepodíval a s úsměvem se obrátil k Wolfovi: „Říkal jsem vám, pane, že jsem se naučil žít ze soucitu. Teď se učím žít bez něho."
Dvakrát pohodil hlavou jako kůň na uzdě. s námahou se obrátil a odbelhal ke dveřím a ven. Seděl jsem, pozoroval jsem ho a nevyšel jsem do haly, abych mu pomohl. Slyšeli jsme, jak se tam štrachá a snaží se udržet rovnováhu při oblékání pláště. Pak jsme zaslechli otevírání a zaklapnutí domovních dveří.
Wolfe vzdychl. „Zvedněte kazetu, Archie, a odneste ji. Je kupodivu, jaký vliv na duševní chorobu má trocha literárního a finančního úspěchu."
Zazvonil o pivo.

15

To dopoledne jsem už nevyšel z domu. Wolfe se rozpovídal. Pohodlně opřen v křesle, s prsty propletenými na břiše a ponejvíce se zavřenýma očima poctíval mě jednou ze svých tichých, nekonečných promluv. Tentokrát si vzal za námět něco, co nazýval ‚duševní bravura'. Prohlásil, že existují dva různé druhy bravury: jedna má ohromit přihlížející, a působí tedy navenek, druhá je vypočítána pouze na niterné hlediště. A to právě je duševní bravura. Je to podívaná, kterou předvádí ta či ona složka našeho já, aby ohromila složky ostatní. A tak dále. Do jedné hodiny jsem ještě na tom starém žentouru Z Harvard klubu stačil naklepat opis prvního výhružného dopisu a podívat se na něj zvětšovacím sklem. Bylo to ono. Chapin psal své ódy na přátelství na tomto stroji.
Po obědě jsem si vzal vůz a vydal jsem se lovit Hibbarda. Od kluků, včetně Saula Panzera, došla obvyklá hlášení – nic. Fred Durkin ve čtvrt na jednu odkvokal do telefonu, že se svými kolegy uspořádali parádní procesí a sledovali Paula Chapina do domu Nera Wolfa, pak se stáhli za roh Deváté Avenue a vyčkávali na zprávu o Wolfově skonu. Potom zas dělali Chapinovi ocásek cestou domů.
Na nalezení Hibbarda jsem měl asi takovou naději jako na milostné psaní od Grety Garbo, ale šel jsem se rozhlédnout po place.
Hibbardově neteři Evelyn jsem samozřejmé dvakrát denně telefonoval, ne snad, že bych čekal, že pro mě bude mít něco nového, vždyť kdyby se nějaké novinky dozvěděla, dala by nám vědět, ale byla mou klientkou a klientovi se musí připomínat, že vyvíjíte nějakou činnost. Její hlas v aparátu začínal znít pěkně otráveně a já skoro ani neměl to srdce, abych se ji pokoušel trochu povzbudit, ale pár pokusů jsem podnikl.
Mezi jinými chabými výpady, které jsem ten pátek odpoledne uskutečnil, byla návštěva v kanceláři Ferdinanda Bowena, burzovního makléře. Firma Galbraith a Bowen velice čile kšeftovala s obligacemi, nezajímala se o žádné malé ryby a Hibbard u ní měl otevřený účet. Když už jsem navštěvoval všechny členy Ligy, vzal jsem Bowena víceméně jedním vrzem, ale přece jen naděje, že u něho na něco kápnu, byla trochu větší než u ostatních. Když jsem ve dvacátém poschodí jedné budovy na Wall Streetu vstoupil do jeho kanceláří, řekl jsem si, že bych měl Wolfovi doporučit, aby Bowenovi na příspěvku do prasátka přirazil, ať už bankovní rešerše tvrdí cokoli. Nájemné jistě zaplacené měl a to samo muselo dosahovat takové výše, že se o tom ani největšímu hrabivci nesnilo. Úřadovny zabíraly celé patro a jejich zařízení bylo jedním z těch, co vám vnukají pocit, že holka musí být nejmíň vévodkyní, aby se tu mohla ucházet o místo písařky.
Uvedli mě do Bowenovy soukromé pracovny. Měla rozlohu tanečního sálu a koberce, že by je byl člověk nejradši obešel, Bowen trůnil za nádherným tmavohnědým psacím stolem, na němž nebylo nic než Wall Street Journal a popelník. V jedné malé pacince držel dlouhou tlustou cigaretu, ze které se vinul dým. Ten chlápek se mi nelíbil. Kdybych si mohl vybrat, komu bych radši hodil na krk vraždu, jestli jemu nebo Paulu Chapinovi, musel bych si hodit dolar.
Představoval si, že se chová slušně, když na mě zavrčel, abych se posadil. Opravdovské ostré hochy snesu, ale chlápky, co si o sobě myslí, že jsou správně namíchaná směs Johna D. Rockfellera a lorda Chesterfielda, a přitom jim obě tyhle přísady chybí, ty mám rád jako osinu v sedacím nervu. Vyklopil jsem mu totéž, co jsem vykládal jim všem, že bych se rád dozvěděl všechno o tom, kdy viděl Andrewa Hibbarda naposledy, i sebemenší podrobnosti. Musel přemýšlet. Nakonec se rozhodl, že to naposled bylo víc než týden předtím, co Hibbard zmizel, někdy kolem dvacátého října, v divadle. Navštívili představení společně, Hibbard se svou neteří a on se svou ženou. Nebyla řeč o ničem

důležitém, prohlásil Bowen, o ničem, co by souviselo s nynější situací. Pokud se pamatoval, nepadla o Paulu Chapinovi ani zmínka, asi proto, že Bowen byl jedním z trojice, která si najala Bascomovy detektivy, a nechtěl pokazit večer hádkou, protože Hibbard to neschvaloval.
Zeptal jsem se ho: „Měl Hibbard konto u vaší firmy?“
Přikývl: „Dlouho, už přes deset let. Nevykazovalo zvlášť velký obrat, většinou jen stoupání a pokles cenných papírů.“
„Ano. To jsem poznal z výkazů v jeho písemnostech. Víte, mohla by nám pomoci jedna věc, nějaký důkaz, že když Hibbard v úterý večer opouštěl svůj byt, byl si vědom, že by se už nemusel vrátit. Nic nemohu najít a stále ještě hledám. Neudělal například v posledních několika dnech před svým zmizením nějaké neobvyklé kroky či nedal nějaké neobvyklé příkazy, pokud jde o jeho účet u vás?“
Bowen zakroutil tím kulatým, na čem pěstoval vlasy. „Ne, o tom by mě byli informovali. ale přesvědčím se.“ Z řádky telefonů na zdi jeden vzal a něco do něho řekl. Chvilku čekal a zase se s někým bavil. Zavěsil a obrátil se ke mně. „Ne, je to tak, jak jsem soudil. Na Andyho kontě už víc než čtrnáct dní nebyl žádný pohyb a nepřišly od něho žádné pokyny.“
Rozloučil jsem se s ním.
Byla to vzorná ukázka neustálého pokroku, jaký jsem při hledání Andrewa Hibbarda ten den zaznamenal. Úplný triumf. Od dalších šesti mládenců jsem se toho dozvěděl zrovna tolik jako od Ferdinanda Bowena. A tak není divu, že jsem si to v době večeře šinul domů v povznesené náladě. Nehledě k tomu, že mi nějaký pacholek podrápal zadní blatník, když jsem zaparkoval na Devadesáté ulici a šel navštívit doktora Burtona. Do ničeho jsem neměl chuť, dokonce se mi nechtělo poslouchat Wolfovu okouzlující, živou konverzaci při večeři při jídle – odmítal připustit, že na světě existují věci, jako je vyšetřování vraždy a tak jsem byl rád, že právě ten večer nechal zapnuté rádio.
Po večeři jsme šli do pracovny a já mu ze vzdoru a zatrpklosti začal vypravovat o všech svých odpoledních výpadech. Požádal mě však, abych mu podal atlas, a začal studovat mapy. Když si měl hledět práce, měl sklon hrát si s velkým množstvím hraček, ale atlas byl ze všech nejhorší. Když s ním vyrukoval, vzdal jsem to. Trochu jsem se patlal se zápisy o orchidejích a s domácím účetnictvím, a pak jsem pro ten večer úřadování skončil a přistoupil jsem k jeho stolu, abych na něho dohlédl. Zabýval se Čínou! Byl to Gouchardův atlas, nejlepší, jaký je k mání, a věnoval Číně víc, než jí právem náleží. Wolfe si rozložil složenou mapu a s tužkou v jedné a se zvětšovacím sklem v druhé ruce tam seděl pohřížen do Dálného Východu. Ani jsem se nenamáhal, abych mu popřál dobrou noc, věděl jsem, že mi stejně neodpoví. Sebral jsem výtisk knihy „Po nás potopa“ a šel jsem nahoru do svého pokoje. Cestou jsem se stavil v kuchyni pro džbánek mléka.
Převlékl jsem se do pyžama, obul si trepky a rozložil jsem se do svého nejpohodlnějšího křesla pod lampu. Mléko jsem si postavil na dosah ruky na malý stolek s kachlíčkovanou deskou a zakousl jsem se do Chapinovy knihy. Byl jsem toho názoru, že je nejvyšší čas, abych Wolfa dohonil. Prolistoval jsem ji a zjistil jsem, že některá místa označil – někdy jen nějaký obrat, jindy celou větu a občas celou dlouhou stať o dvou až třech odstavcích. Rozhodl jsem se, že na ty se soustředím, něco jsem přeskočil a nazdařbůh jsem si vybral:
… nikoliv silou své touhy, ale pouze z vrozeného popudu jednat, jednat bez ohledu na všechny chabé úvahy… Neboť Alan v té věci neměl na vybranou, protože si byl vědom, že zuřivost, která se stráví ve slovech, je jen blekotání idiota mimo okruh skutečnosti.

Přečetl jsem jich ještě asi tucet, zažíval, upil mléka a pokračoval jsem:

„Proto vás obdivuji…“ pravila. „Nemám ráda muže, kteří jsou tak choulostiví, že by nedokázali dát na porážku své vlastní tělo.“
… a pohrdaje celou tou ukňouranou výmluvnosti, naříkající nad obludnou krutostí války, neboť skutečná námitka proti válce není v krvi, sáknoucí do travin a žíznivé půdy, ani v tom, že láme kosti a drtí svaly, ani že hladu nevinných ptáků a šelem odkrývá teplé, výživné vnitřnosti. To vše má svou vlastní krásu, vyvažující prchavou agónii toho či onoho člověka. Chyba války je v tom, že její vznešené a chvějivé vzrušení přesahuje možnosti našich slabošských nervových systémů; nejsme pro ni dost muži; jako své výsostné obětní dary vyžaduje právem krev a kosti a maso hrdinů, a co jí můžeme nabídnout? Tohohle malého zbabělce, tamtoho tučného ufňukance, celé zástupy mrňavých sketů…

Takových věcí tam byly ještě spousty. Přečetl jsem jedno a přešel k dalšímu. A ještě dál. Začalo to být jednotvárné a přeskakoval jsem. Byla tam i místa, která mi připadala zajímavá, různé dialogy a dlouhá scéna s třemi dívkami v jabloňovém sadě, ale ty Wolfe nijak nezaškrtl. Přibližně uprostřed zaškrtl skoro celou kapitolu, která vyprávěla, jak nějaký chlápek oddělal dva jiné chlapy tak, že jim udělal manikúru sekerou, s rozsáhlým vysvětlením, jak na to pohlíží psychologie. Uznal jsem, že napsat něco takového dá fušku. Později jsem se probíral různými úseky, jako byl například tenhle:
… protože nezáleželo na tom násilí zbožňovat, ale uskutečňovat. Ne bouřlivé a spletité city, ale čin. Co zabilo Arta Billingse a Curleyho Stephense? Nenávist? Ne. Hněv? Ne. Žárlivost, strach, pomstychtivost, nepřátelství? Ne. Nic z toho. Zabila je sekera, kterou svíraly jeho prsty a ovládaly svaly jeho paže…
V jedenáct jsem to vzdal. Všechno mléko bylo pryč, a i kdybych proseděl celou noc, nebylo pravděpodobné, že bych Wolfa dohonil tam, kam se podle svého mínění dostal. Napadlo mě, že se mi tu a tam podařilo odkrýt náznak, že autor knihy je přiměřeně krvelačný, ale z toho jsem ho mírně podezíral už předtím. Odložil jsem knihu na stůl, protáhl jsem se, abych si mohl pořádně zívnout, šel jsem otevřít okno, zůstal jsem u něj stát a díval jsem se na ulici tak dlouho, až mě ostrý, studený vzduch přiměl, že jsem zatoužil po teplých přikrývkách a šel jsem na kutě.
V sobotu ráno jsem opět vyrazil. Všechno bylo pořád samá voda a myslím, že celá má práce stála za starou bačkoru. Pokud si některý z těch mládenců nechával stranou, pro strýčka Příhodu, nějaký faktík, který by nám mohl pomoci,

nebyla velká naděje, že to z něho vydyndám. Přesto jsem sebou mrskal. Navštívil jsem Elkuse, Langa, Mika Ayerse, Adlera, Cabota a Pratta. V jedenáct hodin jsem zavolal Wolfa, ale neměl jsem mu co říct. Rozhodl jsem se, že se pustím do taxíkáře Pitneyho Scotta. Možná že můj nepodložený dohad byl tehdy správný a je naděje, že o Andrewu Hibbardovi něco ví. Ale nebyl k sehnání. Zašel jsem do kanceláře jeho společnosti, kde mi řekli, že se má hlásit ve čtyři odpoledne. Vysvětlili mi, že se obvykle pohybuje po okruhu mezi Čtrnáctou a Padesátou devátou ulicí, ale že může být kdekoliv. Šel jsem do města a hledal jsem ho v okolí Perry Street, ale nikde nebyl. Ve čtvrt na jednu jsem znovu telefonoval Wolfovi a čekal jsem, že mě pozve domů na oběd, ale naházel to do mne horké. Řekl mi, ať někde shltnu nějaké sousto a zajedu mu do Mineoly. Ditson mu telefonoval, že mu z Anglie právě došlo asi tucet hlíz nových Miltonek, a nabídl Wolfovi, že mu jich několik dá, když si pro ně pošle.
Při takových příležitostech, kdy mě Wolfe uprostřed případu poslal honit nějaké orchideje, jsem měl vždycky opravdu chuť stát se anarchistou. Připadal jsem si zatraceně pitomě. Tentokrát to však nebylo tak zlé jako obvykle, protože zvláštní úkol, na němž jsem pracoval, tak jako tak vypadal na úplný průšvih. Tu sobotu odpoledne byla zima a sychravo a sníh na spadnuti. Ale otevřel jsem si ve voze obě okna a svěží vzduch mi dělal hrozně dobře, zato dopravní ruch na Long Islandu vůbec ne.
Do Třicáté páté ulice jsem se vrátil kolem půl čtvrté a hlízy jsem vzal do pracovny, abych je ukázal Wolfovi. Pečlivě je ohmatal a prohlédl a požádal mě, ať je odnesu nahoru Horstmannovi a vyřídím mu, že jim nemá zaštipovat kořínky. Vyběhl jsem nahoru, a pak jsem se vrátil do pracovny s úmyslem, že se jen zastavím, zapíšu hlízy do záznamů a hned zas vyrazím shánět Pitneyho Scotta, ale Wolfe se ze svého křesla ozval: „Archie.“
Z jeho tónu mi hned bylo jasné, že je to začátek delšího projevu, a tak jsem se zase usadil. Pokračoval:
„Občas mě asi podezříváte, že ten či onen detail naší práce zanedbávám. Obyčejně nemáte pravdu, což je v pořádku. V bludišti jakéhokoliv problému si musíme vyvolit ty nejslibnější stezky. Kdybychom se pokoušeli sledovat všechny najednou, nedojdeme nikam. V každém umění a já jsem buď umělec, anebo vůbec nic jedno z nejhlubších tajemství znamenitosti je rozpoznávat, co lze vypustit. To je ovšem stará pravda.“
„Ano, pane.“
„Ovšem. Vezměte si třeba literaturu. Dejme tomu, že spisovatel popisuje počínání mužské postavy své knihy; jeho hrdina spěchá pozdravit svou milovanou, která právě vchází do lesa. Seskočil levou nohou napřed z poraženého kmene, na němž seděl, jedna nohavice kalhot mu při tom sklouzla, zatímco druhá zůstala vyhrnutá ke kolenu. Rozběhl se směrem k ní, napřed pravou nohou, pak levou, pak opět pravou nohou, pak levou, pravou, levou, pravou, levou, pravou.
Jak vidíte, něco se z toho určitě může vynechat a ve skutečnosti musí, má-li hrdina uskutečnit své objetí na uvítanou ještě v téže kapitole. Umělec tedy musí mnohem víc vynechat než ponechat. Jeden z jeho hlavních úkolů ovšem je nevynechat nic, co je pro jeho dílo životně důležité.“
„Ano, pane.“
„Sledujete mě? Ujišťuji vás, že když se pustíme do nějakého případu, neustále dbám na nutnost, kterou jsem právě popsal. Podezíráte-li mě, že něco zanedbávám, jste v jistém smyslu v právu, neboť přehlížím velké množství skutečností a vlivů, které jinému mozku – ponechme jej bez bližší charakteristiky – mohou připadat pro naše podnikání důležité. Považoval bych se však za podřadného pracovníka, kdybych přehlédl skutečnost, o níž vývoj událostí prokáže, že významná je. Právě proto jsem se chtěl takto veřejně, před vámi, sám sobě omluvit.“
Přikývl jsem. „Stejně nevím, o co jde. Za co se omluvit?“
„Za neumětelství, za špatnou práci. Může se sice ještě ukázat, že neměla žádné katastrofální následky, může dokonce vyjít najevo, že šlo o zcela bezvýznamnou věc, ale když jsem tu dnes odpoledne seděl, rozjímal o tom, co se mi povedlo, a zpytoval svědomí, něco mě napadlo a musím se vás na to zeptat. Vzpomenete si, jak jste mi ve středu večer, před šedesáti pěti hodinami, líčil obsah makovice pana Cramera?“
Ušklíbl jsem se. „Ano.“
„Jak jste mi sdělil, domnívá se, že doktor Elkus Paula Chapina nechává sledovat.“
„To se ví.“
„A pak jste nakousl jednu větu, myslím, že jste říkal: ‚Ale jeden z těch fízlů –, něco na ten způsob. Byl jsem netrpělivý a zarazil jsem vás. To jsem neměl dělat. Má impulsívní reakce na něco, o čem jsem věděl, že je to nesmysl, mě svedla na scestí. Měl jsem vás nechat domluvit. Prosím, učiňte to teď.“
Přikývl jsem. „Jo, vzpomínám si. Ale když jste Dreyerův případ zahodil do popelnice, co na tom sejde, jestli Elkus…„
„Archie, vem ho ďas, mně přece nejde o Elkuse, potřebuji tu vaši větu o detektivovi. Jaký detektiv? Kde je?“
„Copak jsem to neřekl? Šlape na paty Paulu Chapinovi.“
„Někdo od pana Cramera?“
Zavrtěl jsem hlavou. „Cramer tam také má jednoho svého člověka. My tam posíláme Durkina, Gorea a Keemse, na střídačku po osmi hodinách. Tenhle pták je zvlášť. Cramer se divil, kdo ho platí, a vzal si ho na paškál, jenže je to tuhá husa na škubání, jen klel, ale jinak mu neřekl ani ň. Myslel jsem, že je od Bascomů, ale není.
„Vy jste ho viděl?“
„Ano, šel jsem za ním. Zrovna jedl polívku. Při jídle je jako vy, obchod musí stranou. Trochu jsem mu posluhoval, nosil jsem za ním chléb a máslo a tak, a pak jsem šel domů.“
„Popište ho.“
„Tedy… žádná velká pastva pro oči to není. Váží takových sedmdesát kilo a měří pět stop sedm palců. Hnědá čepice, růžová kravata. Na tváři ho poškrábala nějaká kočka a moc dobře si to neošetřil. Hnědé oči, špičatý nos, široká ústa s úzkými, ale ne sevřenými rty, bledá, zdravá pleť.“
„Vlasy?“

„Nechal na hlavě.“
Wolfe vzdychl. Zaznamenal jsem, že konečkem prstu kreslí na opěradle malé kroužky. Řekl: „Šedesát pět hodin. Sežeňte ho a hned ho sem přiveďte.“
Vstal jsem. „Živého nebo mrtvého?“
„Pokud možno po dobrém, rozhodně s minimálním násilím, ale přiveďte ho.“
„Je za pět minut čtyři. Budete ve sklenících.“
„A co má být? Tohle je pohodlný dům. Zadržte ho tu.“
Vzal jsem si ze zásuvky psacího stolu různé věci, nacpal jsem je do kapes a vypadl jsem.

16

Ani v Chapinově, ani v žádném jiném případě jsem nebyl nikdy tak pitomý, jak by se vám ráda snažila namluvit obžaloba, kdybych se za to ocitl před soudem. Například když jsem vyšel z domu a vlezl do auta, nesnažil jsem se přijít na kloub zajímavému nápadu, který Wolfe vydumal při svém zpytování svědomí. Byl jsem s úsudkem hotov, ještě než jsem opustil pracovnu. Po zralé úvaze jsem dospěl k názoru, že je vedle – vysvětlil jsem mu přece, že si Cramer toho čmuchala vzal do práce na kus řeči – ale ať už se ukáže, že vedle je nebo ne, může to být zábava.
Jel jsem do Perry Street a zaparkoval padesát stop od Konvice. Byl jsem už rozhodnutý, jak to navlíknu. Protože jsem věděl, jak Růžolín reaguje na diplomatický postup, nepřipadalo mi účelné mařit čas nějakým přesvědčováním. Došel jsem ke Konvici a mrkl dovnitř. Růžolín tam nebyl, do jeho polévkových orgií chyběly ovšem ještě dvě hodiny. Loudal jsem se po ulici zpátky podél celého bloku až k dalšímu rohu a pro všechny případy jsem se všude díval, ale po Růžolínovi, Fredu Durkinovi a něčem, co by vypadalo jako městský detektiv, nikde ani stopy. Opět jsem se vrátil až k samé Konvici, ale výsledek byl stejný. Nevychází mi to, pomyslel jsem si, protože všechny ty dezerce nemohly znamenat nic jiného, než že se všichni dravci plíží za kořistí a kořist mohla zůstat někde na večeři, jít do divadla a vrátit se domů o půlnoci.
Bylo by veselé, kdybych tu zastupoval Freda v požírání lahůdkových chlebíčků a Wolfe zatím čekal doma, aby viděl, jak to s jeho nápadem vypadá.
Objel jsem blok, postavil vůz tak, abych z něho líp viděl na jeviště, seděl jsem a čekal. Stmívalo se, setmělo se a já čekal. Těsně před šestou přijelo taxi a zastavilo před dvěstětrojkou. Snažil jsem se zahlédnout řidiče, protože mě napadlo, jestli to třeba není Pitney Scott, ale poznal jsem, že ne. Zato však vystoupil Chapin. Zaplatil a odkulhal do domu, taxi odjelo. Rozhlížel jsem se po ulici a po chodnících.
Hned nato jsem zahlédl Freda Durkina, jak přichází od rohu ještě s nějakým jiným chlapíkem. Vylezl jsem, a když šli kolem, postavil jsem se blízko pouliční lampy. Pak jsem zas vlezl do vozu. Za pár minut Fred přišel a já se odsunul, abych mu udělal místo.
Řekl jsem: „Jestli si s tím městským fízlem chcete nahrabat nějaké drobné na výlohách a berete si taxík na holport, nic proti tomu. Dokud to nepraskne – pak by vás to mohlo zahrabat.“
Durkin se zašklebil: „Hele, zapomeň na to. Celý tenhle podnik je pro psinu králíkům. Kdybych nepotřeboval ty prachy –“
„Dobrá. Nechte si prachy a mně přenechte tu psinu. Kde je Růžolín?“
„Cože, snad mi nechceš tvrdit, že už zas jedete po tom skrčkovi?“
„Kde je?“
„Někde tady. Teď, jak jsme přijeli, byl za námi – koukej, tamhle si to šine – ke Kávové konvici. Zřejmě vystoupil v Jedenácté ulici. Vzal to jedním vrzem. Zrovna je jeho doba krmení.“
Viděl jsem ho, jak vstupuje dovnitř. Odpověděl jsem: „Prima. Teď poslouchej, já tu vaši psinu ještě trochu vylepším. Jsi s tím fízlem od města zadobře?“ „No, mluvíme spolu.“
„Sežeň ho. Dostane se v tom lokále na rohu pivo? Výborně, zaveď ho tam a has mu žízeň. Na náš účet. Drž ho tam tak dlouho, dokud můj vůz neodjede od vchodu do Konvice. Chci vzít Růžolína na projížďku.“
„Cože? Ať se propadnu! Pro mě schovej jeho kravatu.“
„Dobrá, vzhůru. Tak maž!“
Vylezl a šel. Seděl jsem a čekal. Za chviličku jsem ho viděl, jak s městským čmuchalem vycházejí z prádelny, a míří na druhou stranu. Šlápl jsem na startér, zasunul rychlost a popojel jsem. Zastavil jsem tentokrát přímo před Konvicí. Vylezl jsem a vešel dovnitř. Nikde v okolí jsem nezahlédl žádného policajta.
Růžolín tam byl, seděl u téhož stolku jako minule nad něčím, co vypadalo jako přesně stejná miska polévky. Mrkl jsem po ostatních zákaznících na židličkách u pultu a nic hrozného jsem nezpozoroval. Přistoupil jsem k Růžolínovi a stanul jsem mu těsně u lokte. Vzhlédl ke mně a řekl: „Zatraceně.“
Podíval jsem se na něho ještě jednou, pomyslel jsem si, že Wolfe by třeba mohl mít pravdu, a oslovil jsem ho: „Pojďte, chce s vámi mluvit inspektor Cramer.“ Z jedné kapsy jsem vytáhl želízka a z druhé pistoli. Něco v mých očích muselo vzbudit jeho podezření a je třeba přiznat, že ten ďáblík měl nervy. Odpověděl: „Já tomu nevěřím. Ukažte mi ten svůj mizernej vodznak.“
Žádné spory jsem si nemohl dovolit. Popadl jsem ho za límec, zvedl ze židle a postavil na nohy. Pak jsem mu na zápěstí zaklapl želízka. Stříkačku jsem držel úplně zjevně a vyzval jsem ho: „A jde se!“ Od pultu se ozvalo jedno nebo dvojí zareptání, ale to mi nestálo ani za ohlédnutí. Růžolín řekl: „Můj svrchník.“ Chňapl jsem na věšák, hodil si jeho kabát přes ruku a vykráčeli jsme. Šel pěkně. Místo aby se snažil náramky schovávat, jak to většinou dělají, držel ruce napřažené před sebou.
Bylo jediné nebezpečí, že se venku náhodou vyskytne polda a bude mi chtít pomoci, a můj vůz nebyl policejní vůz. Ale viděl jsem jen samé zvědavé chodce. Hnal jsem ho k autu, otevřel jsem dveře, strčil ho dovnitř a vlezl za ním. Motor

jsem nechal běžet, pro případ, že bych měl naspěch. Odpíchl jsem se od chodníku, dojel na Sedmou avenue a zatočil jsem k severu.
Oslovil jsem ho: „Teď pěkně poslouchejte. Mám pro vás dvě sdělení. Za prvé, aby se vám ulevilo. Vezu vás do Třicáté páté ulice na návštěvu k panu Neru Wolfovi. Za druhé, jestli otevřete klapačku, pojedete tam stejně, jenže rychleji a víc v bezvědomí."
„Na žádnou návštěvu jít…„
„Hubu držet!" Ale v duchu jsem se chechtal, protože už mluvil docela jiným hlasem, už vypadával z role.
Večerní dopravní špička ukazovala své divy, a trvalo dost dlouho, než jsme se do Západní Třicáté páté ulice dostali. Zastavil jsem před domem, řekl jsem svému cestujícímu, aby zůstal tiše sedět, vystoupil jsem, obešel vůz, otevřel mu dveře a vyzval jsem ho, aby šel. Stoupal jsem po schodech za ním, svým klíčem jsem otevřel domovní dveře a pokynul jsem mu, aby vstoupil. Když jsem odkládal plášť a klobouk, začal také sahat po čepici, ale řekl jsem mu, ať si ji nechá, a zakormidloval jsem s ním do pracovny.
Wolfe seděl u stolu nad prázdnou sklenicí od piva a prohlížel si obrazce po uschlé pěně. Zavřel jsem dveře pracovny a zastavil jsem se, ale skrček šel dál rovnou k psacímu stolu. Wolfe na něho pohlédl, mírně kývl hlavou a znovu si ho prohlížel. Náhle mě oslovil:
„Archie, odeberte panu Hibbardovi čepici, sejměte mu pouta a přistavte mu křeslo."
Všechno jsem to udělal. Tento džentlmen očividně představoval ten druhý fakt, po němž Wolfe toužil, a byl jsem rád, že mu mohu posloužit. Nastavil mi ruce, abych mu mohl odepnout náramky, ale připadalo mi, že ho to stojí určité přemáhání, bylo mu vidět na očích, že mu není dvakrát dobře. Strčil jsem mu křeslo těsně za kolena a on se do něho najednou složil jako podťatý, zabořil si tvář do dlaní a zůstal tak. Kdyby se byl na nás, na mě a na Wolfa podíval, byl by se nesetkal s tak soucitným pohledem, na jaký asi, podle svého mínění, měl nárok. Pro mne představoval ten nejchutnější kousek slaniny, jaký jsem za spoustu měsíců spolkl.
Wolfe mi pokynul a já odskotačil do přístěnku, namíchal jsem jednu pěkně silnou, přinesl ji Hibbardovi a řekl mu:
„Tady máte, šup tam s ní."
Konečně zvedl hlavu. „Co je to?"
„Zatraceně dobré napití z režné whisky."
Odmítavě zavrtěl hlavou a současně natáhl ruku po sklenici. Věděl jsem, že v sobě má trochu polévky, a že tedy nehrozí žádná katastrofa. Hodil do sebe polovinu sklenice, malinko si odplivl a dorazil zbytek. Řekl jsem Wolfovi:
„Dovedl jsem vám ho v čepici, abyste viděl, jak v ní vypadá. Stejně jsem ho viděl jen na fotografii a byl pokládán za mrtvého. Chci vám říci, že bych ho byl zmáčknul s největší radostí, a ani teď, ani v budoucnu není třeba, abyste mi něco vytýkal."
Wolfe mě neuznal za hodná své pozornosti a obrátil se ke skrčkovi: „Pane Hibbarde, víte, že ve staré Nové Anglii panoval zvyk hodit ženu podezřelou z čarodějnictví do řeky? Když se utopila, byla nevinná. Já sám si myslím, že vydatný doušek neředěné whisky představuje opačnou zkoušku: přežijete-li, můžete se odvážit čehokoliv. Zmáčkl vás pan Goodwin nebo ne?"
Hibbard se podíval na mě a zamrkal, pak na Wolfa, a zase zamrkal. Dvakrát si odkašlal a konverzačním tónem prohlásil:
„Je pravda, že nejsem žádný dobrodruh. Jedenáct dní jsem žil ve strašlivém napětí. A budu v něm žít i nadále."
„Doufám, že ne."
Hibbard zakroutil hlavou. „Budu. Bůh mi pomoz. Budu."
„Dovoláváte se teď Boha?"
„To je jen slovní obrat. Spoléhám se na něj méně než kdy předtím." Vrhl pohled na mne. „Mohl bych dostat ještě trochu whisky?"
Donesl jsem mu ji. Tentokrát nejprve usrkl a zamlaskal. „To je úleva. Whisky samozřejmě také, ale měl jsem na mysli především tuhle příležitost zase jednou si souvisle pohovořit. K božstvu ve stratosféře mám dále než kdy jindy, ale k svým bližním mnohem blíže. Musím se k něčemu přiznat, pane Wolfe, vám stejně dobře jako komukoliv jinému. Za jedenáct dní v masce drsňáka jsem se naučil víc než za celých předcházejících třiačtyřicet let svého života."
„Harún ar Rašíd."
„Ne, promiňte. Ten hledal zábavu, já život. Nejprve jsem se domníval, že jen svůj vlastní život, ale našel jsem mnohem víc. Kdybyste mi například dnes navrhl to, co před třemi týdny, že se vám podaří zbavit mě strachu z Paula Chapina tím, že ho zničíte, prohlásil bych: Jistě, všemi prostředky, kolik to bude stát? Teď totiž chápu, že důvod mého dřívějšího postoje nespočíval v ničem jiném než ve strachu větším, než je strach ze smrti, ve strachu převzít odpovědnost za svou záchranu. Nevadí vám, že jsem se tak rozpovídal? Bože, jak se mi chce mluvit."
Wolfe zabručel: „Tenhle pokoj už je na to zvyklý." Zazvonil si o pivo.
„Díky, za těch jedenáct dní jsem pochopil, že psychologie jako oficiální věda je pouhé čarování. Všechna psaná a tištěná slova mají jediný úkol zbavit člověka nudy, ale jinak je to jen nesmyslné žvanění. Svýma vlastníma rukama jsem nakrmil hladem umírající dítě. Viděl jsem, jak se dva muži mlátí pěstmi až do krve. Pozoroval jsem, jak chlapci balí děvčata. Slyšel jsem ženu, která ve veřejné místnosti říkala muži o sobě to, co je podle mého nejasného předpokladu známé jen čtenářům Havelocka Ellise. V Konvici jsem viděl hladové dělníky při jídle. Zahlédl jsem, jak pouliční pásek zvedá ze stoky vadnoucí narcis. Řeknu vám, je úplně ohromující, jak lidé dělají všechno, co se jim právě zachce. A to jsem sedmnáct let přednášel psychologii. Zatraceně! Mohl bych dostat ještě trochu whisky?"
Nevěděl jsem, jestli Wolfe potřebuje, aby zůstal střízlivý, ale žádné varovné znamení jsem nezahlédl, a tak jsem šel a znovu mu naplnil sklenici. Tentokrát jsem přinesl i kapku sodovky na zapití, ale on s ní začal.
Wolfe prohlásil: „Pane Hibbarde, nové výhledy vašich výzkumů mě fascinují a rozhodně mi o nich budete muset povědět všechno, ale směl bych vám nejprve položit jednu nebo dvě otázky? Především vám musím odporovat a

poznamenat, že jste už před svým jedenáctidenním školením uměl tolik, abyste sáhl po převleku jednoduchém, ale tak účinném, že uchránil vaše inkognito, i když po vás pátrala celá policejní pohotovost a ještě jeden nebo dva lidé navíc. To je úspěch.“
Psycholog si zmáčkl nos, protože mu do něho stouply bublinky ze sodovky, a pravil: „Oh ne. To všechno se dalo vypočítat na prstech jedné ruky. První pravidlo samozřejmě zní nic, co vypadá jako přestrojení. Zlatý hřeb mého převleku byla kravata a škrábance na tváři. Obávám se, že hantýrku jsem dost dobře nezvládl – neměl jsem se do ní pouštět. Můj největší omyl však byly zuby. Čert mi napískal, abych si na ně nalepil pozlátko. Musel jsem se v jídle omezit skoro výhradně na mléko a polévku. Ovšem, když už jsem tak jednou vypadal, nemohl jsem se jich zříci. Ale pokud jde o oblečení, na to jsem pyšný.“
„Ano, oblečení,“ Wolfe si ho prohlížel od hlavy k patě, „kde jste je sehnal?“
„Ve vetešnictví na Grand Street. Převlékl jsem se v umývárně v podzemní dráze, a když jsem si šel pronajmout pokoj v dolní části West Side, byl jsem už oblečený, přesně jak se tam sluší a patří.“
„A svou druhou dýmku jste nechal doma. Máte pozoruhodné schopnosti, pane Hibbarde.“
„Byl jsem zoufalý.“
„Zoufalý pitomec je pořád ještě pitomec. Čeho jste ve svém zoufalství mínil dosáhnout? Směřoval váš dobrodružný podnik k nějakému rozumnému cíli?“
Hibbard si to musel nechat projít hlavou. Polkl trochu whisky, spláchl ji sodovkou a všechno to zabalil do dalšího loku whisky. Nakonec řekl: „Ať se propadnu, nevím. Tím chci říci, že teď už nevím. Opouštěl jsem domov, pouštěl jsem se do toho jen a jen ze strachu. Kdybych se pokusil vypravovat celou tu dlouhou historii, která mě k tomu dohnala, tou nešťastnou příhodou před dvaceti pěti lety počínaje, znělo by to úplně fantasticky. V mnohém ohledu jsem byl přecitlivělý a asi ještě jsem. V příslušném prostředí se to nepochybně opět projeví. Přikláním se teď k učení o rozhodujícím vlivu prostředí slyšel jste o něm? Atavismus! Každopádně mě zachvátil strach a na mysli mi tanulo jediné přání dostat se k Paulu Chapinovi co nejblíž a mít ho na očích. Neměl jsem žádný jiný plán, jen tohle. Chtěl jsem ho hlídat. Věděl jsem, že kdybych o tom pověděl komukoliv, i své neteři Evelyn, bylo by nebezpečí, že on na to přijde, a odvedl jsem tedy důkladnou práci. Posledních několik dní však ve mně začínalo klíčit podezření, že v kterémsi odlehlém závitu mého mozku tkví podvědomé přání zabít ho. Nic takového jako neúmyslné přání samozřejmě neexistuje, bez ohledu na to, o jak mlhavý úmysl jde. Asi jsem ho chtěl zabít. Domnívám se, že jsem se k tomu pomalu propracovával a propracovávám. Nemám ani tušení, co se mnou tahle rozmluva s vámi udělá. Nevidím důvod, proč by mě měla nějak ovlivnit, tak či onak.“
„To myslím uvidíte.“ Wolfe vyprázdnil sklenici. „Přirozeně nemůžete vědět, že pan Chapin vašim přátelům rozeslal verše, v nichž výslovně uvádí, že vás zabil úderem hole do hlavy.“
„Ale ano, vím to.“
„Starého čerta víte. Kdo vám to řekl?“
„Pit. Pitney Scott.“
Zaskřípal jsem zuby a nejradši bych se byl kousl do jazyka. Zas jedna nevyužitá nahrávka na smeč, a to všechno jenom proto, že jsem věřil Chapinovým výhružným dopisům. Wolfe pravil:
„Tedy přece jen jste si nechal otevřená zadní vrátka.“
„Ne, on sám je otevřel. Když jsem se tam potloukal třetí den, narazil jsem na něho tváří v tvář, taková smůla, a on mě samozřejmě poznal.“ Hibbard se zarazil, zmlkl a trochu zbledl. „Propána teď jsem přišel o další iluzi myslel jsem, že Pit…“
„Zcela správně, pane Hibbarde, můžete si svou iluzi zachovat, pan Scott nám nic neřekl. Odkryly vás pozorovací schopnosti a bystrost pana Goodwina i můj cit pro různé jevy. Ale k věci: když jste věděl, že pan Chapin rozeslal verše, v nichž se neprávem vychloubá, že vás zavraždil, pak mohu jen těžko chápat, proč jste ho i nadále respektoval jako vraha? Teď, když vám bylo jasné, že jedna jeho vražda, ta poslední, není nic než plané chvástání.“
Hibbard kývl. „To je logický závěr. Ale s tímhle nemá logika co dělat. Nejde mi u to, pouštět se do rozvíjení nějaké vědecké téže. Za tím vězí dvacet pět roků… a Bili Harrison, Gene Dreyer… a Paul tenkrát před soudem… byl jsem tam dosvědčit psychologickou hodnotu jeho knihy. Právě ten den, kdy mi Pit Scott ukázal ony verše, jak zalit krví lapám po dechu, ten den jsem přišel na to, že chci Paula zabít; a když jsem to chtěl, pak jsem to také zamýšlel, nebo ke všem čertům, co jsem tam vlastně dělal?“
Wolfe si povzdechl. „Škoda. Často mě udivuje, že mozek ve spravedlivém rozhořčení nadobro neopustí kormidlo, když někdo řídí ze zadního sedadla méně ušlechtilých emocí. O jejich křečovitých a bezhlavých záchvěvech ani nemluvě. Pane Hibbarde, před třemi týdny vás naplňovalo odporem a zděšením samo pomyšlení najmout mě, abych pana Chapina donutil zodpovídat se před soudem a dnes jste rozhodnut zabít ho sám. Máte v úmyslu zabít ho?“
„Myslím, že ano.“ Psychologické malé pivo postavilo na stůl sklenici whisky. „To neznamená, že to udělám. Nevím. Mám to v úmyslu.“
„Jste ozbrojen? Máte nějakou zbraň?“ „Ne. Já… ne.“
„Copak?“
„Nic, řekl bych, že je tělesně slabý.“
„Vskutku.“ Stíny ve Wolfově obličeji se změnily, jeho líce se roztáhly. „Holýma rukama ho roztrháte na kusy. Třaslavé, krvavé kusy.“
„Možná,“ Hibbard zalapal po dechu. „Nevím, jestli se mi pošklebujete z hlouposti nebo záměrně. Mohl byste vědět, že zoufalství zůstane zoufalstvím, i když je rozum postřehne a jeho hysterii zvládne. Mohu Paula Chapina zabít, a přitom si být vědom, co dělám. Má tělesná konstituce nestojí ani za řeč, je skoro opovrženíhodná, a má duševní výzbroj dosáhla takového stupně úpadku, že si z krve, která ji živí, tropí posměch, ale přes tyto nesrovnalosti mohu Paula Chapina zabít. Myslím, že teď už je mi jasné, proč je pro mě takové ulehčení, že opět mohu mluvit za svou osobu, a děkuji vám za to.

Asi jsem potřeboval své rozhodnutí vyjádřit slovy. Dělá mi dobře, když je slyším. Teď bych byl rád, kdybyste mě nechal jít. Mohu samozřejmě pokračovat jen s vaším dovolením. Zasáhl jste do mých záležitostí, a mám-li říci pravdu, jsem vám za to vděčný, ale není důvodu –“
„Pane Hibbarde,“ Wolfe na něj zakýval prstem. „Dovolte! Nejméně urážlivý způsob, jak odmítnout nějakou žádost, je vůbec nedopustit, aby byla vznesena. Nevyslovujte ji. Vyčkejte, prosím. Je zde několik okolností, o nichž nevíte nebo je neberete v úvahu. Víte například o ujednání, které jsem uzavřel s vašimi přáteli?“ „Ano. Pit Scott mi o něm řekl. Nemám zájem.“
„Ale já mám. Opravdu nevím o ničem jiném, co by mě zrovna teď tolik zajímalo, vaše nedávno získaná ukrutnost to určitě není. Jestlipak víte, že se tamhle na psacím stole pana Goodwina nalézá psací stroj, na němž pan Chapin psal své krvelačné verše? Je to tak, našli jsme jej v Harvard klubu a uzavřeli jsme jakýsi výměnný obchod. Jste si vědom, že se chystám učinit průlom do opevnění pana Chapina, přes jeho projevovanou udatnost? Je vám známo, že do dvaceti čtyř hodin budu moci předložit vám a vašim přátelům doznání pana Chapina a uspokojivě odstranit všechny vaše obavy?“
Hibbard na něho upřeně hleděl. Dopil sklenici whisky, kterou opět uchopil a poloprázdnou držel v ruce, postavil ji na psací stůl a znovu se zadíval na Wolfa. „Tomu nevěřím.“
„Ovšemže věříte. Ale nechcete věřit. Lituji, pane Hibbarde, budete se muset znovu přizpůsobit světu slov, kompromisů a uhlazeného chování. Byl bych rád – co je?“
Odmlčel se a pohlédl na Fritze, který se objevil na prahu. Vrhl pohled na hodiny, bylo sedm dvacet pět. Řekl: „Je mi líto, Fritzi. Budeme všichni tři večeřet v osm hodin. Bude to možné?“
„Ano, pane.“
„Výborně. Jak jsem řekl, pane Hibbarde, rád bych vám pomohl, aby pro vás toto přizpůsobování bylo tak příjemné, jak jen lze, a zároveň abych tím posloužil i svému vlastnímu prospěchu. Všechno, co jsem vám sdělil, je pravda, avšak k uskutečnění budu potřebovat i vaši spolupráci. Zmínil jsem se o dvaceti čtyřech hodinách. Rád bych, abyste zde po tu dobu zůstal jako můj host. Chcete?“
Hibbard důrazně potřásl hlavou. „Nevěřím vám. Můžete mít ten psací stroj, ale neznáte Paula Chapina tak, jako ho znám já. Nevěřím, že ho přimějete, aby se přiznal, jaktěživ ne.“
„Ujišťuji vás, že přiměji. To však může počkat, až k tomu dojde. Zůstanete tu do zítřejšího večera, aniž byste se s kýmkoliv spojil? Vážený pane, uzavřeme obchod. Právě jste mě chtěl o něco požádat. Na oplátku já o něco požádám vás. I když jsem jist, že dvacet čtyři hodin postačí, dohodněme se pro všechny případy na čtyřiceti osmi. Budete-li souhlasit, že zůstanete pod touto střechou beze styku s ostatním světem do pondělí večer, zavazuji se, že neuskutečním-li do té doby to, co jsem vám sdělil a nebude-li Chapinův účet navždy uzavřen, jste volný a můžete pokračovat ve svém podivínském dobrodružství bez obav, že vás prozradíme. Je třeba ještě dodat, že se na naši diskrétnost a inteligenci můžete spolehnout?“
Hned jak se Wolfe odmlčel, Hibbard propukl v smích. Na takového skrčka se smál pořádně, basem, ačkoliv při řeči měl trochu tenký baryton. Když se vysmál, řekl:
„Napadlo mě, že tu pravděpodobně máte slušnou vanu.“
„Máme.“
„Ale povězte mi ještě jednu věc. Kdybych odmítl, kdybych se teď zvedl a šel pryč, co byste udělal?“
„Tedy… víte, pane Hibbarde, pro mé plány je důležité, aby se až do vhodného okamžiku nikdo nedozvěděl, že jsme vás našli. Pan Chapin musí být zasažen několika otřesy a ty musí být dobře načasované. Jsou různé způsoby, jak si udržet žádoucího hosta.
Nejpříjemnější je přesvědčit ho, aby pozvání přijal, jiný by byl zavřít ho na zámek.“
Hibbard horlivě kýval. „Vidíte? Co jsem vám říkal? Lidé jdou přes mrtvoly a dělají, co se jim zachce. Závratné!“
„Vskutku, je to závratné A teď přijde na řadu vana, chceme-li večeřet v osm. Archie, ukázal byste laskavě panu Hibbardovi jižní pokoj, ten nad mou ložnicí?“
Vstal jsem. „Bude tam vlhko až hanba, už se ho nepoužívalo… mohl by si vzít můj.“
„Ne, Fritz tam vyvětral a zapnul topení, pokoj je bezvadně přichystaný včetně Brassocattleye truffautianas ve váze.“
„Aha,“ ušklíbl jsem se, „vy jste ho nechal připravit.“
„Zajisté. Pane Hibbarde, až budete hotov, přijďte dolů. Varuji vás. Rád bych vám dokázal, že „Propasti rozumu“ jsou mystický nesmysl. Chcete-li můj útok odrazit, nezapomeňte si vzít s sebou ke stolu všechen svůj vtip.“
Vykročili jsme s Hibbardem ke dveřím, ale Wolfův hlas se opět ozval a my se otočili. „Rozuměl jste naší dohodě, pane? Nesmíte se vůbec s nikým spojit. Bez ohledu na svou maškarádu budete pociťovat neodolatelnou touhu uklidnit svou neteř.“
„Odolám jí.“
Protože to bylo o dvě poschodí výš, vzal jsem ho do Wolfova výtahu. Dveře do jižního pokoje byly dokořán a místnost působila příjemným, teplým dojmem. Rozhlédl jsem se. Postel byla ustlaná, na toaletním stolku ležel hřeben, kartáč a pilníček na nehty, v široké míse na stole byly orchideje, v koupelně visely čisté ručníky. Na výhradně mužskou domácnost to nevyhlíželo zle. Obrátil jsem se k odchodu, ale Hibbard mě zastavil ve dveřích.
„Poslyšte, nemáte náhodou nějakou tmavohnědou vázanku?“ Zazubil jsem se, šel jsem do svého pokoje, vybral jsem jemnou, usedlou barvu a donesl mu ji.
Wolfe seděl se zavřenýma očima dole v pracovně. Šel jsem si k svému psacímu stolu a byl jsem naštvaný jako hrom. V uších mi pořád ještě znělo, s jakým přízvukem Wolfe řekl: „Šedesát pět hodin!“, a i když jsem věděl, že výtka v jeho hlase platila jemu samotnému, a ne mně, nepotřeboval jsem, aby mě někdo kopl do holeně jako informaci, že jsem udělal příšernou botu. Dřepěl jsem tam, probíral nedostatky svého chování všeobecně i jednotlivě, a nakonec, jakoby sám pro sebe, jsem řekl nahlas, aniž jsem se na něho podíval:

„Jedno už v životě neudělám, už nikdy nebudu věřit nějakému mrzákovi. To všechno se stalo jen proto, že jsem věřil těm zatraceným výhružným dopisům. Kdybych si nebyl vzal do palice, že Andrew Hibbard je na beton po smrti, byl bych vnímavější na každé slušné podezření, bez ohledu na to, kde by se bylo objevilo. Zdá se mi, že přesně totéž platí i pro inspektora Cramera, a tak zřejmě patřím k stejně běžné sortě jako on. V tom případě –“
„Archie.“ Mrkl jsem na Wolfa a zahlédl jsem, že otevřel oči. Pokračoval: „Uvádíte-li mi to na svou obhajobu, není to zapotřebí. Jestli si jen chcete pofoukat svou marnivost a zbavit se nepříjemného pocitu, prosím, odložte to. Do večeře nám zbývá ještě osmnáct minut, můžeme jich tedy využít. Jsem netrpělivý jako vždycky, když už mi zbývá udělat jen několik posledních tahů štětcem. Vezměte si svůj blok.“
Vytáhl jsem poznámkový blok a tužku.
„Udělejte tři průklepy, originál na silném papíře. Zítřejší datum, jedenáctého listopadu – vida, Den příměří! Velice případné. Záhlaví velkými písmeny, a bude znít takto: DOZNÁNÍ PAULA CHAPINA VE VĚCI SMRTI WILLIAMA R. HARRISONA A EUGENA DREYERA A PSANÍ A ROZESÍLÁNÍ JISTÝCH INFORMATIVNÍCH I VÝHRUŽNÝCH VERŠŮ. Chci mu udělat ústupek, proto tomu říkám verše. Někde bychom měli projevit velkomyslnost, vyberme si tedy tohle. Budou tam odstavce oddělené velkými mezerami a s nadepsanými podtitulky. Podtitulky také velkými písmeny. První je: SMRT WILLIAMA R. HARRISONA. A pak začněte… takhle –“
Skočil jsem mu do řeči: „Poslyšte, nebylo by vhodné, abych to naklepal na stroji z Harvard klubu? Je sice rozhašený, ale bylo by to poetické gesto…“
„Poetické? Archie, váš myšlenkový postup mi někdy připomíná kolibříka. Dobře, jak chcete. Ale pokračujme.“
Vždycky, když mi Wolfe diktoval nějaký dokument, rozbíhal se zpravidla pomalu a čím dál tím víc zrychloval. Začal: „Já Paul Chapin, bytem 203 Perry Street, New York City, doznávám tímto, že –“
Zazvonil telefon.
Odložil jsem blok a sáhl po sluchátku. Měl jsem ve zvyku ohlásit se rázně, ale přátelsky, „Haló, zde kancelář Nera Wolfa,“ ale tentokrát jsem neměl čas dokončit. Stačil jsem říci sotva tři slova, zbytek pohltil rozčilený hlas v mém uchu, rozčilený, ale tichý, skoro šepot, rychlý, avšak usilující o co největší srozumitelnost:
„Archie, poslouchej. Honem si poznamenej, mohou mě vodcaď vyrazit. Co nejrychleji sem přijeď – doktor Burton, Devadesátá ulice. Burton je oddělanej. Ten parchant ho sejmul stříkačkou, naplno to do něj nasypal. Z fleku ho sebrali, sledoval jsem ho –“
Ozývaly se ještě nějaké zvuky, ale slova žádná. Avšak to stačilo. Zavěsil jsem a obrátil jsem se k Wolfovi. Myslím, že jsem se netvářil zvlášť pokojně, ale když mě viděl, jeho výraz se vůbec nezměnil. Oznámil jsem mu: „To byl Fred Durkin. Paul Chapin právě zastřelil doktora Burtona v jeho bytě na Devadesáté ulici. Chytli ho při činu. Fred mě zve, abych se tam na ten cirkus přišel podívat.“
Wolfe vzdychl a zabručel: „Nesmysl.“
„Houby nesmysl. Fred není žádný génius, ale ještě jsem neviděl, že by si spletl Černého Petra s vraždou. Oči má dobré. Zdá se, že nakonec přece jen nebyl tak marný nápad sledovat Paula Chapina, Fred se tak dostal přímo na místo. My jsme ho –“
„Archie, držte zobák.“ Wolfe špulil a stahoval rty tak rychle, jak jsem to ještě neviděl. „Dejte dobrý pozor, prosím. Durkinův hovor byl přerušen?“
„Ano, odvlekli ho od telefonu.“
„Policie, samozřejmě. Policie zatkne Chapina pro vraždu doktora Burtona, bude odsouzen a popraven, a kde jsme? Co naše závazky? Jsme ztraceni.“
Civěl jsem na něho. „Bože dobrý, hrom toho mrzáka zab –“
„Neproklínejte ho. Zachraňte ho. Zachraňte ho pro nás. Vůz je před domem? Dobrá. Hned tam jeďte, rychle. Víte co máte dělat, zjistěte, co můžete, všechno. Potřebuji jeviště, děj, minuty a vteřiny, účastníky potřebuji fakta. Potřebuji jich tolik, abych Paula Chapina zachránil. Jděte a získejte je.“
Vyskočil jsem jako jelen.

17

Až k Osmdesáté šesté ulici jsem se držel při západním okraji města, a pak jsem to řízl napříč přes park. Šlapal jsem tomu za krk jen do nejvyšší dovolené rychlosti, protože jsem nemohl potřebovat, aby mě zastavili. Bylo mi současně prima i hezky blbě, obojí najednou. Případ se konečně dostával do obrátek a já byl v akci a to bylo samé blaho a jas, ale na druhé straně Fredova povídka o tom, co se událo, vylepšená Wolfovými komentáři, ukazovala jedině na bouřku.
Zahnul jsem doleva na Pátou avenue a zbývalo mi už jen pět bloků.
Poblíž Burtonova čísla na Devadesáté ulici jsem zastavil, vypnul motor a vyskočil na chodník. Všude kolem byly kryté vchody do mohutných obytných domů. Kráčel jsem směrem na východ a už jsem byl skoro u vchodu, když tu jsem zahlédl, jak proti mně odněkud klusá Fred Durkin. Zastavil jsem se a on pohodil hlavou za sebe a pustil se na západ. Rozběhl jsem se za ním. Následoval jsem ho až na nároží Páté a pár stop za roh.
Řekl jsem mu: „Copak mám lepru? Vyplivni to.“
„Nechtěl jsem, aby tě se mnou viděl vrátný. Díval se, jak mě načapali při telefonování a vyrazili mě.“
„To je hrůza. Budu si stěžovat na hlavním nádraží. No a?“
„Prostě ho zhaftli a je to. Sledovali jsme ho až sem, ten tajnej od města a já, dorazili jsme sem v sedm třicet. Bylo to bez Růžolína pěkný. Věděli jsme samozřejmě, kdo tu bydlí, debatili jsme o tom, jestli máme telefonovat, a usnesli jsme se, že ne. Rozhodli jsme se, že půjdeme do vstupní haly, a když se ten poskok v hale začal štětit, Murphy – to je ten městskej tajnej na něj vyplázl svůj odznak a byl kuš.
Lidi přicházeli a odcházeli. Jsou tam dva výtahy. A najednou se dveře od výtahu rozlítnou a vyběhne ženská, oči

navrch hlavy, a ječí, kde je doktor Foster, zadržte doktora Fostera, a ten poskok v hale povídal že ho zrovna viděl, jak jde ven. A ta ženská vyběhne na ulici a křičí: ‚Doktor Foster! a Murphy ji chňapne za rameno a zeptá se, proč se nepokusí sehnat doktora Burtona. A ona na něj tak divně koukne a povídá, že doktora Burtona postřelili. Pustil ji, skočil do výtahu a cestou do pátého patra zjistil, že jsem s ním, a povídá …„
„Prokristapána, dělej!“
„Oukej. Dveře Burtonova bytu byly otevřené a všichni byli v první místnosti, do které jsme vešli. Byly tam dvě ženské, jedna kňourala jako nemocný pes a motala se u telefonu a ta druhá klečela u chlapíka, který ležel na podlaze. Ten kripl seděl na židli a vypadal, jako když čeká, až na něj přijde řada u holiče. Měli jsme plné ruce práce. Ten chlapík byl mrtvý. Murphy šel k telefonu a já jsem se poohlídl kolem. Bouchačka, automatický kolt, ležela na podlaze u nohy, jedné židle u stolu uprostřed místnosti. Šel jsem k Chapinovi a prošacoval jsem ho, jestli nemá ještě nějaké hračky. Ženská, co klečela u mrtvýho, se začala zvedat, a tak jsem jí pomohl vstát a odvedl jsem ji od něho. Vešli dva chlapi, doktor a domovník. Murphy dotelefonoval, šel a zaklapl Chapinovi želízka. Já zůstal s tou ženskou, a když si to přihasili dva chlupatý z okrsku, odvedl jsem ji z pokoje. Ta ženská, co sháněla doktora Fostera, se vrátila, proběhla celý byt a tu druhou ženskou ode mne odvedla a šla s ní někam pryč. Já šel vedle, viděl jsem psací stůl s telefonem a zavolal jsem k vám. Jeden z okrsku čmuchal kolem, uslyšel mě, a tak jsem toho musel nechat. Odvedl mě dolů a vyhnal mě na čerstvý vzduch.“
„Přišel tam ještě někdo?“
„Jen ještě pár z rádiovozů a další chlapi z okrsku.“
„Cramer nebo někdo z kanceláře okresního návladního?“
„Zatím ne. K čertu, vždyť se vůbec nemusejí obtěžovat. Takový jasný případ si můžou dát zabalit do balíčku a poslat poštou.“
„Jo. Jdi do Třicáté páté ulice a vyřiď Fritzovi, že tě má nakrmit. Hned, jak bude Wolfe po večeři, všechno mu vylič. Bude možná chtít, abys sehnal Saula a Orrieho – on ti řekne.“
„Budu muset zavolat manželce –“
„Dobrá, máš niklák? Tak padej.“
Zamířil dolů k městu směrem k Osmdesáté deváté a já zahnul za roh a vydal se zpátky na východ. Přiblížil jsem se ke vchodu a neviděl jsem žádný důvod, proč bych nemohl zapadnout dovnitř, i když tam nikoho nemám. Právě když jsem se dostal pod stříšku před vchodem, předjelo veliké auto, prudce zastavilo a vystoupili dva muži. Podíval jsem se na ně a jednomu z nich jsem zastoupil cestu. Zazubil jsem se na něho:
„Inspektor Cramer! To je klika.“ A chystal jsem se, že s nimi projdu dovnitř.
Zastavil se. „Aha, to jste vy. Nedá se nic dělat. Plavte.“
Pokusil jsem se ho oblomit, ale on spustil zostra: „Vážně, Goodwine, odpalte. Jestli se tam vyskytne něco pro vás, já vám to schovám. Nedá se svítit.“
Odpadl jsem. Lidé se zastavovali, seběhl se už úplný zástup a jeden policajt ho rozháněl jako stádo. Bylo mi úplně jasné, že tu malou výměnu slov mezi mnou a Cramerem nezaslechl. Vypařil jsem se a šel jsem na místo, kde jsem zaparkoval vůz. Otevřel jsem zadek, vylovil malý černý kufřík, v němž jsem si vozil pár věcí pro všechny případy. Nevypadal přesně, jak by měl, ale byl celkem ucházející. Vrátil jsem se zpátky ke vchodu, prorazil jsem řady čumilů, a když byl polda zaměstnaný na druhé straně, prošel jsem dveřmi. Vevnitř stál vrátný a druhý policajt. Přistoupil jsem k nim a ohlásil: „Úřední lékař. Kde je ten byt?“ Polda si mě přeměřil, odvedl mě k výtahu a řekl chlapci: „Odvezte toho pána do pátého poschodí.“ Když jsem stál vevnitř a výtah se dal do pohybu, pochvalně jsem černý kufřík poplácal. Vplul jsem do bytu. Jak říkal Durkin, celá sešlost se konala hned v první místnosti, velké vstupní hale. Byl tu celý dav, hlavně poldové a fízlové, postávali kolem a tvářili se otráveně. Inspektor Cramer stál u stolu a poslouchal, co mu jeden z nich vykládá. Přistoupil jsem k němu a pronesl jsem jeho jméno.
Ohlédl se a zatvářil se udiveně. „Tedy u všech …„
„Poslyšte, inspektore. Jenom na chvilku. Nevšímejte si mě. Nechci vám vyfouknout ani zatčeného, ani důkazy, ani nic jiného. Moc dobře víte, že mám určité právo na zvědavost, a to je to jediné, co tu chci ukojit. Ukažte, že máte srdce. Propána, vždyť jsme lidi.“
„Co máte v tom kufříku?“
„Košile a ponožky. S jeho pomocí jsem se dostal nahoru. Můžete mi hned někoho dát, aby ho zanesl do vozu.“
Zabručel: „Nechte ho tady na stole, a když nebudete překážet –“
„Nebudu. Jste velmi laskav.“
Z opatrnosti, abych do někoho nevrazil, jsem si stoupl zády ke zdi a rozhlédl jsem se. Místnost měla skoro čtvercový půdorys o rozměrech zhruba tak sedmnáct krát dvacet stop. Jednu stěnu tvořila samá okna se záclonami. Na protější straně byly vstupní dveře. Na delší stěně, k níž jsem se přilípl, visely obrazy a stálo tu několik stojanů s vázami a květinami. Naproti, skoro v rohu, byly zavřené dvoukřídlové dveře, které zřejmě vedly do vlastního bytu, zbývající část protější stěny, dlouhá asi deset stop, byla zatažená stejnými závěsy, jaké visely kolem oken, ale okna za nimi být nemohla. Představoval jsem si, že by tam mohla být skříň na odkládání svrchních oděvů. U stropu bylo nepřímé osvětlení s jedním vypínačem u dvoukřídlových a s druhým u vstupních dveří. Podlaha byla pokryta jedním velikým kobercem a uprostřed stál rozměrný stůl. Kousek ode mne byl stojan s telefonem a židle.
Židle tam byly celkem jen čtyři. Na jedné seděl u konce stolu Chapin. Neviděl jsem mu do tváře, protože byl odvrácený na druhou stranu. U opačného konce stolu ležel na podlaze doktor Burton. Vypadal prostě jako mrtvý a celkem spokojeně. Buď dopadl na zem jako kláda, nebo ho někdo narovnal, paže měl položené úhledně podél boků, hlavu zvrácenou v podivném úhlu, ale tak to bývá vždycky, dokud ji někdo nepodloží. Při pohledu na něj mě napadlo, že ho Wolfe vedl v seznamu částkou sedm tisíc dolarů a že si teď ani s tím, ani se spoustou jiných věcí už nikdy nebude

muset dělat starosti. Ze svého místa jsem neviděl mnoho krve.
Od chvíle, kdy jsem přišel, došlo k několika drobným událostem. Uskutečnilo se několik telefonních hovorů. Jeden z fízlů vyšel a vrátil se zástupcem úředního lékaře, měl zřejmě dole nějaké potíže. Doufal jsem, že mi omylem nesebere můj kufřík, až bude odcházet. Všichni kolem mluvili jeden přes druhého. Inspektor Cramer odešel dvoukřídlovými dveřmi, předpokládal jsem, že si šel promluvit s těmi ženami. Zvenčí přišla nějaká mladá dáma a hrozně vyváděla, ale právem, protože se ukázalo, že doktor Burton byl její otec. Byla někde mimo domov a hrozně si to brala. Často jsem si všiml, že při jednání s mrtvými dělají skutečnou potíž živí. Tohle děvče bylo z těch, nad nimiž se člověku svírá hrdlo, protože vidí, jak se ze všech sil snaží ovládnout, a ví, jak ji to odrovnalo. Byl jsem rád, když ji jeden čmuchal odvedl za matkou.
Soukal jsem se dokola, abych Chapina viděl ze strany. Obešel jsem stůl a dostal jsem se naproti němu. Podíval se po mně, ale nijak nedal najevo, že by mě už někdy viděl. Vedle něho na stole ležel jeho klobouk a hůl. Na sobě měl rozepjatý hnědý svrchník a světle hnědé rukavice. Seděl se svěšenou hlavou a spoutané ruce měl položené na zdravém koleně. V jeho tváři se nezračilo nic, prostě nic, vypadal nejspíš jako cestující v podzemní dráze. Jeho světlé oči hleděly přímo na mě. Pomyslel jsem si, že tentokrát poprvé je to stoprocentní kousek smůly, která se kdy, co moje paměť sahá, na Wolfa přilepila. Už se také stalo, že něco pořádně prosekl, ale tohle nebylo proseknutí, to byla úplná paseka.
Pak jsem si uvědomil, proč tam vlastně jsem, a řekl jsem si, že jsem se dva dny motal dokola a předstíral honičku za Andrewem Hibbardem. Celou tu dobu jsem si byl vědom, že je to beznadějné, a Hibbard zrovna teď pojídá mušle a diskutuje s Wolfem o psychologii. A že se tedy žádná beznaděj nepovoluje, dokud Wolfe sám tak či onak nad tímhle případem neudělá kříž. A na mně teď bylo, abych vydoloval trochu naděje.
Přesunul jsem se zase zpátky ke zdi a přehlížel pole. Ten doktůrek skončil s prohlídkou mrtvoly. Nedalo se určit, jak dlouho se Cramer zdrží u žen, ale pokud jejich výpověď nebude složitější, než se mi zdálo pravděpodobné, nebyl žádný důvod, proč by tam měl trčet dlouho. Jak se vrátí, mrtvého i Chapina asi neprodleně odvezou a nezbude nic, proč by se tam někdo měl zdržovat. Cramer by těžko odešel a nechal mě tady, chtěl by, abych mu dělal společnost. Neviděl jsem, proč by tady vůbec někoho nechával, snad kromě jednoho detektiva přede dveřmi a možná jednoho dole, aby nikdo neobtěžoval rodinu.
Takhle to tedy vypadalo. Nemohl jsem přece přijít zpátky k Wolfovi s prázdnýma rukama, jen s uplakanou historií o ubohém mrzákovi, mrtvém muži a žalem zlomené dceři. Znovu jsem se dal do putování na opačnou stranu stolu k protější stěně, k té se závěsy. Konečně jsem stanul zády k závěsům. Vtom jsem na stole spatřil svůj kufřík. To by tedy nešlo. Přistoupil jsem k němu, nedbale jsem ho uchopil a vrátil jsem se k závěsům. Uvědomil jsem si, že mé možnosti stojí padesát ku jedné proti mně, ale nic horšího mě potkat nemohlo, než že mě odtamtud vyprovodí. Lhostejně jsem si prohlížel šik fízlů a policajtů, kteří se tam motali, a nohou jsem hmatal za sebou. Zjistil jsem, že za závěsem podlaha pokračuje… není tam schod. Byla-li to skříň, byla vestavěná do zdi a já neměl představu, jak je hluboká a co v ní je. Oči jsem měl na stopkách, musel jsem vystihnout okamžik, kdy se všichni přítomní chlapi odvrátí, anebo přinejmenším nebudou obráceni tváří přímo ke mně. Na něco jsem čekal a měl jsem tentokrát štěstí, přišlo to. Na stojanu u protější stěny zazvonil telefon. Protože neměli nic na práci, všichni se bezděčně obrátili. Držel jsem za zády ruku připravenou odhrnout záclonu stranou, udělal jsem krok nazad a záclona se za mnou zase spustila.
Jak jsem tam couvl, skrčil jsem se pro případ, že by tam náhodou v obvyklé výšce byla police na klobouky, ale byla až dál vzadu. Skříň byla tři stopy hluboká a místa jsem měl spoustu. Několik vteřin jsem zatajil dech, ale žádného čmuchacího psa jsem neslyšel zaštěkat. Černý kufřík jsem si postavil do kouta na podlahu a zalezl jsem za cosi, co na omak mohl být dámský kožich. Jedné věci jsem se vyvarovat nemohl – viděl mě mrzák. Jeho bezbarvé oči se upíraly přímo na mě, právě když jsem couvl. Doufal jsem, že bude mít něco jiného, o čem by mluvil v případě, kdyby se rozhodl otevřít klapačku.
Stál jsem ve tmě a za chvilku jsem si přál, aby mě bylo napadlo vzít si s sebou kyslíkovou bombu. O zábavu se mi postaraly hlasy fízlů zvenčí, ale mluvili tiše a rozuměl jsem jen sem tam nějakému slovu. Kdosi vešel, nějaká žena a chvilku po ní muž. Za tu půlhodinu, než se vrátil Cramer, to bylo všechno. Slyšel jsem, jak se těsně vedle mého závěsu otevírají dvoukřídlové dveře a jak Cramer dává rozkazy. Jeho hlas zněl řízně a spokojeně. Nějaký tajný přímo přede mnou řekl chraptivým hlasem druhému, aby Chapinovi vzal hůl, že mu při chůzi pomůže, odváděli ho. Ozývaly se různé zvuky a Cramerovy pokyny ohledně odvezení mrtvoly a za několik minut těžké kroky, jak ji odnášeli. Doufal jsem, že Cramera nebo někoho jiného náhodou nenapadlo, aby si pověsil kabát do skříně, ale bylo to nepravděpodobné, tři nebo čtyři svrchníky se kupily na stole. Nějaký hlas někomu říkal, ať jde a požádá o hadr, aby ho mohli položit na znečištěné místo, kde předtím ležel Burton. A pak jsem slyšel, jak Cramer s ostatními odcházejí. Znělo to, jako by tam zbyli jen dva, potom, když se vrátil ten chlápek s hadrem, a utahovali si ze sebe kvůli nějakému děvčeti. Už jsem začínal mít obavy, že jim Cramer z nějakého důvodu nařídil, aby tam zůstali, ale brzy jsem je slyšel jít ke dveřím, otevřít a zavřít.
Co se mých plic týče, pobyl jsem si už ve skříni dost a dost dlouho, ale napadlo mě, že třeba ještě někdo zůstal vevnitř v bytě, a čekal jsem dalších pět minut, odpočítal jsem je. Potom jsem malinko poodtáhl okraj záclony a rozhlédl jsem se. Rozhrnul jsem závěs a vylezl ven. Všude bylo prázdno. Všichni odešli. Dvoukřídlové dveře byly zavřené. Šel jsem k nim, otočil knoflíkem, strčil do nich a prošel. Ocitl jsem se v tlumeně osvětlené místnosti, asi pětkrát tak veliké jako hala, zařízené, že to dál nešlo. Na protějším konci byly dveře a po jedné straně uprostřed široce otevřený oblouk. Odněkud zaznívaly hlasy. Šel jsem dál a zavolal jsem:
„Haló, paní Burtonová.“
Hlasy zmlkly a ozvaly se kroky, které se blížily. V oblouku se objevil nějaký chlápek a snažil se tvářit důležitě. V duchu jsem se ušklíbl. Byl to ještě chlapeček, takových dvaadvacet let, příjemný, hezký a frčivě olepený. Řekl:
„Mysleli jsme, že jste už všichni pryč.“
„Ano, všichni kromě mne. Potřebuji mluvit s paní Burtonovou.“
„Ale on říkal… inspektor říkal, že už ji nikdo nebude obtěžovat.“

„Lituji, musím s ní mluvit.“
„Ona leží.“
„Povězte jí, že jen několik otázek.“
Otevřel ústa a zase je zavřel, zatvářil se, jako by myslel, že by měl něco podniknout, obrátil se a zmizel. Za minutku se vrátil a pokynul mi, abych šel s ním. Následoval jsem ho.
Prošli jsme pokojem a jakousi předsíní do dalšího pokoje. Nebyl už tak veliký, ale byl lépe osvětlený a méně vyparáděný. Druhými dveřmi právě vycházela pokojská v zástěrce a čepečku s podnosem v ruce. Jedna žena seděla na gauči, druhá v křesle a dcera, kterou jsem viděl ve vstupní hale, stála za gaučem. Přistoupil jsem k nim.
Předpokládám, že paní Burtonová ten večer nebyla ve své nejlepší formě, ale mohla by na tom být i mnohem hůř, a ještě stále by vypadala skvěle. Na první pohled bylo jasné, že je to někdo. Měla rovný úzký nos, laskavá ústa a krásné tmavé oči. Pletence vlasů měla navršené na temeni hlavy tak, aby odhalovaly spánky a čelo, které na ní možná bylo to nejpůsobivější; čelo a držení hlavy. Její šíje si osvojila jakýsi umělecký trik, viděl jsem už mnoho filmových hvězd, jak se ho pokoušejí napodobit, ale nikdy to docela nesvedly. Vycházel asi už z její páteře.
Když jsem viděl její vzpřímenou hlavu, bylo mi jasné, že by bylo třeba víc než jeden zavražděný manžel, aby byla udolaná tak, že by přenechala rozhodování dcerám a podobně. Nevšímal jsem si tedy ostatních a řekl jsem jí, že pro ni mám několik důvěrných otázek a že bych s ní rád hovořil o samotě. Žena v křesle zabrumlala něco o krutosti a zbytečnosti. Dcera na mě zírala zarudlýma očima. Paní Burtonová se zeptala:
„Koho se týká to důvěrné?“
„Paula Chapina. Nerad bych.“ rozhlédl jsem se kolem.
Rozhlédla se také. Zjistil jsem, že ten mládenec vůbec není syn a dědic, ale že se zajímá o dceru, pravděpodobně si už na ni udělal záznam. Paní Burtonová řekla: „Ale vždyť je to jedno.
Jděte do mého pokoje – promineš, Alice?“
Žena v křesle prohlásila, že ano, a vstala. Mládenec uchopit dceru pod paží a odváděl ji, nemohl přece připustit, aby hapala a udělala si bebíčko. Odešli.
Paní Burtonová se zeptala: „Nuže?“
Odpověděl jsem: „Důvěrná část se ve skutečnosti týká mne. Víte, kdo je Nero Wolfe?“
„Nero Wolfe? Ano.“
„Doktor Burton a jeho přátelé se s ním dohodli.“
Přerušila mě: „Vím o tom všechno. Můj manžel.“ Odmlčela
se. To, jak pojednou pevně sevřela prsty a snažila se udržet rty, aby se jí neroztřásly, naznačovalo, že je mnohem blíž zhroucení, než jsem se domníval. Hned se však zase ovládla. „Můj manžel mi o tom řekl všechno.“
Přikývl jsem. „To je úspora času. Nejsem městský detektiv, ale soukromý. Pracuji pro Nera Wolfa a jmenuji se Goodwin. Zeptáte-li se mě, co tu chci, mohu vám dát mnoho různých odpovědí, ale budete mi muset pomoci vybrat tu pravou. Přijde na to, jak se cítíte.“ Nahrál jsem to na upřímnost a nevinné oko. Rychle jsem pokračoval: „Cítíte se ovšem mizerně, ale ať je vám jak chce zle, musíte to přežít, a já vám musím jménem Nera Wolfa položit několik otázek a nemohu být zdvořilý a čekat týden, až se vaše nervy trochu uklidní. Mohu se ptát teď, anebo nikdy. Jsem tady teď, odpovězte mi a zbavte se mě. Viděla jste, jak Paul Chapin zastřelil vašeho manžela?“ „Ne. Ale vždyť jsem již…„
„Jistě. Nechte mě dokončit. Viděl ho někdo jiný?“
„Ne.„
Zalapal jsem po dechu. Konec konců, ještě jsme tedy přece jen neplavali bříškama nahoru. Pokračoval jsem: „Správně. Další otázka se týká vašich pocitů. Jak je vám například při pomyšlení, že Paul Chapin vašeho manžela vůbec nezastřelil?“
Upřeně se na mě zahleděla. „Jak to myslíte? Viděla jsem ho –“
„Střílet jste ho neviděla. A teď, o co mi jde. Vím, že váš manžel k Paulu Chapinovi nechoval žádnou nenávist, litoval ho a byl svolný přidat se k ostatní partě, jen protože si nemohl pomoci. A co vy? Vy jste ho nenáviděla? Odmyslete se od toho, co se stalo dnes večer. Jak moc jste ho nenáviděla?“
Vteřinku jsem myslel, že jsem ji přetáhl na svou stranu, ale pak jsem viděl, jak se výraz jejích očí mění a pomalu svírá rty. Chtěla se mi postavit na odpor. Honem jsem tomu předešel.
„Poslyšte, paní Burtonová, já nejsem všetečné štěně, které někomu čenichá na zadním dvorku, jen aby něco vyčenichalo. Vím o tom skutečně všechno, možná dokonce víc než vy. Ve skříni v kanceláři Nera Wolfa leží právě nyní kožená schránka. Sám jsem ji tam uložil. Je asi tak velká jako tahle, z krásné světle hnědé kůže s jemnými zlatými ozdobami. Je zamčená a skoro po okraj plná vašich rukavic a punčoch. Některé jste nosila Ještě chvilku počkejte, dejte mi příležitost. Patří Paulu Chapinovi. Dora Ritterová je štípla a dala mu je. Je to jeho poklad. Nero Wolfe tvrdí, že v té krabici má svou duši. Nevím, přes duše nejsem odborník. Jen vám to říkám. Důvod, proč chci vědět, jestli Paula Chapina nenávidíte (vraždu vašeho manžela nechme stranou), je ten: co když ho nezabil? Viděla byste ráda, kdyby mu to i tak přišili?“
Hleděla na mne a na okamžik pustila z hlavy myšlenku, že by se mi měla stavět na odpor. Odpověděla: „Nevím, kam míříte. Viděla jsem ho mrtvého. Nevím, co máte na mysli.“
„Ani já nevím. Jsem tu právě proto, abych na to přišel. Pokouším se vám vysvětlit, že vás neobtěžuji jen ze zvědavosti. Jsem tu za svou povinností a může se ukázat, že je to právě tak vaše věc jako moje. Musím dbát, aby Paul Chapin dostal jen to, co mu patří. Nemohu dost dobře předpokládat, že vám by zrovna teď mohlo na něčem záležet. Utrpěla jste otřes, který by většinu žen položil. Jenže vás nepoložil a jste schopná se mnou mluvit stejně jako sedět a snažit se na to nemyslet. Rád bych se tu posadil a zeptal se vás na několik maličkostí. Kdybyste vypadala na omdlení, zavolám rodinu, seberu se a půjdu.“

Uvolnila prsty. „Já neomdlím. Můžete se posadit.“
„Oukej.“ Sedl jsem si do křesla, které uvolnila Alice. „Teď mi povězte, jak se to stalo. Ta střílečka. Kdo všechno tu byl?“
„Můj manžel a já, kuchařka a pokojská. Jedna služebná měla volno.“
„Nikdo jiný? A co ta paní, kterou jste oslovovala Alice?“
„To je moje stará přítelkyně. Přišla, aby… teprve před chvílí. Nikdo jiný tu nebyl.“
A?“
„Oblékala jsem se ve svém pokoji. Měli jsme večeřet mimo dům. Dcera kdesi byla. Můj manžel si ke mně přišel pro cigaretu… vždycky si je zapomínal opatřit a dveře mezi našimi pokoji jsou stále otevřené. Přišla pokojská a oznámila, že je tu Paul Chapin. Můj muž ho šel do haly uvítat, ale nešel rovnou, vrátil se napřed do svého pokoje a pracovny. Zmiňuji se o tom, protože jsem stála a poslouchala. Když k nám Paul posledně přišel, manžel řekl pokojské, aby ho nechala čekat v hale, a než tam šel, stavil se ve své pracovně a vzal si ze zásuvky revolver. Připadalo mi to dětinské. Tentokrát jsem naslouchala, abych věděla, jestli to udělá opět; udělal to, slyšela jsem, jak vytahuje zásuvku. Potom na mě zavolal, zavolal moje jméno a já jsem se zeptala, co je, a on mi odpověděl, že nic, na tom prý nezáleží, poví mi to, až se zbaví svého hosta. To bylo poslední… to byla poslední slova, která jsem od něho slyšela. Zaslechla jsem, jak prochází bytem – naslouchala jsem, myslím, proto, že jsem se divila, co asi Paul může chtít. Potom jsem slyšela nějaký hluk dost slabě, hala je od mého pokoje hodně daleko a pak výstřely. Rozběhla jsem se tam. Z jídelny vyběhla pokojská a přidala se ke mně. Utíkaly jsme do haly. Bylo tam tma a v salónu bylo pouze tlumené osvětlení, takže jsme nic neviděly. Slyšela jsem zvuk, jako by někdo upadl, a Paulův hlas pronesl mé jméno. Otočila jsem vypínač a Paul tam klečel na koleně a pokoušel se vstát. Znovu vyslovil mé jméno a říkal, že se snažil doskákat k vypínači. Vtom jsem na zemi u opačného konce stolu zahlédla Lorrieho. Běžela jsem k němu, a když jsem ho viděla, křikla jsem na pokojskou, ať jde pro doktora Fostera, který bydlí o patro níž. Co pak dělal Paul, nevím, nevšímala jsem si ho, první, co si dál pamatuju, je, že přišli nějací muži –“
„Dobrá. To stačí.“
Zmlkla. Na minutku jsem se na ni zadíval a srovnával jsem si to všechno v hlavě. Opět sepjala ruce a několikrát rychle vydechla, ale ne zvlášť nápadně. Už jsem si o ni nedělal žádné starosti. Vytáhl jsem blok s tužkou a řekl jsem: „Tak, jak jste mi celou tu věc vyprávěla, potřebuje ještě trochu upřesnit. Nejdůležitější bod samozřejmě je, že bylo zhasnuto. To je úplně praštěné. Jen počkejte, mluvím zrovna o něčem, co Wolfe nazývá smyslem pro jevy, pokouším se ho mít. Začněme od začátku. Když váš manžel odcházel za Paulem Chapinem, zavolal na vás z pracovny, a pak řekl, že na tom nezáleží. Nemáte tušení, co vám chtěl říci?“
„Ne, jak bych mohla –“
„Oukej. Vypravovala jste to tak, že na vás zavolal, až když vytáhl zásuvku. Bylo to tak?“
Přikývla. „Vím docela určitě, že to bylo potom, co jsem slyšela otevírání zásuvky. Poslouchala jsem.“
„Ano. Nato jste ho slyšela odcházet do haly, a pak jste zaslechla nějaký hluk. Jaký hluk?“
„Nevím. Prostě šramot, pohyby. Je to daleko a dveře byly zavřené. Byly to slabé zvuky.“„Hlasy?“
„Ne. Hlasy jsem žádné neslyšela.“
„Když váš manžel vešel do haly, slyšela jste, že by za sebou zavřel dveře?“
„Ne, to bych byla slyšela, jen kdyby je byl přibouchl.“
„Zkusíme to tedy jinak. Vzhledem k tomu, že jste poslouchala, i když už jste v okamžiku, kdy procházel salónem, jeho kroky slyšet nemohla, představila jste si v určitou chvíli, že došel do haly. Rozumíte, co myslím, ten pocit, že už tam bude. Až řeknu ‚teď‘, představíte si, že právě došel do haly, a začnete vnímat, jak čas plyne. Snažte se do toho vcítit co nejintenzivněji. Až uplyne doba, kdy jste zaslechla první vystřel, řekněte, ‚teď. Chápete? Teď!‘“
Zahleděl jsem se na vteřinovou ručičku svých hodinek. Plazila se od třicítky. Řekla: „Teď.“
Zíral jsem na ni. „Bože můj, vždyť to bylo jen šest vteřin.“
Přikývla. „Tak krátce to trvalo, vím to naprosto určitě.“
„V tom případě… dobře. Pak jste běžela do haly a tam se nesvítilo. V tom se samozřejmě mýlit nemůžete.“
„Ne. Bylo zhasnuto.“
„A vy jste rozsvítila a viděla jste Chapina na kolenou, jak vstává. Měl v ruce revolver?“
„Ne. Měl na sobě plášť a rukavice. Revolver jsem neviděla… nikde.“
„Řekl vám něco o tom revolveru inspektor Cramer?“
Přikývla. „Patřil mému muži. Střelil… bylo čtyřikrát vypáleno. Našli ho na podlaze.“
„Ukázal vám ho Cramer?“
„Ano.“
„A byl to ten ze zásuvky v pracovně?“
„Ovšem.“
„Když jste rozsvítila, Chapin něco říkal?“
„Vyslovil mé jméno. Když se rozsvítilo, řekl – mohu vám opakovat přesně, co říkal: ‚Anno, mrzák ve tmě, má drahá Anno, pokoušel jsem se dostat k vypínači. Upadl.“
„Jo. Přirozeně.“ Přestal jsem škrabat do bloku a pohlédl jsem na ni. Strnule seděla. Upozornil jsem ji: „Teď se ještě jednou vrátíme zpátky. Byla jste celé odpoledne doma?“
„Ne. Byla jsem si v galerii prohlédnout rytiny, a pak na čaji. Přišla jsem domů asi v šest.“
„Byl váš manžel doma, když jste se vrátila?“
„Ano, chodí brzy . v sobotu. Seděl v pracovně s Ferdinandem Bowenem. Vešla jsem tam, abych mu řekla…ahoj. Vždycky jsme si… říkali „ahoj“, ať tu byl kdo chtěl.“

„Tak pan Bowen byl tady. Víte proč?“
„Ne. Totiž… ne.“
„Heleďte, paní Burtonová. Rozhodla jste se, že to vydržíte, a je to od vás báječné, tak jen do toho. Kvůli čemu tu byl pan Bowen?“
„Žádal o jakousi laskavost. To je všechno, co o tom vím.“
„Finanční laskavost?“
„Mám za to, že ano.“
„Uspěl?“
„Ne. Ale to vůbec nesouvisí… nechme toho.“
„Oukej. Kdy Bowen odešel?“
„Hned po tom, co jsem se vrátila. Řekla bych tak ve čtvrt na sedm. Možná dvacet minut po šesté, asi tak deset minut předtím, než přišla Dora, a to bylo přesně v půl sedmé.“
„Neříkejte.“ Pohlédl jsem na ni. „Myslíte Doru Chapinovou?“
„Ano.“
„Přišla vás učesat?“
„Ano.“
„Himl hergot. Promiňte, Nero Wolfe mi zakazuje klít před dámami. Dobrá, Dora Chapinová sem přišla v šest třicet. Kdy odešla?“
„Trvá jí to vždycky třičtvrtě hodiny. Odcházela tedy ve čtvrt na osm.“ Zarazila se a v duchu počítala. „Ano,, tak to bude. Možná o několik minut později. Uvědomila jsem si, že mi na… doobločení zbývá čtvrthodina.“
„Dora Chapinová odtud odešla v sedm dvacet a v půl přišel Paul Chapin. To je zajímavé, málem se srazili. Kdo tu ještě byl po šesté hodině?“
„Nikdo, to je všechno. Má dcera odcházela kolem půl šesté, chvilku předtím, než přišla Dora. Ovšem nechápu co je, – Alice?“
Dveře za mnou se otevřely a já se otočil, kdo to je. Byla to ta druhá žena, stará přítelkyně, a oznámila:
„Volá Nick Cabot – uvědomili ho. Ptá se, jestli s ním nechceš mluvit.“
Paní Burtonová na okamžik bleskla svýma černýma očima stranou po mně. Trochu jsem zavrtěl hlavou, ale tak, aby to viděla.
Odpověděla své přítelkyni: „Ne, nemám mu co říci. Nechci s nikým mluvit. Sehnali jste si něco k jídlu?“
„My už se nějak obejdeme. Vážně, Anno, myslím…„
„Prosím tě, Alice, prosím…„
Po chvilce zaváhání se dveře zase zavřely. Trochu pyšně jsem se usmál pod fousy. Připomněl jsem jí: „Nakousla jste něco o tom, že cosi nechápete.“
Nepromluvila. Seděla a hleděla na mě zamračenýma očima, ale její čelo zůstávalo hladké a bílé. Vstala, šla ke stolu, vzala si ze schránky cigaretu, zapálila si a přitáhla si popelníček. Vrátila se k pohovce, sedla si a několikrát vdechla kouř. Pak se udiveně zadívala na cigaretu, jako by jí bylo divné, kde se tam vzala, zamáčkla ji do popelníčku a odložila ho. Napřímila se a zřejmě si uvědomila, že jí pozoruji. Znenadání se zeptala:
„Jak jste říkal, že se jmenujete?“
„Archie Goodwin.“
„Děkuji. Měla bych si zapamatovat vaše jméno. Mohou se stát divné věci, neníliž pravda? Proč jste nechtěl, abych mluvila s panem Cabotem?“
„Neměl jsem žádný zvláštní důvod. Nechci, abyste se zrovna teď bavila s někým jiným než se mnou.“
Přikývla. „To dělám. Pane Goodwine, jste skoro o polovinu mladší než já, a ještě nikdy jsem vás neviděla. Vypadáte bystře. Jistě si dovedete představit, jaký pro mne byl otřes, když jsem svého manžela viděla mrtvého, zastřeleného. Úplně mě to vykolejilo. Dělám teď něco naprosto nezvyklého. Hovořívám zpravidla jenom o povrchních věcech, vždy, už od dětství, vyjma dvou lidí, svého drahého muže a Paula Chapina. Ale o mém manželovi teď nemluvíme, není co povídat. Je mrtvý. Je mrtvý… budu si to muset mnohokrát opakovat… je mrtvý. Chce dál žít ve mně, či já chci, aby ve mně žil. Myslím a to je právě to, co chci říci myslím, že bych totéž chtěla i od Paula. Oh, to je nemožné!“ Opět se vzchopila a sepjala ruce. „Je absurdní pokoušet se o tomhle mluvit i s někým cizím – i když je Lorie mrtvý – absurdní…“
Namítl jsem: „Možná že je absurdní nemluvit o tom. Nechte to jednou propuknout, zbavte se toho.“
Potřásla hlavou. „Nemá co propukávat. Není důvod, proč bych o tom chtěla mluvit, ale mluvím o tom. Proč bych vás jinak nechala, abyste se mě vyptával? Dnes večer jsem do sebe nahlédla hlouběji než kdy předtím. Ne tehdy, když jsem viděla svého manžela mrtvého, ani když jsem stála sama ve svém pokoji, hleděla na jeho fotografii a pokoušela se pochopit, že je mrtvý. Bylo to v té chvíli, když jsem seděla s policejním inspektorem a když mi vysvětloval, že při vraždě prvního stupně není přípustná žádost o milost a že budu muset vypovídat před úředníkem okresního zastupitelství a svědčit u soudu, aby Paul Chapin mohl být odsouzen a potrestán. Nechci, aby byl potrestán, Není dost na tom, že je mrtvý můj manžel? A jestliže nechci, aby byl potrestán, proč to vlastně nechci? Ze soucitu? Nikdy jsem ho nelitovala. Byla jsem v životě hezky domýšlivá, ale ne tak domýšlivá, abych měla soucit s Paulem Chapinem. Říkal jste mi, že má plnou krabici mých rukavic a punčoch, které mu nakradla Dora, a že se Nero Wolfe vyjádřil, že v ní má svou duši. Možná že i moje duše je odložená v nějaké krabici, a ani jsem o tom nevěděla.“
Prudce vstala. Popelníček sklouzl s pohovky na podlahu. Sehnula se a hbitě sebrala ohořelou zápalku i nedopalek a hodila je zpátky do popelníku. Prsty se jí nezachvěly. Ani jsem se nepohnul, abych jí pomohl. Odnesla popelníček na stůl, vrátila se k pohovce a znovu si sedla. Pokračovala:
„Nikdy jsem Paula Chapina neměla ráda. Jednou, to mi bylo osmnáct, jsem mu slíbila, že si ho vezmu. Když jsem se

dozvěděla, že utrpěl úraz a že je poznamenaný na celý život, byla jsem ráda, že nebudu muset svůj slib splnit. Tehdy jsem si to plně neuvědomovala, až později. Nikdy jsem ho nelitovala. Neříkám to proto, že bych chtěla vypadat originálně, domnívám se, že ho žádná žena nelitovala, pouze muži. Ženy ho nemají rády ani ty, které na krátkou dobu oslnil. Já k němu cítím silnou nechuť. Přemýšlela jsem o tom, měla jsem možnost rozebrat si ten pocit. Vadí mi jeho nesnesitelná deformace. Ne deformita tělesná, ale deformace jeho nervového systému, jeho mozku. Jistě jste slyšel o ženské prohnanosti, ale neporozumíte jí tak jako Paul, protože on je stejně prohnaný. U muže je to protivná vlastnost. Ženy okouzlovala, ale ty dvě nebo tři, které jí podlehly – já mezi nimi nebyla, ani v osmnácti ne – ty sklidily jen pohrdání."
„Vzal si Doru Ritterovou. Je to žena?"
„Oh, ano. Dora je žena. Ale zasvětila se popírání svého ženství. Mám ji ráda a rozumím jí. Ví, co je krása, a vidí, jak sama vypadá. To ji již dávno donutilo k onomu popírání a silou vůle se v něm utvrdila. Paul jí také rozuměl. Vzal si ji, aby mi ukázal, jak mnou pohrdá, řekl mi to. S Dorou si to mohl dovolit, protože na ni se mohl spolehnout, že ho nikdy nebude obtěžovat ani jediným požadavkem, který by pro něho byl ponižující. A co se Dory týče – nenávidí ho, ale dala by za něj život. Navzdory všemu popírání totiž horoucně a tajně toužila po úctyhodnosti manželky a bylo pro ni úplně zázračné štěstí, když jí to Paul nabídl za okolností, které byly pro ni jedině přijatelné. Výborně si spolu rozumějí."
Namítl jsem: „Nenávidí ho a vzala si ho?"
„Ano. Dora je něčeho takového schopná."
„Divím se, že tu dnes byla. Vím, že ve středu ráno utrpěla ošklivý úraz. Viděl jsem ji. Zdá se, že je to tvrdá nátura."
„Dá se to tak nazvat. Dora je blázen. Ne snad v právním slova smyslu, ale je bláznivá. Paul už mi to několikrát říkal. O tom úrazu mi vypravovala, asi jako kdyby mluvila o počasí. Nesnese dvojí pomyšlení: že by ji některá žena mohla podezřívat z něžnosti, anebo že by se na ni nějaký muž mohl dívat jako na ženu vůbec. Její tvrdá povaha vyplývá z její naprosté lhostejnosti ke všemu kromě Paula Chapina."
„Neru Wolfovi se vychloubala tím, že je vdaná."
„Ovšem. To ji staví mimo. Ale není možné se jí smát, právě tak jako není možné litovat Paula. To by opice mohla zrovna tak dobře litovat mne, že nemám ocas."
Poznamenal jsem: „Mluvila jste o své duši."
„Vážně? Ano. S vámi, pane Goodwine. Se svou přítelkyní Alicí bych o ní mluvit nemohla. Pokusila jsem se, ale nešlo to. Neříkala jsem, že nechci, aby byl Paul Chapin potrestán? Možná že to tak není, chci možná, aby potrestán byl, ale ne tak krutě, že by ho zabili. Co vlastně chci? Co se skrývá v mém srdci? Bůh ví. Ale začala jsem odpovídat na vaše otázky, když jste řekl něco cosi o jeho potrestání –"
Zakýval jsem hlavou: „Řekl jsem, že by neměl dostat víc, než co mu patří. Ale vám to všechno připadá jasné a skončené a poldům zřejmě také. Slyšela jste výstřely, běžela jste do haly a tam to bylo jako na dlani: živý muž, mrtvý muž a revolver. A to se rozumí, inspektor Cramer už dodal celé další příslušenství, včetně motivu, v plné parádě i s vyleštěnými botami. Nemluvě ani o tom, jak se mu hodilo do krámu, že se s Chapinem může vypořádat za určité nesnáze, které mu působil. Ale jak říkává Nero Wolfe, chůva, která vozí po parku kočárek a napřed do něj nevložila dítě, nepočíná si účelně. Když se tu trochu porozhlédnu, možná že to miminko najdu. Například Dora Chapinová odtud odcházela v sedm dvacet. Chapin přišel za deset minut potom v sedm třicet. Co když na něho čekala venku na odpočívadle před vstupem do haly a vrátila se s ním dovnitř? Anebo, jestliže se s ním nemohla vrátit, protože ho vpouštěla služebná, mohl jí otevřít sám, zatímco ho služebná šla ohlásit doktoru Burtonovi. Mohla revolver vyrvat Burtonovi z kapsy, vystřelit a vypadnout, ještě než jste tam doběhla. Tím by se vysvětlovalo, proč bylo zhasnuto. Mohla otočit vypínačem, než otevřela vnější dveře, aby nebylo vidět dovnitř, kdyby náhodou někdo šel venku kolem haly. Tvrdíte, že Chapina nenávidí. Třeba něco takového vůbec nečekal, třeba netušil, co má Dora za lubem."
Potřásla hlavou. „Tomu nevěřím. Možné to je, ale nevěřím tomu."
„Tvrdíte, že je praštěná."
„Ne. Pokud Dora měla vůbec nějakého muže ráda, měla ráda Lorrieho. To by neudělala."
„Ani aby Chapinovi rezervovala místo na elektrickém křesle?" Paní Burtonová na mne pohlédla a otřásla se. „Jedno horší… než druhé. To je příšerné."
„Jasně, je to příšerné. Z tohohle pytle nevytáhneme žádné příjemné překvapení pro nikoho, koho se to týká, leda snad pro Chapina. Měl bych se zmínit o další možnosti. Pan Burton se zastřelil sám. Zhasl světlo, aby Chapin neviděl, co dělá, a nemohl vykřiknout a zabránit mu v tom. To je také příšerné, ale docela možné."
Připadalo mi, že ji tahle možnost tak nerozrušila jako můj předešlý dohad. Pouze klidně namítla: „Ne, pane Goodwine, sama představa, že by Lorrie chtěl… že by měl nějaký důvod zabít se, důvod, o němž bych nevěděla, byla by těžko pochopitelná, ale že by se pokoušel svalit vinu na Paula… nebo vůbec na někoho… Ne, to je prostě nemožné."
„Oukej. Paní Burtonová, před chvilkou jste sama řekla, že se mohou stát divné věci. A pokud jde o tohle, mohl to spáchat kdekdo každý, kdo se mohl dostat do vstupní haly a věděl, že je tam Chapin a že přijde pan Burton. Mimochodem, co ta služebná, která má dnes večer volno? Má svůj klíč? Co je zač?"
„Ano, má klíč. Je jí padesát šest let, je u nás devět roků a říká si hospodyně. Vyptávat se na ni by bylo maření času."
„I tak by mě zajímal její klíč."
„Bude ho mít, až ráno přijde. Budete-li si přát, můžete si s ní pak promluvit."
„Děkuji. A druhá služebná? Mohl bych s ní mluvit teď?"
Vstala, přistoupila ke stolu a stiskla tlačítko, vzala si další cigaretu a zapálila si. Všiml jsem si, že zezadu vypadá na dvacet, nebýt toho pletence vlasů. Trochu se však hrbila, a jak stála, měla mírně svěšená ramena. Narovnala je, otočila se a vrátila se k pohovce právě v tom okamžiku, kdy se otevřely dveře k soukromým pokojům a napochodoval celý útvar: kuchařka, pokojská, přítelkyně Alice, dcera a její chlapec. Kuchařka nesla podnos. Paní Burtonová řekla:

„Děkuji vám, Henny, zatím ne. Už to, prosím, nezkoušejte, ne. Opravdu nedokážu polknout ani sousto. A vy ostatní… odpusťte… chceme si jen na několik minut promluvit s Rosou. Jen s Rosou.“
„Ale, maminko, opravdu –“
„Ne, miláčku. Prosím, jen pár minut. Johny, je to od vás moc hezké, jsem vám skutečně vděčná. Pojďte sem, Roso.“
Mládenec se začervenal. „Není zač, paní Burtonová.“
Vytratili se dveřmi zpátky. Děvče přistoupilo blíž a postavilo se přímo před nás, několikrát se pokusilo polknout, ale zdálo se, že jí to nepomáhá. Její obličej s širokým plochým nosem a vytrhaným obočím působil asi dost divně vždycky, ale teď, když se snažila být ochotná a přitom byla příliš otřesená a přestrašená, měla na tváři neobyčejně zvláštní výraz.
Paní Burtonová jí řekla, že se jí chci zeptat na několik věcí, a ona na mě vrhla pohled, jako by se dozvěděla, že ji chci prodat do otroctví. Pak upřela oči na blok, který jsem měl položený na kolenou, a vypadala ještě hůř. Oslovil jsem ji:
„Roso, vím úplně přesně, co si myslíte. Říkáte si, že ten druhý chlap si také zapisoval, co jste odpovídala na jeho otázky, a že já teď chci dělat totéž, odpovědi si pak porovnáme, a když nebudou stejné, odvedem vás na špičku Empire State Building a shodíme vás dolů. Takové nesmysly pusťte z hlavy. No tak, zapomeňte na to. Mimochodem,“ obrátil jsem se k paní Burtonové, „má Dora Chapinová klíč od bytu?“
„Ne.“
„Oukej. Roso, dnes večer, když přišla Dora Chapinová, šla jste ke dveřím?“
„Ano, pane.“
„Otevřela jste jí, byla sama?“
„Ano, pane.“
„Když odcházela, pouštěla jste ji ven?“
„Ne, pane. Nikdy ji nevyprovázíme, ani já, ani paní Kurtzová. Prostě šla pryč.“
„Kde jste byla, když odcházela?“
„V jídelně. Byla jsem tam dlouho. Nepodávali jsme večeři, a tak jsem tam leštila sklenice.“
„Předpokládám, že jste tedy nevyprovázela ani pana Bowena, když odcházel. To byl ten pán –“
„Ano, pane. Znám pana Bowena. Ne, nevyprovázela jsem ho ven, ale to bylo dávno předtím.“
„Já vím. Ven jste tedy nepouštěla nikoho. Vraťme se k těm, které jste pouštěla dovnitř. Šla jste ke dveřím, když zazvonil pan Chapin?“
„Ano, pane.“
„Byl sám?“
„Ano, pane.“
„Otevřela jste mu dveře, on vešel a vy jste zase dveře zavřela.“
„Ano, pane.“
„A teď dejte pozor, jestli se neupamatujete na tohle. Pokud ne, nevadí, ale možná, že si vzpomenete. Co vám řekl pan Chapin?“
Pohlédla na mě, potom zašilhala na paní Burtonovou a pak sklopila oči k podlaze.
Nejdřív jsem myslel, že na mě chce něco filmovat, ale pak jsem zjistil, že je prostě jen zmatená strašně složitým úkolem, před který jsem ji postavil svou otázkou, na niž nebylo možné odpovědět pouhým ano nebo ne. Snažil jsem se jí pomáhat: „No tak, Roso, víte přece, pan Chapin přišel, odebrala jste mu klobouk a plášť a on řekl –“
Vzhlédla. „Neodebrala jsem mu klobouk ani plášť. Nechal si plášť na sobě a rukavice také. Povídal, ať ho ohlásím doktorovi Burtonovi.“
„Zůstal stát u dveří nebo si šel sednout na židli?“
„Já nevím. Myslím, že si sedl. Myslím, že šel dál za mnou, ale šel pomalu a já šla zpátky, abych to řekla panu Burtonovi.“
„Když jste odcházela z haly, bylo tam rozsvíceno?“
„Ano, pane, samozřejmě.“
„Když jste ho doktorovi Burtonovi ohlásila, kam jste šla?“
„Šla jsem zpátky do jídelny.“
„Kde byla kuchařka?“
„V kuchyni, byla tam celou tu dobu.“
„Kde byla paní Burtonová?“
„Byla ve svém pokoji, oblékala se. Že ano, madam?“
Usmál jsem se. „Určitě tam byla. Jen si chci všechny umístit. Šel doktor Burton rovnou do haly?“
Přikývla. „Totiž… možná, že rovnou ne. Šel tam dost brzy. Byla jsem v jídelně a slyšela jsem ho jít kolem dveří.“
„Oukej.“ Zvedl jsem se z křesla. „Teď bych vás chtěl o něco požádat. Asi bych vám ani neměl říkat, že je to důležité, ale je. Jděte do jídelny a začněte rovnat sklenice, nebo co jste to právě dělala, když jste vyřídila doktoru Burtonovi, že přišel pan Chapin. Projdu kolem dveří jídelny do haly. Šel doktor Burton rychle nebo pomalu?“
Potřásla hlavou a rozechvěly se jí rty. „Jen tak šel.“
„Dobře. Já také jen tak půjdu. Uslyšíte mě jít kolem a odhadnete, jak dlouho trvalo, než jste slyšela první výstřel. Až uplyne doba, kdy jste zaslechla výstřel, vykřiknete „teď“, tak hlasitě, abych vás v hale slyšel. Rozumíte? Bude líp, když si to napřed zopakujeme –“
Rty se jí tak třásly, že jsem raději zmlkl. Měla pláč na krajíčku. Vybafl jsem na ni: „Seberte se a žádný brekot. Podívejte se na paní Burtonovou a vemte si příklad, jak se máte chovat. Děláte to pro ni. Tak do toho!“
Sklapla pusu, sevřela pevně rty a dvakrát polkla. Pak vyhrkla:
„Ty rány padly všechny najednou.“

„Správně, řekněme, že najednou. V pravý čas vykřiknete „teď“. Snad by bylo dobře, kdybyste ostatním řekla, že budete křičet, nebo se sem všichni přiřítí.“
Paní Burtonová se do toho vložila: „Já jim to povím. Roso, zaveďte pana Goodwina do pracovny a ukažte mu, kudy má jít.“
Paní Burtonová byla skutečně někdo. Už jsem se do ní úplně zamiloval. Duši možná měla odloženou někde v nějaké krabici, ale jinak v ní bylo všechno na svém místě, myslím tím kuráž a tak. Kdybych byl sběratelsky založený, docela rád bych měl nějakou její rukavici.
Opustili jsme s Rosou místnost. Vedla mě oklikou přes chodbu, zřejmě aby se vyhnula ložnicím, protože do pracovny jsme vešli přímo z chodby. Ukázala mi jiné dveře, kudy mám jít, a opustila mě. Rozhlédl jsem se: knihy, kožené klubovky, rádio, kuřácké stolky a u okna psací stůl s plochou deskou. Tam byla očividně zásuvka, kam Burton ukládal tu stříkačku. Přistoupil jsem k ní, vytáhl jsem ji a zase zastrčil. Potom jsem prošel druhými dveřmi a středně rychlým krokem jsem pokračoval kolem dveří jídelny, přes hlavní halu do velkého pokoje a odtud do salónu. S pohledem na hodinkách jsem otevřel dveře do vstupní haly, vstoupil jsem a zavřel za sebou. Ještě dobře, že všichni byli varováni, protože Rosin výkřik: „Teď!“ zazněl i pro mne, ačkoliv jsem byl daleko, až ve vstupní hale, jako volání k poslednímu soudu. Vracel jsem se zpátky mnohem rychleji, než jsem tam šel, ze strachu, že to zkusí ještě jednou. Ona zatím odklusala zpátky do pokoje k paní Burtonové. Když jsem tam vešel, stála u pohovky s obličejem bílým jako stěna a tvářila se, jako by měla mořskou nemoc. Paní Burtonová vstala a hladila ji po rameni. Přistoupil jsem k nim a sedl jsem si.
„Málem jsem se tam nedostal. Nanejvýš dvě vteřiny. Ona to samozřejmě popohnala, ale ukazuje to, že všechno muselo proběhnout velice rychle. Oukej, Roso. Už po vás žádné výkřiky nebudu chtít. Jste hodná, odvážná holčička. Jen ještě pár otázek. Když jste zaslechla výstřely, běžela jste s paní Burtonovou do haly. Je to tak?“
„Ano, pane.“
„Co jste viděla, když jste tam doběhla?“
„Nic jsem neviděla, bylo tam tma.“
„Slyšela jste něco?“
„Slyšela jsem něco šmátrat, a pak jsem zaslechla, jak pan Chapin říká jméno paní Burtonové, a potom se rozsvítilo a uviděla jsem ho.“
„Co dělal?“
„Snažil se vstát.“
„Měl v ruce revolver?“
„Ne, pane. Určitě neměl, protože rukama se opíral o podlahu, jak se snažil vstát.“
„A pak jste spatřila doktora Burtona.“
„Ano, pane.“ Zapolykala. „Uviděla jsem ho, když k němu došla paní Burtonová.“
„Co jste dělala pak?“
„No… stála jsem tam… až mi paní Burtonová řekla, ať přivedu doktora Fostera. Vyběhla jsem, seběhla dolů a tam mi řekli, že doktor Foster zrovna odešel, šla jsem k výtahu –“
„Dobrá. To stačí.“
Přehlédl jsem své poznámky. Paní Burtonová opět Rosu poplácávala po rameni a Rosa se na ni dívala a natahovala moldánky. Mé hodinky ukazovaly za pět minut jedenáct, už jsem se v tom pokoji zdržoval téměř dvě hodiny. Zbývala jedna věc, do níž jsem se ještě vůbec nepustil, ale možná že jí ani nebude zapotřebí a každopádně může počkat. Měl jsem dost, abych mohl klidně spát. A jak jsem tak listoval ve svém bloku, napadla mě ještě jedna okolnost, která si podle mne zasluhovala pozornost. Strčil jsem blok a tužku do kapsy a pohlédl jsem na paní Burtonovou.
„Pokud jde o Rosu je to vše. Pokud jde o mne, také, jen snad ještě, kdybyste řekla Rose –“
Podívala se na děvče a pokynula mu: „Bude nejlíp, když si půjdete lehnout, Roso. Dobrou noc.“
„Oh, paní Burtonová –“
„To je v pořádku. Slyšela jste pana Goodwina, že jste statečné děvčátko. Jděte a trochu se prospěte.“
Služebná mi věnovala ne právě přátelský pohled, ještě jednou pohlédla na svou paní, obrátila se a šla. Sotva se za ní zavřely dveře, vstal jsem z křesla a řekl jsem:
„Hned půjdu, jen ještě jednu věc. Chci vás požádat o laskavost. Musí vám stačit mé slovo, že Nero Wolfe má na této záležitosti tentýž zájem jako vy. Povím vám to otevřeně. Vy nechcete, aby Paula Chapina spálili v elektrickém křesle za zabití vašeho manžela, a on to nechce také. Nevím, jaký teď udělá další tah, to záleží jen na něm, ale pravděpodobně bude potřebovat něco, o co by se mohl opřít. Kdyby například chtěl inspektora Cramera požádat, aby si směl prohlédnout ten revolver, musel by udat pádnější důvod, než je zvědavost. Nedovedu si dost dobře představit, že by ho angažoval Paul Chapin, ale co vy? Kdybychom mohli říci, že jednáme z vašeho pověření, bylo by všechno mnohem snazší. Žádný honorář bychom ovšem nepožadovali, ani kdybychom udělali něco podle vašeho přání. Chcete-li, dám vám to písemně.“
Díval jsem se na ni. Hlavu stále ještě držela zpříma, ale v očích a v koutcích úst se už počaly objevovat známky únavy. Řekl jsem jí: „Už jdu. Nebudu na vás naléhat, ani do vás mluvit, odpovězte mi prostě ano či ne. Pokud si teď někam nelehnete a neodpočinete si, tak jen klidně do toho a sesypte se, odpočinete si jiným způsobem. Není to tak?
Zavrtěla hlavou. Myslel jsem, že mi tím říká ne, ale vtom promluvila i když mi připadalo, že to, co říká, není mi určeno o nic víc, než když předtím zavrtěla hlavou. „Milovala jsem svého muže, pane Goodwine. Ano, milovala jsem ho. Někdy jsem s tím, jak si počíná, nesouhlasila. Ještě častěji on nesouhlasil s tím, co jsem dělala já i když mi to málokdy řekl. Nesouhlasil by s tím, co dělám právě teď myslím, že by nesouhlasil. Prohlásil by: ‚Přenechme to osudu. Řekl by to jako už často velkoryse i o Paulu Chapinovi. Je mrtvý… ano, je mrtvý… ale nechme ho žít alespoň tolik, aby to teď mohl říci,

a mne nechte žít alespoň tolik, abych odpověděla, co jsem odpovídala vždycky: nebudu dávat ruce pryč od ničeho, o čem jsem přesvědčena, že to mám vykonat. On by si nepřál, abych mu dělala nějaké nové ústupky, teď, když je mrtvý.“
Prudce vstala a prudce dodala: „A i kdyby to po mně chtěl, pochybuji, že bych mohla ustoupit. Dobrou noc, pane Goodwine.“ Podala mi ruku.
Uchopil jsem ji a zeptal jsem se. „Možná že vám správně rozumím, ale mám rád jasnou řeč. Nero Wolfe může prohlašovat, že jedná z vašeho pověření, že ano?“
Přikývla. Otočil jsem se a vyšel jsem z pokoje.
Ve vstupní hale jsem si vzal se stolu kabát a klobouk, oblékl jsem se a ještě jednou jsem se rozhlédl. Ze skříně ve zdi jsem vytáhl svůj černý kufřík. Při otvírání dveří jsem si prohlédl zámek a zjistil jsem, že je to druh v domech této třídy obvyklý. Typ, u něhož lze uvolnit západku stisknutím tlačítka, které je zapuštěné v hraně dveřního křídla. Zkusil jsem to a šlo to. Zaslechl jsem nějaké zvuky na podestě, vyšel jsem a zavřel za sebou dveře. Seděl tam v křesle fízl, kterého tu Cramer nechal na ochranu rodiny před obtěžováním – jak jsem předpokládal – a mohl si krk ukroutit, aby viděl, kdo si to hraje s dveřmi. Nenamáhal se však vstát.
Začal jsem si natahovat rukavice a vlídně, ale svrchu jsem ho oslovil: „Děkuji vám, ujišťuji vás, že vám to nikdy nezapomeneme“ a odebral jsem se k výtahu,

18

Tu noc ve dvě hodiny v neděli ráno jsem seděl v naší pracovně u psacího stolu a zíval jsem. Wolfe za svým stolem si prohlížel rozvrh, který jsem mu naklepal na stroji během jedné přestávky ve svém hlášení, kdy si vyžádal oddechový čas, aby si to všechno mohl srovnat v hlavě. Ta tabulka vypadala takhle:
18.05 Paní Burtonová přichází domů. V bytě přítomni: Burton, dcera, Bowen, služebná, kuchařka.
18.20 Odchází Bowen.
18.25 Odchází dcera.
18.30 Přichází Dora Chapinová.
19.20 Dora odchází.
19.30 Přichází Paul Chapin.
19.33 Burton zastřelen.
19.40 Telefonuje Fred Durkin.

Jeden průklep jsem si nechal pro sebe, čučel jsem do něho a zíval jsem. Fritz pro mě udržoval na sporáku trochu horkého zadělávaného veverčího masa, ale už dávno bylo to tam, stejně jako několik whisky se sodou, protože mé mléko mi po černé omáčce, s níž Fritz veverčí maso připravuje, chutná jako žluklý olivový olej. Když jsem přednesl několik význačných podrobností, aniž jsem udal, jak jsem k nim přišel, Wolfe Hibbardovi vysvětlil, že s detektivy je to jako s kouzelníky; jejich hlavní a neustálá starost je uchovat si zdání tajemnosti, která se k jejich zaměstnání pojí, a Hibbard se odebral nahoru spát. Dík vývoji událostí, o němž jsme se dozvěděli telefonicky, zatímco se koupal, jeho svět se změnil. Večeři mnoho nedal, i když už nutnost, aby si chránil pozlátko na zubech, pominula. Stále se domáhal, aby směl zavolat asi padesáti nebo šedesáti lidem, počínaje svou neteří, a dal se od toho odvrátit jedině různými vznešenými řečičkami o čestném slově. Zdálo se, že ve skutečnosti se tuto otázku nepodařilo vyřešit s konečnou platností, protože Wolfe vyslal Fritze, aby přestřihl telefonní vedení do Hibbardova pokoje. Teď tedy byl nahoře, a buď spal, nebo si možná vycucával z malíčku nějakou psychologickou fintu na téma čestné slovo. Pokračoval jsem a vyložil jsem Wolfovi kousek po kousku celou tu historii. Pak nastala diskuse.
Odhodil Jsem průklep na stůl a provozoval další zívání. Konečně Wolfe prohlásil:
„Chápejte, Archie. Myslím, že by bylo docela dobře možné, abychom pokračovali, aniž bychom se pouštěli do pracného hledání vraha doktora Burtona. Považoval bych to dokonce za samozřejmé, jen kdybych se mohl spolehnout, že se lidé rozhodují na základě zdravého rozumu. Bohužel, takoví jsme na světě jenom tři nebo čtyři, a ještě i na nás je třeba dávat pozor. Naše slabina je, že jsme se zavázali neodvozovat svůj zdárný výsledek od skutečnosti, ale dát si jej skupinou svých klientů odhlasovat. Nestačí, abychom způsobili, že se věci udály, my také musíme přimět své klienty, aby odhlasovali, že se udály. Tomuto ujednání jsme se nemohli vyhnout. A proto je nutné, abychom zjistili, kdo zabil doktora Burtona, tak aby hlasování mohlo být vylákáno melodramatem, kdyby je dostatečně neusměrnil rozum. To je vám jasné.“
„Jsem ospalý,“ namítl jsem. „Když jsem s večeří musel počkat skoro do půlnoci, a pak to byla zadělávaná veverka…“
„Ano, chápu,“ přikývl Wolfe. „Za takových okolností bych sám nestál za nic. A ještě něco. Z našeho hlediska je nejhorší na celé té Burtonově historii, jak postihuje osobu pana Chapina. Nemůže si sem přijít pro svou kazetu a vůbec pro nic. Musíme sehnat prostřednictvím pana Morleye povolení a navštívit ho. Do které věznice ho dají?“
„Tuším, že do Center Street. Mohli by ho strčit do tří nebo čtyř podniků, ale „Hrobky“ jsou nejpravděpodobnější.“
Wolfe si vzdychl. „To strašné pekelcování. Myslím, že to je víc než dvě míle, spíše tři. Naposledy jsem tento dům opustil začátkem září, abych měl tu čest poobědvat u jednoho stolu s Albertem Einsteinem, a když jsem jel domů, pršelo, pamatujete se?“
„Jistě. Jak bych to vůbec mohl zapomenout? Byl takový slejvák, že skoro zvlhly chodníky.“
„Vy si ze mne tropíte šašky. Ať vás… ale dobrá. Nechci dělat z nouze ctnost, ale nechci taky úpět pod její knutou. Když už pro člověka obviněného z vraždy neexistuje něco takového jako propuštění na záruku, a když si s panem Chapinem nutně potřebuji pohovořit, nedá se dělat nic jiného, než vydat se do Center Street. Totiž – nic, dokud nebudeme vědět, kdo zabil doktora Burtona.“
„A nezapomeňme, že ještě než skončí tato noc, může Chapin kápnout božskou, otevřít Cramerovi své srdéčko a přiznat

se, že to udělal.“
„Archie,“ Wolfe na mne zakýval prstem, „jestliže trváte – ale ne, o to se pokoušel už dánský král Knut. (Nalít rozum do hlavy hlupáka.) Já jen znovu tvrdím: nesmysl! Copak jsem vám to nevysvětlil? Teď je v módě říkat, že možné je všechno. Pravda je, že možné je velice málo, žalostně málo. A možnost, že Chapin zabil doktora Burtona, mezi to nepatří. Převzali jsme určitý úkol. Je marné žádat od vás, abyste ve svém mozku vymýtil všechny bludy, které se jako červi plíží jeho komůrkami. Očekávám však, že jim nedovolíte, aby se nám pletly do našich nezbytných úkonů. Pravda, jsou dvě hodiny pryč, je čas jít spát. Načrtl jsem vám vaše zítřejší úkoly – totiž dnešní. Vysvětlil jsem, co vykonat lze a co ne. Dobrou noc a dobře se vyspěte.“
Se zažíváním jsem se zvedl. Na to, abych se nechal otrávit, jsem byl příliš ospalý, a tak jsem automaticky řekl: „Oukej, šéfe.“ A šel jsem nahoru na kutě.
V neděli ráno jsem si přispal. Dostal jsem pro ten den tři fušky, první v pořadí by se asi nedala prakticky provést v žádnou časnou hodinu, a tak jsem se dvakrát probudil, mrkl na hodiny a zase se zaruchal. Kolem půl desáté jsem se konečně vypotácel, opláchl si tělo a oškrábal si tváře. Při zapínání košile jsem zjistil, že si hvízdám, zarazil jsem se, abych našel důvod své dobré nálady, a došlo mi, že mě asi uspokojuje pomyšlení, jak Paul Chapin sedí za mřížemi a nemůže vidět sluneční zář, kterou jsem pozoroval na domovních štítech na protější straně ulice. Dohvízdal jsem. To nebyly správné city vůči chlapíkovi, za jehož svobodu jsem měl bojovat.
Bylo listopadové nedělní dopoledne a věděl jsem, co se stalo, sotva jsem zavolal dolů Fritzovi, že jsem vylezl z vany. Vymazal rendlík máslem, vrazil do něj šest lžic smetany, tři čerstvá vejce, čtyři Lamberovy párečky, sůl, pepř, papriku a pažitku a strčil to do trouby. Avšak než jsem šel do kuchyně, stavil jsem se v pracovně. Dřepěl tam Andrew Hibbard s raníky. Sdělil mi, že se špatně vyspal, že už snídal a že by tu hrozně rád měl nějaké vlastní šaty. Pravil jsem, že Wolfe je nahoře v nejvyšším poschodí mezi svými orchidejemi a že bude vítán, kdyby si je přál vidět. Rozhodl se, že půjde. Šel jsem k telefonu, zavolal Center Street a dozvěděl jsem se, že inspektor Cramer se zatím neukázal a že nevědí, kdy se objeví. Sešel jsem tedy do kuchyně a dal jsem si se svým rendlíkem i jeho příslušenstvím na čas. Vražda doktora Burtona v ranních novinách samozřejmě zaujímala titulní stránky. Pročítal jsem ty články a moc jsem se pobavil.
Pak jsem odešel do garáže, vzal jsem si vůz a šinul jsem si to k městu.
Když jsem tam přijel, Cramer už byl ve své úřadovně a vůbec mě nenechal čekat. Pokuřoval mohutný doutník a tvářil se spokojeně. Posadil jsem se a poslouchal jsem, jak s několika tajnými probírá otázku, jaká je nejlepší cesta přesvědčit nějaké harlémské občany, aby upustili od svých anatomických pokusů na lebkách pokladníků v drugstórech. Když zmizeli, mrkl jsem na něho a usmál jsem se. Můj úsměv neopětoval. Otočil si židli, aby mi viděl do obličeje, a zeptal se mě, co chci. Odpověděl jsem, že nic. Přišel jsem mu jen poděkovat za to, že mě včera večer nechal motat se mimo soutěž u doktora Burtona.
„To jo,“ řekl, „když jsme odcházeli, už jste byl pryč. Otravovalo vás to?“
„Otravovalo. Nemohl jsem narazit na žádnou stopu.“
„Ne.“ Ale pořád ještě se neusmál. „Tenhle případ je jako umíněné děti, nevíme, jak na něj. Všechno, co máme, je vrah, revolver a dva svědci. A teď, co chcete?“
Odpověděl jsem: „Chtěl bych toho spoustu. Inspektore, máte to v kapse. Oukej. Můžete si dovolit velkomyslnost. Rád bych věděl, jestli jste na revolveru našli nějaké otisky prstů. Rád bych věděl, jestli Chapin vysvětlil, proč to naplánoval tak amatérsky, on, profík. Ale obzvláště rád bych si s Chapinem pohovořil. Kdybyste mi to mohl zařídit –“
Cramer se ušklíbl. „Mně samotnému by nevadilo, kdybych si mohl pohovořit s Chapinem.“
„Výborně. S radostí za vás ztratím slovo.“
Potáhl z doutníku, vyndal jej z úst a začal se chovat stroze. „Já vám něco povím, Goodwine. Docela rád bych tu s vámi seděl a kecal, ale je neděle a mám co dělat. Tak abychom si rozuměli. Za prvé, nikam byste se nedostal, i kdybych vás nakrásně k Chapinovi pustil. Ten mrzák je jako mezek. Včera večer jsem si s ním dal práci čtyři hodiny a přisámbůh, že mi neřekl, ani kdy se narodil. Nemluví a nechce mluvit s nikým kromě své manželky. Říká, že nechce advokáta, či spíše, když se ho zeptáme, koho by chtěl, mlčí. Jeho žena u něho byla dvakrát a nemluví spolu nic, co by nemohl slyšet každý. Vy víte, že mám jakousi menší zkušenost, jak rozvazovat jazyky, ale u něho selhává všechno.“
„To jo. Čistě mezi námi děvčaty, zkusili jste ho trochu přimáčknout?“
Zakroutil hlavou. „Ani jsme se ho nedotkli. Ale abychom pokračovali. Po tom, co mi včera večer říkal do telefonu Nero Wolfe – mám za to, že jste ten rozhovor slyšel – napadlo mě hned, že ho budete chtít navštívit. A rozhodl jsem se, že se nedá nic dělat. A i kdyby mluvil jako Jan Zlatoústý, co z toho? Když uvážíme, jak jsme ho dostali, nechápu, proč se o něho ještě zajímáte?
Do háje, copak Wolfe ani jednou nemůže přijít zkrátka? Jen moment počkejte, nemusíte mi připomínat, že to Wolfe se mnou vždycky hrál na rovinu a že mu ještě za jednu nebo dvě věci jsem dlužen. Rád mu prokážu laskavost, až bude potřebovat něco pořádného. Ale ať už jsem to na toho mrzáka ušil sebelíp, nehodlám nic riskovat.“
„Oukej. Pro nás to znamená jenom víc starostí. Wolfe se bude muset obrátit na okresního návladního.“
„Ať se obrátí. Když se obrátí, já mu to nezakousnu. Ale co mne se týče, Chapina smějí navštívit jen dva lidé, jeho žena a jeho obhájce, jenže obhájce on nemá a jestli chcete vědět, co si o tom myslím já, ženu také ne. Heleďte, teď když jste požádal o laskavost vy mne a já vám ji odmítl, co takhle, kdybyste jednu prokázal vy mně? Povězte mi, proč ho chcete navštívit? Co vy na to??
Ušklíbl jsem se. „Budete se divit, ale musím se ho zeptat, co mám udělat s tím, co zbylo z Andrewa Hibbarda, než bude mí možnost, aby se o to postaral sám.“
Cramer na mě zíral. Odfrkl si. „Nedělejte si ze mne blázny.“
„Jak bych mohl? Něco takového by mě ani ve snu nenapadlo, Samozřejmě, když mlčí, asi by mi to nepověděl, ale možná že bych našel způsob, jak ho přimět, aby rozvázal. Koukněte, inspektore, ve vás přece musí být trocha lidskosti. Mám

dneska narozeniny. Povolte mi tu návštěvu.“
„Ani nápad.“
Vstal jsem. „Co je na tom pravdy, že nemluví?“
„Na rovinu – nedostali jsme z něho ani ň.“
Řekl jsem, že mu jsem velice zavázán za jeho veškerou laskavost, a šel jsem.
Nastoupil jsem do vozu a zamířil na sever. Žádný historický čin jsem nevykonal, ale to jsem ani nečekal. Při vzpomínce na masku, jakou si Paul Chapin nasadil místo obličeje, když jsem ho včera večer viděl sedět ve vstupní hale u Burtonových, vůbec jsem se nedivil, že u něho Cramer neshledával nějakou zvláštní upovídanost, a i kdyby mi nakrásně návštěvu povolil, nemohl jsem čekat, že něco uslyším.
Ve Čtrnácté ulici jsem zaparkoval až jedné trafiky jsem zavolal Wolfovi: „Zase jste měl pravdu. Museli se zeptat jeho ženy, jestli má radši drůbež nebo maso, protože ani to jim nechtěl říci. O obhájce nemá zájem. Cramer mě k němu nepustil.“
Wolfe poznamenal: „Výborně. Pokračujte k paní Burtonové.“
Vrátil jsem se k autu a jel jsem do města.
Když od vrátného volali do bytu Burtonových, aby ohlásili, že přišel pan Goodwin, doufal jsem, že si přes noc to či ono nerozmyslela. Jak jednou prohlásil Wolfe: Na ženu se lze spolehnout ve všem kromě stálosti. Ale všechno bylo při starém. Pokynuli mi, abych šel do výtahu. Služebná, kterou jsem ještě neviděl – domyslel jsem se, že je to hospodyně, paní Kurtzová mě nahoře uvedla do téhož pokoje jako včera večer. Tvářila se nepřátelsky a odhodlaně, takže jsem byl rád, že se jí nemusím vyptávat na klíč ani na nic jiného.
Paní Burtonová seděla v křesle u okna. Byla bledá. Jestliže předtím u ní někdo byl, poslala všechny pryč. Oznámil jsem jí, že si ani nesednu, že jí jen položím několik málo otázek, které mi pro ni dal Nero Wolfe. Přečetl jsem z bloku první:
„Řekl vám Paul Chapin včera večer ještě něco kromě toho, co jste mi už sdělila, a jestliže ano, co?“
Odpověděla: „Ne, nic.“
„Inspektor Cramer vám předložil revolver, kterým byl zastřelen váš manžel. Jste si jistá, že je to tentýž, který patřil vašemu manželovi a který ukládal do zásuvky svého psacího stolu?“
Odpověděla: „Zcela určitě. Byl na něm jeho monogram, dostal ho jako dárek od jednoho přítele.“
„Během padesáti minut, kdy se včera večer v bytě zdržovala Dora Chapinová, nastal nějaký okamžik, kdy vešla nebo mohla vejít do pracovny, a jestliže ano, byl v tu dobu v pracovně ještě někdo?“
Odpověděla: „Ne.“ Pak se její oči zamračily. „Počkejte, – ano, nastal. Krátce po jejím příchodu jsem ji poslala do pracovny pro jednu knihu. Domnívám se, že tam nikdo nebyl. Manžel se oblékal ve svém pokoji,“
„Příští otázka už je poslední. Nevíte, jestli byl pan Bowen nějakou dobu v pracovně sám?“
Odpověděla: „Ano, byl. Manžel se mě přišel do mého pokoje na něco zeptat.“ Zastrčil jsem blok do kapsy a otázal jsem se: „Mohla byste mi povědět, na co se vás ptal?“
„Ne, pane Goodwine, Myslím, že nemohla.“
„Může to být důležité. Hovořme důvěrně.“
Její oči se zase zamračily, ale zaváhala jen krátce. „Dobrá, ptal se mě, jestli mi na Estell Bowenové – choti pana Bowena záleží tolik, abych pro ni přinesla značnou oběť. Řekla jsem, že ne.“
„Vysvětlil vám, co tím myslí?“
„Ne.“
„Dobrá. To je vše. Vy jste vůbec nespala?“
„Ne.“
Obyčejně mám tolik řečí, kolik je času, ale tentokrát už jsem neměl co poznamenat. Poděkoval jsem a ona mi kývla, aniž pohnula hlavou. Zní to nepravděpodobně, ale přísahám, že to tak udělala. A vypadl jsem. Při odchodu jsem se na chvilku zastavil ve vstupní hale, abych si ještě jednou ověřil jednu nebo dvě drobnosti, jako kde je umístěn vypínač u dvoukřídlových dveří a podobně.
Cestou jsem znovu zavolal Wolfa. Sdělil jsem mu, jak jsem pořídil u paní Burtonové, a on mi sdělil, že hrají s panem Hibbarrdem karty.
Dvacet minut po dvanácté jsem dorazil do nedělně opuštěné Perry Street. Chodníky byly prázdné, kolem celého bloku parkovalo jen několik aut a před vchodem do čísla 203 stál jeden taxík. Nechal jsem vůz dojet setrvačností ke kraji protějšího chodníku a vystoupil jsem. Všiml jsem si čísla taxíku a zahlédl jsem řidiče za volantem. Přešel jsem jízdní dráhu na druhý chodník a prošel jsem kolem. Taxíkář seděl se zavřenýma očima, s hlavou zvrácenou a opřenou o okenní rám. Položil jsem nohu na stupátko, naklonil jsem se k němu a řekl jsem: „Dobré jitro, pane Scotte.“
S trhnutím se probral a pohlédl na mě. Zamrkal. „Oh,“ řekl, „to je malý Nero Wolfe.“
Kývl jsem. „Na jména si nepotrpím, ale to moje náhodou zní Archie Goodwin. Jak vám kape spropitné?“
„Milý zlatý,“ zachrchlal a odplivl si z okna na vozovku, „diškréce jsou náramné. Kdypak jsem vás to viděl naposled, ve středu? Teprve před čtyřmi dny. Pořád se činíte?“
„Koukám, abych viděl.“ Naklonil jsem se k němu blíže. „Heleďte, Pitney Scotte, nehledal jsem vás, ale jsem rád, že jsem vás našel. Když se Nero Wolfe dozvěděl, že jste už víc než před týdnem poznal Andrewa Hibbarda a nehlásil jste se o nabízenou pětitácovou odměnu, prohlásil, že máte obdivuhodný smysl pro humor. Protože vím, jak je snadné najít výmluvu pro přátelský cit za pět táců, nazval bych to jinak, ale Wolfe to myslel dobře, on je prostě výstřední. Když jsem vás tu uviděl, napadlo mě, že byste měl vědět, že váš přítel Hibbard je toho času hostem v našem domě. Včera večer jsem ho tam odvezl. Jestli je vám to jedno, byl bych rád, kdyby to ještě pár dní zůstalo pod pokličkou, než celou tu záležitost dostaneme do latě. Kdyby vás náhodou popadla ziskuchtivost, nepřijdete o nic, když si svůj smysl pro humor uchováte.“

Zabručel: „Tak. Dostali jste Andyho. A potřebujete už jen pár dní, než to všechno srovnáte. Já myslel, že všichni detektivové jsou pitomí.“
„To se ví, že jsou. Já jsem tak pitomý, že ani nevím, jestli jste to byl vy, kdo včera večer vezl Doru Chapinovou do Devadesáté ulice a zase ji přivezl zpátky. Zrovna jsem se vás na to chtěl zeptat.“
„Dobrá, zeptejte se mě. Já vám pak odpovím, že ne.“ Znovu zachrchlal a zase si odplivl zas jeden marný útok na imaginární překážku v hrdle člověka, který neustále umírá touhou po napití. Vrhl na mě pohled a pokračoval: „Víš, bráško – odpusťte mi ten slang, mám na vás vzteka, že jste natrapírovali Andyho, a současně vás za to obdivuju, poněvadž to nebylo tak docela hloupé. A vůbec! Lorrie Burton byl moc dobrý kluk. A teď je mrtvý a Paul Chapin je v báni a to už přestává veškerá sranda, dokonce i pro mě, a Nero Wolfe má o mém smyslu pro humor pravdu. Je to obdivuhodné. Jsem charakter. Jsem jízlivý.“ Zase si odplivl. „Ale, čert to vem. Paní Chapinovou jsem včera večer k Burtonům nevezl, protože jela svým vlastním fárem.“
„Ale? Ona řídí?“
„Samo. Vozí v létě manžela na venkov na pikniky. To například byla zrovna psina, ale pochybuji, že to ještě někdy podniknou. Nevím, proč dneska jede se mnou, ledaže se jí nechce parkovat před Hrobkama a tamhle už jde.“
Slezl jsem se stupátka a o krok jsem ustoupil. Z dveštětrojky vyšla Dora Chapinová a zamířila k taxíku. Měla na sobě jiný plášť a jinou kožešinu, ale stejný obličej a malá šedá očka také. Nesla podlouhlý balíček, velký asi jako krabice od bot, předpokládal jsem, že v něm jsou dobroty pro manžela k nedělnímu obědu. Zdálo se, že si mě nevšimla, o tom, že by mě poznala, ani nemluvě; s jednou nohou na stupátku se zastavila a upřela zrak přímo na mě. Poprvé jsem v jejích očích uviděl vůbec nějaký výraz, který se dal pojmenovat, ale láskyplný nebyl. Mohli byste ho označit jako vyzývavý pohled, kdybyste chtěli pokračovat a popsat, k čemu mě vyzýval. Každopádně jsem na něj skočil. Oslovil jsem ji:
„Paní Chapinová, směl bych jet s vámi? Rád bych vám sdělil –“
Vlezla do auta a zabouchla dvířka. Pitney Scott šlápl na startér, zařadil a začal se rozjíždět. Stál jsem a pozoroval odjíždějící taxi, ne zvlášť radostně, protože jsem přijel za ní.
Šel jsem za roh zatelefonovat Wolfovi, že na oběd nebudu doma. Moc jsem si z toho nedělal, protože vejce, smetana a párky, které jsem nalodil v deset, se ještě nerozhodly, co a jak. Koupil jsem si New York Times, usadil jsem se ve voze a udělal si pohodlí. Pokud nemá nějaké nitky, o nichž inspektor Cramer neví, určitě ji v Hrobkách dlouho nenechají.
I tak jsem musel čekat skoro půldruhé hodiny. Těsně před druhou, když už jsem začal uvažovat, jestli bych neměl zapadnout do lahůdkářství, kam se na větší část týdne nakvartýroval Fred Durkin, a když jsem poosmdesáté zvedl hlavu při zvuku automobilového motoru, uviděl jsem zastavující taxi. Vzhledem k nepřátelství v Dořiných očích jsem si vypočítal, že by se nevyplatilo pokoušet se k ní připojit dole a jet s ní nahoru. Počkám, až bude vevnitř, a pak přemluvím Pitneyho Scotta, aby mě k ní vzal. Možná že mě pustí dovnitř, když přijdu s ním. Ale zase mi to nevyšlo. Místo aby zastavil před vchodem, Scott popojel ještě několik yardů, pak vystoupili oba společně a vešli do domu. Čučel jsem za nimi, mírně jsem zaklel a rozhodl jsem se, že už dál čekat nebudu. Vylezl jsem z vozu a poprvé a naposled jsem vstoupil do čísla 203, šel k výtahu a pronesl: „Páté patro.“ Chlápek na mě pohlédl s obvyklým lehkým a obnošeným podezřením, ale žádnými otázkami mě neotravoval. V pátém jsem vystoupil a zazvonil u 5 C.
Nemohu dost dobře předstírat, že bych byl zvlášť hrdý na to, co se tehdy odpoledne v Chapinově bytě stalo. Nebylo mou chybou, že výsledek neukončil něco víc než jenom případ Paula Chapina, ale záleží na vás, jaký si o tom uděláte úsudek. Musím poctivě přiznat, že to bylo přesně tak hloupé, jak se potom zdály naznačovat jedna nebo dvě Wolfovy poznámky. Ať tak či onak, došlo k tomu takhle:
Dora Chapinová přišla ke dveřím, otevřela a já strčil nohu mezi dveře. Ptala se mě, co chci, a já řekl, že se na něco musím zeptat Pitneyho Scotta. Řekla, že bude za půl hodiny dole a že mohou počkat tam, a začala zavírat dveře, až se zarazily o mou nohu. Dodal jsem:
„Poslyšte, paní Chapinová, i vás bych se chtěl něco zeptat. Vy si myslíte, že já jsem proti vašemu manželovi, ale nejsem, stojím na jeho straně. Na rovinu. Moc přátel mu nezbylo a vám neublíží, když mě vyslechnete. Dozvěděl jsem se něco, co bych chtěl říci vám. Mohl bych to povědět policii, ne vám, ale věřte mi, že by se vám to ani zdaleka nelíbilo. Pusťte mě dovnitř. Je tu Pitney Scott.“
Otevřela dveře dokořán a vyzvala mě: „Pojďte dál.“
Snad ve mně měla náhlá změna jejího chování vzbudit podezření, ale nevzbudila. Jen ve mně vyvolala domněnku, že se mi ji podařilo zastrašit a ještě si přihodit nějaké drobné na sázku, že jestli doktora Burtona nesejmul její choť, odpráskla ho ona. Vešel jsem, zabouchl za sebou dveře a šel jsem s ní přes předsíň, obývací pokoj a jídelnu do kuchyně. Pokoje byly velké, pěkně zařízené a vypadaly blahobytně. V kuchyni za bíle natřeným stolem seděl Pitney Scott a likvidoval kus kuřete. Na míse zbylo ještě pět nebo šest do hněda vypečených porcí. Oslovil jsem paní Chapinovou:
„Snad bychom mohli pana Scotta nechat, aby si dával do nosu o samotě.“
Kývla k židli a ukázala na kuře: „Je ho tu ještě spousta.“ Obrátila se na Scotta a dodala: „Namíchám vám drink.“
Zakroutil hlavou, zažvýkal a polkl. „Už deset dní nepiju, paní Chapinová. Není to žádná legrace, to si pište. Až bude hotová káva, rád si dám říct. Tak vzhůru – říkal jste Goodwin, že ano – do toho a pomozte mi. Paní Chapinová prý už obědvala.“
Hlad jsem měl, kuře vypadalo svůdně, to přiznávám, a po psychologické stránce se mi to jevilo tak, jako že bych se přidat měl. A to se ani nezmiňují o salátu se zelenou paprikou. Usadil jsem se na židli a Scott mi podal mísu. Dora Chapinová odešla ke sporáku a stáhla plamen pod kávovarem. Vzadu na krku měla ještě spoustu obvazů a místo, kde měla oholené vlasy, vypadalo odpudivě. Byla větší, než jsem si tenkrát u nás v kanceláři představoval, a pěkný pořízek. Vzdálila se pro něco do jídelny a já se začal důvěrněji seznamovat s kuřetem a dal jsem se do řeči se Scottem. Za chvilku se Dora Chapinová vrátila s hrníčky na kávu.
Bylo to samozřejmě v kávě. Dala to asi rovnou do konvičky, protože sama se vůbec nenapila, ale žádné pachuti jsem si

nevšiml, káva měla úplně obvyklou chuť. Musela tam každopádně vrazit kdejakou tabletku na spaní a ještě všechno možné, co jí přišlo pod ruku, protože to bylo jaksepatří silné. Začal jsem to pociťovat v okamžiku, kdy jsem zvedl ruku, abych Scottovi nabídl cigaretu, a zpozoroval jsem, jak se tváří. Měl přede mnou několik vteřin náskok. Dora Chapinová už zase opustila místnost. Scott civěl na dveře, kterými zmizela, a pokoušel se vstát ze židle, ale nedokázal to. Poslední, nač si opravdu vzpomínám, je, jak se snaží povstat ze židle, ale ještě potom jsem musel udělat jednu nebo dvě věci, protože když jsem se probral, byl jsem v jídelně na půl cestě ke dveřím vedoucím do obývacího pokoje a do předsíně. Když jsem přišel k sobě, bylo tma. To bylo první, co jsem vnímal, a chvilku to bylo všechno, co jsem si uvědomoval, protože jsem se nemohl pohnout a musel jsem tvrdě bojovat, abych pořádně otevřel oči. Napravo od sebe, zdánlivě ve veliké dálce, jsem viděl dva velké obdélníky kalného světla a soustředil jsem se, abych si uvědomil, co to je. Jako bleskem mi došlo, že to jsou okna, že v místnosti, kde jsem, je tma a na ulici se svítí. Pak jsem se soustředil na to, jaká je to místnost.

Všechno se mi začalo jedno přes druhé zmateně vybavovat, ale pořád ještě jsem nevěděl, kde jsem, ačkoliv mi hlava skoro praskala úsilím, abych si to uvědomil. Překulil jsem se na podlaze a ucukl jsem, protože jsem rukou dopadl na něco kovově ostrého. Zvedl jsem se na kolena a začal jsem lézt. Vrazil jsem do stolu a do jedné či dvou židlí a nakonec do zdi. Plazil jsem se podél ní dál, opíral jsem se o ni ramenem, vyhýbal jsem se nábytku a každých pár stop jsem se zastavoval a hmatal kolem sebe, až jsem konečně nahmatal dveře. Pokusil jsem se dostat na nohy, ale nesvedl jsem to, spokojil jsem se tedy s tím, že jsem hmatal nad sebe. Našel jsem vypínač a stiskl jsem ho, rozsvítilo se světlo. Odplazil jsem se tam, kde cosi leželo na podlaze, a s vypětím všech svalů na čele a spáncích, abych udržel oči otevřené, jsem viděl, že kovová věc, které jsem se před chvílí zhrozil, byl můj vlastní kroužek na klíče. Kolem ležela moje náprsní taška, můj blok s tužkou, nůž, plnicí pero, kapesník obsah mých kapes.

Chytil jsem se židle a vytáhl jsem se na nohy, ale nebyl jsem s to odrazit. Zkusil jsem to a upadl jsem. Rozhlížel jsem se po telefonu, ale nebyl tam, odlezl jsem tedy do obývacího pokoje, u dveří jsem našel vypínač a rozsvítil jsem. Telefon stál na poličce u protější stěny. Připadalo mi to strašně daleko a touha lehnout si a vzdát to způsobila, že se mi chtělo řvát, abych ukázal, že to nevzdám, ale nemohl jsem řvát. Konečně jsem se dostal k poličce, sedl jsem si k ní na zem a natáhl ruku po telefonu, podařilo se mi zvednout sluchátko a dát si je k uchu. Velice slabě jsem uslyšel mužský hlas. Pronesl jsem Wolfovo telefonní číslo a slyšel jsem ho, jak říká, že mě neslyší. Zakřičel jsem číslo ze vší síly a tím jsem mu dodal dostatečnou průbojnost. Za chvilku jsem zaslechl jiný hlas a zařval jsem:

„Chci Nera Wolfa!“

Ten druhý hlas něco zamumlal a já mu řekl, aby mluvil hlasitěji, a zeptal jsem se, s kým mluvím, vtom se mi však v kouli rozbřesklo, že je to Fritz. Řekl jsem mu, ať zavolá Wolfa, a on mi odpověděl, že tam není, na to jsem mu pravil, že je cvok, a on na mě vychrlil spoustu mumlání a já ho požádal, aby to řekl ještě jednou, hlasitěji a pomaleji. „Archie, říkal jsem, že pan Wolfe tady není. Šel vás hledat. Někdo pro něho přišel a on mi řekl, že jde pro vás. Archie, kde jste? Pan Wolfe povídal –“

Měl jsem co dělat, abych udržel sluchátko, ale nakonec spadlo i s celým aparátem, hlava mi klesla do dlaní, zavřel jsem oči a domnívám se, že jsem dělal to, čemu se říká brečet.

19

Nemám ani ponětí, jak dlouho jsem tam seděl na podlaze s hlavou v dlaních a pokoušel jsem se z toho dostat alespoň tak, abych mohl znovu zvednout telefon. Trvalo to možná minutu, možná hodinu. Největší potíž byla, že jsem se měl soustředit na telefon, a přitom se mi neustále vnucovalo vědomí, že Wolfe je pryč. Nedokázal jsem zvednout hlavu z dlaní. Konečně jsem zaslechl nějaký hluk. Neustával, naopak stále sílil, a nakonec mi proniklo do mozku, že se asi někdo pokouší vyrazit dveře. Chňapl jsem po vrchu poličky, zvedl jsem se do stoje a zjistil jsem, že se udržím na nohou, dokud se nevzdálím od stěny; držel jsem se tedy při ní a postupoval jsem podél ní až ke dveřím do předsíně a kolem předsíně ke vchodu, odkud ten hluk přicházel. Položil jsem ruce na dveře a otočil knoflík, dveře se rozletěly a já byl zase na zemi. Dva chlapíci, kteří vešli, ke mně přistoupili, stáli nade mnou a zaslechl jsem nějaké poznámky v tom smyslu, že někdo si nakoupí, naleje se až po žábry, a pak nezavěsí.

Zatím už jsem mohl mluvit lépe. Nevím, co všechno jsem povídal, ale stačilo to, aby jeden z nich mazal pro doktora a druhý mi pomohl na nohy a kormidloval se mnou do kuchyně. Rozsvítil. Scott se svezl se židle a ležel zkroucený na podlaze. Moje židle se překotila na stranu. Cítil jsem závan chladného vzduchu a ten chlápek pronesl cosi o okně. Podíval jsem se tam a viděl jsem, že je rozbité sklo a uprostřed zeje díra jako hrom. Nikdy jsem se nedozvěděl, co vlastně jsem tím oknem vyhodil, možná mísu s kuřetem. Ale dole pod námi to stejně nevyvolalo takovou zvědavost, aby to bylo co platné. Chlápek se sklonil nad Scottem a zatřásl jím, ale ten byl pro tento svět mrtev. Pomocí stěn a nábytku jsem se pracně dostal zpátky do jídelny. Sedl jsem si na zem a začal sbírat svoje věci a strkat si je do kapes. Naštval jsem se, protože mi připadalo, že něco chybí, ale nemohl jsem přijít na to, co to je. Pak jsem si uvědomil, že to je kožené pouzdro s revolvery na jedné a orchidejemi na druhé straně, které mi Wolfe dal k narozeninám a v němž jsem nosil své papíry a zbrojní pas. Bůh ví, že jsem se zase rozbrečel. Zrovna když jsem se věnoval této činnosti, vrátil se ten druhý chlapík a přivedl doktora. Brečel jsem a snažil jsem se vrazit si kotníky do spánků tak silně, aby mi mozek začal pracovat a zjistil, proč mě Dora Chapinová knokautovala jen proto, aby mě mohla vyšacovat, a pak mi nesebrala nic jiného, jenom to kožené pouzdro.

S doktorem jsem svedl tuhý zápas. Tvrdil, že mi může něco předepsat, teprve až zjistí, co to vlastně v sobě mám, a šel do koupelny zkoumat lahvičky a krabičky a já se vlekl za ním s úmyslem, že ho praštím. Začínalo mi to myslet a v hlavě se mi rojily myšlenky. Dostal jsem se skoro až ke koupelně, ale v tu ránu jsem na doktora zapomněl, protože mě napadlo, že na Scottovi, jak tam ležel zkroucený na zemi, bylo něco divného. Obrátil jsem se a vydal jsem se do kuchyně. Moc jsem si fandil a zase jsem upadl, ale vzchopil jsem se a pokračoval v cestě. Podíval jsem se na Scotta a

hned jsem poznal, o co šlo, byl jen v košili. Sako od šedého taxíkářského stejnokroje bylo pryč. Pokoušel jsem se poznat, proč je to důležité, ale vtom vešel doktor se sklenicí nějakého hnědého svinstva v ruce, Cosi povídal, podal mi sklenici a pozoroval, jak piji. Pak přistoupil ke Scottovi a klekl si k němu.
Chutnalo to hořce. Postavil jsem prázdnou sklenici na stůl a zastavil jsem chlapíka, který šel pro doktora – poznal jsem mezitím, že je to ten muž z výtahu a řekl mu, ať skočí dolů, zapojí Chapinův telefon, a pak ať se jde kouknout před dům, stojí-li tam u chodníku Scottův taxík. Pak jsem se zase vydal jídelnou zpátky do obývacího pokoje a sedl jsem si k telefonu. Spojil jsem se s telefonistou a udal jsem mu číslo.
Hlásil se Fritz. Řekl jsem mu: „Tady je Archie. Co jste mi to před chvílí říkal o panu Wolfovi?“
„Proč… pan Wolfe odešel.“ Teď už jsem ho slyšel líp, a mohu tedy říci, že se snažil, aby se mu nechvěl hlas. „Říkal, že jde pro vás, a má prý podezření, že se ho snažíte přimět, aby vám zvýšit plat. Jel –“
„Okamžik, Fritzi. Mluvte pomalu. Kolik je hodin? Podle mých hodinek je tři čtvrtě na sedm.“
„Ano, to je správné. Pan Wolfe je pryč skoro čtyři hodiny. Archie, kde jste?“
„Na tom houby záleží. Co se stalo? Přišel pro něho někdo?“
„Ano, šel jsem ke dveřím a nějaký mužský mi podal obálku.“
„Byl to taxíkář?“
„Ano, myslím, že byl. Odnesl jsem obálku panu Wolfovi a on hned nato přišel do kuchyně a řekl mi, že odchází. Pan Hibbard mu pomáhal do kabátu, do toho hnědého s velkým límcem, a já mu podal klobouk a hůl a rukavice –“
„Viděl jste to taxi?“
„Ano. Vyšel jsem s panem Wolfem a otevřel mu dvířka u drožky. Proboha, Archie, povězte mi co můžu dělat –“
„Nemůžete dělat nic. Dejte mi pana Hibbarda.“
„Ale Archie – já jsem celý pryč.“
„Já taky. Fritzi, držte pevnost a nedejte se. Sežeňte mi Hibbarda.“
Cekal jsem a zanedlouho jsem uslyšel hlas pana Hibbarda. Ohlásil jsem se: „Tady je Archie Goodwin, pane Hibbarde, dobře poslouchejte, nemohu dlouho mluvit. Chceme, abychom Neru Wolfovi, až se zase vrátí domů, mohli říci, že jste držel slovo. Slíbil jste mu, že až do pondělí večer zůstanete mrtvý. Rozuměl jste?“
, Hibbard se dotčeně ozval: „Ovšemže jsem rozuměl. Ale pane Goodwine, připadá mi, že –“
„Propánakrále, zapomeňte na to, co vám připadá. Buď budete držet slovo, nebo nebudete.“
„Dobrá . budu,.“
„Prima. Vyřiďte Fritzovi, že zase brzy zavolám, jak jen budu mít něco nového.“
Zavěsil jsem. Ten hnědý lektvar, který doktor do mne nacpal, jak se zdálo zabíral, ale nešel mi zvlášť k duhu, bylo mi, jako by mi v hlavě bušilo tisíc pekelných kladiv. Muž od výtahu se vrátil a stál nade mnou. Tázavě jsem se na něho podíval a on mi oznámil, že Scottovo taxi je pryč. Znovu jsem se zmocnil sluchátka a zavolal jsem Spring 73100.
Cramer nebyl ve své úřadovně a nikde ho nemohli najít. Vytáhl jsem náprsní tašku, podařilo se mi pracně vylovit svůj telefonní seznam a zavolal jsem Cramera do bytu. Nejdřív mi řekli, že tam není, ale přesvědčil jsem je, aby si to rozmysleli, a nakonec k telefonu přišel. Jakživ jsem netušil, že by mi někdy hlas nějakého poldy mohl znít jako rajská hudba. Vysvětlil jsem mu, kde jsem a co se mi stalo, a dodal jsem, že se snažím vzpomenout si, co to ráno vykládal o prokázání laskavosti Neru Wolfovi. Odpověděl, že to myslel vážně, ať už říkal co říkal. Pokračoval jsem tedy:
„Oukej, teď máte příležitost. Ta Chapinova bláznivá kočka ukradla taxi, vylákala do něj Nera Wolfa a někam ho odváží. Nevím kam, a nevěděl bych to, i kdybych měl hlavu v provozu. Sebrala ho před čtyřmi hodinami a za tu dobu mohla dojet do Albany nebo kam. Ať už ho dostala jak chtěla, jednou jí to spočítám. Poslyšte, inspektore, pro všechno na světě, vyhlašte všeobecné pátrání po hnědém taxíku Stuyvesant MO-296342. Máte to? Zopakujte mi to. Nasadíte na to rádiovozy? Vyšlete to do Westchesteru, na Long Island a Jersey? Poslyšte, to, co jsem pekl pod pokličkou, bylo, že doktora Burtona odkrouhla ona. Bože, až ji jednou dostanu do rukou – Co? Ne, já se nerozčiluji. Oukej, oukej, inspektore, díky.“
Zavěsil jsem. Někdo vešel a zůstal stát ve dveřích. Zvedl jsem hlavu, byl to polda a blbě se na mě šklebil. Něco se mě ptal a já mu odpověděl, ať se zuje a udělá si pohodlí. Povídal mi na to cosi, co mělo být vtipné, a já si na poličku pro telefon položil hlavu, abych si to v ní trochu srovnal, a několikrát jsem s ní praštil o dřevo, ale nezdálo se, že by to bylo co platné. Výtahář policajtovi něco řekl a ten zamířil do kuchyně.
Vstal jsem a šel jsem otevřít okno a jen taktak, že jsem nevypadl. Studený vzduch byl jako led. Čím dál víc jsem byl pevně přesvědčen o dvou věcech: za prvé, že bude-li má hlava takhle pokračovat ještě dál, vybuchne, a za druhé, že Wolfe je mrtvý. Když už ho ta ženská dostala do taxíku, připadalo mi to samozřejmé. Stál jsem, koukal jsem na Perry Street, snažil jsem se udržet hlavu pohromadě a měl jsem dojem, jako by se tu mezi mnou a řadou domů naproti rozprostíral celý New York Battery, nábřeží Hudsonu a East River, Central Park, Flatbush, Harlem, Park Avenue a tak dále a tam někde byl Wolfe, a já nevěděl kde. Něco mi kmitlo hlavou, chytil jsem se okenního rámu a vyklonil jsem se, až jsem mohl vidět přímo dolů. Můj vůz stál tam, kam jsem ho zaparkoval. Jeho nárazník zářil ve světle pouliční lampy. Zmocnil se mě pocit, že kdybych se tam dolů mohl dostat a nastartovat ho, dokázal bych i docela dobře řídit.
Usnesl jsem se, že to udělám, ale ještě než jsem se odloupl od okna, napadlo mě, že bych se měl rozhodnout, kam pojedu. Jeden člověk s jedním autem by se při pátrání po tom taxíku daleko nedostal, ani kdyby mu hlava fungovala bezvadně. Byl jsem docela bezmocný. Nemohl jsem se však zbavit pocitu, že mohu něco důležitého udělat, jet na nějaké důležité místo, jen kdybych přišel na to, kam. Zčistajasna mi došlo, kam chci jet – domů. Chtěl jsem vidět Fritze a pracovnu, projít domem a na vlastní oči se přesvědčit, jestli tam Wolfe někde není, ověřit si, jak se věci mají.
Bez váhání jsem se pustil rámu a namířil si to přes pokoj. Zrovna když jsem dorazil do předsíně, zazvonil ,telefon. Už se mi chodilo trochu líp. Vrátil jsem se k poličce s telefonem, zvedl sluchátko a řekl haló. Nějaký hlas se zeptal:
„Chelsea dvě tři devět dvě čtyři? Prosím, dejte mi byt pana Chapina.“

Málem jsem upustil sluchátko a byl jsem úplně tuhý. Zeptal jsem se: „Kdo je u aparátu?“ Hlas odpověděl: „Někdo, kdo si přeje, aby byl spojen s bytem pana Chapina. Nevyjádřil jsem se dostatečně jasně?“
Ruka se sluchátkem mi klesla a chvilku jsem si je přitiskl k žebrům, abych se neshodil. Pak jsem je opět zvedl k ústům: „Promiňte, že se ptám, kdo to je. Zdálo se mi, že je to hlas Nera Wolfa. Kde jste?“
„Ach, Archie. Po tom, co mi pověděla paní Chapinová, mohl jsem stěží očekávat, že vás zastihnu při obsluze domácí ústředny. Velmi se mi ulevilo. Jak se cítíte?“
„Náramně. Báječně. Jak vy se máte?“
„Docela dobře! Paní Chapinová řídí staccato a drncání té pekelné drožky… to nic, Archie, stojím a vstoje nerad telefonuji. Právě tak bych velice nerad ještě jednou vlezl do toho nájemného auta. Je-li to proveditelné, vezměte sedan a přijeďte pro mne. Jsem v hostinci Bronx River Inn, poblíže nádraží Woodlawn. Víte, kde to je?“
„Vím. Přijedu.“
„Žádný spěch. Cítím se tu celkem pohodlně.“
„Oukej.“
V uchu mi zaznělo cvaknutí, jak zavěsil. Položil jsem sluchátko a sedl jsem si.
Bylo mi zatraceně dobře a současně jsem se mrzel. Určitě ne na Wolfa, ba ani na sebe, zkrátka mrzel jsem se. Mrzelo mě, že jsem volal SOS Cramerovi, že Wolfe je někde v horoucích peklech, někde až na konci Grand Concourse, a vlastně jsem ani dobře nevěděl, v jakém stavu, mrzelo mě, že se tam teď musím vydat já, byl jsem si až moc dobře vědom, v jakém jsem stavu. Cítil jsem, jak se mi zavírají oči, a s trhnutím jsem zvedl hlavu. Rozhodl jsem se, že až příště uvidím Doru Chapinovou, ať už kdykoliv a kdekoliv, vezmu svůj kapesní nůž a uříznu jí hlavu nadobro, úplně ji oddělím od ostatní Dory Chapinové. Napadlo mě, že bych mohl jít do kuchyně a požádat doktora ještě o kapku toho hnědého utrejchu, ale usoudil jsem, že by mi to zvlášť dobře neudělalo.
Zvedl jsem sluchátko, zavolal jsem do garáže na Desáté avenue a požádal je, aby v sedanu doplnili benzín a přistavili ho k chodníku. Potom jsem se zvedl a chystal jsem se vypařit. Byl bych radši dělal všechno možné, než abych se zas pokoušel chodit, ovšem kromě lezení. Dorazil jsem do předsíně, otevřel dveře a pokračoval jsem dále k výtahu. Zde jsem musel čelit dvěma novým trablům: výtah tu byl, dveře byly otevřené dokořán, ale neměl jsem plášť a klobouk. Nechtělo se mi vracet se do kuchyně pro muže od výtahu, protože to jednak bylo moc daleko, a za druhé, kdyby policajt zjistil, že odcházím, chtěl by mě asi zadržet kvůli informacím a byla otázka, co bych dělal, kdyby se o to pokusil. Vrátil jsem se tedy do předsíně, dveře jsem nechal otevřené, vzal jsem si kabát a klobouk a šel jsem zpátky k výtahu. Vlezl jsem do něj, nějak jsem zavřel dveře a nazdařbůh jsem stiskl páku, šťastnou náhodou na sestup. Výtah začal klesat a já se opřel o bok kabiny.
Zdálo se mi, že páku pouštím zhruba včas, ale první, co jsem si uvědomil, bylo, že výtah narazil na dno šachty jako metrák cihel a odhodil mě od stěny. Vzchopil jsem se, otevřel jsem dveře a asi dvě stopy nad úrovní výtahu jsem viděl tmavou chodbu. Vydrápal jsem se ven a postavil jsem se. Byl jsem v suterénu. Vydal jsem se doprava, což mi připadalo správné, a pro změnu také bylo. Dostal jsem se k nějakým dveřím, prošel jsem jimi, pak branou, a byl jsem venku, od chodníku mě dělily už jen krátké cementové schody. Ztekl jsem je, našel svůj vůz a vlezl dovnitř.
Stále ještě nemohu uvěřit, že jsem s tím vozem dojel z Perry Street ke garážím na Třicáté šesté. Bral jsem to asi odrazem od mantinelů, od budov na jedné k budovám na druhé straně ulice; proti této teorii však mluví fakt, že jsem druhý den na voze nezjistil ani jediné škrábnutí. Jestli si někdo vede seznam zázraků, může si v něm udělat jednu čárku za mě.
Dojel jsem tam, ale zastavil jsem před garážemi a rozhodl jsem se, že se o vjezd dovnitř raději pokoušet nebudu. Zatroubil jsem na houkačku a vyšel Steve. V hlavních rysech jsem mu vytmavil, jak na tom jsem, a sdělil jsem mu, že jak doufám, tam někoho má, kdo ho může zastupovat, protože on bude muset nasednout do sedanu a odvézt mě do Bronxu. Zeptal se, jestli se nechci něčeho napít, a já na něho zavrčel. Zašklebil se, šel dovnitř a já se zatím přesunul do sedanu, který už stál u chodníku. Byl zpátky na to tata, už ve svrchníku, nastoupil a odpíchl se. Řekl jsem mu, kam mě má zavézt, hlava mi klesla na polštářování v rohu, ale zavřít oči jsem si netroufal. Držel jsem je křečovitě otevřené a po každém mrknutí jsem je vždycky znova vytřeštil. Spustil jsem si okno, chladný vzduch mi narážel do obličeje a připadalo mi, že jedeme milión mil za minutu v rychlém rozmazaném okruhu, až se mi tajil dech. „Jsme na místě, mistře,“ prohlásil Steve.
Zabručel jsem, zvedl jsem hlavu a znovu vyvalil oči. Stáli jsme. Bylo to zde, Bronx River Inn, jen přes chodník. Měl jsem dojem, jako by ta hospoda přijela k nám, a ne my k ní. Steve se zeptal: „Jak je vám, jste schopný provozu?“
„To se rozumí.“ Stiskl jsem čelisti, otevřel dvířka a vylezl jsem. Přešel jsem chodník a pokoušel jsem se projít plůtkem, znovu jsem stiskl čelisti a obešel jsem ho. Přešel jsem verandu s holými neprostřenými stolky, u nichž nikdo neseděl, pak jsem otevřel dveře a vešel dovnitř do hlavního lokálu. Bylo tam několik stolků pokrytých ubrusy a u nich sedělo pár hostů. Host, kterého jsem hledal, seděl u stolu v odlehlém koutě místnosti. Přiblížil jsem se. Nero Wolfe tam v celé své slávě seděl na židli, která by při vší hospodárnosti stačila sotva pro polovinu. Vedle něho na židli ležel jeho hnědý svrchník a na druhé straně stolu naproti němu jsem uviděl zafačovanou šíji Dory Chapinové. Seděla ke mně zády. Přistoupil jsem k nim.
Wolfe mi pokynul. „Dobrý večer, Archie. To se mi zase ulevilo, jen jsem domluvil, napadlo mě, že pravděpodobně nejste v tak dobré kondici, abyste mohl řídit vůz tímhle zmateným bludištěm. Velmi se mi ulehčilo. Paní Chapinovou znáte. Posaďte se. Nevypadáte na to, že by vám působilo požitek stát.“
Zvedl sklenici piva a párkrát si lokl. Na jeho talíři jsem zahlédl zbytky nějakého jídla, ale Dora Chapinová svůj talíř dokonale vymetla. Zvedl jsem z jedné židle jeho klobouk a hůl a usedl jsem. Zeptal se mě, jestli nechci sklenici mléka, ale já zakroutil hlavou. Řekl:
„Připouštím, je to drobátko zahanbující, že jsem se vás vydal zachraňovat a nakonec jsem vás požádal, abyste přišel na pomoc vy mně, patří-li však toto nájemné auto panu Scottovi, měl by si do něj opatřit nová péra. Jestliže mě dostanete

domů neporušeného a já nepochybuji, že dostanete – nebude to pro dnešek váš jediný triumf. Tím, že jste mě za poněkud nezvyklých okolností svedl s paní Chapinovou, i když patrně bezděky, přiblížil jste nás k rozřešení našeho problému. Říkám vám to hned, protože vím, že je to pro vás vítaná zpráva. Paní Chapinová byla tak laskavá, že přijala mé ujištění –“
To byla poslední slova, která jsem slyšel. Jediné, nač si ještě vzpomínám, je, že pevně napjatý drát mezi mými spánky, který je držel pohromadě, náhle s kovovým brnknutím praskl. Později mi Wolfe řekl, že když jsem se skládal, narazil jsem, dřív než mě mohl zachytit, hlavou do stolu, až to bouchlo.

20
Když jsem se v pondělí ráno probudil, ležel jsem pořád ještě v posteli. Zní to, jako bych se špatně vyjádřil, ale není to tak. Když jsem se probudil natolik, abych poznal, kde jsem, připadalo mi, jako bych byl šel do postele kolem letnic a teď že jsou vánoce. Potom jsem vedle sebe uviděl doktora Vollmera.
Usmál jsem se na něho. „Haló, doktore, nastoupil jste tu jako domácí lékař?“
Oplatil mi úsměv. „Jen jsem si sem zaskočil, abych se mrkl, jak zabírá to, co jsem do vás včera večer napumpoval. Očividně –“
„Cože? Oh, panebože.“ Vtom mě praštilo přes oči, že všude v pokoji je plno světla. „Kolik je hodin?“
„Tři čtvrti na dvanáct.“
„Ne!“ Otočil jsem se k hodinám. No nazdar! Prudce jsem si sedl a vtom se mi do lebky zarazilo tisíc malých cepínů. Zavyl jsem, zvedl jsem ruce a pokoušel jsem se s ní trochu zaviklat. „Co to tadyhle mám? Hlavu?“ zeptal jsem se doktora Vollmera.
Zasmál se. „To bude v pořádku.“
„Jenže neříkáte kdy. Au, je pan Wolfe v kanceláři?“
Přikývl. „Mluvil jsem s ním, než jsem šel nahoru.“
„A je poledne.“ Spustil jsem nohy na podlahu. „Pozor, ať do vás nevrazím.“ A odstartoval jsem do koupelny.
Začal jsem se mydlit a on se postavil mezi dveře a sdělil mi, že už dal Fritzovi pokyny ohledně mé snídaně. Odpověděl jsem, že pokyny nechci, že chci šunku s vejci. Znovu se rozesmál a vypadl. Jeho smích mě potěšil, kdybych byl opravdu měl v hlavě cepíny, jako doktor by mi je byl pravděpodobně vytahoval, místo aby se řehtal. Hodil jsem sebou, jak to jen při mé motolici šlo, omyl jsem svou ztepilou postavu, oděl ji do denního hávu a docela svižně jsem sešel dolů, opíraje se o zábradlí.
Wolfe ke mně vzhlédl ze svého křesla, řekl dobré jitro a zeptal se, jak mi je. Odpověděl jsem, že se cítím jako hříběcí dvojčata, a šel jsem k svému psacímu stolu. Povídal: „Ale Archie, vážně, smíte už chodit?“
„Ano, nejenže smím, už dávno jsem měl. Znáte mě přece, jsem muž akce.“
Roztáhl tváře. „A já jsem ovšem supersedavý typ. Včera večer, když jste se vezl celou cestu z Bronx River Inn domů, dobrých deset mil nebo víc, s hlavou na mém klíně, byla to jen směšná záměna úloh.“
Přikývl jsem. „Hrozně směšná. Už jsem vám dávno říkal, pane Wolfe, že si mě platíte napůl za práci a napůl za to, že poslouchám, jak se vytahujete.“
„To jste říkal, a pakliže jsem tenkrát nepodotkl, podotýkám nyní, že – ale nechme toho. V těchto líbeznostech můžeme pokračovat někdy jindy, napřed práce. Mohl byste si udělat několik poznámek a svůj půst přerušit až při obědě? Dobrá. Hovořil jsem dnes ráno telefonicky s panem Morleyem a s okresním návladním osobně. Bylo sjednáno, že dnes odpoledne ve dvě třicet navštívím pana Chapina v Hrobkách. Jak se jistě pamatujete, v sobotu večer, když nás Fred Durkin přerušil se svými novinkami, začal jsem vám právě diktovat doznání Paula Chapina. Museli jsme je pak odložit. Najděte si laskavě tu stránku, můžeme pokračovat. Ve dvě odpoledne to musím mít.“
A tak jak se ukázalo nejenže jsem si to nerozdal se šunkou s vejci, po čemž jsem toužil, ale nedostal jsem se dokonce ani k obědu s Wolfem a s Hibbardem. Diktát trval skoro do jedné, a pak jsem ještě musel všechno překlepat na čisto. Prázdnota ve mně se zatím proměnila ve vakuum nebo co může být ještě prázdnější než prázdnota. Řekl jsem si Fritzovi, aby mi přinesl nějaké horké toasty s vejci, mléko a kávu k psacímu stolu. Chtěl jsem mít celý ten dokument, který měl Paul Chapin podepsat, naklepaný naprosto správně a musel jsem si dávat na čas a soustředit se, protože má hlava ještě nebyla ochotna uznat důležitost takových věcí, jako jsou rozdělovací znaménka a pravopis. Tři minuty jsem promarnil telefonováním s garáží, aby mi před dům přistavili sedan; samozřejmě jsem předpokládal, že tam v něm Wolfa povezu, ale dostal jsem odpověď, že už jim Wolfe dal své pokyny a že v nich je zahrnut i řidič. Napadlo mě, že bych se asi měl cítit dotčen, ale řekl jsem si, že se na to vykašlu.
Wolfe se naobědval rychle – na něho rychle. Ve tři čtvrtě na dvě se vrátil do pracovny, právě když jsem byl taktak hotov a chtěl jsem vložit tři průklepy do hnědých pořadačů. Vzal si je, strčil do kapsy, vyzval mě, ať si vezmu blok, a začal chrlit instrukce pro mne na odpoledne. Vysvětlil mi, že si na odpoledne vzal řidiče, protože já budu mít jiné věci na práci. Vyložil mi dále, že mu Hibbard závazně přislíbil zůstat celé odpoledne ve svém pokoji, vzhledem k tomu, že by mohly přijít nějaké návštěvy. Hibbard se tam odebral přímo z jídelny.
Ve dveřích se objevil Fritz a ohlásil, že auto předjelo. Wolfe mu řekl, že bude v několika málo minutách hotov.
Novou představu o kvalitách Wolfovy nervové soustavy mi poskytlo odhalení, že už vykonal větší část příprav na mítink Ligy vyděšených, který se měl týž večer v devět hodin konat u nás v pracovně. Dřív, než vůbec Chapina navštívil! Kromě několika podrobností obsažených v doznání jsem ovšem nevěděl, co všechno mu asi napovídala Dora. Ale na vytečkovanou řádku dole se neměla podepsat ona, nýbrž její mrzáček se světlýma očima. Byl jsem docela rád, že mě Wolfe nepověřil, abych s ním jednal já, i když pro něho to znamenalo dvakrát ve dvou dnech vážit cestu mimo dům, což byl jeho světový rekord. Pustil se do toho hned v neděli večer po našem návratu a v pondělí ráno ze své ložnice a obvolal Boston, Filadelfii a Washington i šest nebo osm členů ligy v New Yorku a mítink byl sjednán.

Mým úkolem bylo spojit se s ostatními, pokud možno telefonicky, a zajistit co největší dosažitelnou účast. Na odchodu mi dal další, ještě neodkladnější úkol. Nařídil mi, abych ihned navštívil paní Burtonovou, a nadiktoval mi dvě otázky, které jí mám položit. Navrhoval jsem, že to vyřídím telefonem, ale nesouhlasil s tím, protože prý bude lépe, když promluvím i s dcerou a služebnými. Fritz stál u dveří s Wolfovým pláštěm v ruce, ale Wolfe mu řekl:
„Málem jsem zapomněl, naši hosté budou mít žízeň. Fritzi, odložte ten plášť a pojďte se se mnou podívat, co budeme potřebovat. Archie, buďte tak laskav, měl byste raději jet, abyste byl do tří zpátky. Fritzi, minulý týden jsem si všiml, že pan Cabot dává přednost Aylmerově sodovce –“
Vypadl jsem. Kráčel jsem si do garáže pro vůz a čerstvý vzduch mi jiskřil v plicích. Vyjel jsem s vozem ven na světlo, celý jsem ho prohlédl, ale nemohl jsem na něm najít ani škrábnutí; a to potom jsem přemýšlel o zázracích. Zase jsem nastoupil a jel jsem do města.
Wolfe mi dělal starosti. Zdálo se mi, že se vším nesmyslně pospíchá. Pravda, Hibbardovo čestné slovo mělo dnes večer vypršet, ale pravděpodobně by si dal říci, aby je prodloužil, a mimoto určitě nebylo životně důležité, abychom ho na schůzce předvedli jako zlatý hřeb programu. Jenže to byl celý Wolfe, ani nepočkal, až bude mít doznání doopravdy v kapse. Dělat naštěstí dlouhý nos, to bylo gesto, jež k němu patřilo, kus jeho osobnosti, a možná důležitý kus. Spoustě věcí jsem u Wolfa nerozuměl, a ani jsem nepředstíral, že rozumím. Nicméně není žádný zákon proti tomu, aby si někdo dělal starosti, a představa, jak večerní schůzka dopadne, jestli Paul Chapin bude dál mlčet jako mezek, mé hlavě nikterak neprospívala. Tohle všechno se mi v ní honilo cestou do Devadesáté ulice.
Wolfe prohlásil, že obě otázky, které mám paní Burtonové předložit, jsou velmi důležité. První byla prostá: Telefonoval doktor Burton v sobotu večer mezi 18.50 a 19.00 Paulu Chapinovi a žádal ho, aby k němu přišel?
Druhá byla složitější: V sobotu večer v 18.30 ležel na stole ve vstupní hale Burtonova bytu pár šedých rukavic, a to na konci stolu blíže dvoukřídlových dveří. Odstranil je někdo z domácích lidí v době mezi udaným časem a 19.20?
Měl jsem kliku. Všichni byli doma. Hospodyně mě nechala čekat v salóně a paní Burtonova přišla za mnou. Vypadala přepadle a měla na sobě šedé šaty, ve kterých mi připadala ještě nemocnější, ale její páteř pořád ještě ukazovala, co dovede. První otázka zabrala asi devět vteřin a odpověď zněla jednoznačně ne. V sobotu večer po půl sedmé doktor Burton vůbec netelefonoval. Druhá otázka si vyžádala víc času. Paní Kurtzová odpadla, protože v tu dobu nebyla doma. Dcera, jak se zdálo, také nepřipadala v úvahu, protože odcházela před půl sedmou, ale přesto jsem paní Burtonovou požádal, aby ji pro jistotu zavolala. Přišla a prohlásila, že žádné rukavice v hale na stole nenechala a že tam žádné neviděla. Ani paní Burtonova v hale nebyla v době od svého návratu kolem šesté hodiny až do 19.33, kdy se tam rozběhla, jakmile zazněly výstřely. Řekla, že na onom stole žádné rukavice nenechala a určitě žádné neodnášela. Poslala pro Rosu. Rosa přišla a já se jí zeptal, jestli v sobotu večer mezi půl sedmou a sedmou hodinou brala se stolu v hale pár rukavic.
Rosa se místo na mne podívala na paní Burtonovou, zaváhala a konečně řekla: „Ne, milostivá paní, nebrala jsem žádné rukavice. Ale paní Chapinová… –“
Zarazila se. Zeptal jsem se: „Viděla jste tam nějaké rukavice?“
„Ano, pane.“
„Kdy?“
„Když jsem šla otevřít paní Chapinové.“
„Brala je paní Chapinová?“
„Ne, pane. Všimla jsem si jich, právě když je zvedla. Zvedla je a potom je zase položila.“
„Nevrátila jste se pro ně později?“
„Ne, pane, nevrátila.“ .
Tím to bylo vyřízeno. Poděkoval jsem paní Burtonové a opustil jsem ji. Chtěl jsem jí říci, že nejpozději do zítřejšího poledne pro ni budeme mít definitivní zprávy, které jí možná trochu pomohou, ale pomyslel jsem si, že dost a dost nekrytých směnek už na firmu uzavřel Wolfe, a raději jsem to nechal plavat.
Do kanceláře jsem se dostal po třetí hodině a hned jsem se pustil do telefonování. Zbylo na mě asi osm jmen, která Wolfe nesehnal. Nalinkoval mi, jak to mám navléci; že se chystáme rozeslat svým klientům, kteří podepsali pamětní zápis, své účty, ale že bychom jim všem jako celku napřed rádi podali vysvětlení a získali jejich souhlas. Což opět jasně mluví pro Wolfovu nervovou soustavu, tím spíš, že naší klienti zatraceně dobře věděli, že Chapina zašili policajti pro vraždu doktora Burtona a že my s tím máme co dělat asi tolik jako bronzoví lvi před městskou knihovnou. Souhlasil jsem však, že je to dobrá finta, jak je dostat k nám do pracovny.
S těmi osmi chlapíky to šlo celkem dobře, za něco málo přes půl hodiny jsem jich zbubnoval pět, když tu ve tři čtvrtě na čtyři, právě když jsem v telefonním seznamu hledal číslo Hereckého klubu v honbě za Rolandem Erskinem, zazvonil telefon. Ohlásil jsem se a byl to Wolfe. Jak jsem zaslechl jeho hlas, napadlo mě, aha, už je to tady, večírek je v tahu. Ale nezdálo se, že jsem na to kápl. Zeptal se mě:
„Archie, jak jste pořídil u paní Burtonové?“
„Na obě otázky odpověděla záporně. Burton netelefonoval a nikdo žádné rukavice nebral.“
„Ale služebná je možná viděla?“
„Cože? Tohle jste také věděl? Viděla. Viděla, jak je paní Chapinová zvedla a zase položila.“
„Výtečně. Volám, protože jsem právě něco slíbil, a chci svůj slib neprodleně splnit. Vezměte ze skříně kazetu pana Chapina, pečlivě ji zabalte, dopravte ji do jeho bytu a odevzdejte paní Chapinové. Budu pravděpodobně doma, až se vrátíte.“
„Oukej. Máte ještě něco nového?“
„Nic světoborného.“
„Nic světoborného jsem nečekal. Zkusme to s obyčejnou otázkou přímo k věci. Získal jste na doznání podpis nebo

ne?“
„Mám ho.“
„Opravdu je podepsané?“
„Je. Ještě něco jsem zapomněl: než krabici pana Chapina zabalíte, vyjměte z ní jeden pár rukavic z šedé kůže a uložte je. Prosím vás, doručte tu schránku paní Chapinové ihned.“
„Provedu.“
Zavěsil jsem. Ten tučný ďábel to dokázal. Neměl jsem sice ani potuchy, jaké zásoby munice získal od Dory Chapinové, a měl ovšem i tu výhodu, že Chapin tvrdl v lapáku s vraždou prvního stupně na krku, ale i tak komu čest, tomu čest, to se musí nechat, vyzná se. Řekl bych, že pro nějaké vyjednávání byl Chapin nejtvrdší druh chlapa, s kterým jsem kdy měl co dělat, s výjimkou toho voňavkáře v New Rochelle, který měl ve zvyku topit ve vaně koťata a jednou mezi ně omylem strčil manželku. Hrozně rád bych byl viděl, jak to s ním Wolfe skoulel.
Wolfe pravil „neprodleně“, a tak jsem poslední tři oběti nechal čekat. Zabalil jsem kazetu a odvezl ji do Perry Street – nejprve jsem ovšem přesně podle instrukcí vyjmul jeden pár rukavic a uložil do zásuvky svého psacího stolu. Zaparkoval jsem naproti číslu 203 a vystoupil jsem. Rozhodl jsem se použít při doručení vhodné techniky. Přešel jsem ulici k domovním dveřím, ve kterých stál muž od výtahu, a oslovil jsem ho: „Odneste tenhle balíček paní Chapinové v pátém patře, až se vrátíte, dostanete čtvrťák.“
Převzal balíček a řekl: „Toho poldu včera bral čert, když viděl, že jste v čudu. Jak je vám?“
„Nádherně. Hoďte sebou, mistře.“
Šel, vrátil se, dostal čtvrťák. Zeptal jsem se ho: „Nepolámal jsem vám něco na té vaší vertikální kraksně? Páka nějak nefungovala.“
Roztáhl ústa asi o šestnáctinu palce. „To bych řekl, že ne. Nic, nic jste nepolámal.“
Tak jsem za Wolfa splnil slib a doručil jsem balíček, aniž jsem podstoupil zbytečné riziko, že budu pozván na. čaj, a přišlo mě to jen na dva nikláky, což je kulantní cena.
Wolfe se vrátil domů přede mnou. Poznal jsem to podle toho, že v hale visel jeho kabát a klobouk. Vzhledem k tomu, že už bylo po čtvrté hodině, bude samozřejmě nahoře u svých sazenic. Byl jsem však už z těch jeho potulek po městě celý nervózní, a ještě než jsem zapadl do pracovny, vyjel jsem ta tři patra nahoru. Kromě nějakého zběžného pohledu jsem už orchideje skoro týden pořádně neviděl. Wolfe obcházel police v tropickém oddělení, pátral po mšicích a z jeho výrazu jsem poznal, že nějaké našel. Obrátil se na mě hned, jak jsem se zastavil, a podíval se na mne, jako bych byl mšice anebo plný mšic. Nemělo cenu pokoušet se navázat s ním nějakou konverzaci. Mazal jsem dolů, abych dorazil to telefonování.
Ze tří zbývajících jsem zastihl jenom dva. Roland Erskine nebyl nikde k sehnání. I tak jsme měli pěkné výsledky. Z Bostonu přišel telegram, že Collard a Gaines přijedou, a z New Haven že přijede Mollison. Měl jsem podezření, že ta přespolní děťátka by si byl vzal Wolfe na starost, i kdybych nebyl v posteli.
Úderem šesté nesešel ze skleníků rovnou do pracovny jako obvykle. Zastavil se zřejmě ve svém pokoji, protože se objevil teprve kolem půl sedmé s náručí plnou knih. Poznal jsem, že to jsou Chapinovy romány. Narovnal si je na stůl, usedl a zazvonil pro pivo.
Sdělil jsem mu, že paní Chapinová krabici dostala, a přečetl jsem mu poznámky ze své odpolední návštěvy u paní Burtonové. Dal mi různé pokyny související s večerní schůzkou a já si je zaznamenal, protože má rád všechno černé na bílém. Potom se začal chovat rozmarné. Měl moře štiplavých poznámek, které jsem nesl jako muž, a pak jsem prohodil, že se blíží doba večeře a bylo by na čase, abych byl seznámen s tajemstvím páru rukavic na stole v hale. K mému překvapení souhlasil.
„Byl to příspěvek paní Chapinové,“ začal, „zásobila mě ještě jinými informacemi, ale žádná nebyla tak zajímavá jako tato. Jak víte, přišla do Burtonova bytu v půl sedmé. Otevřelo jí děvče jménem Rosa. Když procházela halou, uviděla na stole pár rukavic, zastavila se a zvedla je. Tvrdila, že měla v úmyslu donést je paní Burtonové, ale asi bychom jí nekřivdili podezřením, že chtěla svému manželovi založit novou pokladnici. Svědčí pro to i to, co udává jako důvod, proč rukavice položila zpátky na stůl. Udává důvody dva: že se služebná obrátila a pozorovala ji a že jí rukavice připadaly trochu těžší než ty, které jak věděla, nosila paní Burtonova. Každopádně je tam nechala. Když však při odchodu procházela halou, napadlo ji, že se ještě jednou přesvědčí, jestli to přece jen nejsou rukavice paní Burtonové, ale nebyly tam. Hledala je dokonce kolem. Byly pryč.“
„Chápu. A to prokazuje, že Burtona neodkrouhla.“
„Prokazuje a ukazuje na totožnost vraha. Kdyby se ukázalo, že je třeba, aby někdo nevinu paní Chapinové dosvědčil, což mi nepřipadá pravděpodobné, lze zjistit, že ji v půl sedmé pokutoval strážník na křižovatce Park Avenue a Padesáté ulice, protože nezastavila na červenou. Nehledě k tomu, že si jí, když opouštěla dům, ještě než došlo k vraždě, mohl všimnout domovník a vrátný. Nic z toho však nebude třeba.“
„Aha, získal jste si zřejmě její důvěru tím, že jste jí dal nějaké orchideje.“
„Ne, ale po pravdě řečeno, slíbil jsem jí nějaké. Poznamenejte mi to na zítřek. Získal jsem si ji, když jsem jí pověděl pravdu, že mě odsouzení jejího manžela pro vraždu bude stát mnoho tisíc dolarů. Tak vidíte, jak to bylo. Kolik je hodin? Dobrá. Stejně jako sám Chapin byla i ona přesvědčená, že za jeho nepříjemnou situaci jsem odpovědný já. Protože neznal podstatu mé dohody s jeho přáteli, domníval se, že jsem ho křivě obvinil. Viděl mě, a proto mě ovšem nemohl podezřívat, že jsem akrobacii v hale prováděl sám osobně. Víte, kdo ji obstaral? Vy. Ano, skutečně, vraždu jste vykonal vy, já ji jen vymyslel. Paní Chapinová tomu pevně věřila a chopila se příležitosti. Když jste vy a Pitney Scott tvrdě usnuli, prohledala vám kapsy, vzala si jeho kabát a čepici, pak si sedla, napsala vzkaz a dojela taxíkem sem. Předala Fritzovi obálku a vrátila se do taxíku. Její sdělení bylo stručné a jasné. Mohu vám je zopakovat doslova. ‚Archie Goodwin bude za dvě hodiny mrtvý, jestliže nenastoupíte do mého taxi a nepojedete, kam vás dovezu. Podepsala se

vlastním jménem. Dora Chapinová. Obdivuhodně přímočaré. V obálce přiložené kožené pouzdro, které, jak se zdá, máte rád, mě přesvědčilo, že situace si vyžaduje nějakou akci.“
Odmlčel se a sáhl po sklenici piva. Zamručel jsem a pomyslel jsem si, že bych měl něco říci, ale nenapadlo mě nic jiného než: „Jo, měl jsem je rád. A máte je ještě?“
Přikývl a pokračoval: „Jediný skutečně znepokojivý aspekt této příhody vyplýval z romantické představy paní Chapinové o tom, co je to opuštěné a vzdálené místo. Křoví v nějakém odlehlém cípu Central Parku by bylo vykonalo tutéž službu, když už jsem se zavázal, že ji budu následovat, ale ta pekelná ženská se s tou drožkou řítila daleko za hranice City. Později jsem se dozvěděl, že původně měla v plánu jakýsi osamělý les někde na břehu Long Islandského průlivu, kde loni v létě byli s manželem na výletě. Začalo to být k nesnesení. Spustil jsem sklo mezi námi a zařval jsem jí zezadu do ucha, že jestli do tří minut nezastaví, budu volat o pomoc na každý protijedoucí vůz a každou lidskou bytost v dohledu. Přesvědčil jsem ji. Zahnula na postranní cestu a zastavila pod skupinou stromů.
Teď se pobavíte. Měla zbraň. Kuchyňský nůž! Mimochodem, ty řezné rány, které nám ve středu předvedla, si způsobila z vlastní iniciativy, její manžel to neschvaloval. V té době ještě celá hra směřovala k tomu, aby v myslích jeho přátel vznikl obraz pana Chapina jakožto nebezpečného vrahouna, ovšem aniž by přitom byl zapleten do nějakého prokazatelného obvinění. Chapin už měl podezření, že bych ho mohl prohlédnout, a zkrvavený krk jeho ženy měl posloužit jako třpytka, i když to byl její vlastní nápad. Nemohla dost dobře čekat, že mě nožem zabije, žádný nůž není tak dlouhý, aby u mne zasáhl nějaký životně důležitý orgán. Mám za to, že střelnou zbraň neměla po ruce, nebo k nim možná chová stejnou nedůvěru jako já. Chtěla mě možná jen přimět k povolnosti a pomáhaly jí ovšem i mé obavy z vaší hrozivé situace. V každém případě mě chtěla přinutit, abych prozradil úskok, jakým byl její manžel chycen do pasti. Chtěla, abych jí to dal písemně. Papír a pero měla s sebou. Tato péče o podrobnosti mě dojala. Oblíbil jsem si ji pro tento smysl pro detail.“
„No a co?“
Napil se piva. „Celkem nic. Víte, jak rád hovořím s lidmi. Teď jsem měl skvělou příležitost. Od samého začátku se chovala klidně. My dva spolu máme mnoho společného – například odpor ke zmatkům. Bylo by bývalo poučné vidět ji, jakým způsobem si tenkrát operovala krk, vsadil bych se, že to dělala přesně stejně, jako když krájí řízek. Vysvětlil jsem jí situaci a prodiskutovali jsme ji. Nastal okamžik, kdy se nám zdálo bezúčelné pokračovat v konferenci na tak chladném, tmavém, odpudivém místě. Krom toho už jsem se dozvěděl, co se stalo s vámi. Vyjadřovala se tak neurčitě o tom, čím vám vylepšila kávu, že se mi zdálo nejmoudřejší dostat se co nejdřív k telefonu. A tady máme pana Hibbarda. Doufám, že se to dlouhé odpoledne dalo vydržet.“
Hibbard vkráčel do pokoje, trochu se motal a na krku měl stále ještě mou hnědou kravatu.
Za ním vstoupil Fritz a ohlásil večeři,

21

Začali se trousit brzy. Do devíti už jich dorazilo deset, zaškrtával jsem si je v seznamu a vítal je s náležitými poctami. Čtyři z nich jsem předtím neviděl: Collarda a Gainese z Bostonu, Irvinga z Filadelfie a profesora Mollisona z Yale. Mike Ayers, při příchodu střízlivý jak nemluvně, mi pomáhal roznášet pitivo. Úderem deváté se k davům připojil Leopold Elkus. Netušil jsem, co mu Wolfe napovídal, aby ho sem dostal, každopádně tu byl a k pití chtěl sklenku portského. Potlačil jsem popud sdělit mu, že nitroglycerín v něm není. Poznal mě a choval se ke mně mile. Napochodovalo několik dalších, mezi nimi Augustus Farrell, který v sobotu volal, že se vrátil z Filadelfie a že zakázku na knihovnu pana Allenbyho má v kapse. Wolfe měl podezření, že telefonoval hlavně kvůli dvaceti dolarům, které měl dostat za středeční práci, a pověřil mě, abych mu poslal šek.
Nevypadali tak sklesle jako před týdnem. S větším gustem se věnovali pití, tvořili skupinky a hovořili, jeden nebo dva si dokonce na mě došlápli a projevili netrpělivost. Collard, bostonský textilák a majitel útesu, z kterého sletěl soudce Harrison, vyjádřil naději, že shlédne poslední dějství opery, a já mu odpověděl, že lituji, ale sám že jsem se této naděje už dávno vzdal. Zaslechl jsem, jak Elkus prohodil k Ferdinandovi Bowenovi, že Nero Wolfe pravděpodobně trpí pokročilým stádiem megalomanie. Snažil jsem se zaslechnout Bowenovu odpověď, ale ušla mi.
Ve čtvrt na deset jich bylo přítomno patnáct. Nadešel čas, kdy měl Wolfe jak mi řekl vstoupit na scénu.
Byl to výborný nástup. Provedl jej dokonale. Vyhlížel jsem ho, aby mi nic neuteklo. Vstoupil do místnosti, pokročil tři kroky ode dveří, stanul a stál, dokud se k němu všichni neobrátili a hovor neutichl. Sklonil hlavu a zvučným hlasem pronesl: „Dobrý večer, pánové.“ Pak se obrátil ke dveřím, kývl na Fritze, který stál na prahu, Fritz ustoupil stranou a dovnitř vkročil Andrew Hibbard.
To vyvolalo první vřavu. Nejrychleji zareagoval Pratt a Mike Ayers, zařvali: „Andy!“ a skočili k němu. Ostatní je následovali. Obklopili ho, křičeli na něho, chňapali mu po rukou a bušili mu do zad. Obklíčili ho, až ani nebyl vidět, a nemohl jsem pozorovat, jak to na něho psychologicky působí. Každý, kdo je viděl a slyšel, mohl si lehko představit, že Andyho Hibbarda mají doopravdy rádi. Možná že ho měl rád i Drummond a Bowen; hořké se musí brát se sladkým. Wolfe tomu hřmícímu stádu unikl. Uchýlil se k svému psacímu stolu, napěchoval se do křesla a Fritz mu donesl pivo. Podíval jsem se na něho a byl jsem rád, že jsem to udělal, protože se nestávalo často, aby se mu uráčilo mrknout na mne. Opětoval můj pohled a jedním okem na mne mrkl a já mu oplatil úsměvem. Pak se napil piva.
Rozruch ještě chvilku pokračoval. Mike Ayers přistoupil k Wolfovu psacímu stolu a něco mu říkal, ale byl takový hluk, že jsem neslyšel co, a Wolfe přikývl a něco odpověděl. Mike Ayers šel zpátky, začal ostatní honit do křesel a Cabot a Farrell se k němu přidali. Uklidnili se. Pratt vzal Hibbarda pod paží, odvedl ho k jedné velké lenošce, a pak se posadil vedle něho, vytáhl kapesník a utíral si oči.
A teď to Wolfe roztočil. S předloktím na obou opěradlech se vzpřímil v křesle, spustil bradu na prsa a upřel na ně široce otevřené oči.

„Pánové, děkuji vám, že jste se dnes večer dostavili. I kdybyste snad se mnou později v průběhu večera v něčem nesouhlasili, jistě se shodneme v tom, že úvod našeho jednání je šťastný. Všichni jsme rádi, že pan Hibbard je mezi námi. Pan Goodwin a já jsme šťastní, že se nám podařilo vrátit Livingstonovi jeho Stanleye. Pokud jde o temný světadíl, který si pro své výzkumy zvolil pan Hibbard, a o metodu, jakou jsme ho nalezli, jde o podrobnosti, které musí počkat na jinou příležitost, neboť před námi stojí záležitosti naléhavější. Domnívám se, že prozatím postačí, když prohlásím, že zmizení pana Hibbarda bylo dobrodružství, které podnikl na svou pěst, výpad v zájmu vědeckého výzkumu. Je to tak správně, pane Hibbarde?“
Všichni se obrátili na Hibbarda. Ten přikývl: „Správně.“
Wolfe vytáhl ze zásuvky nějaké papíry, rozložil je a jeden si vzal do ruky. „Mám zde, pánové, kopii pamětního zápisu o naší dohodě. Jedním z mých úkolů bylo zbavit vás všech obav a strachu před úhonou od osoby nebo osob zodpovědných za zmizení Andrewa Hibbarda. Pokládám tento úkol za splněný. Pana Hibbarda samotného se přece nebojíte? Dobrá. To bychom tedy měli.“ Odmlčel se, přejel je jednoho po druhém pohledem a pokračoval: „Dále bude nutno, abych vám přečetl tento dokument.“ Odložil memorandum a zvedl jiný spis, listy v hnědém pořadači.
„Pánové, tento doklad je datovaný dvanáctého listopadu, to jest dnes. Je podepsán jménem Paula Chapina a nadepsán: „DOZNANÍ PAULA CHAPINA VE VĚCI SMRTI WILLIAMA R. HARRISONA A EUGENA DREYERA A PSANÍ I ROZESÍLÁNÍ JISTÝCH INFORMATIVNÍCH A VÝHRUŽNÝCH VERŠŮ.“ Zní takto –“
Advokát Cabot mu skočil do řeči. To byl celý on. Přerušil ho: „Pane Wolfe, je to samozřejmě zajímavé, ale myslíte, že je to třeba, vzhledem k tomu, co se stalo?“
„Velice.“ Wolfe ani nezvedl hlavu. „Tedy, když dovolíte: Já Paul Chapin, bytem v Perry Street číslo 203, New York City, doznávám tímto, že jsem žádným způsobem nezavinil smrt soudce Williama R. Harrisona a podle svého nejlepšího vědomí a svědomí prohlašuji, že k ní došlo nešťastnou náhodou.
Dále doznávám, že jsem nijak nebyl účasten na smrti Eugena Dreyera. Podle mého nejlepšího vědomí a svědomí spáchal sebevraždu.
Dále doznávám –“
Mike Ayers rozhorleně zasupěl a někteří další začali reptat. Přehlušil je mírně sarkastický hlas Julia Adlera: „To jsou kecy. Chapin soustavně tvrdil…„
„Pánové!“ zarazil jej a všechny ostatní Wolfe. „Prosím! Žádám vás o malé poshovění. Zdržte se laskavě poznámek, dokud neskončím.“
„Nechte ho to dočíst,“ zakňoural Drummond a já si v duchu udělal vroubek, že u mne má k dobru jeden drink navíc.
Wolfe pokračoval: „„Dále doznávám že jsem složil a opsal na stroji verše, které různé osoby obdržely při třech různých příležitostech. Napsal jsem je na psacím stroji v přístěnku kuřáckého salónu v Harvard klubu a rozeslal poštou. Tuto skutečnost odhalil Nero Wolfe. Tím moje doznání končí. Ostatek obsahuje vysvětlení, které dodávám na žádost Nera Wolfa. Myšlenka napsat verše mě napadla po Harrisonově smrti zprvu jen jako jedna z fantazií, jimiž se běžně zabývá mozek přivyklý, fabulování. Báseň jsem složil a byla dobrá, alespoň pro můj záměr, a rozhodl jsem se, že ji rozešlu. Důkladně jsem promyslel podrobnosti týkající se papíru, obálek a psacího stroje, aby mi nebylo možné prokázat, že jsem je poslal já. Výsledek předčil mé očekávání. Dreyerova smrt a okolnosti, za jakých k ní došlo, mi o tři měsíce později poskytly novou příležitost, které jsem ovšem neodolal. Vzhledem k tomu, že jsem to dopoledne byl v galerii přítomen, bylo tentokrát mé počínání riskantnější, ale po zralé úvaze jsem nabyl přesvědčení, že tu opravdové nebezpečí nehrozí. Napsal jsem na stroji druhou báseň a rozeslal jsem ji. Měla ještě větší úspěch než první. Nemusím se pokoušet vylíčit uspokojení, jaké mi poskytovala možnost plnit nepokojem a hrůzou nestoudné hrudi, které se po tolik let nade mnou nadouvaly soucitem. Říkali si Liga pykajících – ano, věděl jsem o tom. Nyní konečně začali pykat doopravdy. Kdykoliv se mi naskytla bezpečná příležitost, doplňoval jsem u některých svých přátel účinnost veršů ústně. Na nejúrodnější půdu jsem narazil u Andrewa Hibbarda. Nakonec se vyděsil tak, že utekl. Nevím, kde se nachází, a je docela dobře možné, že spáchal sebevraždu. Rozhodl jsem se, že jeho zmizení využiji, hned jak jsem se o něm doslechl. Kdyby se znovu objevil, byl by ovšem celé hře konec, ale tak jak tak jsem nepředpokládal, že bych v ní mohl pokračovat donekonečna. Hibbardovo zmizení byla příliš dobrá příležitost, než abych odolal. Rozeslal jsem třetí verše. Výsledek byl přímo velkolepý, ukázalo se však, že až příliš velkolepý. O Neru Wolfovi jsem nikdy neslyšel. Tenkrát večer jsem se dostavil do jeho kanceláře čistě jen pro potěšení spatřit své přátele a prohlédnout si Nera Wolfa. Shledal jsem, že je bystrý a inteligentní a že s mou zábavou bude pravděpodobně konec. Moje choť se pokusila na Wolfa zapůsobit, ale neuspěla.
Mohl bych se dotknout ještě několika dalších okolností, ale domnívám se, že žádná z nich vysvětlení nevyžaduje. Rád bych jen připomněl, že moje svědecká výpověď o pohnutkách, které mě vedly k napsání románu „Po nás potopa“, byla podle mého názoru vrcholným kouskem rafinovanosti a Nero Wolfe se mnou souhlasí. Připomínám, že nejsem zodpovědný za literární hodnotu tohoto dokumentu. Byl sepsán Nerem Wolfem.
Paul Chapin“
Wolfe skončil, pustil doznání na stůl a spočinul na opěradle.
„Nuže, pánové. Přeje si někdo vyjádřit se k věci?“
Ozvalo se bručení. Ferdinand Bowen, burzovní makléř, prohlásil: „Zdá se mi, že to Adler vyjádřil za nás za všechny. Kec.“
Wolfe kývl: „Chápu vaše stanovisko. Skutečně myslím, že je za daných okolností nevyhnutelné. Dovolte mi však, abych vyložil stanovisko svoje. Můj názor je, že jsem závazkům uvedeným v pamětním zápise dostál a že můj honorář je splatný.“
„Milý pane,“ ozval se Nicholas Cabot, „to je pošetilost.“ „Nemyslím. Zavázal jsem se odstranit váš strach z Paula Chapina. Podle dnes známých skutečností jsem to splnil. No, a co se týče Andrewa Hibbarda: zde je. Pokud jde o smrt

Harrisonovu a Dreyerovu, mělo vám všem být od samého začátku jasné, že s tím Chapin nemá nic společného. Znali jste ho po celou dobu jeho dospělosti. Já jsem pouze četl jeho knihy, ale už v pondělí večer, kdy jste tu, pánové, byli, jsem si uvědomil, že není možné, aby spáchal úkladnou vraždu, a dokonce ani vraždu improvizovanou, leda v náhlém pominutí smyslů. Pane Hibbarde, vy, psycholog! Četl jste Chapinovy knihy? Proč se neustále točí kolem vraždy a rozkoše vraždit? Proč asi zní z každé stránky oslava násilí a kruté krásy nespoutaných činů? Anebo, abychom změnili hrdiny, proč právě Nietzsche hlásal: ‚Když jdeš k ženě, nezapomeň si bič? Protože nebyl tak ukvapený, aby se ženy dotkl třebas jen špičičkou prstu. Paul Chapin Harrisona, Dreyera a vás všechny opravdu zavraždil. Zavraždil vás a bezpochyby vás bude vraždit znovu a znovu ve svých knihách. Nechte ho, ať si dělá, co umí, pánové, a dýchejte zhluboka.
Ne, Harrison, Dreyer a Hibbard sem nepatří. Nahlédněte do pamětního zápisu. Zbývá pouze otázka výhružných dopisů. Chapin připouští, že je posílal, a vysvětluje vám, jak a proč a kde. To je konec trilogie. Žádná pokračování nebudou, a i kdyby byla, nepředpokládám, že by vás postrašila. Kdyby si snad umanul, že chce použít opět téhož psacího stroje, musel by si pro něj dojít sem do této kanceláře, protože odpočívá támhle na psacím stole pana Goodwina.“
Všichni se ohlédli a já se odsunul stranou, aby ho mohli vidět. Wolfe upil piva, otřel si rty a pokračoval:
„Vím ovšem, v čem je potíž. Paul Chapin sedí v Hrobkách, obviněn z vraždy doktora Burtona. Kdyby k tomu nebylo došlo, kdyby tu dnes večer doktor Burton s námi byl živ a zdráv, nepochybně byste s mým stanoviskem souhlasili. Práci, pro niž jste mě angažovali, jsem vykonal. Zmátlo vás však, jak se věci mají teď, mate vás, že zatímco jste předtím neměli vůči zlovolným záměrům pana Chapina vůbec žádnou ochranu, máte jí teď víc, než potřebujete. Nabízím vám bezpečí, které jsem se vám zavázal získat, ale vy už o ně nemáte zájem, protože jste získali něco právě tak dobrého: že Chapin skončí na elektrickém křesle a nebude vás už moci vraždit ani ve svých knihách. Pane Cabote, táži se vás jako právníka: je tento výklad stavu věci správný? Co o tom soudíte vy?“
„Soudím .“ Cabot našpulil rty a po chvilce pokračoval: „Soudím, že je to podivuhodně důvtipný nesmysl.“
Wolfe přikývl. „Nic jiného jsem od vás nečekal. Mám za to, pánové, že hledisko pana Cabota je přibližně názorem vás všech. Je to tak? Tím je pro mne nezbytné předestřít vám novou úvahu. To jest: Chapin nezabil doktora Burtona, mohu prokázat jeho nevinu, a dojde-li k soudu, bude osvobozen.“
Tím odstartoval další poprask. Zpočátku se ozvalo jen nedůvěřivé a udivené bručení, ale Leopold Elkus mu dal odpich. Vyskočil ze židle, oběhl Wolfův stůl, aby se k němu dostal, popadl Wolfa za ruku a začal s ní pumpovat nahoru a dolů. Zdálo se, že je celý pryč, hulákal na Wolfa cosi o spravedlnosti a vděčnosti a jak je Wolfe skvělý, velký a znamenitý; o megalomanii už jsem nezaslechl ani slovo. Ostatní byli tak zaujati vlastními poznámkami, že mu nevěnovali pozornost. Mike Ayers řval smíchy, zvedl se a zamířil ke stolu s nápoji. I já vstal s úmyslem odtrhnout Elkuse od Wolfa, ale on nakonec sám odklusal zpátky k ostatním, živě gestikuloval a nadšeně povykoval.
Wolfe je všechny pohybem ruky utišil:
„Pánové! Prosím! Zdá se, že jsem vás překvapil. Předpokládám, že policie a okresní návladní budou překvapeni stejné, i když by být neměli. Samozřejmě očekáváte, že své tvrzení podepřu důkazy, provedu-li to však, musím vás požádat o větší míru nestrannosti, než jaká se právě zrcadlí ve tvářích skoro vás všech. Nemůžete současně stát na straně práva a být zaujati, alespoň pokud chcete tvrdit, že máte určitou dávku soudnosti.
Předkládám vám následující fakta. Za prvé, v sobotu večer několik minut před sedmou Paul Chapin zvedl telefon ve svém bytě. Ohlásil se doktor Burton a požádal ho, aby k němu okamžitě přišel. O chvilku později Chapin odjel do Devadesáté ulice, kam dorazil v sedm třicet. Jenže s tím telefonním rozhovorem něco neklape, zejména to, že doktor Burton vůbec nevolal. Výslovně nám to potvrzuje jeho choť, která tvrdí, že její manžel v sobotu touto dobou nikoho nevolal. Zdá se tedy, že tu byla nějaká třetí osoba, která si zahrála na osud. Já vím, pane Adlere, a myslím, že podobný výraz pozoruji i na tváři pana Bowena. Chtěli byste se zeptat, Jsem-li takový ťulpas, abych věřil Paulu Chapinovi. Nejsem ťulpas, ale věřím mu. Řekl o tom telefonickém rozhovoru své ženě a ona o něm pověděla mně, a potvrzuje jej i telefonista v domácí ústředně nájemního domu, kde Chapin bydlí. Bod druhý. Uvažte podrobnosti toho, co se udánlivě stalo ve vstupní hale Burtonova bytu. Burton vzal ze zásuvky svého psacího stolu pistoli a šel do haly. Chapin tam na něho čekal, vzal mu ji, čtyřikrát na něho vystřelil, zhasl světlo, odhodil pistoli na zem, a pak po všech čtyřech lezl ve tmě a hledal ji. Jen si tu scénu představte! Podle líčení paní Burtonové a pokojské nebyl doktor Burton v hale déle než šest vteřin, možná méně. Burton byl urostlý, statný člověk. Chapin je malý a v nevýhodě pro své zmrzačení, nemůže ani chodit bez opory. Nuže . hodlám vám nyní odpočítat šest vteřin. Jedna… dvě… tři… čtyři… pět… šest.
To bylo šest vteřin. V tomto časovém rozmezí, možná kratším, měl zmrzačený Chapin vzít Burtonovi z kapsy revolver, bůhsuď jak, zastřelit ho, odhodit revolver, dobelhat k vypínači, zhasnout a odbelhat se zpátky ke stolu, aby tam mohl upadnout. Co si o tom myslíte, pánové?“
Leopold Elkus vstal. Jeho tmavé oči se teď neztrácely hluboko v očních důlcích, ale vrhaly rozzářené pohledy vlevo a vpravo na všechny shromážděné a hlasitě, jasně pronesl: „Každý, kdo by něčemu takovému věřil, je docela obyčejný kretén.“ Pohlédl na Wolfa. „Budu se vám muset omluvit, pane, až tahle školka skončí.“ A sedl si.
„Děkuji, doktore Elkusi. Bod třetí. Měl Chapin nějaký rozumný důvod, aby zhasínal světlo? Nebudu vás zdržovat vypočítáváním různých dohadů, jen abych je hned zase zavrhl, sestavte si jejich seznam sami, máte-li čas a chuť. Tvrdím pouze, že všechny činy, dokonce i vrahovy činy, musí být do určité míry vysvětlitelné. Věřit, že Chapin zastřelil Burtona, a pak odkulhal ke stěně zhasnout, znamená věřit nesmyslu. Pochybuji, že by tomu někdo z vás věřil, či snad ano?“
Dívali se jeden po druhém, jako by neměli vlastní názor a chtěli si nějaký vypůjčit. Dva nebo tři potřásali hlavou. Georg Pratt promluvil: „Povím vám, čemu věřím já, Wolfe. Věřím, že jsme vás najali, abyste Chapina dostal do úzkých, a ne abyste mu z nich pomáhal.“ Drummond se zahihňal a Mike Ayers se rozchechtal, Nicholas Cabot se zeptal:
„Co tomu vlastně říká Chapin? Střílel, nebo nestřílel? Zhasl švédo, nebo ne? Co se za těch šest vteřin stalo podle jeho

líčení?“
Wolfe zakroutil hlavou a tváře se mu trochu poroztáhly. „Oh, ne, pane Cabote. Je možné, že bude muset vypravovat svůj příběh na lavici svědků, jako svědek ve své vlastní věci. Můžete těžko čekat, že něco z toho předem prozradím lidem, které lze pokládat za jeho nepřátele.“
„K čertu, stejně mu nikdo nebude věřit,“ ulevil si Ferdinand Bowen. „To se ví, že si upatlá nějakou báchorku.“
Wolfe obrátil oči na Bowena a já se po něm podíval také. Byl jsem zvědav, jestli ten pohled vydrží. Nebyl bych si myslel, že ano, ale on vydržel, díval se Wolfovi přímo do očí.
Wolfe vzdychl. „Nuže, pánové, předložil jsem vám, jak se mi celý ten případ jeví. Mohl bych vám nabídnout k úvaze další okolnosti: je například pravděpodobné, že kdyby byl měl Chapin v úmyslu doktora Burtona zabít hned, jak mu přijde na oči, byl by na návštěvu šel se zbraní. Dále je tu Chapinova vrozená neschopnost k jakémukoliv druhu násilného činu, kterou já rozpoznal z jeho románů a kterou vy všichni musíte znát jako fakt. A mimoto jsou tu další důkazy, o nichž se teď z ohledu k němu šířit nemohu, ale určitě budou použity, dojde-li k soudu. Dozajista, dozajista jsem uvedl dost, abych vám prokázal, že strachu před pomstou Paula Chapina jste nebyli zbaveni proto, že ho nějaký policista našel sedět v hale doktora Burtona, ohromeného událostí, kterou nemohl předvídat, ale proto, že já vám objasnil ryze literární povahu jeho pokusu o pomstu. Otázka zní: vykonal jsem svůj úkol uspokojivě? Myslím, že vykonal. Ale je na vás, abyste to odhlasovali. Žádám vás, abyste hlasovali ano. Archie, buďte tak laskav a vyvolávejte podle jmen.“
Dali se do řeči. Bowen šuškal se svým sousedem Gainesem z Bostonu: „Pěkně to navlíkl, ale je zatracený blázen, když myslí, že mu to spolknem.“ Elkus na něho upřeně hleděl. Zaslechl jsem ještě několik dalších poznámek. Cabot řekl Wolfovi: „Budu hlasovat ne. V případě, že Chapin bude zproštěn obžaloby a předložené důkazy –“
Wolfe mu přikývl: „Jsem si vědom, pane Cabote, že tímhle hlasováním ještě není všem dnům konec. O tom se přesvědčíte, jestliže prohraji.“ Pokynul mi a já začal abecedně podle seznamu vyvolávat jména.
„Julius Adler.“
„Ne. Rád bych prohlásil, že –“
Wolfe ho zarazil. „Stačí ne. Pokračujte, Archie.“
„Michael Ayers.“
„Ano.“ Řekl to velmi důrazně. Pomyslel jsem si, že to je od něho hezké, praskne mu na to čtrnáctidenní plat.
„Ferdinand Bowen.“
„Ne.“
„Edwin Robert Byron.“
„Ano.“ Vyrovnáno.
„Nicholas Cabot.“
„Ne.“
„Filmore Collard.“
„Ano.“ Prima. Devět tisíc babek. Odmlčel jsem se, protože jsem se na něho musel podívat.
„Alexander Drummond.“
„Ne.“ To se rozumí, ten všivý kanárek.
„Leopold Elkus.“
„Ano!“ A zase to byla plichta, čtyři čtyři.
„Augustus Farrell.“
„Ano.“
„Theodore Gaines.“ „Ne.“
„L. M. Irving.“
„Ne.“
„Arthur Kommers.“
„Ne.“ Tři přespolní děťátka a tři „ne“ za sebou, a já si myslel, že Wolfe je na své meziměstské hovory pyšný.
„Sidney Lang.“
„Ano.“
„Archibald Mollison.“
„Ano.“
Zase bylo vyrovnáno, sedm a sedm, a zbýval už jen jeden, ale věděl jsem, jak to dopadne, ještě než jsem ho vyvolal. Zbýval George Pratt, politický klikař z Tamany, který kvůli svým čtyřem tácům otravoval inspektora Cramera. Vyslovil jsem jeho jméno.
„George R. Pratt.“ „Ne.“
Pro jistotu jsem si je ještě přepočítal a ohlásil jsem Wolfovi: „Sedm ano, osm ne.“
Ani se na mne nepodíval. Jeden přes druhého se dali do řeči.
Wolfe si zazvonil pro další láhev piva, pak ji otevřel, nalil si sklenici, pozoroval, jak klesá pěna, a napil se. Položil jsem před něho seznam s výsledky hlasování, ale on mu nevěnoval ani jediný pohled. Upil ještě trochu piva a s obvyklou pečlivostí si otřel rty. Pak se opřel v křesle nazad a zavřel oči. Všichni měli spoustu řečí, dva nebo tři se na něho obrátili s nějakou otázkou či poznámkou, ale on seděl dál se zavřenýma očima a nevšímal si jich. Leopold Elkus přistoupil k jeho psacímu stolu, stál, asi minutu si ho prohlížel a zase se vzdálil. Mluvili čím dál hlasitěji, spory se začaly přiostřovat. Konečně se Wolfe probral. Otevřel oči a spatřil, že dorazila čerstvá láhev piva – obstaral jsem ji já – otevřel ji a trochu se napil. Pak zvedl těžítko a zaťukal na stůl. Všichni se ohlédli, ale mluvili dál. Znovu zaťukal. Pomalu se začali tišit. Oslovil je: „Pánové, musím vás ještě jednou požádat o poshovění –“

Ale Cabot se cítil na koni. Ostře mu vpadl do řeči: „Hlasovali jsme. Podle pamětního zápisu je tím všechno vyřízeno.“
Wolfe teď také začal zostra: „Je tím vyřízeno hlasování, pane. Osud lidského pokolení tím vyřízen není. Jestliže nás ovšem chcete opustit, račte, ale usnášení schopný počet členů budeme mít i bez vás. Dobrá. Musím učinit dvě výzvy. První těm osmi, kteří hlasovali ne. Sledujte mě, prosím. Vyzývám všechny a jednoho každého zvlášť – chápete, každého z vás – abyste svůj hlas změnili na ano. Mám zvláštní důvod doufat, že jeden z vás se ho rozhodne změnit. Nuže, pánové. Poskytnu vám jednu minutu.“
Kroutili hlavami. Jeden nebo dva něco řekli, ale většinou byli tiše a upírali oči na Wolfa. V jeho hlase zněl nový tón. Vytáhl hodinky a pozoroval vteřinovou ručičku. Když uplynula minuta, zastrčil hodinky do kapsičky a zvedl hlavu. Vzdychl. „Musím tedy přikročit k své druhé výzvě. Tentokráte se, pane Bowene, obracím výhradně na vás samotného. Žádám vás, abyste hlasoval ano. Vy samozřejmě víte proč. Budete hlasovat ano?“
Pohledy všech se soustředily na burzovního makléře. Včetně mého. Ještě stále to snášel, ale už ne tak dobře. Skoro se zakoktal, když Wolfovi odsekl: „Ani mě nenapadne. A proč také?“ Řekl bych, že to ze sebe jen taktak vypravil. Zůstal sedět s otevřenými ústy, chtěl asi ještě něco říci, ale pak si pomyslel, že raději ne.
Wolfe opět vzdychl. „Pane Bowene, jste prosťáček. Pánové, rád bych vám stručně vysvětlil, proč jsem to, co teď hodlám udělat, neudělal dříve. Mám pro to dva důvody: protože se nerad pletu do záležitostí, do kterých mi nic není, a za druhé, protože to pro mne bude nákladné. Abych se vyjádřil přesně: přijde mě to na dvanáct set dolarů, částku, kterou mi má podle zápisu zaplatit pan Bowen. Kromě toho, jak jsem řekl, není to moje starost. Je-li nějaká osoba podezřelá ze zločinu a někdo mi nabídne přiměřený peněžní obnos, abych ji dopadl, udělám to. To je moje věc, to je moje povolání. Chápu, že jsou i jednotlivci, kteří se uvolí pohnat zločince, především vrahy, k zodpovědnosti, aniž za to jsou placeni. Dělají to, tuším, pro zábavu. Na tom není nic ohromujícího, když uvážíme, jak podivná rozptýlení různí příslušníci našeho plemene vyhledávají. Já sám znám jiné prostředky, jak uniknout nudě, avšak tento jediný jsem rozvinul, abych unikl nedostatku. Dopadnu kohokoliv, když mi dost zaplatíte. Avšak za odhalení vraha doktora Burtona mi nikdo honorář nenabídl. Když vraha odhalím a předám spravedlnosti, ztrácím dvanáct set dolarů, ale zajistím si za to výplatu obnosu většího. A teď, pane Farrelle, nevadilo by vám, kdybyste si přesedl na jinou židli? Buďte tak laskav. A vy, Archie, sedněte si laskavě vedle pana Bowena na židli, kterou pan Farrell uvolnil.“
Přestěhoval jsem se. Nespustil jsem z Bowena oči od chvíle, kdy ho Wolfe požádal, aby hlasoval ano, a teď se na něho upíraly oči všech. Nikdo nepronesl ani slovo. Wolfe Bowena úplně zmátl tím, jak kolem něho bruslil narážkami a náznaky, aniž ho přímo obvinil, a jak svůj výklad protahoval. Upřené pohledy ostatních mu dodaly. Mám dojem, že přemýšlel, zda není na čase, aby vyskočil a začal se pohoršovat. Ani se po mně nepodíval, když jsem si vedle něho sedal, díval se na Wolfa.
Wolfe se zabýval telefonem. Dodržoval své obvyklé tempo, dával si na čas, i když to musel zkusit na třech číslech, než zastihl muže, kterého hledal. Konečně ho měl na drátě. Dokud hovořil, nikdo na židlích a v křeslech kolem nepohnul ani brvou.
„Inspektor Cramer? Tady je Nero Wolfe. Správně. Dobrý večer, pane. Potřeboval bych od vás laskavost. Mám tu v kanceláři hosty a nemám čas na dlouhé výklady. Asi víte, že na správnost mých tvrzení je spolehnutí. Tedy, poslal byste mi sem laskavě jednoho člověka – bylo by možná lepší dva pro vraha doktora Loringa A. Burtona? Mám ho tady. Ne. Opravdu ne. Prosím vás, na vysvětlování bude dost času potom. Samozřejmě důkaz. K čemu je jistota bez důkazu? Rozhodně, když chcete přijít sám. Zajisté.“
Odstrčil aparát a Bowen vyskočil. Kolena se mu třásla a jeho malé, ženské ruce také. Dával jsem na ně pozor, aby něco nezkoušel. Využil jsem toho, že vstal, a ohmatal jsem mu zadní kapsy, nemá-li tam nějaký kanón. Když na sobě ucítil mé ruce, zarazil se. Zapomněl, že chtěl něco říci Wolfovi, obrátil se na mne a namouduši se na mě vrhl a kopl mě do holeně. Vstal jsem, popadl jsem ho, vrazil ho zpátky do křesla a utrousil jsem: „Ještě jedno takové přátelské gesto a jednu vám vrazím.“
Drummond, Bowenův soused z druhé strany, si odsedl. Několik dalších vstalo. Wolfe je vyzval:
„Posaďte se, pánové. Prosím, není žádný důvod k znepokojení. Archie, přiveďte mi laskavě pana Bowena blíž, rád bych na něho lépe viděl, když s ním mluvím. Bude-li nutné dloubnout ho, smíte ho dloubnout.“
Vstal jsem a řekl burziánovi, aby se hnul. Nevstal, a ani nezvedl hlavu. Ruce zkroucené do uzlu v klíně, pleť tváří a krku mu hrály všemi barvami, překvapilo mě, že mezi nimi není žlutá. Pobídl jsem ho: „Tak hněte sebou, nebo s vámi pohnu já.“ Za zády jsem slyšel hlas George Pratta:
„Nemusíte nám tu předvádět, jaký jste ostrý hoch. Jen se na toho chudáka podívejte.“
„Že by?“ Neobrátil jsem se, protože jsem Bowena nechtěl spustit z očí. „Nakopl snad vaši holeň? Mluvte, až budete tázán.“
Popadl jsem Bowena za límec, smýkl jsem s ním vzhůru a on šel. Připouštím, že na něho byl politováníhodný pohled. Chvilku stál, pokoušel se rozhlédnout po ostatních a potlačit chvění v hlase: „Kamarádi. Je vám jasné proč… že teď nic neříkám… k tomuto směšnému…“
Stejně nemohl domluvit, takže jsem ho odvlekl. Přitáhl jsem křeslo, posadil ho, a pak jsem se opřel o hranu Wolfova psacího stolu, abych měl Bowena na očích. Z hloučku se zvedli dva nebo tři a přistoupili k nám. Wolfe se otočil tváří v tvář makléřovi.
„Pane Bowene, nečiní mi žádné potěšení protahovat vaši nepříjemnou situaci v přítomnosti vašich přátel. Musím však v každém případě vyčkat, než se dostaví policie, aby vás odvedla. Užil jste právě slova směšný, smím si je vypůjčit? Jste nejsměšnější vrah, s jakým jsem se kdy setkal. Neznám vás natolik, abych mohl posoudit, zda to bylo z nezměrné hlouposti nebo z mimořádné ledabylosti, ale ať tak či tak, plánoval jste jeden z nejhazardnějších zločinů, jako by to byla nevinná společenská hra. Naprosto se vám nechci vysmívat, hodlám vás připravit o poslední zbytky odvahy a naděje, abych vás zlomil. Doktor Burton měl u vaší firmy účet a vy jste mu zpronevěřil velkou částku peněz. Jakými

machinacemi jste tuto zpronevěru uskutečnil, to se ukáže, až okresní návladní dá přezkoušet vaše knihy. Zjistil jste, že doktor Burton podvod objevil, nebo že má podezření, a v sobotu jste k němu šel do bytu, abyste ho uprosil, ale připravil jste si už i alternativu pro případ, že vás nevyslyší. S Burtonem jste jednal v jeho pracovně. Odešel za svou manželkou do jejího pokoje, aby se jí zeptal, záleží-li jí na Estell Bowenové tolik, aby pro ni přinesla velikou oběť, a jeho žena odpověděla, že ne. Burton se vrátil do pracovny a dal vám zamítavou odpověď. V jeho nepřítomnosti jste však vzal ze zásuvky jeho psacího stolu automatickou pistoli a schoval jste si ji do kapsy. Byli jste důvěrní přátelé a pravděpodobně jste už dávno věděl, kde pistoli přechovává; pokud snad ne, právě před týdnem jste v této místnosti slyšel, jak nám všem říkal, že si při Chapinově poslední návštěvě vzal ze zásuvky svého psacího stolu zbraň, a teprve pak šel za Chapinem do haly. Nechcete se napít?“
Bowen neodpověděl, a ani se nehnul. Mike Ayers šel ke stolu, nalil whisky a přinesl mu ji, ale Bowen mu nevěnoval pozornost. Mike Ayers pokrčil rameny a vypil ji sám. Wolfe pokračoval:
„Krátce nato jste odešel, bylo to dvacet minut před šestou. Do haly vás nikdo nedoprovázel, anebo jestli s vámi Burton šel, stiskl jste při odchodu knoflík v hraně dveří, takže nezaklaply, a za okamžik jste vešel znovu. V každém případě jste byl v hale sám, Burtonovi měli za to, že jste odešel. Poslouchal jste. Nikoho jste neslyšel a šel jste tedy k telefonu. V ruce jste držel rukavice a položil jste je na stůl, aby vám při telefonování nepřekážely. Avšak než jste dostal spojení, vyrušil vás zvuk, jako by se někdo blížil salónem. Lekl jste se a běžel jste se schovat na předem vyhlédnuté místo do vestavěné skříně zakryté záclonou, vedle vypínače a dvoukřídlových dveří. Dostal jste se za závěs pravé včas, než halou prošla slečna Burtonová, která někam odcházela.
Uvědomil jste si, že jste na stole nechal ležet rukavice, a to vás znepokojilo, protože jste je potřeboval, abyste na revolveru nenechal otisky prstů – mimochodem, to vás nenapadlo, že na telefonu otisky zůstanou? Nebo jste je setřel? Nu, nevadí. Avšak nevyrazil jste pro rukavice hned, potřeboval jste nějaký čas, než jste se vzpamatoval. Z leknutí, které vám způsobila Burtonova dcera. Chvilku jste počkal a asi jste si gratuloval, že jste nespěchal, protože vzápětí jste slyšel, jak se dvoukřídlové dveře otevírají znovu, kroky a pak odemykání vstupních dveří bytu. Dora Chapinová přicházela učesat paní Burtonovou.
Pan Paul Chapin byl v sobotu odpoledne mimo domov a vrátil se dosti pozdě. Telefonista v domácí ústředně v Perry Street 203 mi dnes ráno potvrdil, že pana Chapina někdo volal asi patnáct až dvacet minut předtím, než se vrátil domů. Zdá se tedy pravděpodobné, že jste se někdy kolem šesti čtyřiceti ze své skrýše vynořil, vzal své rukavice a znova jste se pokusil volat, avšak u Chapinových se nikdo nehlásil. Vrátil jste se do skříně a za čtvrt hodiny jste to zkusil znovu. Netušil jste ovšem, že vaše druhé zavolání, asi pět minut před sedmou, zastihlo pana Chapina, právě když vstupoval do haly domu Perry Street 203. Telefonista ho zavolal a on mluvil přímo z domácí ústředny, takže telefonista rozhovor slyšel. Očividně jste dost úspěšně napodobil hlas doktora Burtona, protože se pan Chapin nechal oklamat. Na několik minut vyjel nahoru do svého bytu, a pak sešel dolů a vzal si drožku do Devadesáté ulice.
Po telefonickém rozhovoru s Chapinem jste se znovu vrátil do skříně a čekal jste tam, předpokládám, že se zrychleným tepem a zvýšenou spotřebou adrenalinu. Skutečně, vypadáte, jako byste jej byl prakticky úplně vyčerpal. Dovedu si představit, že váni připadalo jako celá věčnost, než se Chapin objevil, a že jste byl později překvapen, když jste zjistil, že od vašeho zavolání uplynulo jen třicet pět minut. Každopádně přišel, služebná mu otevřela a on se posadil. Nastražil jste ve své skříni uši, abyste poznal, jestli si sedá na židli, na níž k vám bude obrácen zády. Rukavice jste měl na rukou a v pravici pistoli připravenou k akci. Napínal jste sluch dál, abyste slyšel přicházet doktora Burtona. Zaslechl jste jeho kroky, když procházel salónem, a ve vteřině, kdy jste slyšel, jak bere za kliku, dal jste se do pohybu. Musím přiznat, že tady jste projevil pohotovost a přesnost. Vaše levice vyrazila zpod okraje závěsu, prsty jste nahmatal a stiskl vypínač a v hale nastala tma. Pouze dveřmi salónu tam pak vniklo trochu matného světla, když je doktor Burton otevřel Když bylo zhasnuto, vyskočil jste ze skříně, našel jste Chapina, shodil jste ho ze židle na podlahu – s mrzákem nebyla žádná velká práce, viďte, pane Bowene? V té chvíli se doktor Burton přiblížil k místu rozruchu, a když stál těsně vedle vás, začal jste střílet. Ze salónu padalo dost světla, abyste věděl, kam mířit. Stiskl jste kohoutek a tiskl jste ho, dokud nevyšly čtyři rány. Pak jste pistoli odhodil na podlahu, zavřel jste dvoukřídlové dveře a odešel jste. Přeběhl jste podestu a utíkal po schodech dolů. Byla to jen čtyři poschodí a jedno další do suterénu, a pak krátký kousek od schodiště ke vchodu pro dodavatele. Počítal jste, že nebude žádné neštěstí, když vás někdo potká, protože vina Paula Chapina bude tak očividná, že nikoho mimo byt se nikdo nebude na nic vyptávat.
Tady jste se, pane Bowene, dopustil mnoha chyb, ale žádná nebyla tak idiotská jako vaše naprosté spoléhání ha to, že Chapinova vina bude zřejmá. Tato chyba byla totiž matkou všech ostatních. Proč jste proboha při odchodu zase nerozsvítil? Proč jste nevyčkal, až Burton a Chapin spolu promluví pár slov, a nezačal jednat teprve za minutu nebo dvě? I potom jste to mohl zrovna tak dobře dokázat. Další neodpustitelné lajdáctví bylo, že jste nechal ležet na stole rukavice. Vím, byl jste skálopevně přesvědčen, že všichni jednomyslně budou za pachatele pokládat Chapina. Domníval jste se, že na ostatním nezáleží. Choval jste se hůř než začátečník, choval jste se jako osel. Jedno vám povím, pane, odhalit vás není ke cti nikomu, a mně už teprve ne. Fuj!“
Wolfe zčistajasna umlkl a zazvonil na Fritze pro pivo. Bowen teď pevně sepjal prsty, které po celou tu dobu neustále zaplétal a rozplétal. Třásl se po celém těle. Jak tak seděl v křesle a chvěl se, tupě, ochable, pouhá nula, byl to jen kus ustrašeného masa.
Leopold Elkus se přiblížil, zastavil se na tři stopy od Bowena, zůstal stát a upřeně ho pozoroval. Měl jsem pocit, že by ho byl něj raději i otevřel a podíval se, co je vevnitř. Mike Ayers se objevil s dalším drinkem, tentokrát ne pro Bowena, ale pro mne. Podal mi ho a já si ho od něj vzal a vypil. Andrew Hibbard šel k mému psacímu stolu, přitáhl si telefon a udal ústředně číslo svého bytu. Drummond cosi pokvikával na Pratta a Nicholas Cabot obešel Bowenovo křeslo, přistoupil k Wolfovi a tichým hlasem, ale ne tak tichým, abych,ho neslyšel, mu řekl:
„Odcházím, pane Wolfe, mám nějakou schůzku. Chci vám jen sdělit, že není důvod, proč byste od Bowena neměl dostat

těch dvanáct set dolarů. Je to právní závazek. Kdybyste chtěl, abych vám zaplacení vymohl, rád to zařídím a nepožaduji žádný honorář. Dejte mi vědět.“
Ten advokát byl ostrý hoch.

22
O tři dny později, ve čtvrtek kolem poledního, jsme dostali návštěvu. Vrátil jsem se z banky, kam jsem zrovna odnesl tučný a objemný vklad, seděl jsem za svým psacím stolem a v duchu jsem se obíral myšlenkou na menší oddech v podobě odpolední návštěvy kina. Wolfe, tichý a klidný jako hora, seděl se zavřenýma očima ve svém křesle, opíral se nazad a pravděpodobně uvažoval, jestli se má či nemá těšit na oběd.
Fritz vešel do dveří a oznámil: „Návštěva, pane, pan Paul Chapin.“
Wolfe pootevřel oči do úzké štěrbinky a kývl. Prudce jsem otočil židli a vstal jsem.
Mrzák vbelhal dovnitř. Venku byl jasný den a v ostrém světle z oken jsem si ho mohl prohlédnout líp než kdy předtím. Viděl jsem, že nemá tak bezbarvé oči, jak jsem myslel, měly asi takový odstín jako zašlé aluminium, a pleť neměl mrtvolně bledou, byla spíš jako vyrudlá kůže a vypadala pružně. Věnoval mi jen letmý pohled a kulhal k Wolfovu psacímu stolu. Přitáhl jsem mu křeslo.
„Dobrý den, pane Chapine,“ Wolfe skoro otevřel oči, „nechcete se posadit? Prosím vás… děkuji. Skutečně mi vadí, když lidi vidím stát. Dovolte, abych vám blahopřál, jak dobře vypadáte. Kdybych já strávil tři dny ve vězení a v Hrobkách jako vy, byl by ze mne úplný přízrak, pouhá troska. Jaká byla strava? Asi vůbec nestála za řeč, že?“
Chapin pokrčil rameny a zas je spustil. Netvářil se, že se usadil na kus řeči, spustil se na krajíček křesla, které jsem pro něho přistavil, a hřadoval tam s holí postavenou před sebe a s oběma rukama na jejím ohybu. Jeho aluminiové oči měly asi tolik výrazu, jako hliník obvykle mívá. Promluvil:
„Sedl jsem si jen ze slušnosti, abych vám nepůsobil nepříjemný pocit. A pouze na okamžik. Přišel jsem si pro pár rukavic, které jste si nechal z mé kazety.“
„Ach,“ Wolfovy oči se rozevřely o zbývající úsek, „máte tedy své radosti spočítané. Vskutku!“
Chapin přikývl: „Naštěstí. Mohu je dostat?“
„Další zklamání,“ povzdychl si Wolfe. „Domníval jsem se, že jste se obtěžoval, abyste mi vyjádřil svou vděčnost za to, že jsem vás zachránil před elektrickým křeslem. Jste přece vděčný?“
Chapin zkřivil rty. „Jsem tak vděčný, jak jen ode mne můžete očekávat. Nemusíme s tím tedy ztrácet čas. Mohu dostat ty rukavice?“
„Můžete. Archie, buďte tak laskav a přineste je.“
Vytáhl jsem ze zásuvky svého stolu rukavice a podal je Wolfovi. Předklonil se v křesle a položil si je před sebe na stůl, úhledně jednu na druhou, a uhladil je. Chapin z nich ani oči nespustil. Wolfe se opět pohodlně opřel a vydal další hluboký vzdech.
„Víte, pane Chapine, vůbec na nic mi nebyly. Nedošlo na ně. Když jsem vaši kazetu vracel, nechal jsem si je, abych mohl v pondělí večer demonstrovat jednu okolnost, totiž abych předvedl, že takřka padnou panu Bowenovi, a vysvětlil tak, jak si je mohla Dora Chapinová vaše choť splést a pokládat Bowenův pár za rukavice paní Bowenové. Protože však zvadl jako Dendrobium zachvácené hnilobou kořenů, nebyla k tomu příležitost. A teď,“ Wolfe na něho zakýval prstem, „nečekám, že tomu budete věřit, nicméně je pravda, že jsem vás zpola podezříval, že obsah své skříňky znáte tak zevrubně, abyste okamžitě poznal, jakmile by chyběl byť jen zlomek inventáře. A tak jsem vám tyto rukavice nevrátil, ponechal jsem si je. Chtěl jsem vás vidět.“
Paul Chapin beze slova zvedl ruku s hole a sáhl po rukavicích, ale Wolfe potřásl hlavou a malinko mu je odtáhl. Mrzák pohodil hlavou.
„Ještě trošičku strpení, pane Chápane. Chtěl jsem vás vidět, protože se vám musím omluvit. Doufám, že mou omluvu přijmete.“
„Přišel jsem si pro rukavice. Omluvu si můžete nechat.“
„Vážený pane!“ Wolfe zase zakýval ukazováčkem. „Dovolte mi, abych alespoň svůj přestupek vylíčil. Chci se vám omluvit za padělání vašeho podpisu.“
Chapin zvedl obočí. Wolfe se obrátil na mě:
„Archie, jednu kopii přiznání.“
Šel jsem k trezoru, vyhledal jeden průklep a přinesl mu jej.
Rozložil listinu a podal ji mrzákovi. Sedl jsem si a uculil jsem se na Wolfa, ale on dělal, jako když mě nevidí. S přivřenýma očima spočinul v křesle, sepjal prsty na břiše a zavzdychal.
Chapin četl doznání dvakrát. Nejprve je jen lhostejně přelétl pohledem, rychle je pročetl, zašilhal po Wolfovi, trochu zkřivil rty, a pak si celé doznání přečetl znova, zdaleka ne tak rychle.
Hodil listinu přes celý psací stůl a prohlásil: „Fantastické. Takhle prozaicky, špatně napsané to zní fantasticky. Viďte?“
Wolfe přikývl. „Zaráží mě, pane Chapine, že jste se pustil do tak náročného podniku pro tak ubohý, hubený výsledek. Jistě jste pochopil, že jsem tento dokument potřeboval, abych jím zapůsobil na vaše přátele. Protože jsem si byl vědom, že by bylo nemožné přimět vás, abyste jej podepsal, byl jsem nucen napsat vaše jméno sám. Chci se vám za to omluvit. Tady máte své rukavice, pane. Doufám, že moji omluvu přijímáte.“
Mrzák vzal rukavice, ohmatal je a uschoval do kapsy, potom uchopil opěradla svého křesla a pozvedl se. Stál a opíral se o hůl.
„Vy jste věděl, že bych takový dokument nepodepsal? Jak jste to věděl?“
„Protože jsem četl vaše knihy. Viděl jsem vás. Seznámil jsem se s vaším nu, nazveme to nezlomným duchem.“
„Vy pro to máte nějaký jiný název?“

„Mnoho názvů. Tedy, seznámil jsem se s vaší děsivou dětinskou umíněností. Doplatil jste na ni svou zmrzačenou nohou. Vnutila vám vaši ženu. Vynesla vám málem dva tisíce voltů.“
Chapin se usmál: „Tak vy jste četl moje knihy. Přečtěte si i tu příští. Najdete se tam jako hlavní postava.“
„Vskutku.“ Wolfe otevřel oči. „A zemřu v ní samozřejmě násilnou smrtí. Varuji vás, pane Chapine, nikdy vám to neodpustím. Skutečně, těžce to ponesu. Mám hluboký odpor k násilí v jakékoliv podobě. Udělám všechno a nebude mi líto ničeho, abych vás přesvědčil –“
Mluvil k nikomu, nebo v nejlepším případě k zádům mrzáka, který se belhal ke dveřím.
Na prahu se Chapin na malý okamžik obrátil, stačili jsme zahlédnout jeho úsměv a slyšeli jsme, jak říká: „Zemřete, pane, tím nejúděsnějším způsobem, jaký si dovede vymyslet děsivá dětinská představivost. To vám slibuji.“
Odešel.
Wolfe spočinul ve svém křesle a zavřel oči. Sedl jsem si.
Chechtat s při pomyšlení, jak strašlivý osud Wolfa očekává, to jsem si mohl dovolit až později. Zatím jsem se však v duchu vrátil k pondělnímu odpoledni a probíral jsem podrobnosti všeho, co se udalo. Vzpomněl jsem si, že když jsem odcházel navštívit paní Burtonovou, projednával Wolfe s Fritzem otázku sodovky, a když jsem se vrátil, byl už pryč on i sedan. Jenže nikoliv v Hrobkách za Paulem Chapinem. Wolfe vůbec neopustil dům. Sedan odjel do garáže a Wolfe byl i s pláštěm, kloboukem a holí ve svém pokoji a popíjel pivo v lenošce. Když mě ve čtvrt na čtyři volal, abych paní Chapinové odvezl kazetu, volal ze svého pokoje a moje nepřítomnost mu dovolila předstírat, že se zatím vrátil. Fritz v tom samozřejmě lítal s ním a věšeli mi bulíka na nos spojenými silami. A Hibbard byl pro to odpoledne zahnán do svého pokoje.
Báječně si ze mne vystřelili.
„Chtěl jsem si odpoledne zaskočit do bia,“ oznámil jsem Wolfovi, „ale nemohu, mám plné ruce práce. Musím si promyslet návrhy pro příští knihu Paula Chapina. V hlavě se mi přímo rojí nápady.“
„Vskutku,“ Wolfe se celým svým objemem nahnul dopředu, aby si mohl zazvonit pro pivo. „Archie,“ vážně mi pokynul hlavou,…vám se v hlavě rojí nápady? Ani má násilná smrt není přemrštěnou cenou za tak vzácný a šťastný jev.“